

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา” สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา

นางสาววัลลักษณ์ บริบาล

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

The Construction of Reading Enhancement Book Entitled
“Start a good life in Songkhla” for Grade 11 Students of
Mahavajiravudh Changwat Songkhla School

Miss Chawallak Boriban

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดีๆ
ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา

ชื่อและนามสกุล นางสาวชวัลลักษณ์ บริบาล

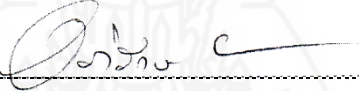
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาสาขาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา”
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ
จังหวัดสงขลา

ผู้ศึกษา นางสาวชวัลลักษณ์ บริบาล รหัสนักศึกษา 2602101293

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุชานันท์ ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ (1) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (2) แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ และ (3) แบบประเมินความคิดเห็นต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา มีดังนี้ (1) หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นงานเขียนประเภทเรื่องสั้นจำนวน 10 ตอน ประกอบด้วยเนื้อหาที่สมจริงตามวิถีการดำเนินชีวิตปัจจุบัน ให้ความรู้ประวัติของเมืองสงขลาและภาษาถิ่นใต้สงขลา มีรูปภาพประกอบและกิจกรรมคำถามชวนคิด รวมทั้งเกร็ดความรู้ในรูปแบบการสแกนคิวอาร์โค้ด และอภิธานศัพท์ภาษาถิ่นใต้สงขลาทั้ง 10 ตอน และ (2) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.90 และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทุกด้านเท่ากับ 4.79

คำสำคัญ หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ภาษาถิ่นใต้สงขลา มัธยมศึกษา

Independent study title The Construction of Reading Enhancement Book
Entitled “Start a good life in Songkhla” for Grade 11
Students of Mahavajiravudh Changwat Songkhla
School

Author: Miss Chawallak Boriban; **ID:** 2602101293;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction)

Independent study Adviser: Dr.Apirak Anaman; Assistant Professor;

Academic year: 2020

Abstract

The purposes of this study were to (1) construct a reading enhancement book entitled “Start a good life in Songkhla” for grade 11 students of Mahavajiravudh Changwat Songkhla School; and (2) verify the quality of the constructed reading enhancement book.

The informants for this study consisted of a group of 3 experts and a group of 10 grade 11 students of Mahavajiravudh Changwat Songkhla School. The instruments employed for this study comprised (1) a reading enhancement book entitled “Start a good life in Songkhla”; (2) a reading enhancement book quality verification form for the experts; and (3) a form for assessing students’ view. The gathered data were statistically analyzed by using the percentage, mean, and standard deviation.

Results of the study were as follows: (1) the constructed reading enhancement book entitled “Start a good life in Songkhla” for grade 11 students was a non-fiction short story including 10 parts with the realistic contents. The contents include the history of Songkhla province and Southern Songkhla dialects with illustrations and question activities, supplement knowledge in a form of a QR CODE and a glossary of Southern Songkhla dialects in all 10 parts; (2) the quality of the constructed reading enhancement book, as verified by experts, was at the highest level in all aspects at 4.90 and also, the students’ view was at the highest level in all aspects at 4.79.

Keywords: Enhancement Book, Short Story, Songkhla Dialectal, Secondary School

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุชานันท์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการจัดทำ ติดตามผลการศึกษาค้นคว้าอย่างใกล้ชิดเสมอมา จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษารัฐศึกษาซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ได้แก่ อาจารย์ปรีดา จันทจิตต์, อาจารย์จรัส จันทร์พรหมรัตน์ และ ดร.กมลทิพย์ กาลพันธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์แก้ไข เสนอแนะ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงได้

นอกจากนี้ผู้ศึกษาค้นคว้ายังได้รับความอนุเคราะห์ และให้การสนับสนุนการจัดทำหนังสือจากท่านผู้อำนวยการ นายวัฒนา ถนอมศักดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา ตลอดจนได้รับความช่วยเหลือจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา จึงขอขอบคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจ คอยให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านจนสำเร็จลงได้ด้วยดี

ชวัลลักษณ์ ปริบาล

กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน	46
บทที่ 2 หนังสือส่งเสริมการเรื่องสั้น “เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่ส่งเสริม” สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	53
บทที่ 3 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	177
สรุปผลการศึกษา	177
อภิปรายผล	178
ข้อเสนอแนะ	181
บรรณานุกรม	182
ภาคผนวก	187
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	188
ข แบบประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	191
ค แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือ	195
ง แบบประเมินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ	199
จ ตารางสรุปผล	205
ประวัติผู้ศึกษา	211

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันมีได้มุ่งหวังให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียว ยังมุ่งหวังให้นักเรียนนำความรู้ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง สื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี รวมทั้งรักภาษาไทยไว้ในฐานะที่เป็นสมบัติของชาติ โดยเน้นมาตรฐานที่กำหนดของผู้เรียน 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะกระบวนการและคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณคดีและวรรณกรรม ด้วยความสำคัญดังกล่าว การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องมีการฝึกฝนให้มีความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การอ่านและการฟังเป็นทักษะที่ต้องรับรู้เรื่องราวความรู้ ประสบการณ์ (กรมวิชาการ, 2545, น.1-2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ดี ควรมีการวางแผนกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสื่อประกอบการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการฝึกทักษะการเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง มีครูเป็นผู้แนะนำช่วยเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานเกี่ยวกับการอ่าน โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านแล้วสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังนั้น การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะอย่างถูกต้องเหมาะสมในการสื่อสารในชีวิตประจำวันตลอดจนมีการถ่ายทอดความรู้สืบทอดกันมา และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ทุกสาขาวิชาทุกอาชีพ ดังนั้นเมื่อผู้เรียนได้รับการส่งเสริมการอ่าน ย่อมเป็น การพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นสูงซึ่งบลูม (Bloom, 1976, p.163) ได้จำแนกลักษณะของการคิดวิเคราะห์ ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ การวิเคราะห์ ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการโดยผ่านกระบวนการที่ต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนได้รู้จักการจำแนกการสรุปข้อมูล ความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล รวมไปถึงการวิเคราะห์ระบบหลักการโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด จุดประสงค์ และมโนทัศน์ของข้อมูลที่ได้ศึกษา ซึ่งการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ย่อมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้เรียนควรได้รับส่งเสริมให้เรียนรู้

เกี่ยวกับการใช้เหตุผลในการวิเคราะห์สิ่งต่าง ๆ เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ตลอดจนการสร้างสรรค์สิ่ง (ทิตานา แคมมณี และคณะ, 2555, น.15) ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นวัยที่ควรแก่การปลูกฝังให้ได้รับการฝึกฝนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วรรณกรรมสะท้อนประสบการณ์ชีวิตในยุคสมัย ไม่ว่านักเขียนจะสนใจสะท้อนสังคมหรือไม่ก็ตามนักวิจารณ์บางคนจึงกล่าวว่า วรรณกรรมเป็นคั่นฉ่องแห่งยุคสมัย เนื่องจากเป็นภาพถ่ายชีวิตยุคสมัย เป็นภาพถ่ายทอดวิถีชีวิตในแต่ละสังคม (ตรีศิลป์ บุญขจร ,2523, น.6 – 10) และวรรณกรรมยังเป็นการแสดงความคิดปรัชญาความจริงในสังคมด้วยความสนใจและความรับผิดชอบผ่านมุมมองของตนเองที่เห็นความสำคัญของวรรณกรรม วรรณกรรมยังมีภาพสะท้อนสังคมยุคสมัยนั้นๆ ออกมาจากวรรณกรรมอีกด้วย (เจตนา นาควัชระ , 2521, น.13 – 17) เนื่องจากวรรณกรรมเป็นผลงานการสร้างสรรค์ของมนุษย์ วรรณกรรมและมนุษย์ต่างเป็นผลผลิตของสังคม เราจึงสามารถศึกษาสังคมได้จากวรรณกรรม (วิทย์ ศิวะศรียานนท์ 2531, น.118) และถือได้ว่างานเขียนนั้นเป็นกระจกเงาสะท้อนสภาพสังคมไทย เรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมสมัยใหม่ที่สะท้อนสภาวะแห่งยุคสมัยสามารถเสนอปัญหาที่เห็นอยู่รอบด้านได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะพิเศษของเรื่องสั้นที่แตกต่างไปจากวรรณกรรมประเภทอื่น ๆ คือ เนื้อหาจะสั้น กระชับ เข้มข้น และสามารถสื่อแนวคิดได้ตรงประเด็นอย่างมีประสิทธิภาพ (ธเนศ อาภรณ์สุวรรณ , 2530, น.77) พลังของเรื่องสั้นสามารถสื่อเนื้อหาทางสังคม ทั้งที่เป็นตัวสะท้อนถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของผู้คนในยุคสมัยหนึ่งและเสนอให้เห็นถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมืองของสังคมในยุคสมัยนั้นดังนั้นผลงานที่ถ่ายทอดชีวิตและสังคม มีการพัฒนาการด้านความคิด โครงเรื่องและกลวิธีการแต่งมากขึ้นโดยนักเขียนมุ่งที่จะเขียนเรื่องที่สะท้อนสภาพสังคมและวิถีชีวิตของมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างสมจริง (ถวัลย์ มาศจรัส, 2550, น.15) เรื่องสั้นเป็นงานเขียนที่มีเสน่ห์อีกรูปแบบหนึ่งที่ผิดไปจากนิทาน เรื่องสั้นที่มีคุณค่าจะให้ทั้งแง่คิด ความรู้และปรัชญาของมนุษย์จัดเป็นงานเขียนที่จะช่วยกระตุ้นผู้คนให้เห็นแง่มุมใหม่ๆ ในการเตือนสติผู้คนในสังคมให้รู้จักยั้งคิดและพร้อมจะก้าวไปข้างหน้าหรือหาทางช่วยเหลือสังคมได้ด้วยสำนึกของตนเอง (สุวรรณา เกรียงไกรเพ็ชร,2541, น.146) เรื่องสั้นนั้นมิได้เป็นเพียงวรรณกรรมที่ให้ความบันเทิงอารมณ์เท่านั้น แต่ยังอาจให้คุณค่าสาระแก่ชีวิตและสังคมได้ไม่น้อยไปกว่างานวิชาการและข้อมูลในรูปแบบอื่นใดเลย

พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 กำหนดให้ใช้หลักสูตรจากส่วนกลางและกำหนดให้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาในการสอน ภาษาไทยกลางจึงเป็นสิ่งที่รัฐมุ่งปลูกฝังให้เยาวชนท้องถิ่นได้เรียนรู้ และใช้เป็นสื่อทางวัฒนธรรมในการศึกษาหาความรู้ผ่านแบบเรียนหรือตำรา การศึกษาระดับพื้นฐานและระดับสูงขึ้นไป (ไข่มุก อุทยาวลี , 2552, น.51-52) กล่าวถึง การจัดการศึกษาในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ว่านโยบายทางการเมืองในช่วง พ.ศ. 2481 - 2484 เป็น

นโยบายที่มุ่งเน้นการปลูกสำนึกชาตินิยม โดยรัฐบาลได้มีการประกาศนโยบายรัฐนิยม 12 ฉบับ โดยฉบับที่ 9 ระบุถึงลักษณะของพลเมืองที่ดีต้องรู้หนังสือไทย เพราะรัฐบาลถือว่าภาษาและหนังสือไทยเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยและต้องใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสาร ข้อกำหนดจากรัฐบาลที่ให้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาในการเรียนการสอนมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาในภาคใต้มาก (ชวน เพชรแก้ว, 2555, น.23 - 24) กล่าวไว้ในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยกลางว่า สมัยก่อนโรงเรียนห้ามนักเรียนพูดภาษาไทยถิ่นใต้ในบริบทการเรียนการสอน โดยครูให้นักเรียนพูดแต่ภาษาไทยถิ่นกลางเพราะการพูดภาษาไทยถิ่นกลางแสดงถึงการเป็นผู้มีการศึกษา นอกจากนี้ข้าราชการส่วนใหญ่อีกถูกส่งมาจากส่วนกลาง เมื่อชาวบ้านต้องติดต่อบริการก็ต้องใช้ภาษากลางในการสื่อสารภาษากลางจึงกลายเป็นภาษาของวงการราชการและการศึกษา เมื่อภาษาไทยกลางได้รับการยอมรับว่าเป็นภาษาที่เป็นทางการ และมีความเหมาะสมในการสอนในโรงเรียนตามข้อมูลดังกล่าว หากคนภาคใต้ใช้ภาษาไทยกลางไม่ได้ หรือพูดผิดเพี้ยน บุคคลนั้นก็มักจะถูกมองว่าเป็นผู้ไม่มีรสนิยม หรือไม่มีการศึกษา ปัจจุบันคนรุ่นใหม่ใช้ภาษาถิ่นน้อยลง บางครอบครัว พ่อ แม่ไม่ใช้ภาษาถิ่นเมื่อพูดกับลูก เช่นเดียวกับที่ปรีชา ทิชนพงศ์ (2535) กล่าวถึงสถานการณ์การใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ของคนภาคใต้ไว้ว่า มีครอบครัวในสังคมภาคใต้ที่สอนลูกให้พูดภาษาไทยกลางโดยที่เมื่อพ่อกับแม่สื่อสารกันก็ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ แต่เมื่อสื่อสารกับลูกก็ใช้ภาษาไทยกลาง นอกจากบริบทที่เป็นทางการและบริบทสถานศึกษาแล้ว สื่อมวลชนยังเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติในด้านบวกกับภาษาไทยกลางมากกว่าภาษาถิ่น ศาสวัต บุญศรี (2559) กล่าวถึง การใช้ภาษาถิ่นในสื่อบันเทิงไทยไว้ว่า ในอดีตภาษาถิ่นไม่ว่าจะเป็นเหนือ อีสานและใต้ รวมถึงสำเนียงเฉพาะของท้องถิ่นต่าง ๆ มักถูกใช้ในทำนองเสริมสร้างความตลกขบขันจากการถูกนิยามว่า เป็นสำเนียงของพวกบ้านนอกที่ถูกพูดผ่านตัวละครที่เป็นคนใช้ คนขับรถ ส่งผลให้คนในภูมิภาคต่าง ๆ จำนวนไม่น้อยเกิด ความอายที่จะใช้ภาษาถิ่น สถานการณ์ดังกล่าวขัดแย้งกับค่านิยมการพูดภาษาไทยถิ่นใต้ของคนภาคใต้ที่ว่า คนภาคใต้ด้วยกันเมื่อพบปะทักทายกันจะต้องใช้ภาษาถิ่น หากใช้ภาษาไทยกลางถือว่าไม่แสดงความเป็นกันเองเท่าที่ควร อันแสดงถึงความภาคภูมิใจในภาษาถิ่น

ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ได้พบปัญหาว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งจากการประเมินผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในปีการศึกษา 2562 นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 48.24 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ 2562 ข, น.2) และนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนไม่เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน รู้สึกอายนที่จะพูดภาษาถิ่นใต้ ไม่สามารถสื่อสารภาษาถิ่นใต้ได้อย่างถูกต้อง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกภูมิใจในภาษาถิ่นและท้องถิ่น

ที่ตนอาศัยอยู่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพสูงสุดต่อผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาให้กับเยาวชนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านประเภท เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านประเภท เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น

3. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา เป็นหนังสือที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหา ดังนี้

3.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นงานเขียนประเภทเรื่องสั้นที่สอดแทรกความรู้เรื่องประวัติเมืองสงขลาและภาษาถิ่นใต้ที่ผู้ศึกษาเป็นผู้เรียบเรียงขึ้น ประกอบด้วยเรื่องสั้นจำนวน 10 เรื่อง ซึ่งท้ายเรื่องจะมีคำอธิบายคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้ท้ายเรื่อง ทั้ง 10 เรื่อง โดยแต่ละเรื่องจะทิ้งคำถามที่เป็นปมปัญหาให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ นำไปสู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ทั้งนี้ในเรื่องสั้นเป็นการนำเสนอเรื่องราวประวัติของเมืองสงขลา และสอดแทรกคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้ จะทำให้ผู้เรียนได้ทราบประวัติท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่พร้อมทั้งเรียนรู้คำภาษาถิ่นใต้ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการรักท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

3.2 มีการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ตรวจสอบโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก และเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 คน

3.3 มีการประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 คน

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา มีหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.2 นักเรียนมีพัฒนาการในด้านทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ วิจัย เรื่องที่อ่าน

4.3 ครูผู้สอนได้แนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน

4.4 นักเรียนเกิดความภูมิใจ มีสำนึกรักท้องถิ่นที่ตนอาศัย

5. บรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยม ดังนี้

5.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน

5.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสั้น

5.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาถิ่นใต้สงขลา

5.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประวัติเมืองสงขลา

5.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เป็นประโยชน์ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ไว้ดังนี้

5.1.1 ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้คือ

จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.7) กล่าวว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติ และมีสารประโยชน์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น.15-17) ได้กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริมการอ่าน และส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2544, น.11) ให้ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า หมายถึง หนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งเป็นการเพิ่มทักษะการอ่านไปในตัว โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรมและศีลธรรมดีงามของสังคมเป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์ในแง่ความรู้ความคิด ปรัชญาและบันเทิง ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือสารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น.8) สรุปความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เป็นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรมประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม โดยให้ความรู้มีคติและมีสารประโยชน์

รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550, น.8) สรุปความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ว่าเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาเพื่อส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั่นเอง รูปแบบของหนังสือส่งเสริมการอ่านอาจเป็นนิทาน นวนิยาย สารคดี เรื่องสั้น หรือวรรณกรรมเยาวชนก็ได้ ทั้งนี้ต้องมีคติแง่คิดจากเรื่อง รูปเล่มต้องสวยงาม มีภาพประกอบ จะเขียนอยู่ในรูปของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ แต่เนื้อหาต้องไม่ขัดต่อประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคม

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์ (2556, น.6) ได้กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเน้นให้ผู้อ่านเกิดทักษะทางการอ่าน ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สามารถอ่านได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน เป็นหนังสือที่ให้ความรู้ มีคติ และมีสารประโยชน์ อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณีและศีลธรรมอันดีงาม จัดอยู่ในกลุ่มของหนังสือเสริมประสบการณ์ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียนได้ แต่มีได้กำหนดให้เป็นหนังสือเรียน ซึ่งหนังสือประเภทนี้โรงเรียนจัดหาไว้ให้บริการครู นักเรียน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของภาษา เสริมสร้างทักษะและนิสัยรักการอ่าน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้ตามหลักสูตร

จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล (2556, น.6) ได้กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีความสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคสมัยที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ประโยชน์แก่ผู้อ่าน ทั้งในแง่ความรู้ ความคิดเป็นการเสริมสร้างเจตคติที่ดี อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในการอ่าน สร้างนิสัยรักการอ่านอันเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารต่อไป

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นหนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งส่งเสริมทักษะการอ่าน และส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการอ่านแก่ผู้เรียน โดยรูปแบบของหนังสือส่งเสริมการอ่านอาจจะเป็นในรูปแบบของหนังสือสารคดี เรื่องสั้น นิทาน นวนิยาย วรรณกรรม

เยาวชน เป็นต้น โดยสามารถเขียนได้ทั้งในรูปแบบร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยเนื้อหาจะต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีของสังคม ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อกระบวนการเรียนรู้ของและสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน

5.1.2 วัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ศึกษาวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านพบว่าวัยเด็กมีหลายระดับลักษณะการอ่านของเด็กแต่ละวัยย่อมแตกต่างกันตามขั้นตอนพัฒนาการของเด็กวัยนั้น ๆ กุศยา แสงเดช (อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล 2556, น.6) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งจำแนกเป็นข้อๆ ดังนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน
2. เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
3. เพื่อเสริมสร้างทักษะการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
4. เพื่อตอบสนองความสนใจและต้องการของเด็กหลายๆ ด้าน

จินตนา ไบกาซูยี (อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล 2556, น.6) ได้อธิบายวัตถุประสงค์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน สนองความต้องการของวัยเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึงและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญตามวัย
4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันน่าพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก
5. ช่วยให้เด็กรู้จักการอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง เกิดนิสัยรักการอ่านและนิสัยรักการอ่านดำรงอยู่ตลอดไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เด็กต่อไปในอนาคต ในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหาความรู้
6. ช่วยทดแทนความรู้สึกที่เด็กขาดหายไป เช่น ขาดความรัก ความว่าห่วย มีปมด้อย หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้จะช่วยปลอบประโลมจิตใจเด็ก และเป็นเพื่อนกับเด็กได้ดี
7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัย เป็นการป้องกันไม่ให้เด็กหันไปอ่านและสนใจเรื่องของผู้ใหญ่เร็วกว่าวัยกำหนด อันจะเป็นสิ่งที่ชักนำให้เด็กประพฤติตนในสิ่งที่ไม่ควร

หนังสือส่งเสริมการอ่านมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนทั้งทางด้านความรู้สติปัญญาการพัฒนาทักษะการอ่าน และอีกประการหนึ่งคือเพื่อพัฒนาจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกและใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นเครื่องมือในการสร้างคุณธรรมจริยธรรมอันดีให้แก่นักเรียน

5.1.3 ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านออกเป็นเรื่องราว เน้นที่ความสนุกสนาน และมุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะการอ่าน ปลุกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ประเด็นที่นำมาเขียนส่วนใหญ่จะเป็นคุณธรรมต่างๆ ที่หลักสูตรต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก

หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นการเขียนโดยจับเนื้อหาามาเพียงประเด็นใด ประเด็นหนึ่งแล้วแตก หรือจุดเน้นในเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่ง กุศยา แสงเดช (2545, น.10) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่ว ๆ ไป ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. มีภาพประกอบ หนังสือจะต้องมีภาพประกอบเนื้อหา โดยเฉพาะถ้าเป็นหนังสือสำหรับเด็กเล็ก จะมีภาพทุกหน้า สีและขนาดของภาพจะต้องเหมาะสมกับวัยและจิตวิทยา

2. การเขียนตัวอักษร ลักษณะของตัวอักษร ต้องเป็นไปตามรูปแบบที่ถูกต้อง และอ่านง่าย ขนาดและสีเหมาะสมกับวัยของเด็ก

3. ความยาวของเรื่อง ความยาวที่นิยมเขียนทั่วไปคือ 16-24 หน้า และในแต่ละหน้าไม่ควรมียาวมากเกินไป เพราะความสนใจของเด็กจะมีในระยะสั้นๆ ถ้ายาวเกินไปเด็กจะเบื่อ

จินตนา ไบกาชุยี่ (2542, น.10-19) ได้กล่าวถึงลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กโดยทั่วไป สรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาต้องมีวัตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งบอกชัดเจนเพราะจะทำให้เด็กสับสนได้ง่าย

2. เนื้อหาต้องมีความยากง่ายเหมาะสมวัย ถ้าเป็นเด็กเล็กและเด็กระดับประถมศึกษาตอนต้นเนื้อหาควรสนุกสนานเพลิดเพลิน มีภาพดำเนินเรื่องแทนเนื้อเรื่องอย่างแท้จริง มีบทบรรยายน้อย ตัวละครไม่มาก มีบทสนทนาพอสมควรเพราะถ้ามีบทบรรยายมากๆ จะเกิดความเบื่อหน่ายละทิ้งการอ่านกลางคันได้

3. แนวการเขียนเนื้อหาหรือการเสนอเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาหรือแนวการเขียน มีหลายประเภท เช่น นิทาน นิทานพื้นเมือง นิยาย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร จดหมาย บันทึกเรื่อง ความเรียง เป็นต้น รวมทั้งบรรยายกรอกรูปแบบ หรือคำคล้องจอง ทั้งนี้ควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความถูกต้องตามรูปแบบ รวมทั้งระลึกว่าให้เด็กอ่านแล้วเข้าใจไม่ต้องให้ผู้ใหญ่อธิบายอีกครั้งหนึ่ง

4. ภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กจะต้องมีภาพประกอบเสมอทั้งนี้ต้องให้ได้สัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่องภาพที่ใช้มีทั้งการ์ตูนและภาพถ่ายถ้าเป็นภาพสีจะน่าสนใจมากกว่า

5. ภาษาและสำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือเด็กต้องใช้คำง่าย หลีกเลี่ยงคำศัพท์ยากๆ ใช้ประโยคสั้นๆ หากใช้คำที่ซับซ้อนในหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 แล้ว เชื่อได้ว่าเด็กสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องราวได้ดี

6. ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษร การใช้ตัวอักษรไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ควรใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอนปลายใช้ขนาด 18-20 พ้อยท์

7. รูปเล่มหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่ กว้าง หรือยาวหรือเล็กเกินไป ให้มีจำนวนหน้าและขนาดพอเหมาะและไม่หนักเกินไป สำหรับเด็ก ดังนี้

7.1 หนังสือสำหรับเด็กวัยเริ่มเรียนและประถมศึกษาตอนต้น จำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 8-16, 8-24 หน้า (ขนาดแปดหน้ายก)

7.2 หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลายจำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 16-48 หน้า (ขนาดแปดหน้ายกใหญ่) ขนาดรูปเล่มที่นิยมจัดทำ ได้แก่

- 1) ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก ขนาดสิบหกหน้ายกเล็ก (ขนาดเล็ก) 13x18.5 ซม.
- 2) ในแนวตั้งหรือแนวนอน
- 3) ขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6x21 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน
- 4) ขนาดแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5x26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน

นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกก็คือ การเย็บรูปเล่มควรแข็งแรงและคงทนต่อการหยิบใช้ของเด็ก ปกหนังสือควรเป็นปกแข็งหรือขนาด 210-260 แกรม และต้องออกแบบให้สะดวกตามผู้อ่านรวมทั้งมีชื่อเรื่องที่ชัดเจนด้วย

ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านจะต้องวัตถุประสงค์ในเนื้อหาที่ชัดเจน มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัย มีภาพประกอบที่ดึงดูดความสนใจ มีข้อความในหน้าจำนวนที่ไม่มากเกินไป ใช้คำศัพท์ที่ไม่ยากเกินไปต่อความเข้าใจของผู้อ่าน ใช้ตัวอักษรในรูปแบบที่ถูกต้อง และมีขนาดที่กะทัดรัดเหมาะสม

5.1.4 ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านมีหลากหลายประเภท ได้มีผู้แยกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

กฤษยา แสงเดช (2545, น.7-9) ได้แยกประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ไว้ดังนี้

1. หนังสือภาพ (Picture books) หนังสือชนิดนี้มีรูปภาพเป็นส่วนอธิบายเรื่องเหมาะสมกับเด็กเล็กก่อนเข้าเรียนที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ แต่เด็กสามารถอ่านเรื่องจากภาพได้ หนังสือภาพเป็นหนังสือ เป็นหนังสือภาพที่มีความชัดเจนถูกต้อง ความหมายของเนื้อหาแจ่มชัด ภาพและเนื้อเรื่องมีความสำคัญเท่ากัน เนื้อเรื่องมักเป็นบันเทิงคดี

2. หนังสือนิทานภาพ หรือหนังสือประกอบเรื่อง (Picture Storybooks) หนังสือชนิดนี้มีตัวละคร มีเนื้อเรื่อง ตัวละครแสดงบทบาทไปตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาพประกอบหนังสือ

นิทาน ภาพเป็นหนังสือที่อ่านได้ทั้งเด็กเล็ก เด็กโต โดยไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นหนังสือนิทานภาพประกอบเรื่องจึงมีมากกว่าหนังสือภาพ

3. บทกลอนกล่อมเด็ก (Nursery Rhymes) เป็นบทกลอนที่แต่งมาจากอารมณ์โดยผูกคำให้สัมผัสคล้องจองกันไปเรื่อยๆ บทกลอนกล่อมเด็กแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดแรก บทเห่เด็ก หมวดที่สองเป็นบทปลอบเด็ก และหมวดที่สามเป็นบทเด็กเล่น บทกลอนกล่อมเด็กเป็นการบรรยายถึงความรักและความห่วงใยที่มารดาพึงมีต่อลูกน้อยอย่างมาก โดยใช้ถ้อยคำที่อ่อนหวานไพเราะจับใจ

4. หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป (Non Fiction) เป็นหนังสือที่ให้ความรู้และข้อเท็จจริงแก่เด็ก คล้ายกับหนังสือผู้ใหญ่ แต่หนังสือสารคดีสำหรับเด็กจะไม่ละเอียดลึกซึ้ง เด็กสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จุดเด่นของหนังสือคือสนองความสนใจเฉพาะของเด็ก

5. หนังสือนิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นที่ชื่นชอบแก่ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานตลก นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ นิทานปรัมปรา เทพนิยาย เป็นต้น

6. หนังสือการ์ตูน การ์ตูนมีอิทธิพลสำหรับเด็ก เพราะสามารถให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตื่นเต้นติดตามเข้าใจง่าย สามารถโน้มน้าวความสนใจของเด็ก หนังสือการ์ตูนทำให้เด็กอ่านหนังสือแตกฉาน ได้แง่คิดคติสอนใจและมีความรู้ในเรื่องต่างๆ

7. หนังสือนวนิยายสำหรับเด็ก (Novel) นวนิยายสำหรับเด็กจะกล่าวถึงตำนานที่เล่าต่อกันมามีตัวละครเป็นเด็ก ปัญหาที่ตัวละครประสบก็เป็นตัวละครเด็ก มีไว้อ่านเพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน ตัวละครมีการพูดโต้ตอบบรรยายกิริยาอาการของตัวละคร มีการกำหนดฉาก มีการสอดแทรกความคิดเห็น หนังสือนิยายสำหรับเด็กมีหลายประเภท เช่น นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ นวนิยายผจญภัย นวนิยายจินตนาการ นวนิยายเกี่ยวกับการสืบสวน เป็นต้น

8. หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็กเป็นหนังสือที่ช่วยในการค้นคว้าตลอดจนช่วยตอบคำถามที่เด็กอยากรู้ หนังสืออ้างอิงมีวิธีการเขียนที่แตกต่างจากหนังสือทั่วไป เรื่องที่นำเสนอต้องเชื่อถือได้ การเรียบเรียงเนื้อหาสาระต่างๆ ต้องคำนึงถึงความสะดวกของเด็กเป็นสำคัญ

9. วารสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เด็กๆ ควรได้มีโอกาสอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์เพื่อที่จะได้ทราบความเป็นไปของโลกและเหตุการณ์ทั่วโลก

หนังสือส่งเสริมการอ่านแบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้ หนังสือภาพ หนังสือนิทาน ภาพ บทกลอนกล่อมเด็ก หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หนังสือนวนิยายสำหรับเด็ก หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็ก วารสารและหนังสือพิมพ์

5.1.5 ขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยเฉพาะสำหรับผู้อ่านในวัยเด็ก จำเป็นที่จะต้องศึกษาหาความรู้ในการเขียน เพื่อหาแนวทางขั้นตอนในการเขียนที่ชัดเจน วางแผนอย่างรัดกุม จะทำให้การเขียนสำเร็จได้โดยง่าย โดย รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550, น.22-24) แนะนำขั้นตอนในการเขียนง่าย ๆ ไว้ 3 ขั้นตอน กล่าวโดยสรุป ดังนี้

ขั้นที่ 1

1.1 ตั้งเป้าหมายในการเขียนให้ชัดเจนว่าจะเขียนในรูปแบบใด นิทาน นิยาย สารคดี เรื่องสั้น หรือวรรณกรรมเยาวชน ฯลฯ โดยจะเน้นความบันเทิงหรือสาระความรู้พร้อมคติสอนใจอะไรแก่เด็ก

1.2 แนวคิดของเรื่อง (แก่นของเรื่อง) ต้องกำหนดชัดเจน และควรมีเพียงแนวคิดเดียว ไม่ควรมีหลายแนวคิด เพราะจะทำให้เรื่องที่เขียนขาดจินตภาพ

1.3 เขียนโครงเรื่องไว้คร่าวๆว่าจะเปิดเรื่องอย่างไรตอนกลางของเรื่องจะเขียนอย่างไร ตอนกลางของเรื่องจะเขียนอย่างไร ตอนปิดเรื่องจะปิดอย่างไร ต้องกำหนดจุดสุดยอดของเรื่อง การคลี่คลายปัญหาเพื่อนำไปสู่การจบเรื่องให้ดี

1.4 เขียนโครงเรื่องย่อๆ ลงกระดาษ ทบทวนดูว่าลงตัวหรือไม่

1.5 กำหนดวิธีการเปิดเรื่องดำเนินเรื่องและการจบเรื่องอย่างละเอียดทบทวนดูจนกว่าจะพอใจ

1.6 สร้างตัวละครให้ชัดเจนว่าแต่ละตัวมีบุคลิกอย่างไร อายุเท่าไร รูปร่างนิสัยใจคอเป็นอย่างไร เป็นต้น

1.7 กำหนดฉากในเรื่องให้ชัดเจนว่าจะใช้สถานที่ใด เรื่องราวเกิดขึ้นสมัยไหน

1.8 ทบทวนโครงเรื่องให้ถูกใจแล้วลองนำไปเล่าให้เด็กฟัง เพื่อทดสอบดูว่าเด็กสนุกกับการฟังหรือไม่

1.9 ทบทวนดูว่าแนวคิดของเรื่อง พรรณณะ หรือคุณธรรมกำหนดไว้ครบถ้วนชัดเจนหรือไม่ แทรกไว้อย่างแนบเนียนหรือไม่ แล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์

1.10 สำนวนโครงเรื่องว่าดีหรือไม่ ตัวละครเอกดำเนินเรื่องราบรื่นหรือไม่

1.11 กำหนดความยาวของเรื่องว่าจะใช้จำนวนกี่หน้า

ขั้นที่ 2

2.1 ลงมือเขียนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้โดยละเอียด แล้วตั้งชื่อเรื่อง

2.2 ทบทวนดูว่าชื่อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อเรื่องหรือไม่ น่าสนใจหรือไม่ ปัญหาของตัวละครได้รับการแก้ไขอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ สนุกเร้าใจหรือไม่ สำนวนภาษาที่ตัวละครใช้

เหมาะสมกับวัยและสถานะของตัวละครหรือไม่ บทสนทนา เหตุการณ์ มากเกินความจำเป็นหรือไม่ เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องหรือเปล่า ต้องทบทวนให้ดีและปรับปรุงแก้ไข

2.3 เมื่อเขียนเสร็จให้เก็บไว้ระยะหนึ่งแล้วนำมาอ่านดูใหม่เพื่อหาข้อบกพร่องแก้ไขจนพอใจ แล้วนำไปให้เด็กๆ อ่านดูว่าเด็กเข้าใจหรือไม่ ชอบหรือไม่ เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อหรือไม่ ปรับปรุงจนพอใจอีกครั้ง

ขั้นที่ 3

3.1 ทบทวนเรื่องที่เขียนอีกครั้งเพื่อดูสำนวนภาษาและความเป็นเอกภาพของเรื่อง

3.2 ลงมือเขียนหรือพิมพ์ต้นฉบับ

3.3 ถ้าต้นฉบับเป็นหนังสือการ์ตูน ต้องจัดทำเป็นบทสคริปต์ละคร มีคำพูดโต้ตอบและคำบรรยายเรื่อง จัดภาพคร่าวๆ ให้เหมาะสมกับคำบรรยายและบทสนทนา

3.4 ถ้าต้นฉบับเป็นหนังสือภาพของเด็กก่อนวัยเรียนหรือหนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษา ซึ่งมีภาพประกอบทุกหน้าควรจัดทำต้นฉบับจำลอง กำหนดเนื้อเรื่อง เลขหน้า และภาพอย่างหยาบๆ ลงในหน้ากระดาษให้ได้สัดส่วนหรือหากวาดภาพไม่ได้ให้เขียนเนื้อเรื่องแล้วเว้นที่สำหรับผู้วาดประกอบ

3.5 อ่านทบทวนต้นฉบับเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อดูความถูกต้องเรียบร้อย โดยเฉพาะตัวสะกดวรรคตอน

3.6 จัดส่งต้นฉบับให้บรรณาธิการเพื่อจัดทำภาพประกอบ

จินตนา ไบกาซูยี (2542, 31) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนหนังสือไว้ดังนี้

1. สำนวณแรงบันดาลใจในการเขียน ผู้เขียนสำนวนตนเองว่ามีความสามารถในการเขียนเพียงใดต้องการเขียนหนังสือเพื่ออะไร

2. ศึกษาหนังสือสำหรับเด็กในเรื่องต่อไปนี้เป็น วัตถุประสงค์ของเรื่องต้องชัดเจน เนื้อหาอย่างง่ายเหมาะสมวัย สำนวนภาษาเหมาะสมกับระดับของผู้อ่าน มีแนวการเขียนเหมาะสมกับเนื้อหา มีโครงเรื่องสนุกชวนให้ติดตาม และสอดคล้องกับจิตวิทยาการอ่านของเด็กตามระดับวัย

3. กำหนดองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ กำหนดประเภทหนังสือ กำหนดผู้อ่าน กำหนดหัวข้อเรื่องหรือเนื้อหา ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง วางจุดประสงค์หรือแก่นของเรื่อง วางโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่องเพื่อจัดลำดับของเรื่อง เลือกแนวการเขียน เลือกสรรในการเขียน กำหนดวรรณศิลป์อื่นๆ เช่น ตัวละคร บทสนทนาและฉาก ตั้งชื่อเรื่องให้สั้นและกะทัดรัด สะดุดตาสะดุดใจ ชวนคิด ชวนสงสัย กำหนดความยากง่ายของภาษาและออกแบบหนังสือโดยกำหนดเข้ารูปเล่ม ภาพประกอบ และจำนวนหน้า

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์ (2556, น.12) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยสรุปว่าผู้เขียนควรเริ่มจากการอ่านศึกษาหลักสูตรและเอกสารหลักสูตร ศึกษาจิตวิทยาของเด็กแต่ละวัยเกี่ยวกับการอ่านหนังสือ ศึกษาเทคนิควิธีการเขียนเรื่องสำหรับเด็ก กำหนดองค์ประกอบในการเขียน ได้แก่ กำหนดประเภทหนังสือ กำหนดผู้อ่าน กำหนดหัวข้อเรื่องหรือเนื้อหา วางโครงสร้างเนื้อหาหรือโครงเรื่อง กำหนดตัวละคร บทสนทนาและฉาก กำหนดความยากง่ายของภาษา และออกแบบหนังสือโดยกำหนดขนาดรูปเล่ม ภาพประกอบ และจำนวนหน้า ควรมีการระบุกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเอง มีแบบฝึกหัดคำถามหรือแบบทดสอบท้ายเรื่องด้วย

5.1.6 หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดีสำหรับเด็กนั้นจะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านและเด็กอ่านด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้รับความรู้ด้วย ดังนั้นในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดีสำหรับเด็กนั้นต้องเลือกหนังสือที่มีเนื้อหาสาระตรงตามความต้องการและความสนใจของเด็ก มีผู้เกี่ยวข้องในวงวรรณกรรมสำหรับเด็กหลายท่านได้ให้หลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับเด็กไว้หลายประการ ฤวัลย์ มาศจรีส (อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล 2556, น. 12) ได้เสนอหลักเกณฑ์การประเมินคุณค่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยสรุปดังนี้

1. โครงเรื่อง (Plot) จะพิจารณาว่าผู้เขียนได้กำหนดเค้าโครงเรื่องไว้เป็นเอกภาพหรือไม่ การเปิดเรื่อง ดำเนินเรื่องละปิดเรื่องดีเพียงไร ถ้าวางโครงเรื่องสับสน คุณค่าจะต่ำลง แต่ถ้าหากวางโครงเรื่องให้มีปมการต่อสู้ขัดแย้งยกย่อนจนน่าติดตามแล้วถือได้ว่าการวางโครงเรื่องนั้นมีความลงตัวได้ดี

2. การเปิดเรื่อง คือ การเริ่มต้นฉากแรกของเรื่องได้อย่างน่าติดตาม

3. แก่นเรื่อง (Theme) มีความกระชับ ชัดเจน ให้ความคิดรวบยอดแก่เด็กได้ตรงเป้าหมายหลังจากอ่านเนื้อหาจบในขณะที่โครงเรื่องจะเป็นการกำหนดเรื่องราวที่เกิดขึ้นว่ามีอะไรบ้าง แต่แก่นเรื่อง จะเป็นตัวกำหนดว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นให้สาระอะไรแก่คนอ่าน เรื่องสำหรับเด็กแก่นของเรื่องจะไม่ซับซ้อนไม่วกเวียน มีเป้าหมายชัดเจนในการนำเสนอ เช่น ความอดทน ความเมตตา การกระทำความดี หรือความขยัน เป็นต้น โดยให้เรื่องราวเป็นตัวคลี่คลายให้เห็นอย่างมีศิลปะ

4. การดำเนินเรื่อง (Story) ต้องชวนติดตาม น่าสนใจ ทำให้ผู้อ่านอยากรู้ อยากเห็นและคิดจินตนาการตามไปในขณะที่อ่าน

5. ฉาก (Background) หนังสือเด็กต้องมีฉากที่ชัดเจน เช่น ในป่าเขา ขุนเขา ริมทะเล ในท้องทะเล ท้องฟ้า ในถ้ำ บนชะง่อนผา เป็นต้น ฉากจะมีส่วนเสริมเรื่องราวในเนื้อหาให้โดดเด่นขึ้น และตัวฉากจะช่วยให้หนังสือสวยเมื่อวาดภาพประกอบแล้ว

6. บทบรรยายและคำสนทนาจะต้องตรงเป้าหมายให้ภาพ ให้ความรู้สึก โกรธ รู้ว่าโกรธ รักรู้ว่ารัก เป็นต้น ตัวละครมีจำนวนเหมาะสมกับเนื้อหา มีบุคลิกที่ชัดเจน เช่น ตัวเอกตัวร้าย

เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบได้ง่ายขึ้น ข้อพึงจำในการเขียนหนังสือเด็กก็คือ ตัวละครร้ายนั้นในตอนจบเรื่องจะต้องมีการพัฒนาบุคลิกลักษณะที่เคยร้าย ให้เป็นผู้สำนึกได้หรือได้รับผลตอบแทนที่ทำให้ต้องกลับตัวกลับใจเพื่อเป็นการปลูกฝังเด็กเล็กๆ ให้เห็นถึงผลของการกระทำความดี

7. ท่วงทำนองเขียนมีลีลา สำนวนที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดที่เหมาะสมกับเรื่องที่เขียน เช่น เขียนเรื่องสนุกสนานต้องใช้ลีลาของภาษาที่อ่านแล้วทำให้รู้สึกสนุกสนานกระซิบเป็นต้น

8. ภาพประกอบต้องได้รับการจัดวางอย่างสมดุล สื่อเรื่องราวได้ตรงเนื้อหา มีสีสันสดใสตื่นตาตื่นใจ

9. การปิดเรื่องเป็นการจบเรื่องที่คลี่คลายปัญหา ปมความขัดแย้งทั้งหมดอย่างกระจ่างชัด ให้ข้อคิด ให้คติโดยไม่ต้องบอกวาทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าแต่อย่างไร โดยให้ตัวละครและเนื้อหาเป็นผู้แสดงพฤติกรรมทั้งหมดออกมา

หลักเกณฑ์การประเมินหาคุณภาพของหนังสือสำหรับเด็ก เป็นเกณฑ์ที่กำหนดคุณค่าและทำให้ทราบข้อบกพร่องในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก และเพื่อให้เป็นหนังสือที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณค่าแก่การศึกษาและมีความเหมาะสมสำหรับเด็กจึงควรศึกษาและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้

5.1.7 รูปเล่มและขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ได้มีผู้ให้ความหมายของรูปเล่มและขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

รังสิมันต์ นิมรักษ์ (2550, น.25-29) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. จัดพิมพ์ต้นฉบับ

หลังจากเขียนเรื่องจบโดยสมบูรณ์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้ว ลำดับต่อไปคือ การพิมพ์ต้นฉบับ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการจัดทำรูปเล่มในการจัดพิมพ์ต้นฉบับควรพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์ที่ดีที่สุด เพราะสามารถเลือกรูปแบบตัวหนังสือ ขนาดตัวหนังสือ และลักษณะตัวหนังสือได้ตามต้องการ ความเหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย ข้อควรปฏิบัติในการจัดพิมพ์ต้นฉบับคือ

1.1 พิมพ์คำถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน วรรคตอนถูกต้อง

1.2 ไม่มีการฉีกคำระหว่างบรรทัด

1.3 เนื้อเรื่องควรพิมพ์ไว้ส่วนล่างของกระดาษ แต่ไม่เสมอไป

1.4 ตัวพิมพ์ควรเป็นตัวมาตรฐาน เช่น อังสนา เป็นต้น

1.5 ก่อนพิมพ์ต้องตั้งค่าน้ำกระดาษ (บน/ล่าง/หน้า/หลัง) ให้ได้มาตรฐาน เพื่อความสวยงามของต้นฉบับที่พิมพ์และการเข้าเล่มด้วย ทั้งนี้การตั้งค่าน้ำกระดาษต้องคำนึงถึงรูปเล่ม ขนาดของเล่ม ตลอดถึงการพิมพ์หน้าเดียวหรือสองหน้าด้วย

1.6 ขนาดตัวหนังสือที่ใช้ จำนวนบรรทัดและความยาวของหนังสือ รัถพร ชังธาดา (อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล 2556, น.15) ได้กำหนดขนาดตัวอักษรไว้ดังนี้

เด็กเล็ก ใช้ตัวหนังสือขนาด 40 พอยท์

เด็กอนุบาล ใช้ตัวหนังสือขนาด 32 พอยท์

เด็กระดับประถมศึกษา ใช้ตัวหนังสือขนาด 24 พอยท์

มานพ ถนอมศรี (อ้างถึงใน จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล 2556, น.15) ได้กำหนดจำนวนหน้าของหนังสือไว้ดังนี้

1. เด็กก่อนวัยเรียน – ป.2 ความยาวไม่เกิน 11 หน้า หน้าละ 12 บรรทัด

2. เด็ก ป.3-4 ความยาวไม่เกิน 16 หน้า หน้าละ 3-4 บรรทัด

3. เด็ก ป.5-6 ความยาวไม่เกิน 24 หน้า หน้าละ 5-8 บรรทัด

4. เนื้อที่กระดาษที่เว้นว่างอยู่ เว้นไว้สำหรับวาดภาพประกอบ

2. การจัดทำส่วนประกอบของหนังสือ

เมื่อระบายสีเสร็จสมบูรณ์แล้ว ต้องจัดทำส่วนประกอบอื่นๆ ของหนังสือ

ดังนี้คือ

2.1 ปกนอก (ปกหน้า)

2.2 ปกใน

2.3 คำนำ

2.4 คำนิยม คำชี้แจง (ถ้ามี)

2.5 อธิบายศัพท์ท้ายบท

2.6 คำรับรองของผู้บริหารโรงเรียน

2.7 บรรณานุกรม

2.8 ปกหลัง

3. การเข้าเล่ม

การเข้าเล่มต้องเรียงลำดับให้ถูกต้อง ดังนี้คือ

3.1 ปกนอก (ควรใช้กระดาษปกมาตรฐานแข็งแรงไม่ขาดง่าย)

3.2 ปกใน

- 3.3 คำนำ
- 3.4 คำนิยม คำชี้แจง (ถ้ามี)
- 3.5 เนื้อเรื่อง
- 3.6 อธิบายคำศัพท์ท้ายบท
- 3.7 คำรับรองของผู้บริหารโรงเรียน
- 3.8 บรรณานุกรม
- 3.9 ปกหลัง

ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านต้องศึกษาความสนใจตามหลักจิตวิทยา รูปภาพ และตัวอักษรตลอดจนรูปเล่ม มีความสำคัญมากในการจัดทำเพราะจะต้องตรงกับ ความสนใจและตามธรรมชาติของวัยผู้อ่าน ความรู้เรื่องการจัดรูปเล่ม ผู้ศึกษาสามารถนำไปวางแผนล่วงหน้าว่าจะทำออกมาในรูปแบบใด

5.2 เรื่องสั้น

5.2.1 แนวคิดด้านวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นรูปแบบวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มีความเคลื่อนไหวมากที่สุดในปัจจุบัน ผู้เขียนมีความพยายามที่จะหาวิธีการที่จะเสนอในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะการเขียนเรื่องเพื่อเกิดภาพสะท้อนหรือแนวคิดที่จะนำเสนอให้เรื่องมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

หทัยวรรณ ไชยะกุล (2541, น.39) เรื่องสั้นเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีเสน่ห์อีกรูปแบบหนึ่งที่ผิดแผกไปจากนิทาน เรื่องสั้นที่มีคุณค่าจะให้แง่คิด ความรู้และปรัชญาชีวิต และจัดเป็นงานเขียนที่ช่วยกระตุ้นผู้คนให้เห็นแง่มุมใหม่ ๆ ในการพัฒนาหรือเตือนสติผู้คนในสังคมให้รู้จักยังคิด เพื่อการก้าวไปข้างหน้าหรือหาทางช่วยเหลือสังคมได้ด้วยสำนึกของตน เรื่องสั้นเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่ง ที่ฉายภาพสะท้อนสภาวะทางสังคมแห่งยุคสมัยและได้นำเสนอความเป็นไปของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมประเพณีรวมถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปัญหาของสังคมที่เห็นอยู่รอบด้าน ได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งมีนักวิชาการได้อธิบายเกี่ยวกับเรื่องสั้นไว้หลากหลายในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.2.2 ความหมายของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมอีกประเภทหนึ่ง มีนักวิชาการหลายท่านได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับเรื่องสั้นเอาไว้หลายแง่มุม อย่างเช่น

เจือ สตะเวทิน (2510, น.29) กล่าวว่า เรื่องสั้นเป็นวรรณคดีประเภทร้อยแก้วที่อาศัยศิลปะและเทคนิคในการเขียนต่างกับวรรณคดีประเภทร้อยแก้วประเภทอื่น ๆ เรื่องสั้นจึงมีลักษณะพิเศษ เรื่องสั้นมีลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนกับเรื่องอื่นใด เรื่องสั้นเป็นตัวของตัวเองโดยแท้

เปลื้อง ณ นคร (2511, น.22) อธิบายว่า เรื่องสั้นเป็นเรื่องประเภทบันเทิงคดี หรือ Fiction ซึ่งแสดงว่าไม่ใช่เรื่องจริงเป็นเรื่องสมมุติ แต่ผู้อ่านหรือผู้เขียนก็ต้องนึกเสมือนมันเป็นเรื่องจริงเพราะเนื้อหาของเรื่องนั้นก็ได้อาจมาจากชีวิตจริง ๆ นั่นเอง

วิทย์ ศิวศรียานนท์ (2524, น.10) กล่าวไว้ว่า “ถ้าจะถามว่าเรื่องสั้นสมัยใหม่นี้ จะให้บทนิยามอย่างไรและที่ว่ามีลักษณะพิเศษเฉพาะตัวนั้น คือ ลักษณะอย่างไร ก็ไม่มีผู้ใดสามารถให้คำตอบที่กว้างขวางพอและเป็นทีพอใจทุกฝ่ายได้ ทั้งนี้เพราะเรื่องสั้นสมัยปัจจุบันมีลักษณะยืดหยุ่นไม่ตายตัวแล้วแต่ทัศนะและฝีมือของศิลปินเป็นรายๆ ไป” ทัศนะของ วิทย์ ศิวศรียานนท์ ยังสอดคล้องกับข้อสังเกตของ

สุदारตน์ เสรีวัฒน์ (2522, น.20 – 23) ที่กล่าวว่า ทฤษฎีและนิยามของเรื่องสั้นไม่อาจครอบคลุมลักษณะของเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ทั้งหมด บางครั้งทฤษฎีและนิยามดูจะเป็นของเก่าที่ตามวิวัฒนาการของเรื่องสั้นไม่ทันด้วยซ้ำไป ทั้งนี้เกิดจากสาเหตุ 5 ประการ คือ

1. ทฤษฎีและนิยามต่าง ๆ เป็นการรวบรวมของนักวิชาการแต่...
2. นักเขียนเขียนตามความถนัดของตนโดยอาจอาศัยเพียงหลักสำคัญ ๆ เท่านั้น เพื่อให้เรื่องที่เขาเขียนไม่ออกจากแนวของเรื่องสั้นจนเกินไป
3. การสร้างทฤษฎีและนิยามเรื่องสั้นของนักวิชาการ มักรวบรวมมาจากเรื่องสั้นเก่าขาดการขยายขอบเขตหรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับยุคสมัย
4. นักวิชาการที่อยู่ในวัยเดียวกับนักเขียนมีน้อยและส่วนใหญ่จะสนใจงานเขียนประเภทนวนิยายมากกว่าเรื่องสั้น ทำให้ความต่อเนื่องของการศึกษาวิเคราะห์เรื่องสั้นขาดช่วงไป
5. นักเขียนใหม่ ๆ มีจินตนาการเสรีขยายขอบเขตของเรื่องสั้นออกไปกว้างขวางกว่าทฤษฎีที่นักวิชาการสรุปไว้จากข้อมูลเรื่องสั้นเก่า ๆ

ไพโรจน์ บุญประกอบ (2539, น.37 – 38) แสดงความคิดเห็นไว้ว่า เรื่องสั้นคือ บันเทิงคดีขนาดสั้นแม้จะไม่กำหนดแน่นอนตายตัวว่าความยาวต้องเป็นเท่าใด แต่มีลักษณะเด่นเป็นเกณฑ์กลางอยู่ว่าต้องเสนอแก่นเรื่องเพียงประการเดียว โดยแสดงออกมาในวิฤตการณ์เดียวของช่วงชีวิตตัวละคร มีตัวละครน้อย ใช้ฉากและเวลาจำกัด ลักษณะเด่นเหล่านี้ต้องนำไปสู่ความสมบูรณ์ในตัวเองของเรื่องสั้น ทำให้เรื่องสั้นมีลักษณะเสร็จสิ้นกระเสาะความในตัว

เรื่องสั้น คือ บันเทิงคดีขนาดสั้น ไม่มีการกำหนดตายตัวว่าจะมีความยาวเท่าไร แต่มีลักษณะเป็นการเสนอแก่นเรื่องประการเดียวหรือเป็นเหตุการณ์ในช่วงชีวิตหนึ่งของตัวละครที่ผู้เขียนได้จินตนาการขึ้นหรือเป็นประสบการณ์ของผู้แต่งเอง ที่นำมาร้อยเรียงเป็นเรื่องราวที่ต้องการสื่อให้กับผู้อ่าน จึงถือได้ว่าเรื่องสั้นมีลักษณะที่มีลักษณะความสมบูรณ์ในตัวเอง

5.2.3 ที่มาของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นบันเทิงคดีประเภทเรื่องเล่าชนิดหนึ่ง ซึ่งการเล่าเรื่องนั้น เริ่มต้นจากเรื่องราวที่ตนเองได้พบเห็นมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ในเรื่องราวนั้น ๆ ซึ่งถือเป็นธรรมชาติของการสื่อสารลักษณะหนึ่งของมนุษย์ที่เชื่อกันว่ามีมานานแล้วตั้งแต่ยุคที่ยังอาศัยอยู่ในถ้ำ เข้าป่าหาล่าสัตว์เพื่อยังชีพ เมื่อพบเหตุการณ์ที่ตื่นเต้น มีการต่อสู้กับสัตว์ร้ายก็นำมาเล่าให้คนอื่นรับรู้ บางครั้งเกิดเหตุการณ์ของตัวเองกันบ่อย ๆ การเล่าซำก็ดูจิตซิดไม่น่าสนใจอีกต่อไป ดังนั้นเพื่อให้เกิดสีสันน่าสนใจยิ่งขึ้น ผู้เล่าจึงแต่งเติมเรื่องราวอันแสดงถึงความเก่งกล้าของตนเองจนเกินความจริงและกลายสภาพจากเรื่องเล่าธรรมดา ๆ มาเป็นนิทาน ดังนั้นจะเห็นว่าวรรณกรรมประเภทเรื่องสั้นมีมานานแล้ว การเล่าเรื่องและพัฒนากลายมาเป็นนิทานเช่นนี้ เป็นรูปแบบดั้งเดิมที่ปรากฏอยู่ทุกชาติทุกภาษา และถือเป็นต้นกำเนิดของเรื่องสั้น ดังที่

วิทย์ ศิวศรียานนท์ (2524, น.9 – 10) กล่าวไว้ว่านิทานเก่าแก่เช่นนี้ (สั้น ๆ จบในตัว) มีอยู่มากมายในทุกชาติทุกภาษา เช่น นิยายเรื่องสองพี่น้องในวรรณคดีอิยิปต์ซึ่งเกิดคริสต์ศตวรรษตั้งแต่ 3,000 ปีขาดก นิทานอีสปและนิทานในปัญญาตนตระ นิทานต่าง ๆ ในคัมภีร์ไบเบิลภาคเดิมและนิยายอุปมาในคัมภีร์ไบเบิลภาคใหม่ ประวัตินักบุญต่าง ๆ ในคริสต์ศาสนานิยายต่าง ๆ ในอาหรับราตรีและเดคารอน โดยนัยอันกว้าง นิทานและนิยายเหล่านี้อาจถือว่าเป็นเรื่องสั้นได้ทั้งนั้น ส่วน

เพลินตา (2538, น.192) ให้ทัศนะว่า ในบรรดาเรื่องแต่งหรือบันเทิงคดีด้วยกันเรื่องสั้นเป็นที่นิยมอ่าน และนิยมเขียนกันโดยกว้างขวาง เรื่องสั้นเป็นรูปแบบทางวรรณกรรมที่เป็นธรรมชาติที่สุด ดั้งเดิมที่สุดและสืบต่อกันมานานที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากมนุษย์เราแต่ละคนย่อมมีเรื่องเล่าหรือเคยเล่าเรื่องกันมาบ้างไม่มากก็น้อย อย่างไรก็ตามรูปแบบและเนื้อหาสืบต่อมา สะท้อนความคิดและสภาพแต่ละยุคสมัยอย่างไรก็ตาม พัฒนาการในการเล่านิทานไทยนั้นมีความแตกต่างจากชาวตะวันตกประการหนึ่ง คือ นอกจากการแต่งเติมเรื่องราวจากต้นเค้าเดิมแล้ว ยังมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเล่าเป็นร้อยกรอง ใช้เครื่องดนตรีและผู้แสดงประกอบ เรียกว่า นิทานทรงเครื่อง อันเป็นที่มาของการขับเสภา ส่วนชาติตะวันตกได้พัฒนาเนื้อหาข้อมูล จัดวางระเบียบวิธีการนำเสนอจนกลายมาเป็นรูปแบบของเรื่องสั้นโดยคำนึงถึงลักษณะและองค์ประกอบเป็นสำคัญ เพราะฉะนั้นแม้เรื่องสั้นจะมีต้นเค้ามาจากนิทานหรือตำนาน แต่ก็ได้พัฒนารูปแบบจนมีลักษณะเฉพาะซึ่งจุดหมายของผู้แต่งต้องการเสนอเรื่อง แก่นเรื่อง การดำเนิน เรื่อง ตลอดจนจรรยาบรรณและกลวิธีในการแต่งที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่องนั้น จึงทำให้เรื่องสั้นมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและมีผู้เขียนที่หลากหลายเกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

5.2.4 ลักษณะของเรื่องสั้น

การเขียนเรื่องสั้นของไทยมีพัฒนาการมาจากการแต่งนิยาย นิทานของไทยเดิมประกอบกับการรับอิทธิพลทางแบบอย่างการเขียนมาจากนักเขียนชาวตะวันตก เช่น โอ. เฮ็นรี

และกี๋ เดอโมปัสซังค์ ทำให้เกิดเป็นวรรณกรรมบันเทิงคดีร้อยแก้วอย่างใหม่ของไทยขึ้นในราวปี พ.ศ. 2472 และนิยมเขียนกันอย่างแพร่หลายในช่วงเวลาระหว่าง พ.ศ. 2472 - พ.ศ. 2516 เรื่องสั้นในระยะแรกนี้ มีลักษณะสำคัญที่พอจะสังเกตเห็นได้ชัด มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของเรื่องสั้นไว้ดังนี้

เปลื้อง ณ นคร (2541, น.129 - 130) สรุปลักษณะเรื่องสั้นตามความคิดเห็นของ เจ. แบร์ก เอเซนเวิน

(J. Berg Esenwein) ไว้ 7 ประการ คือ

1. เรื่องสั้นต้องมีเหตุการณ์สำคัญอันเป็นต้นเรื่องแต่เพียงอย่างเดียว
2. เรื่องสั้นต้องมีตัวละครที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในท้องเรื่องเพียงตัวเดียว
3. เรื่องสั้นต้องมีจินตนาการหรือมโนภาพให้ผู้อ่านเห็นคล้อยตามไปด้วย
4. เรื่องสั้นต้องมีโครงเรื่องหรือผูกเค้าเรื่องให้ผู้อ่านฉงนและสนใจ
5. เรื่องสั้นต้องเขียนอย่างกระชับรัดกุม
6. เรื่องสั้นต้องมีการจัดรูป ลำดับเหตุการณ์ให้มีชั้นเชิงชวนอ่าน
7. เรื่องสั้นต้องทำให้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกอย่างไร้ขอบเขตอย่างหนึ่ง

เจือ สตะเวทิน (2517, น.238 - 239) กล่าวถึง ลักษณะของเรื่องสั้นจะต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 5 ประการ คือ

1. โครงเรื่อง (Plot) หมายถึง การผูกโครงของเรื่อง เป็นการร่างเรื่องอย่างคร่าว ๆ ว่าจะให้เหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างไร ดำเนินไปอย่างไรและจบอย่างไรจึงจะแสดงจุดมุ่งหมายของเรื่องได้เด่นชัดที่สุด และจะต้องคำนึงถึงความน่าติดตามด้วย

2. เรื่องสั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายของเรื่องเพียงประเด็นเดียว เรื่องสั้นเรื่องหนึ่งควรแสดงโลกทัศน์หรือความคิดในแง่ใดแง่หนึ่งของชีวิตเพียงประการเดียว ขอให้รำลึกว่าเรื่องสั้นมีข้อจำกัดด้านความยาว ผู้เขียนจะต้องพยายามแสดงจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะสื่อสารของตนให้ชัดเจนด้วยข้อความไม่กี่หน้า จึงจำเป็นอยู่เองที่จะมีประเด็นอื่น ๆ นอกจากจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องไม่ได้ ผิดกับการเขียนนวนิยายซึ่งผู้เขียนสามารถแสดงประเด็นปัญหาและความเห็นได้มากกว่า

3. เรื่องสั้นต้องใช้นานและเวลาในการดำเนินเรื่องน้อย เรื่องสั้นส่วนใหญ่จะมีฉากสำคัญเพียงฉากเดียว เปิดเรื่อง ดำเนินเรื่องและปิดเรื่องที่ฉากนั้น ส่วนเวลาในการดำเนินเรื่องน้อยมิได้หมายความว่าระยะเวลาของเหตุการณ์ในเรื่องจะยาวนานเกินเท่านี้ไม่ได้ ระยะเวลาของเหตุการณ์ในเรื่องสั้น กระชับ โดยใช้ศิลปะของการเขียน

4. เรื่องสั้นต้องมีตัวละครน้อย เนื่องจากลักษณะของเรื่องสั้นจะต้องมีเหตุการณ์สำคัญอย่างเดียว จุดมุ่งหมายเดียวและผลงานของเรื่องเพียงอย่างเดียว จึงจำเป็นต้องมีตัวละครเอกน้อยด้วย เพื่อดำเนินเรื่องไปสู่จุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องได้รวดเร็วและเป็นเอกภาพ

5. เรื่องสั้นต้องมีเรื่องราวสั้น มีหลักพอสรุปได้ว่าคำทุกคำที่เขียนลงไปจะต้องมีผลต่อการมุ่งไปสู่จุดหมายของเรื่อง ไม่บรรยายหรือพรรณนายืดยาวโดยใช้เหตุ แต่จะกำหนดแน่นอนว่าความยาวควรจะเป็นเท่าไรก็ทำได้ยาก ปกติเรื่องสั้นที่ดีพิมพ์ตามนิตยสารจะมีความยาวประมาณ 4 – 6 หน้า พิมพ์ยาว แต่ที่สั้นหรือยาวกว่านี้ก็ยังมีบ้าง

6. เรื่องสั้นต้องมีความกระชับรัดกุมทุกด้าน ลักษณะนี้คือผลรวมของลักษณะ 5 ประการ ดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนเรื่องสั้นต้องอาศัยศิลปะการเขียนและกลวิธีต่าง ๆ เพื่อสร้างความกระชับรัดกุมในเรื่องสั้นของตน

ปริญญา เกื้อหนุน (2537, น.11 – 14) กล่าวถึง ลักษณะของเรื่องสั้นไว้ว่า เรื่องสั้นเป็นงานเขียนบันเทิงคดีรูปแบบหนึ่ง ที่มักเขียนใช้เทคนิคพิเศษทางภาษา รูปแบบและโครงสร้างถ่ายทอดออกมาสู่ผู้อ่านเป็นการยืนยันประสบการณ์ที่ต่อเนื่องของชีวิตผ่านการเขียนโดยอาศัยตัวละครที่สร้างขึ้นมาให้มีชีวิตชีวาที่น่าสนใจ เรื่องสั้นเป็นรูปแบบการเขียนที่มีความยาวไม่มากกะทัดรัด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมีลักษณะ ดังนี้

1. มีขนาดความยาวของเรื่องตั้งแต่ 1,000 – 10,000 คำ สามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้น

2. มีตัวละครน้อย ความเปลี่ยนแปลงของตัวละครในเรื่องมีน้อย มีเหตุการณ์เดียวมี ฉากน้อย โครงเรื่องไม่ซับซ้อน

3. มีความเป็นหนึ่งเดียว คือ มีความคิดหลักเพียงอย่างเดียว

4. นำผู้อ่านไปสู่โลกแห่งจินตนาการ เพราะเรื่องสั้นเป็นเรื่องแต่งหรือสมมติขึ้น ด้วยภาษาที่สร้างภาพ เกี่ยวข้องกับความรู้สึก ความนึกคิด เพื่อชักนำผู้อ่านไปสู่โลกจินตนาการแต่มีความสมจริงเป็นพื้นฐานน่าเชื่อถือ

5. มีการใช้ภาษาแบบเล่าเรื่อง กล่าวคือ ใช้โวหารหลายแบบร่วมกันเพื่อเล่าเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบทั้งบรรยาย พรรณนาและบทสนทนา โดยจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างกลมกลืน เพื่อแสดงความสมจริงให้เกิดขึ้นในเรื่องสั้น

ธวัช ปุณโณทก (2527, น.95 – 97) กล่าวถึง ลักษณะที่ดีของวรรณกรรมเรื่องสั้น สรุปได้ดังนี้

1. มีความกลมกลืนกันระหว่างเนื้อหาและรูปแบบ คือ การผสมผสานกันอย่างสนิทระหว่างเหตุการณ์ ปัญหา (เนื้อหา) และสุนทรีย์ (รูปแบบ) โดยใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องอย่างมีประสิทธิภาพ

2. มีความคิดริเริ่ม คือ สามารถให้แนวคิดที่แปลกใหม่แก่ผู้อ่าน เพื่อการสร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้น ไม่มีความพึงใจในสภาพที่ตีแผ่สังคมอย่างหยุดนิ่ง ทำให้เป็นวรรณกรรมที่มี

คุณค่าแห่งสาระสำคัญ ในการเสนอแนวคิดใหม่ต้องอยู่บนพื้นฐานของชีวิตแห่งมวลมนุษย์ผู้เขียนต้องมีทัศนคติที่ถูกต้อง

3. ความแจ่มชัด คือ ความชัดเจนของเนื้อหา และแนวคิดที่ผู้เขียนพยายามสำแดงให้ผู้อ่านรับรู้บนพื้นฐานที่เรียบง่ายธรรมดา

4. ความง่าย คือ ความจริงเป็นสามัญธรรมดา ซึ่งทุกคนสามารถเข้าใจได้ง่าย ซึ่งความง่ายนี้ต้องสัมพันธ์กับความงามอีกด้วย

5. ความงาม มี 2 ลักษณะ คือ

5.1 ความงามด้านอรรถวิสัย หมายถึง ความงามที่ถือความเห็นของปัจเจกบุคคลเป็นเกณฑ์ คือ ความพึงพอใจ การสะท้อนอารมณ์และความเปลือยเปลือยของผู้อ่านต่อการแสดงอารมณ์ของผู้เขียน

5.2 ความงามด้านภววิสัย หมายถึง ความงามที่ถือภาวะของสังคมเป็นเกณฑ์ คือ ความสำนึกร่วมของผู้เขียนและผู้อ่าน รวมทั้งประชาคม ฉะนั้นวรรณกรรมเหล่านี้จึงมีความงามที่เป็นตัวของตัวเอง เป็นแก่นแท้ของความงาม

6. ความคิดสร้างสรรค์ วรรณกรรมที่ดีมิได้ให้แต่ความเปลือยเปลือยแก่ผู้อ่านอย่างเดียวแต่ยังให้แนวคิด ปรัชญาชีวิตและคุณค่าทางวิชาการด้วย อีกทั้งผู้เขียนต้องมีความสำนึกในการรับผิดชอบต่อสังคมและเพื่อนมนุษย์อีกด้วย

เรื่องสั้นมีลักษณะเป็นงานเขียนบันเทิงคดีรูปแบบหนึ่งมีการผูกเรื่องที่น่าสนใจตัวละครในการดำเนินเรื่องน้อย เนื้อเรื่องมีความขัดแย้งแล้วจบลงด้วยเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีจุดมุ่งหมายของเรื่องเพียงความคิดเดียว ระยะเวลาของเหตุการณ์ในเรื่องมีความกระชับสามารถอ่านรวดเดียวจบในเวลาตั้งแต่ 5 นาที ถึงอย่างมาก 40 นาที

5.2.5 คุณค่าของเรื่องสั้น

เรื่องสั้นเป็นงานเขียนที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยพลังสติปัญญาของมนุษย์ ซึ่งไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยความจงใจในการที่จะสื่อสารกับคนอื่นหรือต้องการระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองก็ตาม แต่ก็มักพบว่าได้เกิดผลโดยรวมต่อทั้งผู้เขียนและผู้อ่าน อันแสดงให้เห็นคุณค่าของเรื่องสั้น

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร (2537, น.11) คือ 1. บันเทิงอารมณ์ เรื่องสั้นเป็นงานเขียนประเภทบันเทิงคดี ดังนั้นจึงมุ่งเน้นไปที่ความบันเทิงเป็นหลัก แม้ในระยะต่อมาจะปรากฏว่ามีเรื่องสั้นที่มุ่งเสนอความคิดมากขึ้นก็ตามแต่เสน่ห์ของเรื่องสั้นยังอยู่ที่ความเปลือยเปลือยทางอารมณ์อยู่นั่นเอง

2. เพาะบ่มปัญญา เรื่องสั้นในปัจจุบันมุ่งแสดงให้เห็นสภาพอันแท้จริงของชีวิต ผู้เขียนให้ความสนใจกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมมากกว่าเดิม และยังแฝงไว้ด้วยแนวคิดอันเป็น

ประโยชน์ สารความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางหรือทางออกในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นในชีวิตอีกด้วย

3. ส่งเสริมจินตนาการ เรื่องสั้นนอกจากจะเกิดขึ้นโดยความคิดของผู้เขียนที่สมมติเรื่องราวขึ้นมาแล้ว เรื่องสั้นในปัจจุบันจึงมักเหลือที่ว่างให้คนอ่านนำไปคิดต่อหรือจัดอยู่ในประเภท “จบแต่ไม่จบ” นั่นเอง

วนิดา บำรุงไทย (2544, น.161 – 169) กล่าวว่า การที่นวนิยายและเรื่องสั้นมีบทบาทอย่างมากในโลกวรรณกรรมในฐานะที่ได้รับความนิยมแพร่หลายเป็นเวลายาวนานนั้น นับเป็นสิ่งชี้ว่าวรรณกรรมบันเทิงชนิดนี้จะต้องมีสาระหรือคุณค่าอันสำคัญลึกซึ้ง มิใช่เพียงเรื่องให้อ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งที่จริงก็เป็นคุณค่าประการหนึ่งของนวนิยายเท่านั้น ได้แบ่งคุณค่าของเรื่องสั้น 6 ประการ คือ

1. คุณค่าด้านความบันเทิง กล่าวในแง่คุณค่าหรือคุณประโยชน์ของเรื่องสั้นในด้านความเพลิดเพลินบันเทิงนี้เป็นคุณค่าที่สัมผัสได้โดยง่ายก่อนสารอื่นใด ดังนั้นเมื่อก้าวถึงคุณค่าของนวนิยายในแง่นี้จึงไม่มีผู้ใดปฏิเสธโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้อ่านโดยทั่วไปมักเจาะจงต้องการและถือเป็นประโยชน์ประการแรกของการอ่านอีกด้วย

2. คุณค่าด้านการสร้างเสริมจินตนาการ สืบเนื่องจากการที่นวนิยายเป็นเรื่องสมมติซึ่งผู้เขียนเสนอหรือวาดภาพโลก และตัวละครแห่งจินตนาการขึ้น ผู้อ่านจึงต้องเตรียมตัวเตรียมใจที่จะร่วมเดินทางเข้าไปสู่ดินแดนแห่งความฝันของผู้เขียนโดยการอ่อนผ่อนตามและติดตามจินตนาการแห่งโลกสมมตินี้ ในขณะเดียวกันก็สร้างจินตนาการของตนหล่อหลอมร่วมไปกับการโน้มถ่วงและวาดภาพฝันของผู้เขียน การอ่านจึงเป็นการฝึกฝน กระตุ้นให้ผู้อ่านมีจินตนาการมีความกระปรี้กระเปร่า ฉับไวในการสร้างสรรค์จินตนาการและเป็นสิ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีจิตใจอันสามารถสัมผัสความทุกข์ ความสุขความเบิกบานบรรเทาได้โดยงานแล้ว ยังเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จำทำให้สามารถหยั่งถึง รับรู้และร่วมทุกข์ ร่วมสุขไปกับเพื่อนมนุษย์ด้วยกันและเป็นที่ยอมรับกันว่าจินตนาการซึ่งมนุษย์สามารถจะสร้างขึ้นได้อย่างกว้างไกลไพศาล ไร้ขอบเขตนี้เอง เป็นบ่อเกิดหรือแรงบันดาลใจอันสำคัญที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรคศิลปะวิทยาการทั้งหลายอีกด้วย

3. คุณค่าทางวัฒนธรรม เรื่องสั้นเป็นเรื่องของมนุษย์หรือเป็นการบอกเล่าเรื่องเกี่ยวกับชีวิต ทำให้เป็นชุมชนแห่งการบันทึกวัฒนธรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในแต่ละสมัย แต่ละสังคมทั้งในด้านสภาพของสังคมการดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ของบุคคลในสังคม ตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกและค่านิยมของผู้คน และเป็นแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรมอันสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการสะท้อนวัฒนธรรมแห่งชีวิตของบุคคลในระดับต่าง ๆ ตามที่เรื่องสั้นกล่าวถึงและไม่ว่าผู้เขียนจะมีความตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีการเก็บบันทึกเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวและสภาพการณ์ของสังคมใน

ปัจจุบันสมัยเป็นภูมิหลังและบรรยากาศของเรื่องซึ่งข้อมูล ข้อเท็จจริงเหล่านี้จะกลายเป็นเหตุการณ์ เรื่องราวในประวัติศาสตร์อันมีคุณค่ายิ่ง เมื่อนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ล่วงลุ่ม่านกาลเวลาไป

4. คุณค่าทางด้านภาษา เรื่องสั้นยังจัดเป็นเอกสารอันสำคัญยิ่งในด้าน วัฒนธรรมทางภาษาเพราะเป็นแหล่งของการจารึกภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาพูดของบุคคลในแต่ ละวัยแต่ละกลุ่มและแต่ละสมัยของสังคม

5. คุณค่าด้านสาระความรู้ ถึงแม้ว่าเรื่องสั้นจะไม่ใช่วรรณกรรมที่มุ่งให้ความรู้ โดยตรงเช่นงานเขียนประเภทตำราหรือสารคดี แต่ก็มักจะมีบทบาทในการให้สาระความรู้ต่าง ๆ ในลักษณะของรายละเอียดที่จำเป็นต่อเรื่องและที่ปรากฏเสมอ ๆ คือ ความรู้เบ็ดเตล็ดทั่วไป

6. คุณค่าในด้านจิตใจ เรื่องสั้นที่ดีจะต้องให้คุณค่าลึกซึ้งยิ่งกว่าความบันเทิง หรือความเร้าอารมณ์ แต่มีคุณค่าในฐานะเป็นวรรณคดีรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะช่วยกล่อมเกล้าหรือยกระดับ จิตใจผู้อ่าน ให้มีความละเอียดละไม ประณีตเป็นจิตใจหรือดวงใจที่รู้ทุกข์ รู้สุข รู้ในความดีงามและ ความจริงด้วยความตระหนักรู้ ความเข้าใจและหยั่งเห็นในโลกในชีวิต

เพราะฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า เรื่องสั้นมีคุณค่าทั้งทางด้านจิตใจและทางสังคม เพราะให้ทั้งความบันเทิงจากเรื่องที่อ่าน ให้ความรู้แง่คิดในการแก้ปัญหาของตัวละครเพื่อเป็นแนวทาง ในการดำเนินชีวิต และยังสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมในแต่ละยุคสมัยอีกด้วย

5.5.6 องค์ประกอบด้านกลวิธีการแต่งเรื่องสั้น

ลักษณะของเรื่องสั้นประกอบไปด้วยโครงสร้างและองค์ประกอบหลายอย่าง รวมกันโดยแต่ละอย่างมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน หากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือมีข้อบกพร่องในสิ่ง หนึ่งสิ่งใดไป ก็ส่งผลให้เรื่องสั้นเรื่องนั้นขาดความสมบูรณ์มีผู้เชี่ยวชาญทางเรื่องสั้นหลายท่านได้ กล่าวถึงกลวิธีการในการแต่งเรื่องสั้นไว้ดังนี้

เจือ สตะเวิน (2510, น.48 – 67) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของกลวิธีการ แต่งเรื่องสั้น ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวความคิดหรือจุดสำคัญของเรื่องที่คุณแต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่าน ทราบแต่เนื่องจากเรื่องสั้นมีขนาดจำกัด เรื่องสั้น จึงมีแก่นเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งสะท้อนแนวคิด ของผู้แต่งเพียงประการเดียว เช่น ชี้ให้เห็นความแปลกประหลาดเพียงเรื่องเดียวหรือแสดงอารมณ์ อยุ่อย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว หรือแสดงชีวิตในแง่มุมที่แปลกเพียงแง่เดียว หรือเผยทัศนะของผู้แต่ง เพียงข้อเดียว เป็นต้น

2. โครงเรื่อง คือ คำโครงเรื่องที่คุณแต่งกำหนดไว้ก่อนว่าจะแต่งเรื่องไปใน ทำนองใดจึงจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ให้ติดตามเรื่อง อย่างตื่นเต้นและกระหายใคร่รู้ไป ได้ตลอดทั้งเรื่อง โครงเรื่องที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องอาศัยกลวิธีการผูกปม (Complication) การคลายปม (Denouement) และการหน่วงเรื่อง (Suspense) ตลอดจนกลวิธีการเปิดเรื่อง การปิด

เรื่องและกลวิธี การดำเนินเรื่องที่ตีของผู้แต่งและกลวิธีการผูกปมที่ตื้นนั้นจะต้องประกอบด้วยข้อขัดแย้ง (Conflict) อุปสรรค (Obstacles) และการต่อสู้ (Struggle) ด้วยอย่างไรก็ตาม เรื่องสั้นที่ดีควรมีโครงเรื่องง่ายๆ ไม่ซับซ้อนเพียงโครงเรื่องเดียว เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องความยาว

3. ตัวละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมุติตามที่ผู้แต่งกำหนด โดยทั่วไปผู้แต่งมักกำหนดให้ตัวละครในเรื่องสั้นมีน้อยตัว เพราะเรื่องสั้นมุ่งแสดงแก่นของเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งแสดงผลของ เรื่องเพียงข้อเดียว ฉะนั้นเพื่อให้เรื่องดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางได้เร็วที่สุด ผู้แต่งจึงนิยมสร้างตัวละครให้มีน้อยตัว คือตัวละครเอกเพียงหนึ่งหรือสองตัว จะมีตัวละครประกอบที่เป็นประโยชน์ต่อเรื่องจริง ๆ อีก 2-3 ตัวเท่านั้น

4. บทสนทนา คือ ถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดจาโต้ตอบกัน บทสนทนาอาจมีประโยชน์ต่อการเขียนเรื่องสั้น เพราะช่วยทำให้เรื่อง ดำเนินคืบหน้าไปได้โดยผู้แต่งไม่ต้องอธิบายความให้ยืดเยื้อ ช่วยสะท้อนบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครหรือช่วยสร้างบรรยากาศ ของเรื่อง ให้เป็นไปตามธรรมชาติ และพร้อมกันนี้ก็อาจช่วยหลีกเลี่ยงความซ้ำซากของการบรรยายไปในตัวด้วย ก็จริงแต่ทุกคนก็ต้อง ยอมรับว่าบทสนทนาที่นอกเรื่องย่อมมีผลทำให้เรื่องสั้นดำเนินเรื่องช้าลงและทำให้เรื่องขาดเอกภาพได้เช่นกัน ฉะนั้นเพื่อให้การเขียน บทสนทนามีประโยชน์ต่อเรื่องสั้นมากที่สุดผู้แต่งจึงควรใช้บทสนทนาอย่างประหยัดและใช้ให้ตรงประเด็นของเรื่อง

5. ฉาก คือ สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ซึ่งหมายรวมถึงเวลาและสภาพที่แวดล้อมเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วย ฉากที่สำคัญ ในเรื่องสั้น มักจะมีกล่าวถึงเพียงฉากเดียวเพราะผู้แต่งถือหลักว่ายิ่งใช้เหตุการณ์ สถานที่ และเวลาในเรื่องน้อยเท่าใด ก็ยิ่งมีผลทำให้แนวคิด ของเรื่องชัดเจนเท่านั้น” ประกอบกับการเขียนเรื่องสั้นมีข้อจำกัดในเรื่องของขนาด ด้วยเหตุนี้ผู้แต่งเรื่องสั้น จึงมักจะเลือกเอาเหตุการณ์สำคัญของเรื่องมากกล่าวอย่างละเอียดเพียงเหตุการณ์เดียว พร้อมกันนี้ก็กล่าวถึงระยะเวลาที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ด้วยช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้น

6. บรรยากาศ คือ อารมณ์ต่าง ๆ ของตัวละครที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 และมีอิทธิพลทำให้ผู้อ่าน เกิดอารมณ์คล้อยตาม ไปตามด้วย การสร้างบรรยากาศจำเป็นต้องอาศัยรายละเอียดจากส่วนประกอบอื่น ๆ ของเรื่องด้วย เช่น สิ่งของเครื่องใช้ สีหน้า ท่าทาง เครื่องแต่งกาย และบทสนทนาของตัวละครตลอดจน เครื่องประกอบฉาก เช่น แสง สีและเสียง เป็นต้น เพราะสิ่งแวดล้อมเหล่านี้จะทำให้ตัวละครและผู้อ่าน เกิดอารมณ์อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ผู้แต่งต้องการได้ เรื่องสั้นที่ดีจะต้องมีฉากและบรรยากาศที่สมจริงและที่สำคัญคือทั้งสองสิ่งนี้จะต้องสัมพันธ์กันและต้องสอดคล้องกับ เนื้อเรื่องด้วย โดยทั่วไป ผู้แต่งเรื่องสั้น จะถือว่าบรรยากาศเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของฉาก เพราะมีส่วนช่วยทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในเรื่องสั้นจึงนิยมทำควบคู่ไปกับ การสร้างฉาก พร้อมทั้งใช้หลักเกณฑ์แบบเดียวกัน

ธวัช ปุณโณทก (2527, น.71 – 76) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของกลวิธีการ แต่งเรื่องสั้นซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. โครงเรื่อง หมายถึง การผูกเค้าโครงเรื่องหรือการสร้างเรื่องคร่าว ๆ โดยมุ่งเน้น ความขัดแย้งเพื่อนำไปสู่จุดยอดของเรื่อง มีวิธีการปิดเรื่องแบบฉับพลัน โครงเรื่องมีลักษณะง่ายและไม่ ซับซ้อน ดำเนินเรื่องเร็วเพื่อไปสู่จุดสุดยอดในเวลาจำกัด ฉะนั้นโครงเรื่องจึงประกอบด้วยข้อขัดแย้ง อุปสรรคและการต่อสู้

2. แก่นของเรื่อง หรือแนวคิด ได้แก่ แนวคิดหรือจุดสำคัญที่ปรากฏในเรื่องนั้น ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งแก่นของเรื่องผู้เขียนอาจนำเสนอได้ 4 ลักษณะ คือ

2.1 แก่นของเรื่องแสดงทัศนคติ ผู้เขียนมุ่งเสนอหรือแสดงทัศนคติความเห็นต่อนิยม ของสังคม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ ความเอื้อเฟื้อเผื่อ หรือสิ่งที่ตรงข้ามกับคุณธรรม

2.2 แก่นของเรื่องแสดงอารมณ์ คือ แก่นของเรื่องที่ผู้เขียนมุ่งที่จะแสดงอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครในอาการต่าง ๆ เช่น ว้าวุ่น น้อยใจในโชคชะตาชีวิต ความอิจฉาริษยา ความ รักความหึงหวง ความเกลียดและความกลัว เป็นต้น

2.3 แก่นของเรื่องแสดงพฤติกรรม คือ แก่นของเรื่องที่มุ่งเสนอทางพฤติกรรมของ ตัวละคร เพื่อเป็นแบบอย่างในพฤติกรรมของมนุษย์ที่ควรปฏิบัติตาม

2.4 แก่นของเรื่องแสดงภาพและเหตุการณ์ เป็นแก่นของเรื่องที่มุ่งให้เห็นสภาพ ชีวิตและสังคม ส่วนใดส่วนหนึ่ง

3. ตัวละคร ตัวละครในเรื่องสั้นควรมีน้อยประมาณ 1 – 5 ตัว เพื่อไม่ให้เกิดทัศนคติ และพฤติกรรมหลายรูปแบบ ซึ่งมีผลทำให้โครงเรื่องซับซ้อนหรือสับสน จนจุดของเรื่องไม่ชัดเจน

4. บทสนทนา เป็นลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของเรื่องสั้น เพื่อเป็นการแยกเรื่องสั้นออกจากนิทาน นิยายโบราณของไทย การมีบทสนทนาทำให้เรื่องสั้นดูเหมือนจริงมากขึ้นโดยผ่านทัศนคติ ของตัวละครสู่ผู้อ่าน

5. ฉาก คือ สถานที่ เวลา และบรรยากาศในท้องเรื่อง ที่ผู้เขียนบอกให้ทราบ ว่า เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ณ ที่ใด เมื่อไร โดยใช้วิธีการบรรยายที่ตรงไปตรงมา กระชับความใช้ฉากที่สมจริง

6. การปิดเรื่อง เป็นส่วนหนึ่งของโครงเรื่องที่แสดงถึงจุดเด่นของเรื่องนั้นว่าไม่ เพียงแต่มีแก่นที่ดีเท่านั้น แต่ยังต้องมีการปิดเรื่องที่ดีอีกด้วย การปิดเรื่องที่ดีมี 4 วิธี คือ

6.1 การปิดเรื่องแบบหักมุม หรือพลิกความคาดหมาย หรือบางท่านเรียกว่า การ ปิดเรื่องแบบปิดเกลียว ซึ่งเป็นการจบเรื่องแบบที่ผู้อ่านคาดไม่ถึง

6.2 การปิดเรื่องแบบโคกนาฏกรรม คือ การจบเรื่องด้วยการผิดหวังความสูญเสีย ความล้มเหลวในชีวิต ซึ่งวิธีนี้เป็นที่นิยมอยู่มากและนักเขียนปัจจุบันนิยมกัน เพราะเป็นการเปลี่ยน ทัศนคติของวรรณกรรมไทยที่นิยมจบท้ายเรื่องด้วยความสุข

6.3 การปิดเรื่องแบบสุขนาฏกรรม การจบเรื่องแบบสำเร็จในชีวิตหรือประสบความสำเร็จหรือได้พบชีวิตใหม่ที่ตัวละครต้องการ

6.4 การปิดเรื่องแบบเป็นจริงในชีวิต คือ การจบเรื่องสมจริงและให้แนวคิดอย่างไรก็ตามหนึ่งแก่ผู้อ่าน ผู้เขียนจะไม่จบเรื่องโดยเด็ดขาดแต่ปล่อยให้ผู้อ่านคิดเอง

สายทิพย์ นุกุลกิจ (2534, น.181-183) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของกลวิธีการแต่งเรื่องสั้นซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. แก่นเรื่อง คือ แนวความคิดหรือจุดสำคัญของเรื่องและผู้แต่งมุ่งจะสื่อให้ผู้อ่านทราบ แต่เนื่องจากเรื่องสั้นมีขนาดจำกัด เรื่องสั้นจึงมีแก่นเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งสะท้อนแนวคิดของผู้แต่งเพียงประการเดียว

2. โครงเรื่อง คือเค้าโครงเรื่องและผู้แต่งกำหนดไว้ก่อนว่าจะแต่งเรื่องไปในทำนองใด จึงจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านให้ติดตามเรื่องอย่างตื่นตัวและกระหายใคร่รู้ไปได้ตลอดทั้งเรื่อง

3. ตัวละคร คือ ผู้แสดงบทบาทสมมุติตามที่ผู้แต่งกำหนด โดยทั่วไปผู้แต่งมักกำหนดให้ตัวละครในเรื่องสั้นมีน้อยตัว เพราะเรื่องสั้นมุ่งแสดงแก่นของเรื่องเพียงแก่นเดียวหรือมุ่งแสดงผลของเรื่องเพียงข้อเดียว

4. บทสนทนา คือ ถ้อยคำที่ตัวละครใช้พูดจาโต้ตอบกัน บทสนทนาอาจมีประโยชน์ต่อการเขียนเรื่องสั้น เพราะช่วยทำให้เรื่องดำเนินคืบหน้าไปได้โดยผู้แต่งไม่ต้องอธิบายความให้ยืดยาว

5. ฉาก คือ สถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่อง ซึ่งหมายรวมถึงเวลาและสภาพที่แวดล้อมเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วย ฉากที่สำคัญในเรื่องสั้นมักจะมีกล่าวถึงเพียงฉากเดียว

6. บรรยากาศ คือ อารมณ์ต่าง ๆ ของตัวละครที่เกิดจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 และมีอิทธิพลทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามไปตามด้วย การสร้างบรรยากาศจำเป็นต้องอาศัยรายละเอียดจากส่วนประกอบอื่น ๆ ของเรื่องด้วยนอกจากนี้

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร (2537, น.105-127) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของกลวิธีการแต่งเรื่องสั้นซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. โครงเรื่อง จะต้องมีความขัดแย้งเป็นหัวใจหลักและความขัดแย้งดังกล่าวคือปัญหาที่ตัวละครต้องประสบและพยายามฝ่าฟันแก้ไข ซึ่งโครงเรื่องไม่ควรซับซ้อนมากนัก ความน่าใจของโครงเรื่องน่าจะอยู่ที่ความเข้มข้นของปัญหา สถานการณ์ที่บีบบังคับให้ตัวละครแสดงพฤติกรรมอย่างไรก็ตามหนึ่งออกมาให้สมจริงโดยมีเหตุผลรองรับ ซึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ ดังนี้

1.1 การเปิดเรื่อง เป็นจุดที่สำคัญมากของเรื่องสั้น ถ้าสามารถเปิดเรื่องได้สะดุดตาสะดุดใจ หรือทำให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นได้มากเท่าไรก็ยิ่งทำให้เรื่องสั้นเรื่องนั้นน่าอ่านน่าติดตามโดยมีวิธี การเปิดเรื่องหลายวิธี ได้แก่

1.1.1 เปิดเรื่องโดยนาฏการหรือการกระทำของตัวละคร

1.1.2 เปิดเรื่องด้วยการพรรณนาบุคลิกภาพของตัวละครเอกหรือบรรยายฉาก และบรรยากาศหรือบรรยายบุคลิกภาพลักษณะของตัวละครเอกผสมผสานไปกับฉากและบรรยากาศ

1.1.3 การเปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ ซึ่งส่วนมากจะแสดงออกตามแนวความคิดของผู้เขียนเอง

1.1.4 เปิดเรื่องด้วยบทสนทนา ซึ่งเป็นบทสนทนาที่กระชับฉับไว นำผู้อ่านเข้าสู่เรื่องได้โดยเร็วหรือสร้างความฉงนทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอยากติดตาม

1.1.5 เปิดเรื่องด้วยสำนวน พังเพย บทกวี คำคม ซึ่งจะต้องมีข้อระวางในการเลือกมาใช้ให้เหมาะสมด้วย มิฉะนั้นจะกลายเป็นส่วนเกินของเรื่องหรือทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกกว่าผู้เขียนยกมาเพื่ออวดภูมิของตนเองเท่านั้น

1.1.6 เปิดเรื่องด้วยการใช้คำโปรยชวนติดตาม คำโปรยนั้นอาจมีความยาว 2 – 3 บรรทัด หรือเพียงประโยคเดียวก็ได้ การเปิดเรื่องลักษณะนี้เป็นการประยุกต์นำมาใช้จากการเปิดเรื่องของบทความหรือบทสัมภาษณ์ในนิตยสาร ซึ่งมักจะดึงข้อความที่น่าสนใจ คมคายชวนชวนติดตาม มาเป็นตัวโปรย ซึ่งก็ต้องระมัดระวังเช่นเดียวกับการเปิดเรื่องด้วยสำนวน พังเพย

1.2 การดำเนินเรื่อง เป็นการสร้างปมปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้ง ปัญหาอุปสรรคหรือความขัดแย้งจะขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนเร้าความสนใจชวนให้ติดตามจนกระทั่งถึงที่สุดของปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้งซึ่งเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง (Climax) ซึ่งความขัดแย้ง (Conflict) แบ่งได้เป็น 4 อย่าง คือ

1.2.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

1.2.2 ความขัดแย้งกับตัวเอง

1.2.3 ความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก

1.2.4 ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเห็นไม่ตรงกัน

1.3 การจบของเรื่องสั้นจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากบันเทิงคดีรูปแบบอื่นจนอาจกล่าวได้ว่าลักษณะเด่นของเรื่องสั้นอยู่ที่การจบเรื่องนี้เอง ตอนจบของเรื่องสั้น อาจจำแนกได้เป็น 3 อย่าง คือ

1.3.1 จบแบบที่ตัวละครสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

1.3.2 จบแบบที่ตัวละครไม่สามารถแก้ปัญหาให้ตนเองได้

1.3.3 จบแบบทิ้งคำถามไว้ให้ผู้อ่านขบคิด

2. แก่นเรื่อง หมายถึง สารสำคัญอันเป็นศูนย์กลางของเรื่องทั้งหมดที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตของมนุษย์ซึ่งเวียนว่ายอยู่ในภาวะรัก โลภ โกรธ หลง อันเป็นธรรมดาของปวงชนทั่วไป แก่นเรื่องโดยทั่วไปมี 4 ประเภท ดังนี้

2.1 แก่นเรื่องแสดงทัศนะ

2.2 แก่นเรื่องแสดงอารมณ์

2.3 แก่นเรื่องแสดงพฤติกรรม

2.4 แก่นเรื่องแสดงภาพและเหตุการณ์

3. ตัวละคร คือ ผู้ประกอบพฤติกรรมตามเหตุการณ์ในเรื่องหรือผู้ได้รับผลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง ตัวละครไม่จำกัดอยู่แต่เพียงมนุษย์ อาจเป็นมนุษย์ ภูตผีปีศาจ เทวดาสัตว์ หรือสิ่งของไม่มีชีวิตที่ถูกสมมติขึ้นให้เป็นเหมือนสิ่งมีชีวิตก็ได้ ซึ่งตัวละครอาจแยกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 แบ่งลักษณะตัวละครตามความสำคัญของเรื่องเป็น 3 ชนิด คือ ตัวละครสำคัญ ตัวละครรอง และตัวละครขัดแย้ง

3.2 แบ่งตามประเภทตัวละคร ซึ่งแบ่งตามพฤติกรรมที่ปรากฏในเรื่องได้ 2 ชนิด คือ

3.2.1 ตัวละครแบบคงที่หรือเรียกว่าแบบน้อยลักษณะ เป็นตัวละครที่มีบุคลิกที่มีบุคลิกลักษณะเป็นอย่างไรก็เป็นอย่างนั้นไปตลอดเรื่อง ไม่มีความเปลี่ยนแปลงหรือเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

3.2.2 ตัวละครแบบซับซ้อนหรือแบบหลายลักษณะ เป็นตัวละครที่มีลักษณะคล้ายบุคคลในชีวิตจริงมากกว่าตัวละครประเภทแรก ซึ่งอาจมีทั้งความดีและความไม่ดีอยู่ในตัวมีความซับซ้อนทางด้านอารมณ์ การเปลี่ยนแปลงทางความคิดและพฤติกรรม อันเกิดการปมปัญหาหรืออุปสรรคขัดแย้งตามที่คุณเขียนได้วางโครงเรื่องเอาไว้

4. บทสนทนา คือ ถ้อยคำในการสนทนาระหว่างตัวละครในเรื่องตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือมากกว่านั้น โดยปกติแล้วบทสนทนาในเรื่องสั้นจะเขียนอยู่ในเครื่องหมายอัฒภาค (“ ”) และมักจะแยกคำพูดโต้ตอบกันของตัวละครไว้คนละบรรทัด

5. มุมมองหรือกลวิธีในการเล่าเรื่อง หมายถึง เรื่องที่เราสร้างขึ้นนั้นจะกำหนดให้ใครเล่าเรื่องหรือเล่าผ่านสายตาของใคร ซึ่งการเขียนเรื่องสั้นสามารถใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องผ่านมุมมองได้ 4 กลวิธี ได้แก่

5.1 ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่าเรื่อง

5.2 ผู้เขียนเป็นผู้เล่า ซึ่งมี 2 ชนิด คือ ผู้เขียนเล่าอย่างรู้แจ้งเห็นจริงและผู้เล่าเรื่องโดยหยั่งรู้จิตใจของตัวละครเพียงคนเดียว

5.3 เล่าเรื่องโดยกระแสดิจิตประหวัด

5.4 เล่าเรื่องโดยกลวิธีผสม

6. ฉาก – บรรยากาศ หมายถึง เวลาและสถานที่ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ตัวละครแสดงบทบาทอยู่ ฉากในเรื่องสั้นมักจะปรากฏควบคู่กับบรรยากาศ ซึ่งจะบ่งบอกถึงอารมณ์และความรู้สึกที่เกิดขึ้นในฉากนั้น ส่วนประกอบของฉากอาจจำแนกออกได้เป็น 4 ส่วน คือ

6.1 สถานที่ตั้งลักษณะทางภูมิศาสตร์ตลอดจนลักษณะทางกายภาพของทำเลที่ตั้ง

6.2 อาชีพ การทำมาหากิน ลักษณะการดำรงชีวิตประจำวันของตัวละคร

6.3 เวลา ยุคสมัย วันเดือนปี ฤดูกาล

6.4 ฉากประกอบตัวละคร

กลวิธีการแต่งเรื่องสั้น คือ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉากและบรรยากาศซึ่งแต่ละส่วนมีความสำคัญมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผู้แต่งต้องการเน้นส่วนไหนเป็นสำคัญหรือดำเนินเรื่องให้ทุกๆ ส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้เนื้อเรื่องที่ออกมาเป็นที่น่าสนใจน่าติดตามเนื้อหามากที่สุด

5.3 ภาษาถิ่นใต้สงขลา

สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ (2529, น.3 – 5) กล่าวว่า สำเนียงใต้สงขลาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สำเนียงสงขลาอยู่เหนือน้ำ (โหม่เหนื่อ)

คือ ภาษาที่ชาวคลองหอยโข่ง สะเดา นาทวี จะนะ เทพา และสะบ้าย้อย พูดจาสื่อสารกัน ภาษาสงขลาตอนนี้จะมีเอกลักษณ์ เรื่องภาษาสำเนียงที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น "ยิงหมิ่นะ" วลีนี้มีความหมายใกล้เคียงกับ "ยังดินะ" หรือเกือบไปแล้วไหมละ ของภาษาไทยกรุงเทพฯ ประโยคตัวอย่างเช่น “ยิงหมิ่นะตาย ถ้ากูมาไม่ทัน” หมายความว่า เกือบตายไปแล้ว ยังดินะที่กูมาทัน คนสงขลาถิ่น “โหม่เหนื่อ” (โดยเฉพาะคนคลองหอยโข่ง ดั้งเดิม) จะเรียกมะละกอล่าว่า "กล้วยหลาหรือแตงต้น" ในขณะที่ปักข์ใต้ทั่วไป จะเรียกมะละกอล่าว่า "ลอกอ" คนสงขลาถิ่น “โหม่เหนื่อ” (โดยเฉพาะคนคลองหอยโข่ง สะเดา นาทวี) มักจะพูดคำว่า "หน่อ" ต่อท้ายประโยค และมีหางเสียงที่ยาวไม่ขาดห้วน ถือเป็นสำเนียงสงขลา ที่มีความนุ่มนวลกว่าสำเนียงสงขลาถิ่น “โหม่บก” คนสงขลาถิ่น “โหม่เหนื่อ” (โดยเฉพาะคนคลองหอยโข่งสมัยก่อน) จะใช้คำว่า "ไต่" ในความหมาย "ทำไม" ในขณะที่คนปักข์ใต้ทั่วไปจะใช้คำว่า "ใส่" ตัวอย่างเช่นประโยคต่อไปนี้ที่ แม่เฒ่าชาวคลองหอยโข่ง ถามลูกหลาน ที่ไปเยี่ยมถึงบ้านว่า "มาไต่หะโหลก" ซึ่งมีความหมายว่า "มาทำไมละลูก"

สำเนียงสงขลาถิ่นอยู่ริมทะเล (โหม่บก)

โดยเฉพาะชาวสงขลาที่อยู่ในเขตอำเภอสิงหนคร อำเภอสทิงพระ และอำเภอระโนด แม้ส่วนใหญ่จะมีสำเนียงใกล้เคียงกับชาวสงขลาเหนือน้ำ (โหม่เหนื่อ) แต่ก็มีแตกต่างที่เห็นได้ชัดคือการออกเสียง ร ที่ทางคนสงขลาถิ่นริมทะเล ออกเสียงไม่ได้ทั้งเสียงพยัญชนะนำ และอักษรควบแต่จะใช้ ล แทน เช่น "รัก" จะออกเสียงว่า ลัก จึงมีผลให้ "ฉันรักเธอ" ของคนสิงหนครกลายเป็น "ฉันลักเธอ"

เธอ" (เขียนตามเสียงวรรณยุกต์) ในส่วนของ "โหม่เหนื่อ" (คนคลองหอยโข่ง สะเดา) แม้จะออกเสียง ร ที่เป็นพยัญชนะนำได้ แต่จะออกเสียงอักษรควบ ร ไม่ได้เช่นเดียวกันกับคนสงขลาริมทะเล ตัวอย่างเช่น เปรียบเทียบ - คนสงขลา (ทั้งจังหวัด) จะออกเสียงเป็น "เปลียบเทียบ" แปรงฟัน - คนสงขลา (ทั้งจังหวัด) จะออกเสียงเป็น "แปลงฟัน" ภาษาไทยถิ่นใต้

ภาษาไทยถิ่นใต้ เป็นภาษาถิ่นที่ใช้ในภาคใต้ของประเทศไทย นับแต่จังหวัดชุมพรลงไปถึงชายแดนประเทศมาเลเซียรวม 14 จังหวัดและบางส่วนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อีกทั้งบางหมู่บ้านในรัฐกลันตัน รัฐปะลิสและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ภาษาไทยถิ่นใต้มีเพียงภาษาพูดเท่านั้น ไม่มีตัวอักษรเขียนเฉพาะภาษาถิ่นใต้สำเนียงสงขลา ภาษาไทยถิ่นใต้สำเนียงสงขลา ได้แก่ ภาษาไทยถิ่นใต้ที่พูดอยู่บริเวณพื้นที่จังหวัดสงขลา

5.4 ประวัติเมืองสงขลา

สงขลาปรากฏให้เห็นเป็นครั้งแรกในบันทึกของพ่อค้าและนักเดินเรือชาวอาหรับ-เปอร์เซีย ระหว่างปี พ.ศ.1993 - 2093 ในนามของเมืองซิงกูร์ หรือซิงกอร่า แต่ในหนังสือประวัติศาสตร์ธรรมชาติและการเมืองแห่งราชอาณาจักรสยาม ที่เขียนโดยนายกิโยลาส แชรแวส ได้เรียกชื่อเมืองสงขลา ว่า "เมืองสิงขร" ในประเด็นชื่อเมืองสงขลา มีการสันนิษฐานว่า คำว่า สงขลาเพี้ยนเสียงมาจากชื่อ "สิงหลา" (อ่าน สิง-หะ-ลา) หรือสิงขร เหตุผลที่สงขลามีชื่อว่า สิงหลา แปลว่า เมืองสิงห์ คาดว่าชื่อนี้ได้รับมาจากพ่อค้าชาวเปอร์เซีย อินเดียที่แล่นเรือมาค้าขาย และได้พบเห็นเกาะหนู เกาะแมว เมื่อมองแต่ไกลจะเห็นเป็นรูปสิงห์สองตัวหมอบเฝ้าปากทางเข้าเมืองสงขลา ชาวอินเดียจึงเรียกเมืองนี้ว่า สิงหลา ส่วนชาวไทยเรียกว่า เมืองสทิง และเมื่อมลายูเข้ามาติดต่อกับพ่อค้าขายกับเมืองสทิง ก็เรียกว่าเมืองสิงหลา แต่ออกเสียงเพี้ยนเป็นสำเนียงฝรั่งคือ เป็นซิงกอร่า (Singora) ไทยเรียกตามเสียงมลายู และฝรั่งเสียงเพี้ยนเป็นสงขลา นอกจากนี้มีอีกเหตุผลหนึ่งอ้างว่า สงขลา เพี้ยนมาจาก "สิงขร" แปลว่า ภูเขา โดยอ้างว่าเมืองสงขลาตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาแดง ต่อมาได้มีการพระราชทานนาม เจ้าเมืองสงขลาว่า "วิเชียรคีรี" ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศและมีอีกแนวคิดที่กล่าวอ้างว่า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชวินิจฉัยว่า "สงขลา" เดิมชื่อสิงหนคร (อ่านว่า สิง-หะ-นะ-คะ-ระ) เสียงสระอะอยู่ท้าย มลายูไม่ชอบ จึงเปลี่ยนเป็นอา และชาวมลายูพูดลิ้นร้วเร็ว ตัดหะ และ นะ ออก คงเหลือ สิง-คะ-รา แต่ออกเสียงเป็นซิงคะรา หรือ สิงโครา จนมีการเรียกเป็น ซิงกอร่า

สงขลา เป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีเรื่องราวสืบต่อกันตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีการค้นพบหลักฐาน ได้แก่ ขวานหิน ซึ่งเป็นเครื่องมือสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ที่อำเภอสทิงพระและพระเจริญ

เค บุรลเบทได้กล่าวถึงประวัติ ความเป็นมา และวัฒนธรรมของเมืองสทิง โดยได้ให้ทัศนะว่า สทิงพระ คือศูนย์กลางของอาณาจักรเชียะโห้หรือเซ็กโท ซึ่งเป็นแหล่งหนึ่งในเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ ที่ได้รับวัฒนธรรมอินเดียโดยตรงในสมัยอาณาจักรศรีวิชัย เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 ศตวรรษ เพราะมีร่องรอยทางสถาปัตยกรรม ประติมากรรม ที่แสดงให้เห็นว่าเมืองสทิงพระเป็น ศูนย์กลางการปกครองดินแดนรอบ ๆ ทะเลสาบสงขลาในสมัยนั้นในพุทธศตวรรษที่ 19 ชื่อเมืองสทิงพระเริ่มเลือนหายไป และเกิดชุมชนแห่งใหม่ใกล้เคียงขึ้นแทน เรียกว่า "เมืองพัทลุงที่พะโคะ" ได้เจริญรุ่งเรืองเป็นศูนย์กลางทางพุทธศาสนาหลังลังกาวงศ์ ต่อมาระหว่างพุทธศตวรรษที่ 20-22 พวกโจรสลัดมลายูได้เข้าคุกคามบ่อยๆ ทำให้เมืองพัทลุงที่พะโคะค่อยๆ เสื่อม หลังจากนั้นเกิดชุมชนขนาดใหญ่ขึ้นอีก 2 แห่ง บริเวณรอบทะเลสาบ

สงขลา คือ บริเวณเขาแดงปากทะเลสาบสงขลา และได้กลายเป็นเมืองสงขลาภิรมยา และอีกแห่งหนึ่งที่บางแก้ว อำเภอลำสนธิ จังหวัดพัทลุง ซึ่งได้กลายเป็นเมืองพัทลุงในปัจจุบัน ระหว่างปี พ.ศ.2162-2223 เมืองสงขลาภิรมยาแดงมีความเจริญด้านการค้าขายกับต่างประเทศ โดยมีเจ้าเมืองเชื้อสายมลายูอพยพมาจากอินโดนีเซีย พวกมลายูเหล่านี้ได้หลบหนี การค้าแบบผูกขาดของพวกดัตช์มาเป็นการค้าแบบเสรีที่สงขลา โดยมีอังกฤษเป็นผู้สนับสนุนอยู่เบื้องหลัง ในระยะแรก ระหว่าง ปี พ.ศ.2162-2185 เจ้าเมืองสงขลาเป็นมุสลิม หลังจากนั้นในช่วงปี พ.ศ.2185-2223 เจ้าเมืองสงขลาเป็นกบฏไม่ยอมขึ้นต่อกรุงศรีอยุธยา ในที่สุดจึงถูกสมเด็จพระนารายณ์มหาราชปราบปรามจนราบคาบ และถูกปล่อยให้ทรุดโทรม และตกเป็นเมืองขึ้นของเมืองพัทลุง จนในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2242-2319 เมืองสงขลาได้ถูกย้ายไปตั้งขึ้นใหม่ที่บริเวณบ้านแหลมสน เรียกว่า เมืองสงขลาฝั่งแหลมสน ซึ่งตั้งอยู่ตรงข้ามกับที่ตั้งตัวเมืองสงขลาปัจจุบันเมืองสงขลาได้พัฒนาเป็นหัวเมืองขนาดใหญ่ ในสมัยกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ในปี พ.ศ.2310 ประเทศสยามต้องเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่า รวมทั้งมีก๊กต่าง ๆ เกิดขึ้น เจ้าพระยามนทรสุกิจ ซึ่งตั้งตัวเป็นใหญ่ได้ตั้ง นายวิเชียรที่เป็นญาติมาเป็นเจ้าเมือง และภายหลัง จากที่พระเจ้ากรุงธนบุรีปราบก๊กเจ้าพระยามนทรสุกิจได้เรียบร้อยแล้ว จึงได้แต่งตั้งให้นาย จินเจียง แซ่เฮ่า ซึ่งเป็นนายอากรรังนก ให้เป็นเจ้าเมืองในปี 2318 รวมทั้งได้รับพระราชทินนามเป็น "หลวงสุวรรณคีรีสมบัติ" (ต้นตระกูล ณ สงขลา) เชื้อสายของตระกูลนี้ได้ปกครองเมืองสงขลาติดต่อกันมาไม่ขาดสายถึง 8 คน (พ.ศ.2318-2444) จนกระทั่ง ปี พ.ศ.2379 สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้โปรดเกล้าให้พระยาวิเชียรคีรี (เถี้ยนเส้ง) ก่อสร้างป้อมกำแพงเมือง ระหว่างที่กำลังก่อสร้าง ทวนกู อาหมัดสะอัด ได้ชักชวนเจ้าเมืองไทรบุรี ปัตตานี และเจ้าเมืองอื่น ๆ ทั้ง 7 หัวเมืองให้ยกกองทัพมาตีเมืองสงขลา และภายหลังจากที่ได้ปราบปรามขบถเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงได้สร้างป้อมและกำแพงเมืองสงขลาจนเสร็จ และได้จัดให้มีการฝังหลักเมืองและได้ย้ายเมืองสงขลามายังฝั่งตะวันออกของแหลมสน คือ ตำบลบ่อยาง ที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา ในปัจจุบันครั้นถึงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้มีการปฏิรูปการปกครอง โดยได้ทรงจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลขึ้น และได้ส่งพระวิจิตรวรสาสน์ (ปั้น สุขุม) มาเป็นข้าหลวงพิเศษตรวจราชการเมืองสงขลาในปี พ.ศ.2438 และในปี พ.ศ.

2439 ได้ทรงจัดตั้งมณฑลนครศรีธรรมราช (พ.ศ.2439-2458) นอกจากนี้ เมืองสงขลาไม่เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ เมื่อครั้งทรงดำรงตำแหน่งสมุหเทศาภิบาลและอุปราชภาคใต้ จนสิ้นสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และในปีพ.ศ. 2475 ได้มีการยุบมณฑลและภาค เปลี่ยนเป็นจังหวัด สงขลาจึงกลายเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคใต้จวบจนถึงปัจจุบัน

กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา (2554). กล่าวว่า ตราสัญลักษณ์จังหวัดสงขลา ตราสัญลักษณ์จังหวัดสงขลาเป็นรูปหอยสังข์บนพานแว่นฟ้า หมายถึง รูปหอยสังข์ซึ่งยังค้นหาหลักฐานของความหมายได้ไม่แน่ชัด แต่บุคคลบางคนบอกที่มาของตราประจำจังหวัดนี้ ว่า เดิมเคยเป็นตรากระดุมสี่ดวงของพระองค์ ของกรมหลวงสงขลานครินทร์ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์อดุเดชวิกรมบรมชนกนาถ ต่อมากรมศิลปากร ออกแบบตราสังข์ ใช้เป็นเครื่องหมายตราจังหวัด

กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา (2554) กล่าวว่า ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ฝั่งตะวันออกของภาคใต้ ระหว่างละติจูดที่ 617' - 756' เหนือ ลองจิจูดที่ 100 01' - 101 06' ตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ย 4 เมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟ 947 กิโลเมตร และทางหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร มีอาณาเขต ติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อ่าวไทย

ทิศใต้ ติดต่อกับ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี รัฐเคดาห์ และรัฐเปอร์ลิส ของประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล

รูปร่าง ทางตอนเหนือเป็นคาบสมุทรแคบและยาวยื่นลงมาทางใต้ เรียกว่า คาบสมุทรสทิงพระ ทางตอนใต้ เป็นแผ่นดินรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า แผ่นดินทั้งสองส่วนนี้เชื่อมต่อกันโดยสะพานติณสูลานนท์ ขนาดพื้นที่ มีพื้นที่ทั้งหมด 7,393.889 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 4,621,181 ไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ และใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของภาคใต้ รองจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลักษณะภูมิประเทศ

ทิศเหนือ : พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม

ทิศตะวันออก : พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบริมทะเล

ทิศใต้และทิศตะวันตก : พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา และที่ราบสูงซึ่งเป็นต้นน้ำลำธารที่

สำคัญ

ลักษณะภูมิอากาศ จังหวัด สงขลามีพื้นที่อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมเมืองร้อนมีลมมรสุมพัดผ่านประจำทุกปีคือลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึง

กลางเดือนมกราคม และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าว ส่งผลให้เกิดฤดูกาลเพียง 2 ฤดู คือ

ฤดูร้อน - เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม ซึ่งจะเป็นช่วงที่ว่างของลมมรสุมจะเริ่มตั้งแต่หลังจากหมดมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือแล้ว อากาศจะเริ่มร้อนและอากาศจะมีอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน แต่อากาศจะไม่ร้อนมากนักเนื่องจากตั้งอยู่ใกล้ทะเล

ฤดูฝน - เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนมกราคม จังหวัดสงขลาจะมีฝนตกทั้งในช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่ในช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีฝนตกชุกมากกว่า เนื่องจากพัดผ่านอ่าวไทย ส่วนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะถูกเทือกเขาบรรทัดปิดกั้นทำให้ฝนตกน้อยลง

www.songkhla.go.th/landscape (2558) กล่าวว่า สภาพทางเศรษฐกิจจังหวัดสงขลามุ่งเน้นยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจทางด้านการ พัฒนาภาคการเกษตรอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและ บริการ เพื่อสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ ส่งเสริมกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมยางพารา อาหารทะเล และฮาลาลให้เป็นศูนย์กลางระดับภูมิภาคพัฒนาการคมนาคมขนส่ง และระบบการจัดการโลจิสติกส์ (Logistics) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงธุรกิจ

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2557) กล่าวว่า ประชากรจังหวัดสงขลา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 64.03 รองลงมาคือ ศาสนา อิสลาม ร้อยละ 32.84 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2.37 นอกนั้นนับถือศาสนาอื่นๆ อีกร้อยละ 0.76

ภาณุวัฒน์ ภักดีอักษร (2555) กล่าวว่า ประเพณีและวัฒนธรรม จังหวัด สงขลาเป็นเมืองเก่าเมืองแก่ มีโบราณสถาน ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาและการละเล่นพื้นเมืองที่เป็นมรดกวัฒนธรรมประเพณีมากมาย เช่น การชักพระ การทำบุญวันสารทเดือนสิบ วันลอยกระทงและการละเล่นกีฬาพื้นบ้านที่น่าสนใจ เช่น ชนโค ชนไก่ กัดปลา การเล่นสะบ้า ใน 5 อำเภอชายแดน มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก มีวัฒนธรรมการถือศีลอด การจัดงานวันเมาลิด ชาวไทยมุสลิมและชาวไทยพุทธในพื้นที่จังหวัดสงขลา มีความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

จังหวัดสงขลามีแหล่งโบราณคดีและโบราณสถานที่กรมศิลปากรขึ้นทะเบียนแล้ว 48 แห่ง โดยมี แหล่งโบราณสถานที่สำคัญ เช่น กำแพงเมืองสงขลา หอวีเชียรเทวดำรง ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง วัดมัสยิดมิมาวาสและ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสงขลา เป็นต้น

เลิศพร ภาระสกุล (2555) กล่าวว่า ลักษณะการปกครอง จังหวัดสงขลา มีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ แผ่นดิน 3 รูปแบบ คือ

1. การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยส่วนราชการสังกัดส่วนกลาง ซึ่งมาตั้งหน่วยปฏิบัติงาน ในพื้นที่ ประมาณ 150 ส่วนราชการ

2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จัดรูปแบบการปกครอง และการบริหารราชการ
ออกเป็น 2 ระดับ คือ - ระดับจังหวัด ประกอบด้วยส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 33 ส่วน
ราชการ

- ระดับอำเภอ ประกอบด้วย 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,022 หมู่บ้าน คือ

1. อำเภอเมืองสงขลา
2. อำเภอกระแสดินธุ์
3. อำเภอกวนเนียง
4. อำเภอจะนะ
5. อำเภอเทพา
6. อำเภอนาทวี
7. อำเภอสิงหนคร
8. อำเภอหาดใหญ่
9. อำเภอนาหม่อม
10. อำเภอบางกล่ำ
11. อำเภอระโนด
12. อำเภอรัตนภูมิ
13. อำเภอสทิงพระ
14. อำเภอสะเดา
15. อำเภอสะบ้าย้อย
16. อำเภอคลองหอยโข่ง

3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล 118 แห่ง
- เทศบาลนคร 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครสงขลา และเทศบาลนครหาดใหญ่
- เทศบาลเมือง 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองบ้านพรุ, สะเดา
- เทศบาลตำบล 18 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลบ่อตรุ เทศบาลตำบลจะหิ๊งพระ

เทศบาลตำบลบ้านนา เทศบาลตำบลนาทวี เทศบาลตำบลเทพา เทศบาลตำบลสะบ้าย้อย เทศบาล
ตำบลระโนด เทศบาลตำบลกำแพงเพชร เทศบาลตำบลนาสีทอง เทศบาลตำบลปริก เทศบาลตำบล
คลองแงะ เทศบาลตำบลป่าดงเบขาร์ เทศบาลตำบลพะตง เทศบาลตำบลกวนเนียง เทศบาล ตำบล
ควนลัง เทศบาลตำบลคอหงส์ เทศบาลตำบล

สกุล จรียาแจ่มสิทธิ์และกวิณ วงศ์สีดี (2555) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาจังหวัดสงขลามีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจจำนวนมากและกระจายอยู่ในอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

อำเภอเมือง

- แหลมสมิหลา

- แหลมสมิหลา อยู่ในเขตเทศบาลเมือง ห่างจากตลาดสดเทศบาลประมาณ 3 กิโลเมตร มีหาดทรายขาวสะอาด และทิวสนอันร่มรื่น มีร้านอาหารอยู่มาก การเดินทางจากหาดใหญ่ใช้รถประจำทางสายหาดใหญ่-สงขลา แต่หากอยู่ในตัวเมืองสงขลาที่มีรถสองแถว บริการจากตัวเมืองไปยังชายหาดในราคาไม่แพงนัก

- แหลมสนอ่อน

แหลมสนอ่อน ติดกับแหลมสมิหลา ไปทางตะวันตกเฉียงเหนือด้านทิศตะวันตกของแหลมสนอ่อน เป็นทะเลสาบสงขลา บริเวณรอบๆ แหลมสนอ่อนมีถนน สามารถชมทิวทัศน์ได้ทั้งทะเลหลวงและทะเลสาบ นอกจากนี้ยังมีสวนสนซึ่งเหมาะแก่การพักผ่อนและนั่งพักรับประทานอาหาร

- สวนเสรี

สวนเสรี อยู่บริเวณเขาน้อยใกล้แหลมสมิหลา เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สวยงามอีกแห่งหนึ่ง บริเวณสวนตกแต่งด้วยไม้ตัดเป็นรูปสัตว์ต่างๆ

- เขาน้อย

เขาน้อยอยู่ใกล้กับแหลมสมิหลา เป็นภูเขาเล็กๆ มีถนนลาดยางขึ้นสู่ยอดเขาเพื่อชมทิวทัศน์ของเมืองสงขลา

- เขาดังกวน

เขาดังกวน อยู่ทางทิศตะวันออกของเขาน้อย มีบันไดทางขึ้นอยู่ใกล้วัดแหลมทราย (สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2,000 ฟุต) บนยอดเขามีเจดีย์และตำหนักซึ่งสร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อขึ้นไปบนยอดเขาดังกวนแล้ว สามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองสงขลา และทะเลสาบสงขลาได้อย่างชัดเจน

- แก้วเส็ง

แก้วเส็งอยู่ทางทิศใต้ของหาดสมิหลาประมาณ 3 กิโลเมตร มีถนนแยกจากถนนไทรบุรี ตรงสามแยกสำโรง (โรงพยาบาลประสาธ) เป็นหาดที่สวยงามแห่งหนึ่งของสงขลา มีโขดหินระเกะระกะอยู่ริมทะเล และมีอยู่ก้อนหนึ่งตั้งเด่นอยู่เหนือโขดหิน ซึ่งชาวบ้านเรียกหินก้อนนี้ว่า “หัวนายแรง”

- เกาะหนู-เกาะแมว

เกาะหนู-เกาะแมว เป็นเกาะใกล้ชายฝั่งขนาดเล็ก อยู่นอกแหลมสมิหลา มีหินสวยงามเหมาะสำหรับตกปลา

- ทะเลสาบสงขลา

ทะเลสาบสงขลา เป็นทะเลสาบแห่งเดียวในประเทศไทย มีความยาวจากปากน้ำไปทางทิศเหนือประมาณ 80 กิโลเมตร ส่วนกว้างไม่แน่นอน บางตอนแคบ บางตอนกว้างมาก ส่วนที่กว้างที่สุดประมาณ 20-25 กิโลเมตร ทะเลสาบสงขลาเป็นทะเลสาบน้ำจืด แต่จะกร่อยในช่วงที่ติดกับทะเล ตรงปากอ่าวในทะเลสาบมีเกาะอยู่หลายเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะใหญ่ เกาะสี่ เกาะห้า เกาะแก้ว เกาะหมาก เกาะราย และเกาะยอ นักท่องเที่ยวสามารถหาเรือท่องเที่ยวในทะเลสาบได้ บริเวณท่าเรืออยู่หลังที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข หรือบริเวณตลาดสด จะมีเรือหางยาวรับส่งตลอดวัน

- สวนสัตว์สงขลา

สวนสัตว์สงขลาเป็นสวนสัตว์เปิดริมถนนสงขลา-จะนะ ตำบลเขารูปช้าง มีเนื้อที่ 911 ไร่ มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าของไทยคืนสู่ธรรมชาติ พื้นที่เป็นภูเขาเล็กๆ หลายลูก มีถนนลาดยางโดยรอบและแยกชนิดสัตว์ไว้เป็นหมวดหมู่ มีสัตว์มากมายหลายชนิด ทั้งที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศและต่างประเทศ เช่น อูฐ นกชนิดต่างๆ วัวแดง เสือ จระเข้ ฯลฯ นอกเหนือจากสัตว์ป่าชนิดต่างๆอันควรค่าแก่การศึกษา สวนสัตว์สงขลายังมีจุดเด่นที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดคือจุดชมวิวซึ่งสามารถมองเห็นทัศนียภาพของเมืองสงขลา บริเวณนั้นมีร้านอาหารไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว

- วัดมัสญิมาวาส (วัดกลาง)

วัดมัสญิมาวาสหรือวัดกลางตั้งอยู่ที่ถนนไทรบุรี เป็นวัดใหญ่และสำคัญที่สุดในจังหวัดสงขลา อายุ 400 ปี สร้างตอนปลายอยุธยา เดิมเรียกว่าวัดยายศรีจันทร์ กล่าวกันว่ายายศรีจันทร์ คหบดีผู้มั่งคั่งใน เมืองสงขลาได้อุทิศเงินสร้างขึ้น ต่อมาเป็นผู้สร้างวัดเลียบ ทางทิศเหนือ และวัดโพธิ์ ทางทิศใต้ ชาวสงขลาจึงเรียกวัดยายศรีจันทร์ว่า “วัดกลาง” และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “วัดมัสญิมาวาส” โดยพระเจ้าน้องยาเธอกรมหมื่น วชิรญาณวโรสคราวเสด็จเมืองสงขลาเมื่อ พ.ศ. 2431 ในวัดมีโบราณสถานที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิ พระอุโบสถ สร้างสมัยรัชกาลที่ 1 เป็นศิลปะประยุกต์ไทย-จีน ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ยังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ เช่น ภาพท่าเรือสงขลาที่หัวเขาแดงที่มีการค้าขายกันคึกคัก ชุ่มประตุ เป็นศิลปะจีนกับยุโรป และมีพิพิธภัณฑ์ “ภัทรศิลป์” เป็นที่เก็บพระพุทธรูปวัตถุโบราณ ซึ่งรวบรวมมาจากเมืองสงขลา สทิงพระระโนด ซึ่งเป็นหลักฐานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ควรค่าแก่การศึกษา เปิดให้เข้าชมทุกวัน เว้นวันจันทร์-อังคารและวันหยุดราชการเวลา 13.00 - 16.00 น.

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สงขลา

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ สงขลา ตั้งอยู่ที่ถนนวิเชียรชม เป็นสถาปัตยกรรมแบบจีน อายุกว่า 100 ปี เดิมเป็นบ้านพักส่วนตัวของพระยาสุนทรานุรักษ์ (เนตร ณ สงขลา) ผู้ช่วยราชการเมืองสงขลา สร้างเมื่อ พ.ศ. 2421 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2437 จึงใช้เป็นที่พำนักและว่าราชการของพระวิจิตรวรศาสตร์ ข้าหลวงพิเศษตรวจราชการเมืองสงขลา ซึ่งต่อมาก็คือเจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) หลังจากนั้นใช้เป็นศาลาว่าการมณฑลนครศรีธรรมราชและเป็นศาลากลางจังหวัดจนถึงปี พ.ศ. 2496 และในปี พ.ศ. 2516 กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนอาคารนี้เป็นโบราณสถานและปรับปรุงเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2525 ภายในพิพิธภัณฑ์จัดแสดงศิลปวัตถุภาคใต้ตอนล่าง และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ทาง ด้านโบราณคดี ประวัติศาสตร์ศิลปะชาติพันธุ์วิทยา ศิลปะจีน ศิลปะพื้นบ้านพื้นเมือง อาทิ บานประตูไม้เดิมของจวน เป็นศิลปะพุทธศตวรรษที่ 24 ทำด้วยไม้จำหลักเขียนสีและประดับมุกฝีมือช่างชาวจีนชั้นครู แสดงออกถึงคตินิยมในธรรมเนียมประเพณี วรรณคดี ศาสนาตามแบบจีนที่วิจิตรงดงามยังความสมบูรณ์อยู่มาก โบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาสตร์แหล่งโบราณคดีจากบ้านเชียง และกาญจนาบุรี เปิดให้เข้าชมวันพุธ-วันอาทิตย์ เวลา 09.00-12.00 น. และ 13.00-16.00 น. ค่าเข้าชม ชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท สอบถามเพิ่มเติม โทร. 0 7431 1728

- เจดีย์บรรจุพระบรมธาตุวัดชัยมงคล

เจดีย์บรรจุพระบรมธาตุวัดชัยมงคลตั้งอยู่ด้านหน้าสถานีรถไฟสงขลา มีเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุ ซึ่งได้มาจากศรีลังกา เมื่อ พ.ศ. 2435 ปัจจุบันเป็นวัดหลวง มีอุโบสถ และศาลาการเปรียญที่สวยงามมาก

- พิพิธภัณฑ์พะอำมะรงค์

พิพิธภัณฑ์พะอำมะรงค์ตั้งอยู่ที่ถนนจะนะใกล้กับพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสงขลา ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งบ้านพักเดิมของรองอำมาตย์โทขุนวิจิตรธรรม (ปั้ง ตินสุลานนท์) บิดาของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ตินสุลานนท์ พิพิธภัณฑ์ฯ เป็นสถาปัตยกรรมแบบเรือนไทยที่สร้างขึ้นเพื่อจำลองสถานที่เกิดของ ฯพณฯ พลเอกเปรม ตินสุลานนท์ อดีตนายกรัฐมนตรีนครและรัฐบุรุษซึ่งเป็นชาวจังหวัดสงขลา จากคำบอกเล่าความทรงจำในอดีตสมัยที่บิดาของท่านดำรงตำแหน่งพัสดีเรือนจำสงขลา “พะอำมะรงค์” เป็นตำแหน่งเก่าของข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นราชธานีควบคู่กับตำแหน่งพัสดีปรากฏหลักฐานอยู่ในกฎหมายตราสามดวง และอัยการลักษณะต่าง ๆ ตำแหน่งพะอำมะรงค์ได้ใช้ติดต่อกันมาตลอดจนได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479 ตำแหน่งพะอำมะรงค์จึงได้ถูกยกเลิกไป พิพิธภัณฑ์ฯ เปิดให้เข้าชมทุกวันเว้นวันจันทร์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลา 08.30-16.00 น.

- วัดเกาะถ้ำ

วัดเกาะถ้ำ อยู่ห่างจากสามแยกสำโรง ตามเส้นทางสายสงขลา-นาทวี ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง มีรอยพระพุทธรูปจำลองอยู่บนยอดเขา ประชาชนนิยมไปกราบไหว้บูชา ติดกับวัดเกาะถ้ำมีวัดแม่ชีที่เงียบสงบ สถานที่ร่มรื่น เหมาะสำหรับการทำสมาธิและวิปัสสนา

- บ้านศรีธธา

เป็นบ้านที่ชาวสงขลาพร้อมใจกันสร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานสำคัญทางประวัติศาสตร์มอบให้กับ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีและรัฐบุรุษ ในสมัยที่ยังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2534 ต่อมาท่านได้มอบบ้านศรีธธานี้คืนให้กับชาวสงขลาเมื่อปี 2539 พร้อมกันนี้ชาวจังหวัดสงขลาได้จัดสร้างอาคารหอสมุดกาญจนาภิเษกขึ้นตรงเชิงเขาใกล้กับบ้านศรีธธาและเปิดเป็นที่ศึกษาค้นคว้า บ้านศรีธธาตั้งอยู่บนเนินเขา ใกล้กับบ้านศรีธธาและเปิดเป็นที่ศึกษาค้นคว้าและท่องเที่ยว บ้านศรีธธานี้เป็นสิ่งที่ แสดงถึงศรีธธาที่ชาวสงขลามีนับต่อ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์

- พิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา-สถาบันทักษิณคดีศึกษา

พิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา-สถาบันทักษิณคดีศึกษาตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลเกาะยอ อำเภอเมืองสงขลา บริเวณใกล้เชิงสะพานติณสูลานนท์ ตอนเหนือ และอยู่ริมทางหลวงหมายเลข 4146 มีพื้นที่ทั้งหมด 23 ไร่ 1 งาน 39.9 ตารางวา พื้นที่ส่วนหนึ่งอยู่บริเวณเชิงเขา และอีกส่วนหนึ่งอยู่บนยอดเขา และเมื่อขึ้นไปอยู่บนสุดของพื้นที่ จะสามารถมองเห็นทะเลสาบส่วนที่ล้อมเกาะทั้ง 3 ด้าน เป็นทัศนียภาพที่สวยงามมาก สถาบันแห่งนี้ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2521 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ และมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ไว้ เป็นที่น่าสนใจมาก เช่น ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านจิตรกรรมฝาผนัง เครื่องดนตรีพื้นบ้านตลอดจนผลิตภัณฑ์งานฝีมือต่างๆ สถาบันทักษิณคดีศึกษาประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วนคือ พิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา อุทยานวัฒนธรรม ศูนย์วิทยบริการด้านวัฒนธรรม งานส่งเสริมและเผยแพร่และหมู่บ้านวัฒนธรรมสาธิตสถาบันเปิดให้ผู้สนใจชมในเวลาราชการทุกวัน ค่าเข้าชมคนละ 5 บาท

- เกาะยอ

เกาะยอเป็นเกาะเล็ก ๆ ในทะเลสาบสงขลา เดินทางโดยข้ามสะพานติณสูลานนท์ ไปตามเส้นทางจากตัวเมืองใช้ทางหลวงหมายเลข 407 และเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวง 4083 ทางไปอำเภอสิงหนคร เกาะยอ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 9,275 ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นไร่เขาและที่ราบตามเชิงเขา เหมาะแก่การเกษตรกรรม บนเกาะยอมีการทำสวนผลไม้แบบสุ่มรุ้ม หมายถึงผลไม้จะผลัดกันให้ผลผลิตตลอดปี เช่น ส้มโอ มะพร้าว ขนุน ผลไม้ที่มีชื่อของเกาะยอคือ จำปาตะ ลักษณะคล้ายขนุน แต่ลูกเล็กกว่า สามารถนำไปทอดเหมือนกล้วยแขก หรือจะกินสดก็ได้ และผ้าทอเกาะยอ เป็นผ้าพื้นเมืองที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมจากผู้นิยมสวมใส่ผ้าไทย มีลายที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น ลายราช

วัตถุ ดอกพิกุล ดอกพะยอม เนื้อผ้าดูแลรักษาง่าย นอกจากนั้นเกาะยอยังเป็นแหล่งเลี้ยงปลากะพงขาวในกระชังในทะเลสาบสงขลาอีกด้วย

- สะพานติณสูลานนท์

สะพานติณสูลานนท์ เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงที่เชื่อมระหว่างทางหลวงหมายเลข 407 สายหาดใหญ่-สงขลา กับทางหลวง 408 สายสงขลา-ระโนด โดยสะพานแห่งนี้ เป็นสะพานข้ามทะเลสาบสงขลา แบ่งออกเป็นสองช่วง คือช่วงแรก เชื่อมระหว่างชายฝั่ง อ.เมือง สงขลา บริเวณบ้านน้ำกระจาย กับเกาะยอ ตอนใต้ ความยาวรวมเชิงสะพานทั้งสองด้าน 1,140 เมตร ช่วงที่ 2 เชื่อมระหว่างฝั่งด้านเหนือของเกาะยอกับฝั่งบ้านเขาเขียว ความยาวทั้งทั้งสิ้น 1,800 เมตร สะพานนี้เริ่มก่อสร้างเมื่อ 26 มีนาคม 2527 และเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2529 สะพานแห่งนี้ได้กลายเป็น จุดสนใจของนักท่องเที่ยว ที่จะต้องเดินทางแวะชมควบคู่ไปกับการมาท่องเที่ยวและรับประทานอาหารที่เกาะยอ

- สถานที่แสดงพันธุ์สัตว์น้ำ

สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำสงขลา ตั้งอยู่บริเวณ ปลายแหลมสนอ่อน เป็นโครงการที่ดำเนินการก่อสร้างใน ปี พ.ศ. 2549 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนและ ประชาชนทั่วไปให้เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาเกี่ยวกับระบบ นิเวศทางน้ำและพันธุ์สัตว์น้ำหลากหลายชนิด มีเนื้อที่รวมประมาณ 7.5 ไร่ ตัวอาคารมีเนื้อที่ 2 ไร่ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนน้ำจืด เป็นการจำลองน้ำตกที่มีชื่อเสียงของภาคใต้ และการแสดงพันธุ์ปลาน้ำจืด ส่วนน้ำกร่อย เป็นการจำลองระบบนิเวศของน้ำ เช่น ป่าชายเลน พืช และสัตว์ที่อาศัยบริเวณป่าชายเลน ส่วนทะเล มีสัตว์ทะเลและพันธุ์ปลาหลากหลาย ชนิด สามารถชมผ่านจอแก้วพานอรามาที่มีขนาดสูง 3 เมตร ยาว 7 เมตร สามารถชมปลาได้ในมุมกว้าง

- ประติมากรรมพญานาคพ่นน้ำ

ประติมากรรมพญานาคพ่นน้ำเป็นโครงการที่เทศบาลนครสงขลา สรรค์สร้างขึ้นเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณ ชายหาดสมิหลาให้เป็นสถานที่พักผ่อนของ นักท่องเที่ยวและชาวสงขลา โดยนำเอา คติความเชื่อเกี่ยวกับพญานาคที่เชื่อว่า “พญานาค” เป็นสัญลักษณ์ของการกำเนิดน้ำและความอุดมสมบูรณ์ ชาวใต้จึงนับถือพญานาคเป็น สิ่งศักดิ์สิทธิ์และกราบไหว้ขอพร เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต นับเป็นแหล่งการเรียนรู้ทาง วัฒนธรรมแห่งใหม่ที่เกิดขึ้นของ ชาวสงขลาประติมากรรมพญานาคพ่นน้ำเป็นสัญลักษณ์หนึ่งของ จังหวัดสงขลา มีลักษณะแบบลอยตัว สามารถมองเห็นได้รอบด้าน เนื้อวัตถุ เป็นโลหะทองเหลืองรมสนิมเขียว มีการสร้างขึ้นเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง หัวพญานาค ตั้งอยู่บริเวณสวนสองทะเล ปลายแหลมสนอ่อน มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำตัว 1.20 เมตร ความสูงจากฐานลำตัวจนถึงปลายยอดสุดประมาณ 9 เมตร พ่นน้ำลงสู่ปากอ่าวทะเลสาบสงขลา ส่วนที่สอง สะคือพญานาค ตั้งอยู่บริเวณลานชมดาวสนามสระบัว แหลมสมิหลาขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำตัว 1.20 เมตร ความยาว 5.00 เมตร ความสูง 2.50 เมตร ลักษณะลำตัวโค้งครึ่งวงกลม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้

ลอด ใต้สะพานพญานาคให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ส่วนที่สาม ทางพญานาค ตั้งอยู่บริเวณ ชายหาดสมิหลา ริมถนนสะเดา (หลังสนามกอล์ฟ) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.20 เมตร ความยาว 4.00 เมตร ความสูง 4.50 เมตรปัจจุบันประติมากรรมพญานาคพ่นน้ำได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้ง ชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาเยี่ยมเยือนจังหวัดสงขลา

- อำเภอหาดใหญ่

หาดใหญ่ เมืองศูนย์กลางด้านการค้าและธุรกิจของภาคใต้ ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้า อย่างรวดเร็ว และเป็นประตูผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน คือ มาเลเซีย และสิงคโปร์ เนื่องจากอยู่ห่าง จากด่านสะเดาเพียง 60 กิโลเมตร ปัจจัยที่ทำให้มีความเจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมากก็คือ การเป็น ศูนย์กลางทางด้านต่างๆ ธุรกิจการค้า การขนส่ง การสื่อสาร การคมนาคม การศึกษา และการ ท่องเที่ยวตัวเมืองหาดใหญ่ ตัวเมืองหาดใหญ่เป็นเมืองที่ค่อนข้างจะทันสมัย ประกอบด้วยอาคาร บ้านเรือน ร้านค้าพาณิชย์ต่างๆ มากมาย ท่านอาจจะเดินชมสินค้าต่างๆ อย่างเพลิดเพลินโดยตั้งต้น จากจุดหนึ่งในย่านกลางใจเมือง เช่น ถนนนิพัทธ์อุทิศ 1, 2 หรือ 3 แล้วท่านจะพบสินค้าแปลก ๆ ใหม่ ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ศูนย์การค้ามีหลายแห่งคือ ศูนย์การค้าลิโด้ ศูนย์การค้าโอเดียน ถนนเสนาหา นุสรณ์ ศูนย์การค้าหาดใหญ่พลาซ่า และตลาดซีกิมหยง ถนนเพชรเกษม ซึ่งย่านการค้าเหล่านี้อยู่ใน บริเวณกลางใจเมืองที่ท่านสามารถเดินไปถึงได้อย่างสะดวก

- วัดหาดใหญ่ใน

วัดหาดใหญ่ใน ถนนเพชรเกษมใกล้สะพานคลองอู่ตะเภา มีพระนอนขนาดใหญ่ ประดิษฐานขนาดยาว 35 เมตร สูง 15 เมตร กว้าง 10 เมตร ชื่อพระพุทธรู้หัตถมงคล

- สวนสาธารณะเทศบาลเมืองหาดใหญ่

สวนสาธารณะเทศบาลเมืองหาดใหญ่ ริมถนนกาญจนวนิช เส้นทางหาดใหญ่- สงขลา ห่างจากตัวเมืองหาดใหญ่ 6 กิโลเมตร เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวหาดใหญ่และ บริเวณใกล้เคียง ตลอดจนนักท่องเที่ยวต่างชาติ บริเวณสวนตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ประดับอย่างงดงาม มีศาลากลางน้ำ และสวนสัตว์ มีร้านอาหาร ที่จอดรถกว้างขวางไว้คอยบริการ ประชาชนนิยมไป พักผ่อนในยามว่าง และวันสุดสัปดาห์เป็นจำนวนมาก

- น้ำตกโตนงาช้าง

น้ำตกโตนงาช้าง ตั้งอยู่ที่ตำบลทุ่งเสาห่างจากตัวเมืองอำเภอหาดใหญ่ประมาณ 26 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามแห่งหนึ่งในภาคใต้ อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้างเป็นน้ำตกที่ สวยงามแห่งหนึ่งในภาคใต้ อยู่ห่างจากอำเภอ หาดใหญ่ประมาณ 26 กิโลเมตร ไปตามเส้นทาง หาดใหญ่-รัตภูมิ ประมาณ 13 กม. น้ำตกโตนงาช้างมีด้วยกันทั้งหมด 7 ชั้น ชั้นที่สวยงามและเป็นชื่อ ของน้ำตกคือ ชั้นที่ 3 ซึ่งมีสายน้ำตกแยกออกมา ลักษณะคล้ายงาช้าง อันเป็นที่มาของคำว่า "โตน"

ภาษาพื้นเมืองแปลว่า น้ำตกโตนงาช้าง หมายถึง น้ำตกรูปร่างข้างภายในบริเวณน้ำตกโตนงาช้างยังมีเส้นทางเดินป่าไว้ให้นักท่องเที่ยวที่รักการผจญภัย

- วัดถ้ำเขารูปช้าง

วัดถ้ำเขารูปช้างตั้งอยู่ตำบลปาดังเบซาร์ ห่างจากตลาดปาดังเบซาร์ประมาณ 13 กิโลเมตร เป็นวัดที่ใช้ถ้ำเป็นศาสนสถาน ภายในถ้ำแบ่งออกเป็นห้องๆ หลายห้อง มีหินงอกหินย้อยอันวิจิตรงดงาม รอบ ๆ บริเวณวัดมีบรรยากาศสงบร่มรื่น

- หาดปากบางสะกอม

หาดปากบางสะกอมอยู่ที่บ้านปากบาง อำเภอสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เป็นชายหาดที่เกิดจากโครงสร้างธรรมชาติ เป็นหาดทรายยาวประมาณ 2 กิโลเมตร คลื่นได้ซัดทรายขึ้นมากองในยามมรสุม บริเวณชายหาดได้ถึงปรับปรุงเป็นที่จอดรถ ศาลาที่พัก และร้านอาหาร อยู่ในสภาพทรุดโทรมหายากและสวยงาม การเดินทาง ทางหลวง 4086 (จะนะ - เทพา) กม.ที่ 1 เลี้ยวขวาเข้าถนนคอนกรีตอีก 1 กิโลเมตร

- ฟาร์มนกเขาชวา (นกเขาเล็ก)

ฟาร์มนกเขาชวาตั้งอยู่ที่อำเภอจะนะ ห่างจากตัวเมืองสงขลาและหาดใหญ่ประมาณ 40 กิโลเมตร การเลี้ยงนกเขาวนนั้นเป็นที่นิยมของ ชาวจะนะมากพอ ๆ กับชาวสุรินทร์ เลี้ยงช้างที่เดียว แทบทุกบ้านจะมีกรงนกพร้อมคั้นซั๊ก นิยมจัดประกวดนกเขา ระหว่างเดือนมกราคม-กรกฎาคม นกที่ชนะการประกวดจะมีราคาแพงมาก ปกติลูกนกเขาอายุประมาณ 1 เดือนก็จำหน่ายได้แล้ว ปัจจุบันมีฟาร์มเพาะเลี้ยงนกเขาชวาเพื่อจำหน่ายขนาดใหญ่หลายแห่ง เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักเลี้ยง นกเขาของประเทศเพื่อนบ้าน คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย

- วัดขวด

วัดขวดหรือสถานปฏิบัติธรรมโคกสัก ตั้งอยู่หมู่ 5 บ้านคลองทาน ตำบลบ้านแค ห่างจากอำเภอหาดใหญ่ 50 กิโลเมตร วัดนี้สร้างเมื่อปี 2536 โดยการนำขวดเก่าหลากสีหลายรูปแบบที่ชาวบ้านบริจาค นำมาสร้างอุโบสถ โรงธรรม กุฏิ เจดีย์ ฝาผนัง กลายเป็นสถาปัตยกรรมอันโดดเด่นสวยงาม ทำให้มีผู้มาชมเป็นจำนวนมากทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การเดินทาง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 408 (จะนะ-นาทวี) บริเวณกิโลเมตรที่ 43 หน้าโรงเรียนบ้านแค จะมีถนนเข้าไปถึงวัดขวดประมาณ 6 กิโลเมตร

- บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์

บ่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและเป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจของชาวบ้านที่เชื่อว่าหากเจ็บไข้ได้ป่วยแล้วเมื่อได้ตักน้ำจากบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์แล้วจะหายจากอาการเจ็บป่วย อันเป็นเหตุมาจากรัชกาลที่ 5 ได้เสด็จประพาสเกาะสีเกาะห้า จังหวัดพัทลุง และได้เสด็จเข้ามาในบริเวณบ่อน้ำ

ศักดิ์สิทธิ์ และเสด็จพักที่พลับพลา และทรงประจวร พระองค์ทรงเสวยน้ำในบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ทำให้หายจากการประจวร ทำให้ชาวบ้านเกิดความศรัทธา

- สวนพระเทพ บ้านทุ่งบัว หมู่ที่ 1

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ มีสถานที่จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และผลไม้ต่าง ๆ ในตำบล เช่นจำปาดะ ขนุน และอื่น ๆ

- เจดีย์พี่น้องยอดเขาแดง

เจดีย์องค์ดำ ตั้งอยู่บนยอดเขาแดง ตำบลเขาแดง เมืองสงขลา เจ้าพระยาคลัง (ดิศ บุนนาค) สมเด็จพระเอกาทศโลก หรือ สมเด็จพระยาบรมมหาประยูรวงศ์สร้างไว้เป็นที่ระลึกเมื่อครั้งปราบกบฏเมืองไทรบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2373 เจดีย์องค์ขาว พระยาศรีพิพัฒน์ (ทัต บุนนาค) สมเด็จพระเอกาทศโลก หรือสมเด็จพระยามหาพิชัยญาติ สร้างไว้เป็นที่ระลึก เมื่อครั้งปราบกบฏเมืองไทรบุรี ปีนั้น ปีนัง และมลายู เมื่อปราบกบฏได้แล้ว พระยาศรีพิพัฒน์จัดราชการเมืองสงขลาอยู่ 2 ปี และได้สร้างเจดีย์ไว้บนยอดเขากลางเมืองสงขลาอีกองค์หนึ่งคู่กัน แล้วจึงยกทัพกลับกรุงเทพฯ

- วนอุทยานน้ำตกบริพัตร

วนอุทยานน้ำตกบริพัตร ตั้งอยู่ในเขต อ.รัตภูมิ ห่างจาก อ.เมือง ตามทางหลวง 52 กม. หมายเลข 406 ระหว่าง กม. 35-36 แยกทางลูกรังเข้าไป 1 กม. เป็นน้ำตกที่สวยงามไม่ด้อยไปกว่าน้ำตกโตนงาช้าง มีน้ำไหลตลอดปี

- หาดสะกอม

หาดสะกอมตั้งอยู่ทางใต้ของเส้นทาง สงขลา-จะนะ-เทพา ห่างจากตัวเมืองสงขลา ระยะทาง 53 กิโลเมตร และห่างจากอำเภอจะนะ 15 กิโลเมตร มีถนนลูกรังเข้าถึงชายหาด ซึ่งมีความยาวประมาณ 1 กิโลเมตร นับเป็นสถานที่เหมาะแก่การพักผ่อน แคมป์ปิ้ง และสามารถเช่าเรือประมงเข้าไปตกปลาที่เกาะขาม ซึ่งมีปลาชุกชุม อยู่ห่างจากฝั่งประมาณ 2 กิโลเมตร และบริเวณหาดแห่งนี้มีอาหารทะเลสด ๆ ให้เลือกมากมาย อีกทั้งยังมีที่พักไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวอีกด้วยเช่น สะกอมเบย์รีสอร์ท สิลาร์รีสอร์ท และสะกอมคาบานา

- หาดสร้อยสวรรค์

หาดสร้อยสวรรค์ เป็นสถานที่พักผ่อนริมทางที่แฉวงทางหลวง จังหวัดสงขลา จัดสร้างให้นักท่องเที่ยวแวะพักผ่อน อยู่บริเวณกิโลเมตรที่ 27 ช่วงอำเภอจะนะไปอำเภอเทพา ชายหาดมีความยาว 3-4 กิโลเมตร ในวันเสาร์-อาทิตย์ จะมีอาหารและเครื่องดื่มบริการ

- อุทยานนกน้ำคูขุด (เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา)

อุทยานนกน้ำคูขุดตั้งอยู่ที่บ้านคูขุด หมู่ที่ 4 ตำบลคูขุด อำเภอสทิงพระ ห่างจากที่ว่าการอำเภอสทิงพระเข้าไปทางแยกประมาณ 3 กม. อยู่ทิศเหนือห่างจากสงขลา 32 กม. ได้รับการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2518 และเป็นอุทยานนกน้ำที่

ใหญ่ที่สุดในเอเชีย มีพื้นที่อยู่ในเขตรับผิดชอบทั้งหมด 227,916 ไร่ (365 ตารางกิโลเมตร)ครอบคลุมพื้นที่ อ.เมืองสงขลา อ.รัตภูมิ อ.สทิงพระ และกิ่ง อ.กระแสดินธุ์ และพื้นที่ส่วนหนึ่งติดต่อกับ อ.ปากพะยูน จังหวัดพัทลุง อุทยานนกน้ำเป็นส่วนหนึ่งของทะเลสาบสงขลา มีอาหารอุดมสมบูรณ์ จากการสำรวจของกรมป่าไม้พบว่ามียนกชนิดต่าง ๆ กว่า 112 ชนิด ซึ่งนกเหล่านี้จะมาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมากในช่วงเดือนธันวาคม-เมษายน ที่บริเวณที่ทำการอุทยานมีเรือทัวร์ชมรอบๆ บริเวณอุทยานนกน้ำในราคาประมาณ 150 บาท ใช้เวลาเที่ยวชมนกประมาณ 1 ชั่วโมง เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลาในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเกาะ คือมีเกาะเล็กเกาะน้อยมากมาย และหญ้าทะเลขึ้นเขียวขจีเหมือนกับทุ่งหญ้ากลางทะเลซึ่งเป็นธรรมชาติที่มีทิวทัศน์งดงามมาก เกาะเหล่านี้บางเกาะอยู่ในพื้นที่ของ อ.ปากพะยูน จ.พัทลุง เช่น เกาะนางคำ เกาะญวน เกาะเสือ เกาะหมาก และบางเกาะ ไม่มีคนอาศัยอยู่เลย แต่ทว่ามีนักท่องเที่ยวไปเที่ยวกันมาก เพราะมีบรรยากาศที่ดีเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ อย่างเช่น เกาะบรรทม เกาะคำเที่ยง เกาะกระ และเกาะโคบ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศด้านหนึ่งติดกับทะเลสาบ อีกด้านเป็นภูเขาเล็กๆ เหมาะแก่การนั่งดูนก เพราะบริเวณนี้มีต้นราโพ และต้นจากมากจึงเป็นที่อยู่และที่วางไข่ของนกอีก

- วัดเจ้ทังพระ

วัดเจ้ทังพระ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ต.เจ้ทังพระ ห่างจากที่ว่าการอำเภอสทิงพระประมาณ 200 เมตร เดิมเรียกว่า "วัดสทิงพระ" สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1542 ภายในวัดมีโบราณสถานซึ่งเป็นศิลปะสมัยศรีวิชัยที่น่าสนใจ เช่น เจดีย์พระมหาธาตุ วิหารพระพุทธรูปไสยาสน์ หอระฆัง

- วัดพะโคะ

วัดพะโคะ หรือ วัดราชประดิษฐฐาน ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลชุมพร บริเวณเขาพัทธสิงค์ อยู่ห่างจากสงขลา 48 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายสงขลา-สทิงพระ วัดพะโคะเป็นวัดจำพรรษาของสมเด็จพระพะโคะหรือหลวงพ่อดวงเหยียบน้ำทะเลจืด อันเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนทางภาคใต้ มีประวัติเล่าว่า วันหนึ่งมีโจรสลัดแล่นเรือเลียบมาตามฝั่ง เห็นสมเด็จพระพะโคะเดินอยู่มีลักษณะแปลกกว่าคนทั้งหลายจึงใคร่จะลองดี โจรสลัดจอดเรือและจับสมเด็จพระพะโคะไป เมื่อเรือมาได้สักครู่เกิดเหตุเรือแล่นต่อไปไม่ได้ ต้องจอดอยู่หลายวัน จนในที่สุดน้ำจืดหมดลงโจรสลัดเดือดร้อน สมเด็จพระพะโคะสงสารจึงเอาเท้าซ้ายแช่ลงไปใต้น้ำทะเลเกิดเป็นประกายโชติช่วง น้ำทะเลกลายเป็นน้ำจืดโจรสลัดเกิดความเลื่อมใสศรัทธากราบไหว้ขอขมา และนำสมเด็จพระพะโคะขึ้นฝั่ง ตั้งแต่นั้นประชาชนจึงพากันไปกราบไหว้บูชากันเป็นจำนวนมาก

- อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง

อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้างมีพื้นที่ประมาณ 220 ตารางกิโลเมตร ในท้องที่อำเภอนาทวีและสะเดา ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2534 การเดินทางจากนาทวีใช้

เส้นทางนาทวี-บ้านสะท้อน-บ้านนาปรัง-บ้านลุ่ม ตำบลปลักหน สภาที่น้ำ สนใจในเขตอุทยานได้แก่ น้ำตกโตนลาด น้ำตกโตนดาตฟ้า และอุโมงค์ธรรมชาติซึ่งเคยเป็นค่ายพักของผู้ฝึกฝั้ลัทธิคอมมิวนิสต์

- อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง

อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้างตั้งอยู่ในบริเวณเขาน้ำค้าง หมู่ 1 ต.คลองกวางห่างจากที่ทำการอุทยานประมาณ 4 กิโลเมตร สถานที่แห่งนี้รู้จักกันในนามหมู่บ้านปิยมิตร 5 ในอดีตเป็นหมู่บ้านคอมมิวนิสต์ หลังจากการสู้รบกับฝ่ายรัฐบาลเกือบ 40 ปี พรรคคอมมิวนิสต์ได้ประกาศยุติการสู้เข้าร่วมเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยเมื่อปี 2530 อุโมงค์แห่งนี้มีขนาดใหญ่และยาวที่สุดในประเทศไทย ขุดด้วยกำลังคน ใช้เวลาประมาณ 2 ปี ภายในแบ่งเป็น 3 ช่องทาง ลึก 3 ชั้น มีบันไดเชื่อมระหว่างชั้น เข้า-ออกได้หลายช่อง ความยาวคดเคี้ยวขึ้นลงภายในอุโมงค์ประมาณ 1,000 เมตรสามารถบรรจุคนได้ประมาณ 200 คน ภายในอุโมงค์แบ่งเป็นห้องๆ เช่น ห้องประชุม ห้องพยาบาลห้องวิทยุ ห้องครัว สนามยิงซ้อมยิงปืน ฯลฯ

สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาสงขลาเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย สงขลาถูกจัดให้เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในระดับสูง การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างรายได้ในอันดับต้น ๆ ให้กับจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่อง สงขลาถูกตั้งเป้าหมายให้เป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวระดับประเทศและระดับนานาชาติสงขลา มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพอย่างหลากหลายทั้งประเภทธรรมชาติ เช่นหาดทราย ชายทะเล อ่าว แหลม ทะเลสาบ เกาะ ภูเขา และทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ และประเพณีต่าง ๆ

สกรรจ จันทรรัตน์ และสงบ ส่งเมือง (2562). นอกจากนี้, สงขลายังเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ได้แก่ การเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้า การเงิน การธนาคารการศึกษา การคมนาคม ศูนย์การประชุมและการแสดงสินค้าระดับประเทศ และเป็นศูนย์รวมแหล่งท่องเที่ยวด้านบันเทิงและแหล่งซื้อขายสินค้าของนักท่องเที่ยว

ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัดสงขลา (2549) กล่าวว่า ภายใต้ นโยบายส่งเสริม การท่องเที่ยว ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาได้กำหนดให้ “ สงขลาน่าเที่ยว ” เป็น 1 ใน 15 วาระของการพัฒนาจังหวัดสงขลา ที่จะเกิดขึ้นระหว่างปี 2559-2560 โดยกำหนดให้ช่วงเวลาดังกล่าวเป็นปีท่องเที่ยวจังหวัด ภายใต้แนวคิด “สงขลามาสนุก สุขทั้งปีที่สงขลา” เพื่อสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวให้จังหวัดสงขลาเป็นดัง ดินแดนแห่งความสนุกสนานทั้งสนุกกิน สนุกช้อปปิ้ง และสนุกเที่ยวที่ทุกคนต้องมาสัมผัส นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในจังหวัดสงขลาได้ ร่วมกันจัดกิจกรรมระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี เพื่อส่งเสริมการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แสงเดือน รตินธร (2555) ศึกษา ปัจจัยผลักดันและปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยวชาวจีนในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มาเที่ยวในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามภาษาจีน ใช้วิธีเก็บกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นต้น ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21 -30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 29,931 หยวนขึ้นไป ปัจจัยผลักดันที่มีผลต่อการมาท่องเที่ยวในประเทศไทย คือ การมีประสบการณ์การท่องเที่ยวในประเทศไทย สามารถวางแผนเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง มีเพื่อนหรือญาติเป็นผู้ร่วมทาง มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวประมาณ 5,991-11,970 หยวน ค้นข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต วัตถุประสงค์การเดินทาง คือ เพื่อการพักผ่อนในวันหยุด ส่วนปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวจีน ได้แก่ อาหารไทย วัฒนธรรมไทย ความงดงามของธรรมชาติ มีทะเลและหาดทรายที่งดงาม และมีความพร้อมของข้อมูลการท่องเที่ยว ตามลำดับ

Kasim & Ngowsiri (2011) ศึกษาในหัวข้อ Targeting the market: segmentation of domestic tourists for Yor Island, Thailand using the Correspondence Analysis technique. งานศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวและบ่งชี้กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายโดยใช้เครื่องมือ Correspondence Analysis งานศึกษานี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ชุด จากนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เคยไปท่องเที่ยวเกาะยอ และอีก 6 แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา (หาดสมิหลา สวนสาธารณะหาดใหญ่ น้ำตกโตนงาช้าง ตลาดกิมหยง ด่านสะเดาและด่านปาดังเบซาร์) งานวิจัยนี้นำเสนอว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของเกาะยอเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอายุระหว่าง 25-34 ปี

สกุล จริญญาเจมสิทธิ์และกวิณ วงศ์ลีดี (2555) ศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ชาวมาเลเซียในประเทศไทย กรณีศึกษาที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวมาเลเซียที่เดินทางมาท่องเที่ยว 20 แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการสุ่มแบบสะดวก จำนวน 400 คน ด้วยเครื่องมือแบบสอบถามภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวมาเลเซียที่มาเที่ยวประเทศไทยมีสัดส่วนเพศหญิงและชายใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-40 ปี จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมาเลเซียชื่นชอบ คือ การช้อปปิ้งในห้างสรรพสินค้าและแหล่งซื้อสินค้าต่าง ๆ ปัจจัยหลักที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเลเซียมาเที่ยวในประเทศไทย คือ มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่ำ แหล่งท่องเที่ยวอด

นิยม ได้แก่ ตลาดกิมหยง ตลาดสันติสุข ห้างสรรพสินค้าโอเดียน ลีการ์เด็นสแควร์ ตลาดปิ่นัง และ
 นวดแผนไทย เป็นต้น

6. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับ
 นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ
 ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ
2. การสร้างและพัฒนาหนังสือ

6.1 การกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

หนังสือที่สร้างขึ้น คือ หนังสือส่งเสริมการอ่าน การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน
 เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีวัตถุประสงค์เน้นให้
 ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านเรื่องสั้น เกิดการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี
 นิสัยรักการอ่าน มีความรู้ในข้อมูลของท้องถิ่นสงขลาซึ่งเป็นท้องถิ่นที่ตนอาศัย ส่งเสริมให้เกิดการ
 เรียนรู้และมีความเข้าใจในภาษาท้องถิ่นสงขลาที่เป็นภาษาสื่อสารของคนในท้องถิ่น ให้นักเรียนเกิด
 จิตสำนึกในการรักท้องถิ่นและมีความภูมิใจในท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้าง
 หนังสือ ดังนี้

6.1.1 ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นเด็กอายุ
 ประมาณ 16 - 18 ปี
- 2) แนวการเขียนเป็นงานเขียนประเภทเรื่องสั้นที่แต่งขึ้นโดยเนื้อหาที่มีความ
 สมจริง มีเหตุผลสอดคล้องกับสภาพบริบทของสังคมในปัจจุบัน ตัวละครมีการดำเนินเรื่องโต้ตอบซึ่ง
 กัน และกันสอดแทรกความรู้ประวัติของเมืองสงขลาและคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้สงขลาในบทสนทนาซึ่ง
 เป็น คำศัพท์ที่ใช้กันทั่วไปในท้องถิ่นสงขลา รวมทั้งหมด 10 ตอน ซึ่งเมื่อจบตอนจะมีคำถามชวน
 คิดให้นักเรียนวิเคราะห์ วิจารณ์เนื้อหาจากตอนที่อ่าน ว่าเหตุใดตัวละครถึงมีพฤติกรรมดังเช่นตอนที่
 อ่านและหากนักเรียนตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
 โดยที่มีคำถามชวนคิดทิ้งให้นักเรียนได้ฝึกคิดหลังจากที่อ่านเรื่องสั้นจบในแต่ละตอน อภิธานคำศัพท์

ภาษาถิ่นใต้สงขลาท้ายตอนทั้ง 10 ตอน มีเกร็ดความรู้ที่สอดคล้องกับชื่อตอนสอดแทรกไว้ในท้ายตอนทุกตอนในรูปแบบของการสแกน QR CODE และมีรูปภาพประกอบทุกตอน

3) เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่

- (1) สู่ท่าอากาศยานหาดใหญ่
- (2) ยาหนม
- (3) ต้นตำรับคุณยาย
- (4) พญานาคล้อมเมือง
- (5) ปู่ทวด...แห่งหัวเขาแดง
- (6) หาดทรายแก้ว
- (7) เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน
- (8) สะพาน.....สายมรณะน้ำน้อย
- (9) อุโมงค์เขาน้ำค้างแห่งกาลเวลา
- (10) ห้วยนายแรง

4) กำหนดชื่อเรื่องให้มีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องในหนังสือเรื่องสั้นชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยแต่ละเรื่องจะสอดแทรกข้อมูลประวัติศาสตร์เมืองสงขลา และภาษาถิ่นใต้สงขลา

5) รูปเล่มหนังสือมีขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6 x 21 ซม. ในแนวตั้ง จำนวน 132 หน้า ภาพสี

6.1.2 โครงสร้างเนื้อหา

โครงสร้างของเนื้อหาประกอบด้วย ลักษณะเนื้อหา การวางเค้าโครงเรื่อง ภาพประกอบ เกร็ดความรู้ และอภิธานคำศัพท์ท้ายตอนทั้ง 10 ตอน ดังนี้

1) ลักษณะเนื้อหา ผู้ศึกษาได้แต่งเนื้อหาขึ้นเองโดยอิงจากสภาพบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต มีความสมจริงและเป็นไปได้ในชีวิต ตัวละครต้องประสบกับความสมหวัง ผิดหวัง และการใช้ชีวิตต่อสู้กับปัญหาที่ต้องพบเจอ ในขณะเดียวกันตัวละครจะมีการสนทนาด้วยคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้สงขลา โดยสอดแทรกเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นเมืองสงขลาในเนื้อหาแต่ละตอน เมื่อผู้เรียนอ่านเนื้อหาแต่ละตอนจบ ผู้เรียนจะต้องฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ สถานการณ์ พฤติกรรมของตัวละครในเรื่องให้ได้ เนื่องจากเรื่องสั้นจะไม่เฉลยปมปัญหาหรือบทสรุปของเรื่อง ซึ่งเป็นความท้าทายให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการคิดที่ไม่มีขอบจำกัดแต่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

2) การวางเค้าโครงเรื่องหนังสือส่งเสริมการเรื่องสั้น “เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะการแต่งโดยใช้สำนวนและคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้สงขลา สอดแทรกบทสนทนา ร่วมกับการใช้ภาษาไทยมาตรฐาน ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ไม่ยาก เนื่องจากท้ายตอนทุกตอนจะมีภิกษานคำศัพท์ให้ผู้เรียนกรณที่ผู้เรียนอ่านคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้แล้วไม่เข้าใจและไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวของเนื้อหาแต่ละตอนได้ มีการกำหนดโครงเรื่องสาระสำคัญของเรื่องและกำหนดตัวละครในเรื่อง โดยนำเอาประวัติศาสตร์ของเมืองสงขลามาสอดแทรกในเรื่องราว และมีเกร็ดความรู้ในท้ายตอนทั้ง 10 ตอน ในรูปแบบของการสแกน QR CODE เนื้อหาทุกตอนเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ วิจัยสามารถนำสิ่งที่อ่านมาประยุกต์ปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวันในเรื่องของแนวทางการดำเนินชีวิตและการสื่อสารด้วยคำภาษาถิ่นใต้สงขลา

เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ได้แก่

- (1) สู้ท่าอากาศยานหาดใหญ่
 - (2) ยาหนม
 - (3) ต้นตำรับคุณยาย
 - (4) พญานาคล้อมเมือง
 - (5) ปู่ทวด...แห่งหัวเขาแดง
 - (6) หาดทรายแก้ว
 - (7) เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน
 - (8) สะพาน.....สายมรณะน้ำน้อย
 - (9) อุโมงค์เขาน้ำค้างแห่งกาลเวลา
 - (10) หัวนายแรง
- 3) ภาพประกอบ เป็นภาพวาดที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง

6.2 การสร้างหนังสือและพัฒนาหนังสือ

การสร้างและพัฒนาหนังสือ มีขั้นตอนสามขั้น คือ ขั้นการสร้างหนังสือ ขั้นการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพโดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและขั้นตรวจสอบคุณภาพโดยการนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างอ่านแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.2.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื่องจากในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และเพื่อให้หนังสือที่สร้างมีความเหมาะสมกับความสามารถในการอ่านของนักเรียนและสอดคล้องกับสาระการ

เรียนรู้ภาษาไทย ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาสาระการเรียนรู้รายปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดสาระ มาตรฐานการเรียนรู้และคุณภาพผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดที่ ท.1.1 ม.4-6/3 วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดที่ ท.1.1 ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปประยุกต์ใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ท.1.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดที่ ท.4.1 ม.4-6/5 วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดที่ ท.5.1 ม.4-6/2 วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต

ตัวชี้วัดที่ ท.1.1 ม.4-6/4 สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

6.2.2 ศึกษาเอกสาร ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน หนังสือสำหรับเด็กเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือให้มีคุณภาพ

6.2.3 กำหนดโครงสร้างของหนังสือ นำผลการศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้และเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างหนังสือ โดยกำหนดวัตถุประสงค์วัตถุประสงค์ของหนังสือ เพื่อให้ผู้อ่านได้รับคุณค่าจากหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

- 1) เพื่อฝึกฝนทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ วิจาร์ณ จากเรื่องที่อ่าน (เรื่องสั้น)
- 2) สามารถนำข้อคิดและคุณค่าที่ได้จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3) เกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตน

จากการศึกษาลักษณะที่ดีของหนังสือสำหรับเด็ก และความสนใจในการอ่านของเด็กในวัย 16-18 ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดโครงเรื่องได้ดังนี้

- 1) ในด้านเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมวัย ถ้าเป็นเด็กวัยรุ่น จะต้องดำเนินเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจ
- 2) รูปแบบ หรือแนวการเขียนมีลักษณะเป็นเรื่องสั้น ผู้ศึกษาได้เลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความถูกต้องตามรูปแบบ
- 3) หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดเรื่องสั้น เรื่อง “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” ทุกตอนมีการสอดแทรกคำศัพท์ภาษาถิ่นใต้สงขลา ประวัติเมืองสงขลา และเกร็ดความรู้
- 4) จำนวนภาษาเมื่ออ่านแล้วใช้ภาษาที่ใช้มีการใช้ภาษาไทยมาตรฐานร่วมกับภาษาถิ่นใต้สงขลา และมีอิทธิพลคำศัพท์ท้ายตอน ซึ่งสามารถเข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา
- 5) ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และสอดคล้องกับเกร็ดความรู้ทุกตอน มีเส้นสะดุดตามองแล้วสบายตา
- 6) ขนาดตัวหนังสือ ตัวหนังสือมาตรฐาน คือขนาด 16 พอยต์
- 7) รูปเล่มหนังสือมีขนาดสืบทกหน้ายก 17.5 x 21 ซม. ในแนวตั้ง จำนวน 132 หน้า

6.2.4 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของหนังสือ

การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น มีกระบวนการดังต่อไปนี้

- 1) การสร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ จัดทำแบบประเมินทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพของหนังสือ เป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมิน เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ
- 2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการสอนวิชาประวัติศาสตร์เมืองสงขลา ด้านการใช้ภาษาไทย – ภาษาถิ่นใต้สงขลา และด้านการเขียนหนังสือประเภท เรื่องสั้น จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหนังสือดังนี้

- (1) การวางโครงเรื่องในการดำเนินเรื่องสั้น
- (2) การใช้ภาษาในการดำเนินเรื่องสั้นแบบทิ้งปมให้คิดต่อ
- (3) การใช้ภาษาไทยและภาษาถิ่นได้สงขลาให้ถูกต้องในเนื้อหาเรื่องสั้น
- (4) การให้ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์เมืองสงขลาที่ผิดพลาดบางส่วน
- (5) การใช้คำถามปลายเปิดตอนท้ายเรื่องเพื่อไม่เป็นการจำกัดความคิด

และจินตนาการ

3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

(1) ปรับแก้โครงเรื่องโดยไม่เฉลยปมปัญหาหรือประเด็นบางอย่างเพื่อให้ผู้อ่านได้คิดต่อตามจินตนาการและความเข้าใจเรื่องอันเกิดจากทักษะการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์และตัวละครในเรื่อง

(2) ปรับแก้การใช้ภาษาที่เป็นลักษณะเชิงคำถามให้คิดต่อ

(3) ปรับแก้การเขียนสะกดคำภาษาไทยตามหลักไวยากรณ์และการใช้คำที่ไม่ถูกต้องตามบริบทในภาษาถิ่นได้สงขลา

(4) ปรับแก้ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ตามที่ผู้ทรงแนะนำในเนื้อหาแต่

ละตอน

(5) ปรับแก้รูปแบบของคำถาม จากคำถามปลายปิดเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องของผู้อ่าน

4) การนำหนังสือที่แก้ไขปรับปรุง เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพนำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือแบบมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

5) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือในขั้นนี้ เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา จำนวน 10 คน อ่านเพื่อประเมินความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

6) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	\sum	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนประชากร

บทที่ 2

หนังสือส่งเสริมการเรื่องสั้น “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำนำ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้นชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดสงขลา เป็นการสำรวจคำภาษาถิ่นใต้ที่มีใช้กันในท้องถิ่นจังหวัดสงขลา มารวบรวมและใช้คำภาษาถิ่นที่มีใช้กันในจังหวัดสงขลา มาแต่งในรูปแบบของหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” โดยอาศัยเค้าโครงเรื่องจากข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และอักษร-ศาสตร์ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรรวมถึงข้อมูลมุขปาฐะที่ได้รับการยอมรับในความน่าเชื่อถือของข้อมูล จังหวัดสงขลาแต่งเป็นเรื่องสั้นจำนวนทั้งหมด 10 ตอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้คำภาษาถิ่น สอดแทรกเรื่องราวเกี่ยวกับตำนาน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนให้มีความรัก ความผูกพัน ภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ จากการอ่านเรื่องสั้น

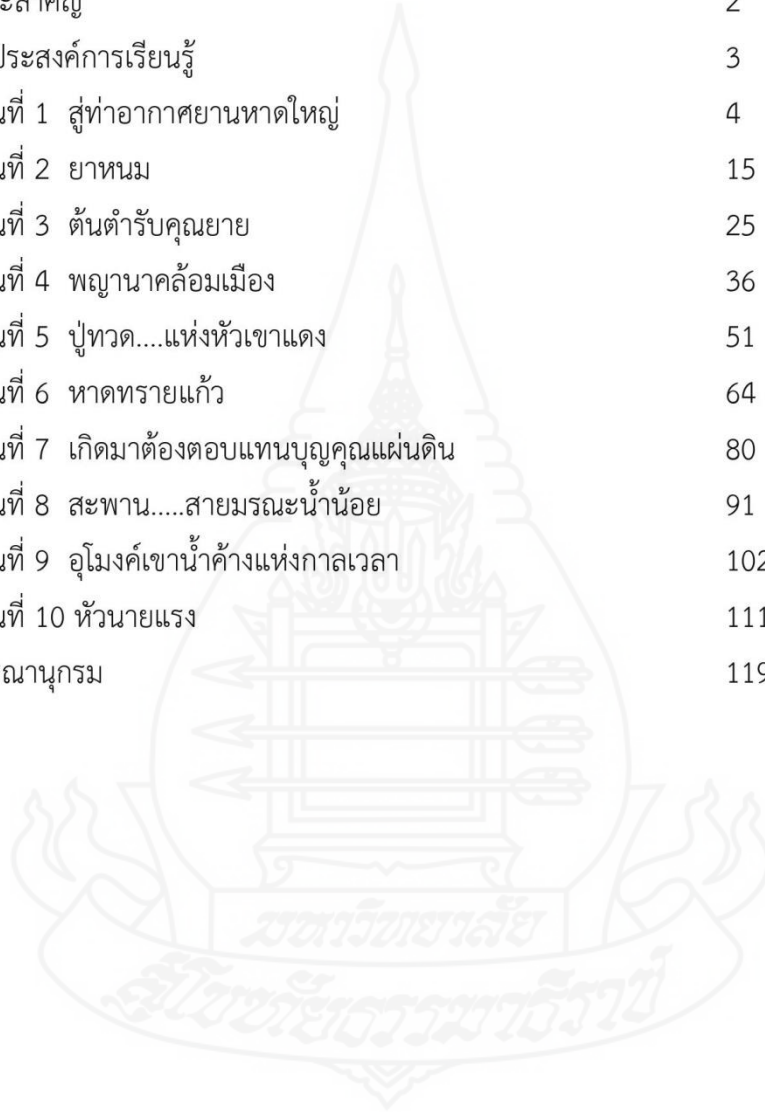
ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดสงขลา ประชาชนชาวบ้านและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดีมา ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้จะเกิดประโยชน์ต่องานวิชาการ เป็นแบบอย่างให้ครูผู้สอนได้นำไปประยุกต์ใช้ในสาระอื่นและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

ชวัลลักษณ์ บริบาล

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
วิธีศึกษาหนังสือส่งเสริมการอ่าน	1
สาระสำคัญ	2
จุดประสงค์การเรียนรู้	3
ตอนที่ 1 สู่อากาศยานขนาดใหญ่	4
ตอนที่ 2 ยาหนม	15
ตอนที่ 3 ต้นตำรับคุณยาย	25
ตอนที่ 4 พญานาคล้อมเมือง	36
ตอนที่ 5 ปู่ทวด...แห่งหัวเขาแดง	51
ตอนที่ 6 หาดทรายแก้ว	64
ตอนที่ 7 เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน	80
ตอนที่ 8 สะพาน.....สายมรณะน้ำน้อย	91
ตอนที่ 9 อุโมงค์เขาน้ำค้างแห่งกาลเวลา	102
ตอนที่ 10 หัวหน้าแรง	111
บรรณานุกรม	119

วิธีศึกษาหนังสือส่งเสริมการอ่าน

1. ศึกษาสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. ศึกษาเนื้อเรื่องในหนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้จนเข้าใจ
3. หากนักเรียนไม่ทราบคำศัพท์ในเนื้อเรื่อง สามารถดูคำศัพท์ใน อภิธานศัพท์
ท้ายตอนทุกตอน
4. ตอบคำถามเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ท้ายเนื้อเรื่องทุกตอน
5. สแกน QR CODE ท้ายตอนทุกตอน เพื่อศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม
6. ขอให้นักเรียนตั้งใจศึกษาเนื้อเรื่องและตั้งใจตอบคำถามท้ายตอน

สาระสำคัญ

การอ่านเรื่องสั้นชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” ซึ่งเป็น
สำรวจการรวบรวมคำภาษาถิ่นที่มีใช้กันในท้องถิ่นจังหวัดสงขลา
มาแต่งในรูปแบบของเรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา”
โครงเรื่องรวบรวมจากข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และอักษรศาสตร์ ที่ปรากฏเป็นข้อมูลที่ได้รับ
การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงข้อมูลมุขปาฐะที่ได้รับการยอมรับ
ในความน่าเชื่อถือของข้อมูลจังหวัดสงขลา ทั้งนี้ นักเรียนควรศึกษา
เนื้อเรื่องให้เข้าใจถึงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของเมืองสงขลา พร้อมทั้ง
ศึกษาความหมายของคำภาษาถิ่นสงขลาที่ปรากฏในเรื่อง และวิเคราะห์
วิจารณ์ พฤติกรรมของตัวละครและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง

ทั้งนี้ การอ่านเรื่องสั้นชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” ทำให้
นักเรียนได้รับความรู้ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์
สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และอักษรศาสตร์ของจังหวัดสงขลา รู้ เข้าใจ
จนสามารถสื่อสารด้วยคำภาษาถิ่นสงขลาได้ และอ่านวรรณกรรม
ประเภทเรื่องสั้นสามารถวิเคราะห์วิจารณ์ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องสั้นชุด “เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา”

จุดประสงค์นำทาง

1. นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาและประวัติเมืองสงขลาได้
2. นักเรียนสามารถบอกความหมายคำภาษถิ่นสงขลาได้
3. นักเรียนวิเคราะห์และวิจารณ์เหตุการณ์จากเนื้อเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้

ตอนที่ 1 สู่อากาศยานขนาดใหญ่

“สวัสดีครับ ท่านผู้โดยสารทุกท่าน กระผมกัปตันมหาสมุทร สกุลศิริชัย คาดว่าเราจะถึงท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ในเวลา ประมาณ 17.10 น. ตามเวลาท้องถิ่นของประเทศไทย รายงานสภาพอากาศ ล่าสุด ณ ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ได้รับรายงานว่าท้องฟ้าปลอดโปร่ง มีกลุ่มเมฆบางเบา กระผมในนามของกัปตันและลูกเรือทุกคน ขอขอบพระคุณที่ท่านเลือกใช้บริการสายการบินของเรา และได้รับความสบายไปกับกรให้ บริการของเรา”

เมื่อเสียงจบลงภูพิงค์หันไปเห็นใบหน้าของหญิงสาวที่นั่งข้าง ๆ เธอ ทุกพื้นที่ของใบหน้าเต็มไปด้วยสายน้ำที่หลั่งออกมาจากความรู้สึกที่ไม่สามารถบอกหรืออธิบายออกเป็นคำพูดได้

“แม่ แม่ แม่” ภูพิงค์เรียกแม่ถึง 3 ครั้ง กว่าที่แม่จะรับรู้เสียงของเธอ

“อ้อ ได้ยินอยู่จะเรียกมากทำไมกัน” เสียงหญิงสาววัยกลางคน ตอบกลับมาด้วยน้ำเสียงที่สะอื้น เหมือนเพิ่งดึงตัวเองออกมาจากห้วงเหวของความเสียใจได้ในขณะนั้น

“แม่ คิดดีแล้วใช่ไหม?”

“อ้อ แม่คิดดีแล้ว คิดมานานแล้วด้วย ลูกละ คิดดีแล้วใช่ไหม?”

“คิดดีแล้วสิ ถ้าไม่อย่างนั้นตอนนี้หนูก็คงไม่ได้ตามแม่มาสงขลาหรอก ป่านนี้หนูคงนั่งร้องไห้อยู่ที่เชียงใหม่แล้ว”

พูดจบนิ้วมือเรียวยาวขาวสวยดุจจำเทียน ก็ได้เอื้อมไปกุมมือที่เต็มไปด้วยรอยเหี่ยวและร่องรอยหยาบกระด้างที่เกิดจากการทำงานหนักมาตลอดระยะเวลาหลายปี

“ว่าแต่ตอนนี้ฝุ่นไม่เข้าตาแม่แล้วนะ แม่หยุดหลั่งน้ำให้ชะล้างฝุ่นออกจากตาได้แล้ว เห็นไหมบนเครื่องบินไม่มีมลพิษ และที่ที่เรากำลังจะไปก็คงไม่มีมลพิษเช่นกัน”

พูดจบบัญชีขยับมือที่กุมมือที่เหี่ยวขึ้นมา ย้ายไปปาดน้ำที่ชะล้างฝุ่น
ในดวงตาที่บ่งบอกถึงความเศร้าออกจากใบหน้าผู้เป็นแม่

“เอาเถอะ ไม่ต้องเป็นห่วงแม่ แม่ดีขึ้นแล้ว ว่าแต่หนูจะอยู่ได้หรือเปล่า
ตามแม่มาที่นี่”

“อยู่ได้สิ” น้ำเสียงที่รีบตอบกลับผู้เป็นแม่ โดยไม่ได้ผ่านกระบวนการ
ทำงานจากสมอง ลึก ๆ แล้ว มันก็ทำให้ผู้พูดรู้สึกกลัวในการตัดสินใจของตัวเอง
อยู่ไม่น้อยเช่นกัน

“ว่าแต่แม่พอจะเล่าหนูได้หรือเปล่า เหตุใดจังหวัดที่เป็นบ้านเกิดของแม่
จึงได้ชื่อว่า สงขลา” เหมือนว่าผู้พูดกำลังจะเปลี่ยนบทสนทนาเพื่อกลบเกลื่อน
ความรู้สึกหลายอย่างที่กำลังรุ่มรอมจืดเธอและแม่ในขณะนั้น

“ทำไมอยากรู้แล้วไม่ยอมหาอ่านเองละ หนังสือก็มี อินเทอร์เน็ตก็มี”

เสียงผู้เป็นแม่ ฟังดูแล้วไม่พอใจที่ลูกสาวตัวเอง ไม่รู้จักพยายามค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง นี่เป็นอีกข้อเสียหนึ่งของภู่ฟิงค์ แม้เธอจะโตแค่ไหน โดจนกระทั่งตอนนี้เธอทำงานแล้วก็ตาม และแม้ว่างานที่เธอทำจะต้องให้ความรู้กับผู้อื่น ต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่เรียนรู้อยู่ตลอดเวลา นั่นก็ไม่สามารถทำให้เธอเป็นคนรักการอ่านขึ้นมาได้เลย ตอนเด็ก ๆ เป็นอย่างไรตอนนี้ก็เป็นอย่างนั้น ไม่มีเปลี่ยนแปลงตามวัฏจักรที่หมุนเวียนแต่อย่างใด เพียงแต่เธอโชคดีที่เป็นคนเรียนรู้อะไรได้อย่างรวดเร็ว จดจำอะไรได้อย่างง่าย แต่ก็ใช้ว่าสิ่งที่เธอจดจำมันจะอยู่คงทนถาวร เพราะเมื่อเวลาผ่านไปเธอก็ลืมมันไปเช่นกัน ผู้เป็นแม่ก็ได้แต่หวังว่าเหตุการณ์ครั้งนี้เธอก็คงจะจดจำไว้ได้ไม่นาน แล้วเมื่อเวลาผ่านไปเธอก็คงจะลืมมันไปได้ ตั้งแต่เด็กภู่ฟิงค์เป็นเด็กที่ไม่รักในการอ่านหนังสือ แต่เธอมีใจรักในการฟัง ชอบจดจำรายละเอียดจากสิ่งที่ดู ครั้งนี้ผู้เป็นแม่ที่เลี้ยงลูกสาวมา 23 ปี รู้จักลูกสาวคนนี้ได้และก็ไม่อดที่จะเล่าความเป็นมาของชื่อสงขลาให้ลูกสาวฟัง แม่ลืก ๆ แล้ว จะมีความไม่พอใจอยู่ไม่น้อยก็ตาม

“เรื่องที่แม่จะเล่าหนูในตอนนี้เป็นเรื่องที่ยายเลียน ยายของหนูเล่าให้แม่ฟังครั้งยังเป็นเด็ก”

ผู้เป็นแม่เหมือนย้อนกลับคืนวันอันแสนสุขตอนเป็นเด็ก ครั้งที่ตนพำนักให้แม่เล่าเรื่องราวความเป็นมาของเมืองสงขลาให้ฟัง พลันปรากฏภาพเมืองสงขลาที่ไร้สิ่งก่อสร้างสูงใหญ่ หรือแม้แต่รถที่วิ่งสวนกันจนถนนแทบจะไม่มีพื้นที่โล่งขึ้นมาในหัว ภาพของแม่ค้าที่เกล้าผมขึ้น สวมใส่เสื้อผ้าที่คุ้นชินกับผ้าปาเต๊ะสีแดงสดที่คุ้นชินได้ปรากฏขึ้นมาพร้อม ๆ กัน

“แหม่ๆ เล่าเรื่องให้ลูกฟังทีดตะ” เสียงเด็กน้อยที่เพิ่งกลับจากเล่นกับเพื่อน ๆ รบเร้าให้ผู้เป็นแม่เล่าให้ฟัง

“เล่าให้ฟังได้ แต่ตอนนี้ไปต้องไปอาบน้ำ ฤษบุให้สะอาด พับผ้าให้เหม็ดก่อนเดี๋ยวมแม่เล่าให้ฟัง”

เด็กหญิงที่หน้าตาเลอะเทอะ ปากเต็มไปด้วยคราบของน้ำจิ้มลูกชิ้น ดีใจอย่างมาก ก้าวเท้าอย่างรวดเร็วมุ่งไปทางเดินหลังบ้าน ไม่รีรอที่จะปลดกระดุมเสื้อนักเรียนออกจนหมด รีบคว้าขันน้ำจ้วงลงในตุ่มอย่างไม่รีรอ ตุ่ม! ตุ่ม! ตุ่ม! เสียงน้ำที่ถูกเทออกมาจากขันอย่างรวดเร็วด้วยความแรงคงที่ คล้ายกับเสียงระเบิดแถบ 3 จังหวัดก็ปานได้ เด็กหญิงเมื่ออาบน้ำเสร็จก็ได้ นั่งบรรจงหยิบจับชายผ้าเข้าด้วยกันอย่างพิถีพิถัน ประหนึ่งเป็นนางกำนัลในวังหลวงที่คอยตรวจดูรอยยับของผ้าและความเสมอกันของชายผ้าที่พับ แสดงให้เห็นว่าได้รับการอบรมมาอย่างดีในเรื่องของการพับผ้า เมื่อพับเสร็จ เด็กหญิงที่ใบหน้าขาวเป็นดวง ๆ กลับรีบวิ่งไปเพื่อฟังเรื่องเล่า วิ่งพลางเอามือปาดใบหน้าที่ขาวเป็นดวง ๆ ให้ขาวเสมอกัน

“แม่ เสร็จแล้ว พับผ้าเสร็จแล้ว อาบน้ำทาแป้งแล้วด้วย”

เสียงน้อย ๆ ทำให้ผู้เป็นแม่หันมามองเด็กน้อยเบื้องหน้าอย่างเอ็นดู

“ไหน ? อยากรู้อะไรเรื่องไหน” ผู้เป็นแม่ถามลูกสาวตัวน้อย

“วันนี้ขุ้ยนั่งรถผ่านโรงแรมที่เพิ่งเปิดใหม่ โรงแรมเดอะซิงกอร่า ขุ้ยว่าชื่อมันเพราะดี เลยหันไปถามลุงชาติว่า ซิงกอร่า คืออะไร ลุงชาติบอกขุ้ยว่า ซิงกอร่า ก็คือสงขลานั้นละ แต่พอขุ้ยให้ลุงชาติเล่า ลุงชาติบอกว่าต้องใช้สมาธิในการขับรถถ้าหาหม้ายสมาธิเดี๋ยวนุ้ยและเด็ก ๆ ในรถอิได้รับอันตรายกันเหม็ด”

เสียงเจื้อยแจ้วของหนูน้อยพลอยทำให้ผู้เป็นแม่อดยิ้มไม่ได้

“ซิงกอร่า ก็คือสงขลา เหมือนที่ลุงชาติแหลงนั่นแหละ”

แม่พูดพลางเอามือลูบศีรษะหนูน้อยที่กำลังนอนโดยใช้ศีรษะข้างหนึ่งวางแนบกับหน้าตักของผู้เป็นแม่แวตตาเปี่ยมไปด้วยความสงสัย

“คางนั้แม่เล่าต่อให้จบตะ”

เด็กน้อยมีความกระตือรือร้นที่อยากจะฟังที่มาชื่อสงขลาเต็มทน

ผู้เป็นแม่อดยิ้มไม่ได้ที่เห็นลูกสาวตัวน้อยมีความอยากรู้ในเรื่องราวที่เกินกว่าเด็ก ๆ ในวัยเดียวกันจะมาสงสัย เลยตอบกลับลูกสาวกลับไปว่า

“คางนั้ก็ตั้งใจฟังแม่เล่าดี ๆ นะ ชื่อเมืองสงขลาได้ปรากฏชื่อในพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 แห่งกรุงศรีอยุธยา แรก พ.ศ. 1893”

แน่นอนว่าสำหรับหนูน้อยแล้วนั้น คำว่า “กรุงศรีอยุธยา” อาจเป็นคำที่ฟังดูแล้วไม่เข้าใจอยู่บ้าง แต่ก็ไม่ได้มีคำถามแทรกขึ้นมาหรือขัดสิ่งที่ผู้เป็นแม่เล่าแต่อย่างใด

“สงขลาเป็นเมืองประเทศราชในจำนวน 16 หัวเมือง และในเอกสารที่บันทึกโดยคนไทยอีกคำรุยฉบับที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเมืองสงขลา ได้บันทึกประวัติของชื่อเมืองสงขลาว่า มาจากบันทึกของพ่อค้า และนักเดินเรือ โหมแซกระหว่างปี พ.ศ.1993 - 2093 ในชื่อของเมือง ซิงกูร์ หรือ ซิงกอร่า แต่ว่าในหนังสือประวัติศาสตร์และการเมืองอาณาจักรสยาม ของนายนิโกลาส แซร์แวงส เรียกชื่อเมืองสงขลาว่า เมืองสิงขร ก่าเดา ว่าคำว่าสงขลาในปัจจุบัน น่าอิกลายมาจากคำว่า สิงหลา หรือ สิงขร แผลว่าเมืองสิงห์ มาจากการที่พ่อค้า โหมแซกขาวเหมือนที่แม่ได้แหลงมา เขาได้แล่นเรือผ่านมาค้าและแลเห็น เกาะหนู - เกาะแมว ซึ่งเมื่อมองจากเลเข้าหาฝั่งในระยะไกล ๆ จะเห็นเป็นภาพคล้ายสิงห์สองตัวหมอบเฝ้าปากทางเข้าเมืองสงขลา จึงเรียกเมืองสงขลาใน

สมัยนั้นว่า เมืองสิงหลา ส่วนคนไทยเรียกว่า เมืองสทิง เมื่อโหมแขก เข้ามาค้า กับเมืองสิงหลาก็จะออกเสียงกลายเป็น เซ็งคอร่า เมื่อโหมหรั่งเข้ามาค้าก็เรียก ตามแขกมลายูแต่เสียงกลายเป็นสำเนียงหรั่งคือ ซิงกอร่า (Singora) แต่นั่น คนสงขลาเองก็เรียกตามเสียงมลายูและหรั่ง กลายเป็นคำว่า สงขลา พัน อีกเหตุหนึ่งว่า คำว่าสงขลานั้นเป็นการเรียกกลายมาจากคำว่า สิงขร ที่แปลว่า ภูเขา เพราะเมืองสงขลาในยุคดั้งเดิมตั้งอยู่เชิงเขา ต่อมาเจ้าเมืองคนแรกยังได้รับ พระราชทานนามว่า วิเชียรคีรี ซึ่งคล้องกับเมืองที่อยู่แถบภูเขา”

เมื่อผู้เป็นแม่พูดจบ หนูน้อยถอนหายใจ

“เฮ้อ จบสักที น้อยแซ่ควาน ไร่เรื่องมั่งไม่ไร่เรื่องมั่ง”

พูดพลางก็เอามือตบไปที่สะโพกเบา ๆ สำหรับหนูน้อยแล้วนั่นสิ่งที่ผู้เป็นแม่เล่า อาจจะไม่ได้ทำให้หนูน้อยเข้าใจได้อย่างชัดเจนทุกอย่างผู้เป็นแม่จึงกล่าวต่อว่า

“ยังเหลยมีอีกเหตุหนึ่งเหลยเหตุสุดท้ายที่ในเอกสารบันทึกความเป็นไปได้ก็คือแรกสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชวินิจฉัยไว้ ว่า สงขลา เดิมชื่อสิงหนคร (สิง-หะ-นะ-คอน) แต่โหมแขกพูดเร็วและออกเสียง กลาย เป็น สิง-คะ-รา แต่ออกเสียงเป็น ซิงคะรา หรือ สิงโครา ก่าเรียกเป็น ซิงกอร่า ในส่วนเอกสารโหมหรั่งแหล่งถึงสงขลาในช่วงเวลาดั้น ๆ ซึ่งสามารถค้น ย้อนหลังไปได้ถึงสามร้อยปีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชโดยชื่อเมือง สงขลาในแผนที่ของประเทศสยามที่ทำโดยนายเซอวาเลีย เดอ โชมอง ราชทูต ของพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 แห่งฝรั่งเศสที่เข้ามาเมืองไทยระหว่าง พ.ศ. 2228 ถ้าลูกอยากไร่ต่อใหญ่ลูกก็ต้องไปศึกษาเอง”

จบเสียงของแม่ไม่ทันไรเสียงหวานนอนของหนูน้อยก็ดังขึ้น เป็นสัญญาณบอกแม่ว่าสภาพร่างกายไม่ไหวที่จะอยู่ตรงนี้ฟังแม่พูดต่อไปได้อีก ลี้นเสียงหวานนอนผู้เป็นแม่รู้ดีว่าสิ่งที่ตนเล่าอาจไม่ได้ทำให้หนูน้อยเข้าใจได้หมด เพียงแต่หวังว่าเมื่อหนูน้อยอยากรู้ว่าสิ่งที่ได้ฟังคืออะไร จะได้มีใจอยากเรียนรู้ต่อและหาคำตอบในเวลาต่อมา

รอยยิ้มที่เปี่ยมไปด้วยพลังบวกหลังจากที่แม่ของภูพิงค์ได้เล่าเรื่องราวที่มาชื่อของจังหวัดสงขลาผ่านช่วงชีวิตเมื่อครั้งเป็นเด็กนั้น ภูพิงค์ก็สังเกตเห็นมุมปากของแม่ที่ได้เผยอแยกออกจากกัน มองเห็นฟันขาวเรียงราย นี่คงเป็นครั้งแรกตั้งแต่เกิดเรื่องที่เชียงใหม่ เธอก็ได้เห็นแม่คนเดิมของเธอเริ่มกลับมาเป็นปกติและก่อนที่กัปตันจะนำเครื่องลงจอดที่สนามบินนานาชาติหาดใหญ่ ต่อจากนั้นไม่นานปากของแม่ที่ได้เผยอแยกออกจากกันกลับมาประกบกันแน่นอีกเช่นเคย ภูพิงค์จึงได้แต่ถอนหายใจ รอเวลาว่าเมื่อไหร่ที่แม่ของเธอจะกลับมาเป็นปกติและสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างไม่ทรมาน

อภิธานศัพท์

ตอนที่ 1 ศัพท์ทำอากาศยานขนาดใหญ่

คำศัพท์	ความหมาย
กลาย	ก. เปลี่ยนไป
ท่า	สัน.ก็,แล้ว,จึง เช่น ท่าเดากันไป หมายถึง ก็เดากันไป
แขก	น. คำเรียกชาวอินเดีย ศรีลังกา ปากีสถาน บังกลาเทศ อัฟกานิสถาน เนปาล ชาว มลายู ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงและตะวันออกไกล ยกเว้นชาวยิว แอฟริกาเหนือ และ นิโกร.
เข็ด	ก.อาการปวดเมื่อยตามร่างกาย เช่น เข็ดเอว หมายถึง ปวดเอว
คล้อง	ว.ตรงกัน,สอดคล้อง,ไม่ขัดกัน
คางนั้	สัน. คำแสดงความคาดหมาย คาดคะเน หรือ ข้อแม้ ติ แม้ หาก ความหมายเช่นเดียวกับ ถ้าอย่างนั้น
คำรุษ	ว. เยอะ มีมากเหลือหลาย ถมไป
ค้า	ก. ค้าขาย
ตะ	ว. คำประกอบท้ายคำอื่น บอกความเป็นเชิง อ่อนวอน บังคับตกลง หรือเน้นให้หนัก แน่น ความหมายเช่นเดียวกับ นะ

คำศัพท์	ความหมาย
แต่ว่า	สัน. คำเชื่อมแสดงความกลับกันแสดงข้อแม้ บางอย่าง
น้อย	ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด ผู้น้อยพูดกับผู้ใหญ่ เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 ความหมายเช่นเดียวกับ หนู
พ้น	ก. พ้นหรือเกินจุดที่กำหนด
ยัง	ก. มี,ถือเป็นเจ้าของ, ประกอบด้วย, เป็น, ปรากฏ, เกิด, คง, อยู่
แรก	น. เมื่อ, ครั้ง, คราว. บ. ในเวลา
โรรู้	ก. รู้,แจ้ง เข้าใจ ทราบ
เล	น. ทะเล,ส่วนของมหาสมุทร, ห้วงน้ำกว้างใหญ่
แลเห็น	ก. มองเห็น, มุ่งดู
วาน	น. ส่วนเบื้องล่างหรือส่วนท้ายของลำตัว โดยปริยายหมายความถึง ก้น
หรั่ง	น. ชนชาติผิวขาว
หาหม้าย	ก. จากไป, พ้นไป, ไม่มี
หิตตะ	ว. ใช้เมื่อคนพูดอยากจะขอทำอะไรที่มันดูจะล้ำเส้นเกินไป หรือมากเกินไปในสายตาคนรอบข้าง ความหมายเช่นเดียวกับ นิดนึ่ง หรือ บางครั้งก็ใช้เตือนคนที่ทำอะไรเกินพอดีได้เช่นกัน
เหม็ด	ก. หมด, สิ้น, จบ, ไม่มี

คำศัพท์	ความหมาย
เหลย	ว. อีก,ต่อไป ซ้ำ เพิ่มเติม
แหลง	ก. พุด,เปล่งเสียงออกเป็นถ้อยคำ
โหม	น. หมู่, กอง เช่น โหมแขก หมายถึง พวก แขก (ดูความหมายจาก *แขก) โหมหรั่ง หมายถึง พวกฝรั่ง (ดูความหมาย จาก *หรั่ง)
ไทร	ส. คำใช้แทนนาม แสดงคำถาม มีความตรงกับ <i>อะไร</i>
อิ	เป็นกริยานุเคราะห์สำหรับช่วยกริยาอื่น บอกเวลา ภายหน้า มีความหมายตรงกับ <i>จะ</i>

คิดว่าอย่างไร ?

1. เหตุใดที่ภูพิงค์และแม่จึงต้องย้ายมาอยู่ที่เมืองสงขลา
2. ใจจริงแล้วภูพิงค์อยากย้ายตามแม่มาหรือไม่
3. ครั้งที่แม่ยังเป็นเด็ก นอนฟังยายเล่าประวัติเมืองสงขลา แม่เข้าใจประวัติศาสตร์ดีจริงหรือ
4. เหตุใดเมืองสงขลาจึงเป็นเมืองท่าในการค้าขาย
5. เห็นด้วยหรือไม่ กับที่มาของชื่อเมืองสงขลา

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 2 ยาหนม

กริ่ง ๆ ๆ ๆ กริ่ง ๆ ๆ ๆ กริ่ง ๆ ๆ ๆ

“ภูพิงค์! ทำไมไม่รับโทรศัพท์จะปล่อยให้มันร้องไปถึงเมื่อไหร่?”

เสียงของแม่ที่ตะโกนอยู่นอกห้องด้วยความรำคาญที่ภูพิงค์ปล่อยให้เสียงโทรศัพท์เรียกโดยที่ไม่ยอมรับสายจากปลายทาง ภูพิงค์ หญิงสาวอายุ 23 ที่ตัดสินใจย้ายมาอยู่กับแม่ที่จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นบ้านเกิดของแม่ หลังจากที่ผู้รักเธอมากทั้งสองคน ได้มีข้อตกลงอะไรกันบางอย่าง ชีวิตของเธอและแม่ก็ได้เปลี่ยนไปอย่างไม่มีวันกลับอีก ชื่อของเธอมาจากดอกกุหลาบภูพิงค์ สัญลักษณ์ที่แทนความรักของคนที่รักเธอมากทั้งสองคนครั้งที่ยังหวานชื่นปานน้ำผึ้งเดือนห้า แต่ความหวานย่อมมีวันจืดจางเมื่อเวลาผ่านไป ความหวานปานน้ำผึ้งเดือนห้าที่คุ้นเคย กลับไม่ถูกใจดังครั้งที่คนสองคนชวนกันไปดูดอกกุหลาบภูพิงค์ นานวันน้ำผึ้งเดือนห้า กลับไม่หอมหวานพอจะสู้กับรสชาติของน้ำเชื่อมสังเคราะห์ที่ถูกปรุงแต่งด้วยกลิ่นและรสชาติต่าง ๆ นานา การย้ายมาอยู่กับแม่ที่สงขลาของภูพิงค์ครั้งนี้เปลี่ยนชีวิตของเธอราวกับผู้ประสบหัตถภัยอันร้ายแรงกว่าที่ผ่านการต่อสู้และหลบหนีหัตถภัยมาได้ จิตใจบอบช้ำจากแรงกระแทกเข้าไปซ้ำมา

“สวัสดิ์ค๊ะ ภูพิงค์พูดสายค๊ะ”

น้ำเสียงเย็นชาที่ฟังดูเหมือนร่างที่ไร้จิตใจและความรู้สึกใด ๆ กำลังรอการตอบกลับจากสายปลายทาง

“ฟูพิง เหือ นี ชั้น เอง น๊ะ ยาหนม”

(ภูพิงค์ เหรอ นี ฉั่น เอง นะ ยาหนม)

เสียงสำเนียงที่คุ้นเคยและเป็นเอกลักษณ์นี้ ภูพิงค์จำได้ดีเป็นเสียงของยาหนมเพื่อนสนิทของเธอเพียงคนเดียวที่สงขลา

“ตกลง วา หรือ เธอ อี ไป หมาย”

(ตกลง ว่า ไง เธอ จะ ไป ไหม)

เสียงของยาหนมถามภูพิงค์เพื่อความมั่นใจ

“ไปสิ เดี่ยวเราเจอกันที่แหลมสนอ่อนนะ”

วันนี้ภูพิงค์มีนัดกับยาหนมเพื่อที่จะให้ยาหนมพาเธอไปทัวร์รอบเมืองสงขลา เพราะครั้งล่าสุดที่เธอมาสงขลา ก่อนที่จะย้ายมาสงขลาอย่างไม่มีวันย้ายกลับไปเชียงใหม่อีกนั้นก็ตั้งแต่เธออายุ 7 ขวบ ซึ่งตอนนั้นเธอก็ยังไม่ประสีประสาพอที่จะจดจำรายละเอียดต่าง ๆ จนสามารถใช้ชีวิตที่นี่ได้อย่างไม่มีปัญหา

มาถึงแหลมสนอ่อน ภูพิงค์ทอดสายตาไปยังป่าสนที่ขึ้นอย่างเรียงรายจนไม่สามารถนับได้ว่ากี่ต้น ภูพิงค์กวาดสายตาไปมามองหาหญิงสาวผิวคล้ำ ผมดำตรง รูปร่างสมส่วน ทว่าผู้หญิงที่เธอกำลังมองหานั้นมีใบหน้าทีงดงามดุจเจ้าหญิงจัสมิน ในเรื่องอะลาดินก็เป็นได้ ไม่นานเธอก็เจอกับหญิงสาวที่กำลังตามหานั่งอยู่ใต้ร่มเงาของต้นสนใหญ่ต้นหนึ่งที่กำลังให้ร่มเงากับผู้คนบริเวณรอบ ๆ นั้น เพียงแต่ภูพิงค์ยังไม่มั่นใจนักว่าหญิงสาวที่นั่นจะเอาแขนทั้งสองประสานไว้ที่เข้าและแนบใบหน้าข้างขวาไว้บนแขนด้วยท่าทางที่เหม่อมองออกไปทางทะเลที่คลื่นกำลังซัดเข้าสู่ฝั่งอยู่นั้น จะใช้หญิงสาวที่เธอกำลังมองหา

อยู่หรือเปล่า เธอจึงเดินเข้าไปใกล้ ๆ พร้อมทั้งเรียก

“ยาหนมนั้นเธอหรือเปล่า?”

ทันใดนั้นใบหน้าซึ่งงดงามราวกับเจ้าหญิงจัสมิน ค่อย ๆ หันมามองเธอ ด้วยสายตาที่เบิกกว้าง นั่นเป็นสายตาที่คมกริบพิฆาตดวงตาทุกคู่ที่มองได้ แต่กระนั้นดวงตาทั้งคู่ได้กลายเป็นดวงตาที่ดูหวานจับใจเมื่อยาหนมค่อย ๆ เหยอแยกมุมปากทั้งสองข้างออกเผยรอยยิ้มที่จริงใจออกมา

“ท้าย หวาง อี มา ชั้น นั่ง รอ กัน น้อย”

(ไอ้ย กว่า จะ มา ชั้น นั่ง รอ กัน น้อย)

เสียงบ่นของยาหนมทำให้ภูพิงค์อดยิ้มไม่ได้ ที่เป็นต้นเหตุให้เพื่อนต้องมานั่งรอจนบ่นออกมา ทั้งคู่เลยนั่งลงลงอาศัยร่มเงาจากต้นสนต้นเดิม ภูพิงค์มองไปรอบ ๆ พยายามตอบคำถามของตนเองว่าทำไมที่นี่จึงเรียกว่าแหลมสนอ่อน เธอจึงได้คำตอบเมื่อเห็นต้นสนที่กำลังขึ้นใหม่มากมายในดงต้นสนแก่เป็นข้อเฉลยได้ว่าที่นี่คือแหล่งเพาะพันธุ์ต้นสนใหม่อยู่ตลอดเวลาเพื่อรักษาระบบนิเวศรอบ ๆ

แหลมสนอ่อนตั้งอยู่บริเวณแหลมสมิหลา ริมรีนไปด้วยทิวสนทะเล บริเวณปลายแหลมเป็นที่ประดิษฐานอนุสาวรีย์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ซึ่งก่อตั้งโดยกลุ่มไทยอาสาป้องกันชาติในทะเลจังหวัดสงขลา ได้แก่ผู้ประกอบอาชีพอันเกี่ยวเนื่องกับการปกครองร่วมกับกองทัพเรือ สร้างเมื่อปี พ.ศ.2530 เพื่อให้ชาวเรือได้สักการบูชาก่อนออกไปประกอบอาชีพในทะเล

จากแหลมสนอ่อนภูพิงค์ทอดสายตามองทัศนียภาพอันสวยงามตรงเบื้องหน้าของทะเลสาบสงขลาและมองเห็นเกาะหนู - เกาะแมว ได้ใกล้และชัดที่สุด รอบ ๆ บริเวณมีที่นั่งพักผ่อนมีผู้คนพาครอบครัวมาพักผ่อนในวันหยุด พ่อ แม่ พาลูก ๆ มาเล่นว่าว มานั่งเล่นก่อกองทราย บ้างก็พากันมาเล่นน้ำทะเล แต่ก็ยังมีบางครอบครัวที่กำลังช่วยกันระบายสีตุ๊กตาปูนปั้นและก็ดูเหมือนเด็ก ๆ จะมีความสุขกับกิจกรรมนี้ ในความสนุกของพวกเขาข้างเป็นสิ่งที่

พ่อแม่ทุกคนปรารถนาให้ลูกยิ้มได้ หัวเราะได้ สิ่งพ่อแม่ทุกคนต้องการก็คง มีเพียงเท่านี้ คิดไม่ทันจบสติของเธอก็ถูกดึงให้กลับมา ณ ปัจจุบันทันทีโดนหยุดความคิดด้วยภาพหนึ่งที่ผ่านมาเข้าในสมองเธอ

“เออ! ยานนม ฉันมีเรื่องสงสัย เมื่อก่อนก็ไม่ได้คิดอยากจะได้คำตอบอะไรจากเธอหรอกนะ แต่ตอนนี้ฉันเกิดอยากได้คำตอบซะงั้น !

ประโยคที่ออกจากปากของภูพิงค์ ทำให้ยานนมเป็นฉนวนว่าเพื่อนของเธออยากรู้เรื่องอะไร

“เธอ หยาก ถ้าม ไทร ชัน ฮง หล่าว”

(เธอ อยาก ถาม อะไร ฉัน งง อีก)

น้ำเสียงที่มีนงงปนสงสัยของยานนมทำให้ภูพิงค์ถึงกับหัวเราะออกมาได้

“ฮ่า ฮ่า ฮ่า เธอจะตกใจอะไร ฉันแค่อยากรู้ว่าชื่อของเธอทำไมต้องชื่อว่า ยานนม มันฟังดูแปลก ๆ นะ นนมฉันก็พอจะเข้าใจว่าภาษาใต้มันแปลว่านมแต่ที่ฉันไม่เข้าใจ คือ ยา กับ ขนม มันมาอยู่รวมกันได้ด้วยเธอ”

สีหน้าของภูพิงค์เริ่มจริงจังขึ้นมา เมื่อหาความเข้าใจกันของ ยา และ ขนม ไม่ได้เลย

“แหม่ เฮย ชัน ชัด หว่า ไทร”

(โถ้ เอ๊ย ฉัน คิด ว่า อะไร)

“ชื่อ ฉื่อ ค้อง ชัน ยานนม แปล่ หว่า พระยานนม เป็น หยอด ค้อง นนม”

(ชื่อ ของ ฉัน ยานนม แปล ว่า พระยานนม เป็น หยอด ของ ขนม) เสียงอธิบายของยานนมไม่ทันจะจบ ภูพิงค์ก็แทรกขึ้นมาทันที

“ยานนม! ถ้าเธอจะพูดกับฉันเป็นเป็นภาษากลางได้ไหม ฉันฟังเธอพูดรู้เรื่องบ้างไม่รู้เรื่องบ้าง ปนกันหมดแล้วเนี่ย”

สีหน้าหงุดหงิดของภูพิงค์ ทำให้ยานนมถึงกับต้องชะงัก

“ก็ได้ เธอก็รู้ว่าฉันแหล่งกลางที่ไรฉันแหล่งทองแดงทุกที่พื้น”

น้ำเสียงที่ฟังดูแล้วน่ารักเป็นเอกลักษณ์ของยาหนม ทำให้ภูพิงค์หลงใหลในสำเนียงนี้ ความจริงเธอกำลังจะหาคำตอบด้วยซ้ำว่าที่มาของคำว่า “ทองแดง” มาจากอะไร แล้วทำไมถึงเรียกคนใต้ที่พูดภาษากลางมาตรฐานไม่ชัด ว่าพูดทองแดงหรือคนทั่วไปเปรียบเทียบการพูดสำเนียงภาษากลางมาตรฐานเหมือนกับทองแท้ส่วนใครที่ไม่สามารถพูดกลางมาตรฐานได้ชัด เปรียบเสมือนทองไม่แท้ หรือ ทองแดงนั่นเอง แต่ช่างเถอะ ตอนนี่สิ่งที่ภูพิงค์สงสัยมากที่สุดคือที่มาของชื่อยาหนมเพื่อนสนิทของเธอเอง

“ให้ฉันเล่าก่อนนะ ต่อไปนี้ฉันจะแหล่งเป็นภาษากลาง แต่ฉันชินกับการใช้ศัพท์ที่เป็นใต้นะ ถ้าคำไหนที่เธอฟังไม่ไรเรื่องเธอก็บอกฉันนะ”

นับเป็นประโยคที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าผู้พูด เริ่มมีความกระดากอายที่จะพูดเป็นภาษากลางมาตรฐาน

“เธอเล่ามาเถอะ ฉันพอจะรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาใต้อยู่บ้าง หากคำไหนไม่เข้าใจเดี๋ยวฉันจะขัดจังหวะเธอเอง”

ภูพิงค์กล่าว

“ชื่อฉันที่ว่า ยาหนม มันแปลว่า พระยาขนม พระยาแปลว่ายิ่งใหญ่ หนมคือขนม ด้วยเหตุที่ยาหนม ถูกยกให้เป็นหนมที่ยิ่งใหญ่นั้น เพราะว่าคนใต้จะนิยมทำยาหนม ในงานใหญ่ ๆ เช่น งานแต่งงาน งานบวชภาค งานบุญเดือนสิบ การจะกวนยาหนมนั้นต้องใช้คนค่ารูยยาหนมจึงมีศักดิ์สูงกว่าหนมประเภทอื่น แต่ก็มีหน้าตา รสชาติ คล้ายกับ กาละแม ของภาคอื่น นั้นแหละ” ยาหนมอธิบายได้อย่างดีถึงที่มาชื่อตัวเองเพราะอาศัยการจดจำถึงที่มาชื่อของตนเองได้เมื่อยายของเธอเป็นผู้เล่าให้ฟังครั้งที่ยาหนมไปช่วยยายกับแม่ขายขนมในบุญสารทเดือนสิบเมื่อครั้งยังเป็นเด็ก

“อ้าว ! แล้วทำไมคนที่นี้ถึงไม่เรียกว่าพระยาขนมอย่างที่เธอบอกฉันล่ะ
ทำไมเรียกยาหนม ?”

ความสงสัยของภู่ฟุ้งยังคงไม่มีที่สิ้นสุด

เสียงถอนหายใจเฮือกใหญ่ดังขึ้นก่อนจะพูดว่า

“ก็เพราะว่าคนได้นิยมแหล่งสั้น ๆ หนะลิ ตัดคำว่า พระ - ออก เหลือ
แต่ ยา ส่วน ฆะ - ก็ตัดออกเหลือแต่หนม กำเป็นที่มาของยาหนมไง

“อ้อ ! ฉันเข้าใจแล้ว เธอนี้เก่งจริง ๆ เลยนะยาหนม รู้ที่มาของชื่อ
ตัวเองด้วย แถมอธิบายได้ละเอียดให้คนที่ไม่เคยรู้อย่างฉันได้เข้าใจ”

น้ำเสียงของภู่ฟุ้งฟังเหมือนพอใจในคำตอบที่ได้รับ

“เธอเคยกินยาหนมหม้าย ? ฉันอธิบายให้ว่ามันอยู่พันปรีอ”

ยาหนมอยากอธิบายให้ภู่ฟุ้งรู้จักกับขนมชนิดนี้

“ได้สิ ฉันก็อยากได้อยู่พอดีเลย”

ภู่ฟุ้งรีบตอบกลับยาหนม

“ยาหมอมก็คล้ายกับกอละแมนั้นแหละ สำหรับส่วนผสมของ ยาหมอม คือ แป้งข้าวเหนียว น้ำตาลปีบและน้ำกะทิสดซึ่งคั้นจากมะพร้าวผลหรือมะพร้าวที่ขูดแล้วคั้นเอาน้ำกะทิ แรกก่อนใช้ข้าวสารเหนียวแช่น้ำหนึ่งคืน แล้วบดแต่สมัยนี้มีแป้งข้าวเหนียวสำเร็จรูปขาย ถ้าใช้แป้งข้าวเหนียว น้ำตาลปีบ น้ำกะทิสด ผสมกันลงในกระทะใบบัว หย้าแป้งและน้ำตาลให้เข้ากันอย่าให้เป็นก้อน ต้มนบนเตาไฟ ซึ่งมีช่องใส่ฟืน 3 ด้าน ตรงกลางเป็นที่ตั้งกระทะ ใช้ไฟอ่อน ส่วนวัสดุที่กวนจะใช้ไม้พายในการกวน ถ้าไฟแรงหมอมไหม้ และใช้เวลากวนประมาณสองชั่วโมงครึ่ง จนหมอมสีน้ำตาลแก่ปนดำ ถ้าใช้ได้ ก่อนตักหมอมใส่ภาชนะที่ต้องการ เช่น ปีบ ถาด หม้อ กะละมัง แล้วแต่สะดวก แต่บางแห่งจะใส่ถั่วลิสงคั่วลงไปด้วย เพราะจะทำให้หอม และอร่อย”

ยาหมอมอธิบายได้ดีและละเอียดทีเดียวสำหรับที่มาของชื่อตัวเองและที่มาของขนมที่ชื่อเดียวกับเธอ

“ว่าแต่เธอให้ฉันแหล่งแต่ที่มาชื่อยาหมอม ตอนนี้ฉันก็อยากอิโร้ที่มาชื่อกุฟิงค์ของเธอบ้างเหมือนกัน”

เสียงของยาหมอมจบลงพร้อมใบหน้าที่ซีดเผือดของกุฟิงค์ประหนึ่งโดนสูบเลือดออกจากร่างกายไปจนหมดสิ้นจนร่างดูขาวซีดเนนิ่ง ใบหน้าที่ไร้อารมณ์ความรู้สึก กำลังแผ่ซ่านเข้าไปในความรู้สึกของผู้ที่เพิ่งเอ่ยประโยคคำถามออกไป จนไม่กล้าแม้แต่จะขยับร่างกายให้เคลื่อนไหวใด ๆ ทั้งสิ้น ทุกอย่างรอบตัวเหมือนโดนหยุดเวลาไม่ให้ดำเนินต่อไป บรรยากาศที่เงียบจนได้ยินเสียงหัวใจเต้นของคนที่นั่งข้าง ๆ เต้นอย่างรวดเร็วมั่นเป็นจังหวะ พร้อมๆ กับเสียงของยอดสนที่ถูกลมทะเลอยู่ในตอนนี้

อภิธานศัพท์
ตอนที่ 2 ยาพนม

คำศัพท์	ความหมาย
ก่า	สั้น,ก็,แล้ว,จึง เช่น ก่าเดากันไป หมายถึง ก็เดากันไป
ค่ารุษ	ว. เยอะ มีมากเหลือหลาย ถมไป
แต่	ว. แค, เพียง,เท่า
ที่ไร	น. ครั้ง,คราว,เมื่อไร
ทุกที	ว. ทุกครั้งไป
เนือย	ก. หิว,อยากอาหาร, อยากกินข้าวอยากดื่มน้ำ
พัน	ก. พันหรือเกินจุดที่กำหนด
ยาพนม	น. กาละแมสุตรโบราณ มาจากคำว่า พระยาพนม หรือ พญาพนม
ไร่	ก. ไร่,แจ้ง เข้าใจ ทราบ
วาหรือ,พันปรีอ	คำถาม. มีอะไร,ว่าอย่างไร,เป็นอย่างไร
พนม	น. ขนม
หม้าย	ว. มิ, บ่, มิได้, เป็นคำห้าม ตรงกันข้ามกับคำรับ
หรอย	ว. อร่อย รสชาติดี
หล่าว	ว. อีกครั้ง,ซ้ำเดิม
หวาง	ก. เบาใจ,สบายใจ,หายจากความคับใจ
ห่าย	อ. คำที่เปล่งออกมาแสดงความรู้สึกเจ็บปวด หรือรู้สึกว่ามันยิ่ง แปลก เป็นต้น

คำศัพท์	ความหมาย
หย่า	ก. ขยำ บีบด้วยแรงมือให้ละเอียด
เหือ	อ. เสียงที่เปล่งออกมาแสดงความเบื่อหน่ายหรือไม่พอใจ
แหม่เฮย	อ. เสียงที่เปล่งออกมาแสดงความเบื่อหน่ายหรือไม่พอใจ
แหลง	ก. พุด, เปล่งเสียงออกเป็นถ้อยคำ
ไทร	ส. คำใช้แทนนาม แสดงคำถาม มีความตรงกับ อะไร
อิ	เป็นกริยานุเคราะห์สำหรับช่วยกริยาอื่น บอกเวลา ภายนอก มีความหมายตรงกับ จะ
เอน	ว. นอกออกไป, ต่างออกไป

คิดว่าอย่างไร ?

1. คนที่รักภูพิงค์ทั้งสองคนผัดใจกันเรื่องอะไร
2. ทำไมภูพิงค์จึงเจ็บเมื่อยาหนมถามที่มาของชื่อตัวเอง
3. ยาหนมรู้สาเหตุที่ภูพิงค์ย้ายมาอยู่ที่เมืองสงขลาหรือไม่
4. เหตุใด “ขนมยาหนม” จึงเป็นที่นิยมในงานบุญใหญ่
5. “ขนมยาหนม” และ “กาละแม” เหมือนกันหรือไม่

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 3 ต้นตำรับคุณยาย

เปาะ! เปาะ! เปาะ! เปาะ! เปาะ! เปาะ! เสียงของเม็ดฝนที่ดังตกระหับ บนเหล็กแผ่นกลมที่ปิดฝาโถงน้ำไว้ไม่ให้มีสิ่งแปลกปลอมลงไป

“แล้วหล่าว” ฝนลงดอกแล้วหล่าว แล้วทุกเช้าฝีดนี้”

เสียงของยายที่กำลังพิมพ์คำอยู่คนเดียว เมื่อกำลังจะเซ็นรถหูกุญแจออกไป ขยาย “ข้าวย่า”

“ตกแล้วหล่าวเหอแม่”

เสียงตะโกนของแม่ภูฟิงค์ ที่ตะโกนถามยายมาจากทางด้านหลังครัวและก็เป็นจังหวะเดียวกันที่เสียงตะโกนเริ่มแข่งกับเสียงของสายฝนที่กำลังเทลงมาดัง พารัว ภูฟิงค์ที่กำลังอยู่ในอาการสะลึมสะลือด้วยความขี้เกียจ ไม่อยากจะถือตัวเองออกมาจากเตียงนอน เพราะบรรยากาศช่างแสนสบายปานช่วงเวลานี้เธอได้อยู่ในป่าลึกที่มีต้นไม้และความเย็นจากน้ำค้าง เพราะชีวิตของเธอตั้งแต่เด็กจนโต เธอเจอสภาพอากาศที่หนาวติดลบหนาวมากจนต้องใส่เสื้อหนา ๆ และหนาวจนถึงขั้นปากแตก มือ เท้า แดกมาแล้ว เมื่อครั้งที่ยังอยู่เชียงใหม่ แต่นั่นช่างแตกต่างกับบรรยากาศที่สงขลาเหลือเกิน เพราะคนที่นี่จะเรียก สภาพอากาศแบบนี้ว่าเย็นไม่ใช่หนาว ที่นี่ไม่ได้มีอุณหภูมิติดลบและไม่ทำให้ปาก มือ เท้า แดก หรือผิวแห้งแต่อย่างใด ที่นี่มีความชื้นในอากาศสูงจึงทำให้ผิวไม่ถูกดึงความชื้นออกจากร่างกาย นี่เป็นสิ่งที่ภูฟิงค์หลงใหลบรรยากาศเช่นนี้

เสียงถอนหายใจเฮือกใหญ่ดังขึ้นอีกครั้งและเมื่อเธอหันศีรษะไปตามเสียงนั้นพบว่าเสียงของยาย ที่กำลังเปื้อนหน้ากับบางสิ่งบางอย่าง แน่นนอน ภูฟิงค์ผู้ที่ชอบบรรยากาศฝนตกเช่นนี้รับรู้ได้ทันทีว่ามีใครอีกคนหรืออาจจะเป็นหลายคนที่ไม่ชอบบรรยากาศเช่นนี้ หนึ่งในหลาย ๆ คนก็คงเป็นยายของเธอ เพราะยายจะต้องออกไปขายของทุกวัน เมื่อไหร่ที่ฝนตกลงมา ยายจะออกไป

ขายของตามปกติไม่ได้และจำเป็นต้องเปลี่ยนมาบรรจุของเหล่านั้นลงในกล่องแล้วนำไปฝากขายตามร้านน้ำชาหรือร้านของชำแทน แน่แน่นอนว่าการกระทำเช่นนี้ย่อมทำให้ขายรายได้หายไปเกือบครึ่ง เมื่อฝนตกผู้คนก็ย่อมไม่ยอมออกจากอาคารมาเดินซื้อหาอาหารอย่างแน่นอน

“ภู่พิงค์ มาช่วยแม่ทำข้าวย่ำเป็นกล่องหน่อยลูก เดี่ยวแม่จะเอาไปฝากป้าสาวขาย”

ป้าสาวคือเจ้าของร้านน้ำชาหน้าหมู่บ้าน ร้านน้ำชาของป้าสาวเป็นแหล่งนัดพบของผู้คนในช่วงเช้าจนถึงเที่ยง ทุกครั้งที่ฝนตกยายจะนำข้าวย่ำใส่กล่องแล้วนำไปตั้งขายที่ร้านน้ำชาของป้าสาว ป้าสาวก็ใจดีไม่คิดค่าวางกล่องข้าวย่ำแต่อย่างใด ผู้คนละแวกนี้อยู่กันอย่างญาติมิตร มีอะไรก็ช่วยเหลือและหยิบยื่นน้ำใจให้แก่กัน อาจเป็นภาพที่หาดูได้ยากในสังคมเมืองที่ภู่พิงค์เคยใช้ชีวิตในช่วงมหาลัย

“จ๋าแม่ เดี่ยวลูกไปช่วย”

ในขณะที่ภู่พิงค์กำลังตั้งใจ ตักข้าวใส่กล่อง ตามด้วยดอกดาหลาสีชมพูอมแดงที่ซอยเป็นเส้น ๆ หอมๆ ไบยอที่เขียวสดและถูกกระทำออกเป็นเส้น ๆ สีสันทันข้างตัดกับดอกดาหลาเหลือเกิน แคร้รื้อตฟอยที่เธอเป็นคนช่วยยายชูดเมื่อเช้านี้ก็เข้ามาเพิ่มสีสันให้ข้าวย่ำดูน่ารับประทานขึ้นไปอีก เพิ่มมะพร้าวคั่วหอม ๆ ที่ตัดกับรสชาติเค็มเบา ๆ ของกุ้งแห้งป่นได้เป็นอย่างดี

“ภู่พิงค์ อย่าลืมนำมะม่วงนะลูก เดี่ยวลูกค้าจะไม่อร่อย”

เสียงของผู้เป็นแม่ที่คอยย้ำเตือนลูกสาวเพราะรู้ว่าลูกสาวเป็นคนขี้ลืมมากขนาดหนัก

“คะแม่ หนูไม่ลืมหรอก”

ภูพิงค์ตอบแม่พร้อมมือที่กำลังตักมะม่วงหั่นฝอยใส่ลงไปในกลุ่มข้าวยำ
 สุดท้ายแล้วเธอไม่ลืมที่จะใส่ดอกอัญชันสีม่วงลงไปบนข้าวด้วย เพื่อเพิ่มสีสันให้
 ข้าวยำน่ารับประทานขึ้นอีก แต่นั่นไม่ใช่สูตรเด็ดของยายเธออย่างแน่นอน
 สูตรเด็ดของยายเธออยู่ที่ “น้ำเคย” น้ำเคยคือน้ำที่ใช้คลุกกับข้าวยำให้มีรสชาติ
 อร่อยหอมน่ารับประทาน ได้มาจากการหมักปลาจนเป็นน้ำบูดู คล้ายปลาร้า
 ของทางภาคอีสาน แต่กรรมวิธีต่างกัน เกี่ยวกับสมุนไพร พริกข่า ตะไคร้
 และใบมะกรูด เยอะ ๆ เพื่อดับกลิ่นคาวและช่วยให้น้ำบูดูหอมยิ่งขึ้น เคล็ดลับ
 น้ำบูดูเคี้ยวของยาย คือ ใส่ปลาอินทรีเค็มชั้นดีที่มีความหอมเพิ่มเข้าไป เมื่อเคี้ยว
 จนปลาละลายแล้ว จะได้ทั้งความข้นและรสชาติที่เข้มข้นเพิ่มขึ้น ทันใดนั้นภูพิงค์
 ก็นี่กะอะไรออกขึ้นมา

“ยาย หนูว่าเราน่าจะมีวิธีขายข้าวยาให้ได้สินะคะยาย”

เสียงของหญิงสาวดูมีความหวังและตื่นเต้นกับประโยคที่ได้บอกกับยาย เมื่อเธอกำลังมีความคิดบรรเจิดแล่นเข้ามาหัว

“ยายพรีออะ”

เสียงของผู้เป็นยายเกิดความสงสัยเมื่อหลานสาวพูดจบ

“สมัยนี้เขาไลฟ์สดขายของกันไยยาย”

แน่นอนว่าสำหรับคนแก่อายุใกล้ 70 อย่างยาย คงไม่คุ้นชินกับคำว่า “ไลฟ์สด” เป็นแน่

“ไทรหล่าว อย่ามาแหลงซี่เท็จ”

ยายเริ่มไม่มั่นใจว่าความคิดของหลานสาวนั้นจะเป็นได้จริง

“ยาย การไลฟ์สด คือการที่หนูถ่ายวิดีโอยายกำลังทำข้าวยาลงเฟซบุ๊ก หนูเง หากคนที่เข้ามาดูอยู่ในสงขลาใกล้ ๆ กับบ้านเราเขาเข้ามาเห็น แล้วถ้าเกิดเขาอยากกินขึ้นมาเขาก็จะสั่งข้าวยาเราโดยที่เขาไม่จำเป็นต้องออกมาซื้อ และเราก็ขายอยู่ที่บ้านในวันที่ฝนตกไยยาย มันดีจะตายไป”

หลานสาวพยายามโน้มน้าวผู้เป็นยายให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามในสิ่งที่ตนเองพูด

สายตาที่เหมือนกำลังครุ่นคิดบางสิ่งบางอย่างอยู่ในหัว พร้อมกับเสียงเคาะช้อนบนจานเซรามิกใบงาม ที่เหมือนว่าผู้เคาะนั้นไม่รู้ตัวว่ากำลังเคาะจานจนจานระบม

“ลองแลถึ”

ยายตกลงกับความคิดของภูพิงค์

“งั้นเดี๋ยวนูจะเริ่มนะยาย ยายมานั่งตรงนี้เลย นั่งข้าง ๆ เครื่องปรุงข้าวยาของยาย และยายก็เล่าตามที่หนูถามยายมานะ ที่สำคัญยายต้องมองมาที่

ปุ่มเล็ก หลังโทรศัพท์หนูนะ หนึ่ง สอง สาม เริ่มนยาย”

เมื่อสิ้นเสียงนับ ภูพิงค์ก็เริ่มไลฟ์สดทันที

“สวัสดีค่ะทุกคน วันนี้ภูพิงค์จะพาทุกคนมารู้จักกับ ข้าวย่ำยายเลียนคะ ยายเลียนคือยายของภูพิงค์เองนะคะทุกคน วันนี้ยายเลียนจะมาแนะนำเมนู ข้าวย่ำให้ทุกคนค่า”

ในระหว่างที่ภูพิงค์กำลังพูดกับโทรศัพท์มือถือ ผู้เป็นยายได้แต่สงสัยว่า ทำไมภูพิงค์จึงพูดคนเดียวโดยที่ไม่มีเสียงใครโต้ตอบกลับมาแต่อย่างใด แต่ไม่ได้ถามหลานสาว

“ยายจ๋า ข้าวย่ำของยาย อร่อยกว่าข้าวย่ำทั่วไปยังไงจ๊ะ”
ภูพิงค์เริ่มสนทนากับยายในขณะที่เธอกำลังไลฟ์สด

“ข้าวยายยหรือมาก ยายมีสูตรเฉพาะ น้ำเคຍยายไม่เหมือนที่ไหน เพราะยายใส่น้ำบุดูลงในหม้อ ตามด้วย**เดือนไคร ใบกรุด** ข่า หอมแดง และปลาอินทรีเค็ม ตั้งไฟกลางเคี่ยวให้งวดลง ให้เหลือน้ำสักสามในสี่ของน้ำบุดูเดิม ปรุงรสด้วย**น้ำผึ้งพร้าว**แล้วเคี่ยวดต่อสักหิต ใช้หวัคคนบ่อย ๆ ระวังไม่ให้ลูกซีไหม้ เมื่อได้ที่แล้วยกลง กรองเอากากออก จะได้น้ำบุดูไว้รดข้าวยาสูตรของยาย จัดจานให้สวยงาม เริ่มจากข้าวสวยอัญชันของยาย ตามด้วยน้ำบุดูที่เคี่ยวเสร็จแล้ว และผักทั้งหมด เอามา**เดือนบนดานเฉียง**ให้เป็นเส้นฝอย ๆ ยังใบยอ แคร้รีด **ม่วงเบา** กะหล่ำปลี ถั่วงอก กุ้งแห้ง**ทิมกับสาก**เปื้อให้เนียนแจ็กแจ็ก พรวัวเอามาชูดกับ**เหล็กชูด**ก่อน ถึงค่อยเอาไปคั่ว และ**ติปลี**แห้งป่น เท่านั้นที่กินได้แล้วจ้า”

เมื่อยายอธิบายจบ ภูพิงค์จึงทิ้งท้ายว่า

“หากใครสนใจข้าวยายยเลียน ทุกท่านสามารถสั่งมาได้เลยนะคะ เราจะรับรายการส่งภายในพื้นที่ในเมืองนะคะ มีค่าบริการส่ง 30 บาท สั่งก็กล่องค่าส่ง 30 บาท ค่า สั่งกันมาได้เลยนะคะ”

หลังจากการไลฟ์สดขายข้าวยาของยายในวันนั้น ทำให้ข้าวยาของยายเป็นที่รู้จักของผู้คนมากขึ้น จนยายไม่ต้องเข็นรถออกไปขายนอกบ้านแล้ว เพราะยอดสั่งข้าวยาในแต่ละวันเยอะมากจนยายกับแม่ทำแทบไม่ทัน

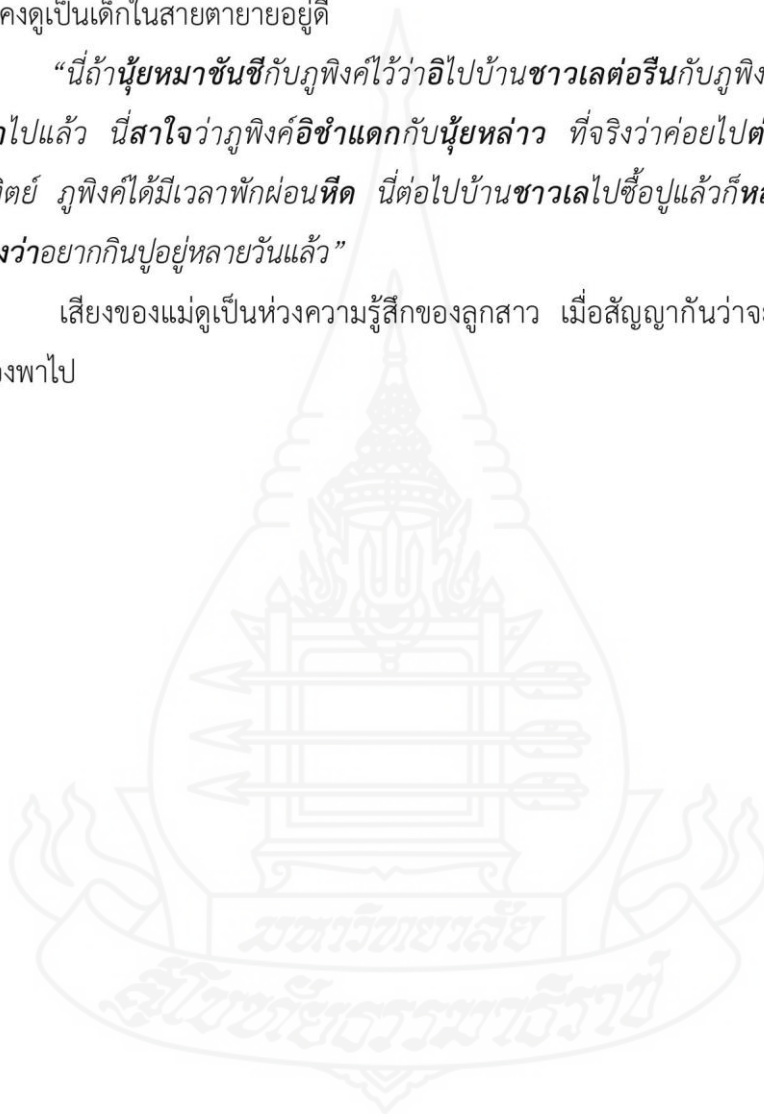
“ขาย**เหม็ด**ทุกวัน ภูพิงค์มันเก่งนะ ที่แรกแม่คิดว่ามันเขื่อนแล้ว พุดกับโทรศัพท์ **อิชายได้ฟรี**” เสียงของยายที่ดูจะภูมิใจในตัวของเธอหลานสาว คนนี้กำลังสนทนากับผู้เป็นลูกสาว

“เสียงว่า ครูที่โรงเรียนลั้งจ้งเอตอโพรก แม่นั่งทำกันแซ็ดวานหล่าว
นี่แม่เพ็งยิกให้ให้มันขึ้นบนเร็นก่อน ต่อโพรกตื่นแต่หัวรุ่งเดียวแม่ค่อยไปนัดเอง
หัวรุ่ง ให้มันนอนให้เต็มคืน ได้ไม่ชองแข่งต่อไปสอนเด็ก”

คำพูดของผู้เป็นยายที่ห้วงหลานสาวแม่หลานสาวจะโตมากแค่ไหน
ก็ยังคงดูเป็นเด็กในสายตยายอยู่ดี

“นี่ถ้าผู้หญิงมาชนชื่กับภูกิ่งไ้ว่าอิไปบ้านชาวเลตอริ้นกับภูกิ่งนี้ผู้หญิง
หมาไปแล้ว นี่สาวใจว่าภูกิ่งคือชำแตกกับนุ้ยหล่าว ที่จริงว่าค่อยไปต่อเสาร์
อาทิตย์ ภูกิ่งได้มีเวลาพักผ่อนทิด นี่ต่อไปบ้านชาวเลไปซื้อปูแล้วก็หลบเร็น
เสียงว่าอยากกินปูอยู่หลายวันแล้ว”

เสียงของแม่ดูเป็นห่วงความรู้สึกของลูกสาว เมื่อสัญญากันว่าจะพาไป
ก็ต้องพาไป

อภิธานศัพท์
ตอนที่ 3 ตั้ันตำรับคณยาย

คำศัพท์	ความหมาย
ชี้เท็จ	ก. จงใจกล่าวคำที่ไม่จริง พุดปด พุดเท็จ
เข็ดวาน	ก. เมื่อยกัน มาจากเข็ด(อาการปวดเมื่อย)
ใคร	น. ตะใคร้
จ้งเอ	ว. มากเหลือหลาย เช่น มีเงินมากมายก่ายกอง
เนียน	ก. ปาด, ตันออก
ช่องแข่ง	ก. อาการที่หุงดหุงดง่ายแล้วบ่นไปเรื่อย ๆ
ชั้นซี	ก. ตกลง, สัญญา
เขื่อน	ก. ชักซา
ชำแตก	ก. ประชด ประชัน
ดานเฉียง	น. เขียง
ดีปสี่	น. พริก
ต่อโพรก	น. พรุ้งนี้
ถิ	คำต่อท้ายคำถาม. บ้าง เช่น ไปถิ (ไปบ้างถิ)
ทิม	ก. ตำ เช่น ทิมพริกแกง (ตำพริกแกง)
นัด	น. ตลาด
นิ	เป็นคำต่อท้ายคำพูด
น้ย	ส. คำใช้แทนตัวผู้พูด ผู้น้อยพูดกับผู้ใหญ่ เป็น สรรพนามบุรุษที่ ๑ ความหมายเช่นเดียวกับ หนู

เนียนแจ็กแจ็ก	ก. ละเอียดไม่เหลือชิ้นดี
คำศัพท์	ความหมาย
น้ำผึ้งพร้าว	น. น้ำตาลมะพร้าว
ใบกรูด	น. ใบมะกรูด
ผืด	คำต่อท้ายประโยคปฏิเสธ. ไม่เลย เช่น ไม่เชื่อผืด (ไม่เชื่อเลย)
หรือ	คำถาม. แปลว่าเกิดอะไรขึ้น
ม่วงเบา	น. มะม่วงที่มีรสเปรี้ยว
ยัก	ก. อาการหงายหลังอย่างรวดเร็ว
ยัง	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
ย่า	ก. ถูกรุมกระเทิบและไม่มีชิ้นดี
เริน	น. บ้าน, ที่อยู่
ลงดอก	ว. ลักษณะฝนตกโปรย ๆ
ลูกขี้	น. ก้นภาชนะ
แล	ก. ดู, แลดู, มองดู
สากเปือ	น. ไม้ตีพริก
สาใจ	ว. สาแก่ใจ, สาสมใจ
เสียวว่า	ได้ยินมา
หมา	คำขาน. ไม่
เหม็ด	หมด, ไม่เหลือ
หรอย	ก. อร่อย

คำศัพท์	ความหมาย
ไทร	ส. คำใช้แทนนาม แสดงคำถาม มีความตรงกับ อะไร
หลบ	ก. ตรงกันข้ามกับภาวะเดิมหรือทิศทางเดิม เช่น <u>กลับ</u> หน้าเป็นหลัง กลับบ้าน
หล่าว	ก. อีกแล้ว, ทำซ้ำเรื่องเดิม
เหล็กขูด	น. กระต่ายขูดมะพร้าว
แหลง	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย
หัวรุ่ง	น. เวลาใกล้สว่าง
หวัก	ก. ไข่มือเรียก
หีด	ว. มีน้อย,ปริมาณน้อย
เหอ	คำต่อท้ายคำถาม. เหรอ, หรือ
อะ	คำต่อท้ายคำถาม. ละ เช่นทำไมละ

คิดว่าอย่างไร ?

1. ข้าวยาของยายเปลี่ยนนั้นแตกต่างจากข้าวยาทั่วไปอย่างไร
2. การไลพ์สตขายข้าวยานั้นดีกว่าการออกไปขายเองจริงหรือ ?
3. ถ้าภูพิงค์ไม่อยู่ ยายจะไลพ์สตขายข้าวยาได้หรือไม่เพราะเหตุใด ?
4. “น้ำบุดู” จะรสชาติเหมือน “น้ำปลาร้า” หรือไม่เพราะเหตุใด ?
5. เหตุใดจึงเรียกว่า “ข้าวยา”

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 4 พญานาคล้อมเมือง

ตำนาน “คำชะโนด” เมืองพญานาค มีเรื่องเล่ามากมายมานานแสนนาน ของแบบนี้เชื่อไม่เชื่ออย่าได้ลบหลู่เป็นเด็ดขาด สุดแท้ยากจะหยั่งถึง

“หนองกระแสน” หรือ “หนองแส” ในอดีต ดินแดนที่ตั้งอยู่เหนือขึ้นไปใน เขตประเทศลาว เล่าลือสืบต่อกันมานานมาแล้วว่าที่นั่นคือดินแดน “เมืองพญานาค” ว่ากันว่า...ดินแดนส่วนหนึ่งมี “เจ้าพ่อพญาศรีสุทโธ” ปกครอง อยู่ ส่วนที่เหลือก็ตกอยู่ในอำนาจครอบครองของ “เจ้าพ่อสุวรรณนาค”

ดินแดนทั้งสองชั่วอำนาจอยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข สามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจ เดียวกัน มีอาหารก็แบ่งกัน มีทุกขร้อนก็ช่วยเหลือเกื้อกูลกันไปตามประสา แต่มี ข้อตกลงสำคัญกันว่า “ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดออกไปล่าเนื้อหาอาหาร อีกฝ่ายจะต้อง ไม่ออกไปเพราะอาจเกิดทะเลาะเบาะแว้งกันได้”

หาอาหารมาได้ก็แบ่ง 2 ส่วน เอามาแบ่งกัน อยู่มาวันหนึ่งก็เกิดปัญหา เมื่อมีข้อขัดข้องหมองใจเรื่องการแบ่งสรรปันอาหาร กระทั่งแคลงใจกัน คิดว่าอีก ฝ่ายเล่นไม่ซื่อ มีนอกมีใน ไม่ปฏิบัติตามสัญญา แม้ว่าอีกฝ่ายจะชี้แจงแถลงไขแต่ก็ ไม่ยอมเชื่อ จนเกิดแตกหัก ทะเลาะกัน ถึงขั้นประกาศสงครามกันในที่สุด การต่อสู้เอาเป็นเอาตายหวังชนะก็เกิดขึ้น ทำให้พื้นที่เสียหายมหาศาลถึงขั้นที่ว่า ...พื้นโลกสะเทือน เกิดแผ่นดินไหว เทวดาน้อยใหญ่ต่างก็ได้รับความเดือดร้อนไป ทั้ง 3 ภพ ความล่องรู้ไปถึงหู “พระอินทร์” จึงลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ตรัส โองการให้นำคางทั้งสองฝ่ายหยุดรบ ตัดสินให้ถือว่าเสมอกันไม่มีใครแพ้ใครชนะ หัน มาช่วยกันสร้างแม่น้ำคนละสาย ใครสร้างถึงทะเลก่อนก็จะให้เอา “ปลาบึก” ไป อยู่ในแม่น้ำสายนั้น และป้องกันไม่ให้ทะเลาะกันอีกจึงเอาเขาแดงพญาไฟเป็น

เขตกั้น ห้ามข้ามไปรุกรานกันอีกต่อไป กล่าวกันว่า...แม่น้ำสายหนึ่งมีชื่อเรียกว่า “แม่น้ำโขง” และอีกสายเรียกว่า “แม่น้ำน่าน”

“พญาศรีสุทโธ” สร้างแม่น้ำโขงเสร็จก่อน จึงเหาะไปเฝ้าพระอินทร์ทูลขอทางขึ้นลงระหว่างเมืองบาดาลกับโลกมนุษย์เอาไว้ 3 แห่ง ได้แก่ ที่ธาตูลวงนครเวียงจันทน์ ที่หนองคันแท และที่พรหมประกายโลก หรือคำชะโนด นั่นเอง “ต้นคำชะโนด” ลักษณะเสมือนเป็นการรวมเอาต้นมะพร้าว ต้นหมาก ต้นตาลมาผสมสายพันธุ์เอาไว้ในสัดส่วนพอๆกันอย่างลงตัว

เรื่องเล่ามากมายเกิดขึ้นที่ “ป่าคำชะโนด” บนเนื้อที่ราว 20 ไร่แห่งนี้ นับจากชาวบ้านม่วง บ้านเมืองไพร บ้านวังทอง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่เล่าว่าได้มีโอกาสได้พบเห็น ชาวเมืองคำชะโนดทั้งผู้หญิง ผู้ชายที่ไปเที่ยวงานบุญประจำปี หรือ “บุญมหาชาติ”

ผู้หญิงคำชะโนดมายืมเครื่องมือ “ทอหูก” หรือ “ฟืม” ไปทอผ้าอยู่เป็นประจำ อีกทั้งยังมีตำนานเรื่องเล่า “ผีจ้างหนัง” ที่หลายคนอาจเคยได้ยินได้ฟังกัน มาบ้าง ก็เกิดขึ้นที่ดินแดนป่าคำชะโนดแห่งนี้ด้วยเช่นกัน

“คำชะโนด” เสมือนดินแดนศักดิ์สิทธิ์ ได้รับการปรับปรุงให้คนนอกเดินทางเข้าไปสักการะได้อย่างสะดวก

จะว่าไปแล้ว ดินแดนแห่งนี้สำหรับผู้มาเยือนครั้งแรกหลายคนอาจให้ความรู้สึกได้ถึงความรู้สึกบางอย่างที่สงบเย็นแบบที่ยากจะอธิบาย ด้วยบรรยากาศที่ “เงียบ” และ “เย็น” ปกคลุมด้วยต้นไม้สูงใหญ่...ต้นคำชะโนด ประหนึ่งว่าผู้มาเยือนนั้นได้หลุดเข้าไปในโลกแห่งอดีตที่ไม่ปาน หลายสิ่งหลายอย่างที่เกิดขึ้นบางอย่างก็ยากที่จะพิสูจน์ บางอย่างก็มีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์รองรับ เอาเรื่องที่พิสูจน์ได้ยากกันก่อน...อย่างเรื่องเล่า “ผีจ้างหนัง”

คนอีสานเรียกว่า “ผีบังบด” หรือบ้างก็ว่าเป็น “เมืองลับแล” ดินแดนที่ผู้คนไม่สามารถที่จะมองเห็นได้ทั่วไป นอกเสียจากว่าจะมีอะไรมาดลใจให้เห็น เรื่องราวมีอยู่ว่า บริษัทหนึ่งแห่งหนึ่ง ถูกว่าจ้างจากใครคนหนึ่งให้ไปฉายหนังกลางแปลงในหมู่บ้านวังทอง ด้วยเงิน 4,000 บาท แต่มีข้อแม้ว่าจะต้องฉายจบแค่ตี 4 ของวันใหม่ และให้ออกจากหมู่บ้านก่อนฟ้าสว่างและห้ามหันหลังกลับมามอง ว่ากันว่าบรรยากาศฉายหนังเป็นไปอย่างเงียบเฉียบ ไม่มีเสียงหัวเราะเอะอะ แม้แต่ร้านขายของกินของใช้ ร้านขายบุหรี่ยังไม่มีให้เห็น เรื่องราวของ “ผีจ้างหนัง” จึงสะท้อนศรัทธาในดินแดนแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี กระนั้นในบางเรื่องที่มีข้อสนับสนุนทางวิทยาศาสตร์ก็มีให้เห็นอยู่บ้างแล้ว

แต่ก็อีกนั่นแหละ เรื่องของ “ศรัทธา... ความเชื่อ” คงไม่มีใครที่จะลบลู่ทุกวันนี้นั่นส่วนที่เป็นป่าก็ไม่น่าจะมีใครกล้าเข้าไปรุกกล้ากล้ากราย เดินเข้าไปนิดเดียวก็เจอน้ำแล้ว สิ่งที่ไม่เห็น...ไม่ได้แปลว่าไม่มีจริง เรื่องราวอันลึกลับ “ป่าคำชะโนด” ก็เป็นเช่นนั้น

เมื่ออ่านหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งจบไปในคอลัมน์ที่เขียนถึงตำนานพญานาคที่คำชะโนด ภูพิงค์ถึงกับขลุ่ยทันที โดยส่วนตัวแล้วนั้นภูพิงค์ก็เป็นคนหนึ่งที่มีความเชื่อเกี่ยวกับพญานาคอยู่แล้ว

“ภูพิงค์ พี่ว่าเดือนหน้าเราจะทำหนังสือขออนุญาตทางโรงเรียนพานักเรียนไปทัศนศึกษาออกสถานที่ดีไหมนะ”

คำถามจากพี่ปาจี ครูรุ่นพี่ในกลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนที่ภูพิงค์ทำงานอยู่ พี่ปาจีเป็นเพื่อนร่วมงานรุ่นพี่คนเดียวที่ภูพิงค์กล้าจะปรึกษาปัญหาเรื่องงานหรือเรื่องส่วนตัว ด้วยความที่พี่ปาจีมีความเป็นผู้ใหญ่

มองคนขาดและที่สำคัญที่ป่าจี้เป็นคนจริงใจ ไม่นินทาใครลับหลัง มีอะไรก็พูดกันตรง ๆ แต่การพูดตรง ๆ ของที่ป่าจี้ยังคงให้เกียรติคู่สนทนาเสมอ

“ดีนะคะพี่ ว่าแต่เราจะพานักเรียนไปที่ไหนดีคะ ?”

ภูพิงค์เริ่มอยากรู้สถานที่ในใจที่ที่ป่าจี้คิดเอาไว้

“วันนี้พี่สอนเรื่องรามเกียรติ์ แล้วพี่ก็ทำความเข้าใจไปตอนที่มีการสร้างโลกตามความเชื่อของศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู ความขัดแย้งกันระหว่างยักษ์และเทวดา จากนั้นพี่ก็พูดถึงพิธีกรรมเกษียรสมุทร ในตอนที่ต้องใช้พญานาคล้อมเขาพระสุเมรุจากนั้นเทวดาและยักษ์ก็ช่วยกันดูดยื้อพญานาคไป - มาเพื่อให้เขาพระสุเมรุหมุนเกษียรสมุทรจนบังเกิดสิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้ขึ้นมา แต่พี่สงสัยว่าเด็ก ๆ ม. 2 มีความสนใจเกี่ยวกับพญานาค ถ้ามถึงแต่พญานาค แทนที่จะถามเกี่ยวกับบนบก”

ภูพิงค์และที่ป่าจี้สอนนักเรียนในระดับชั้น ม.2 เหมือนกัน ดังนั้นทั้งคู่จึงมักปรึกษาหารือกันบ่อย ในแนวทางการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อยู่บ่อยครั้ง

“หี ! พี่ป่าจี้ หนูจะบอกว่าเมื่อกี้ หนูเพิ่งอ่านตำนานพญานาคที่คำชะโนด นี่ยังขนลุกไม่หายเลยคะ”

ภูพิงค์พูดไปในขณะที่ขนแขนลุกขึ้นตั้งเป็นแนวเดียวกัน แม้อากาศในห้องจะไม่ได้หนาวแต่อย่างไร

“งั้นเราพานักเรียนไปที่หัวพญานาคกันดีไหมภูพิงค์ ?”

“ดีนะคะพี่ป่าจี้ หนูก็อยากไปเหมือนกันคะ ตั้งแต่ย้ายมาอยู่ที่นี่ หนูยังไม่มีโอกาสได้ไปเลยคะ”

ภูพิงค์จะตื่นต้นเป็นพิเศษ ดวงตาเบิกโตประหนึ่งเด็กน้อยที่ตื่นใจจะได้ไปเที่ยวก็ว่าได้

เวลาก็กว้างเลยมาจนถึงวันกำหนดการที่ภูพิงค์และพี่ปาจีพานักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ในวันที่ปาจีได้เชิญวิทยากรพิเศษมาด้วย นั่นคือ ลุงเลิศ แก่เป็นตำรวจที่เกษียณอายุราชการไปแล้ว 5 ปี แต่ยังคงแข็งแรงราวกับคนหนุ่มวัย 30 ก็ว่าได้ เดินอย่างระมัดระวัง ที่สำคัญลุงเลิศ เป็นปราชญ์ชาวบ้านที่สามารถให้ความรู้เรื่องประวัติเมืองสงขลาได้เป็นอย่างดี ด้วยความเป็นคนสงขลาตั้งแต่เกิด อีกทั้งแกยังชอบอ่านหนังสือ ศึกษาแหล่งโบราณต่าง ๆ ในสงขลาอยู่บ่อยครั้ง ทำให้แกได้รับเชิญไปบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเมืองสงขลาในสถานศึกษาต่าง ๆ อยู่เสมอ แต่ลุงเลิศเป็นบุคคลที่มักพูดสื่อสารเป็นภาษาถิ่นใต้ตลอด แกไม่อายุที่จะพูดได้ แกให้เหตุผลว่าแกเป็นคนใต้ แกภูมิใจในภาษาบ้านเกิดและนี่ก็เป็นกุศโลบายของลุงเลิศเมื่อต้องไปบรรยายให้ความรู้ตามสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยใจที่ต้องการให้เหล่าบรรดานักเรียน นักศึกษา หรือคนในท้องถิ่นสำนึกรักภาษาบ้านเกิดของตนเอง

ณ แหลมสนอ่อน ในเช้าวันศุกร์ ช่างเป็นบรรยากาศที่ทุกคนฉวยหา
 นั้นเพราะอะไรนะเธอ? ก็เพราะทุกคนกำลังจะได้ใช้เวลาหยุดพักผ่อนสำหรับ
 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา ภูพิงค์เองก็เช่นกัน ตลอด 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา เธอต้องการ
 วันหยุดเพื่อพักผ่อนเพื่อให้เส้นเสียงของเธอหยุดขยาย เพื่อให้ขาที่ผ่านมาผ่านการยืน
 เป็นเวลานานได้มีโอกาสทิ้งตัวอย่างสบายบนปุยนุ่นอัดแน่นหนาเสียที

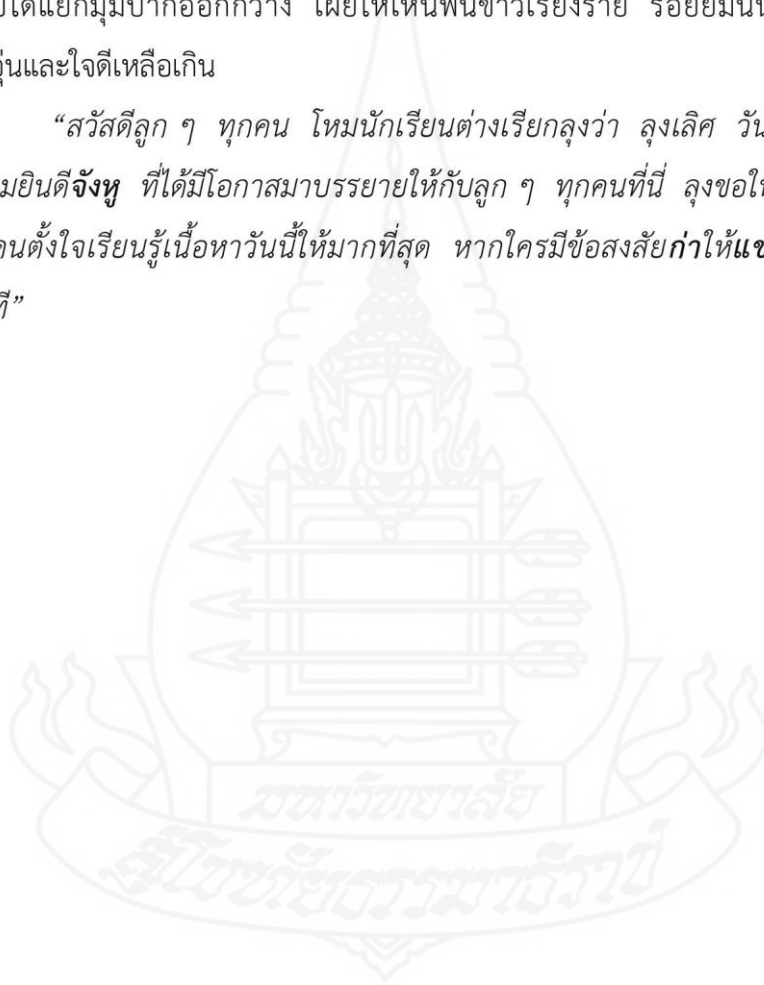
“เออล่ะนักเรียนมานั่งรวมกันที่ด้านหลังกอนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพร
 เขตอุดมศักดิ์ นะคะ เดี่ยวครูจะเรียกชื่อนักเรียนค่ะ”

เสียงของพี่ป้าจี้ที่กำลังป่าวประกาศด้วยปากเปล่า ณ เบื้องหน้าของ
 นักเรียนสายชั้น ม.2 นั้น ทำให้ภูพิงค์และเหล่าบรรดาครูประจำชั้นนักเรียน
 ทุกห้องเรียน จำต้องก้าวเท้าไปหยุดอยู่ตรงหน้านักเรียนในห้องที่ตนรับผิดชอบ
 เพื่อทำการตรวจนับจำนวนนักเรียน

“วันนี้ครูเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายให้ความรู้กับนักเรียนในวันนี้ นะคะ ขอเสียงปรบมือให้กับลุงเล็กหน่อยคะนักเรียน”

สิ้นเสียงของพี่ป้าจี ชายรูปร่างสูงใหญ่ ผิวดำคล้ำ ผมหงอก ใบบนหน้ามี หนวดราวกับนายจันทรหนวดเขี้ยว สวมหมวกคาวบอย สวมเสื้อเชิ้ต สีน้ำตาลแดงตัวโคร่ง นุ่งกางเกงเอี๊ยมขาม้า ราวกับชายผู้นี้เพิ่งหลุดออกมาจาก ภาพยนตร์คาวบอย แต่ทว่าเมื่อชายผู้นี้สาวเท้ามาเบื้องหน้าของนักเรียนแล้วนั้น กลับได้แยกมุมปากออกกว้าง เผยให้เห็นฟันขาวเรียงราย รอยยิ้มนั้นช่างดู อบอุ่นและใจดีเหลือเกิน

“สวัสดีลูก ๆ ทุกคน โหมนักเรียนต่างเรียกลุงว่า ลุงเล็ก วันนี้ลุงมี ความยินดีจริงๆ ที่ได้มีโอกาสมาบรรยายให้กับลูก ๆ ทุกคนที่นี่ ลุงขอให้ลูก ๆ ทุกคนตั้งใจเรียนรู้เนื้อหาวันนี้ให้มากที่สุด หากใครมีข้อสงสัยทำให้สอบถาม ทันที”

เอาแล้ว! ภูพิงค์คิดในใจว่าเด็ก ๆ หลายคนที่นี่อาจจะไม่ค่อยเข้าใจสิ่งที่ลุงเลิศพูด เนื่องด้วยลุงเลิศได้สื่อสารเป็นภาษาถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อการเรียนรู้ของเด็ก ๆ และเป็นการปลูกจิตสำนึกในการรักบ้านเกิดของเด็ก ๆ สิ่งที่ลุงเลิศกำลังทำต่อจากนี้ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ดีมากที่สุดทีเดียว

“วันนี้ลุงจะพาลูก ๆ มาไว้จักสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คอยปกป้องภัยอันตรายให้ชาวสงขลาทุกคน ลูก ๆ เห็นพญานาคตัวนั้นหม้าย แล้วสงสัยกันมั๊ยหม้ายว่าใครที่พญานาคมีแต่หัว ตัวกับหางไปอยู่ไหน?”

สิ้นคำถามของลุงเลิศที่ถามเด็ก ๆ ภูพิงค์ก็ได้แต่คิดว่าเหตุใด
 พญานาคที่แหลมสนอ่อนจึงมีแต่หัว ตัวกับหางหายไปไหน เมื่อคิดจบเธอรีบดึง
 สติตัวเองกลับมาแล้วตั้งใจฟังในสิ่งที่ลุงเลิศกำลังจะเล่า.....

“พญานาคนับว่าเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ทางน้ำ แรกนาน
 มาแล้วยังโหมจีนแล่นเรือสำเภามาค้าที่เมืองสงขลา แรกนั้นได้เกิดน้ำท่วมเมือง
 สงขลาอย่างหนักหน่วง ผู้คนลำบากซิเบ้งไปมั่งก่ายัง น้ำท่วมเมืองกินเวลาถึง
 2 อาทิตย์ ก่าหมาไหลลงเลลึกที่ พ่อค้าโหมจีนคนนั้นจึงบอกท่านเจ้าเมืองว่า
 ถ้าหากได้สร้างพญานาคให้ล้อมเมืองสงขลาในด้านที่ติดกับเลนน้ำหมาท่วมสงขลา
 อีกละ เวลาได้ผ่านล่องเลยมาหลายปี ทุกคนหมาได้ให้ความสำคัญกับคำทัก
 ของพ่อค้าโหมจีนคนนั้น แต่ทุกคนคิดว่าพ่อค้าโหมจีนคนนั้นคงเป็นคนฉ่องดอง
 จึงหมาได้คิดอิทำตาม หลังจากนั้นน้ำก็ท่วมเมืองสงขลาอยู่ทุกปีบางปีก็น้ำท่วม

หนัดเหนียงจนกระทั่งปี 2543 น้ำได้ท่วมหนัดเหนียงจนขาดใหญ่กลายเป็นเมืองใต้บาดาลอยู่ราว 2 อาทิตย์ หลังจากนั้นปลายปี 2553 พายุได้พัดเข้าเมืองสงขลาอย่างหนัดเหนียง เกิดน้ำท่วมเมือง ไฟฟ้าดับ น้ำโลกตัด อาหารหายาก ผู้คนต้องใช้ชีวิตอย่างไม่มีน้ำ ไม่มีไฟ และขาดแคลนอาหาร อีกทั้งนักเรียนต้องหยุดเรียน คนทำงานต้องหยุดทำงาน ใช้ชีวิตอย่างลำบาก หลังจากเหตุการณ์ครั้งนั้นได้มีผู้เกี่ยวข้องประชุมหารือลงความเห็นว่าจะสร้างพญานาคตามคำบอกเล่าของคนเฒ่าคนแก่ที่แหล่งต่อ ๆ กันมาถึงครั้งที่มียพอคำโหมเงินได้เคยทักเอาไว้ และอีกเหตุผลก็เป็นการปรับปรุงทัศนียภาพที่ตรงนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย”

ลูกลีศได้บรรยายด้วยความเป็นธรรมชาติ ประหนึ่งทุกคนที่กำลังนั่งฟังได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นจริง ๆ ทันใดนั้น เด็กหญิงหน้าตาน่ารัก แต่สายตาแฝงไปด้วยความฉงน ได้ยกมือขึ้น

“ลูกลีศคะ แล้วทำไมพญานาคจึงมีแต่หัวคะ ?”

อย่างไรว่าแต่นักเรียนสงสัยเลย แม้แต่ครูผู้ควบคุมหลายคนก็สงสัยไม่ต่างจากนักเรียน

“อ้อ พญานาคหมาได้ตั้งแต่หัวนะลูก ๆ ตรงหัวที่เราเห็นกันอยู่ที่นี่ที่แหลมสนอ่อน เป็นจังหวัดปากอ่าว สร้างให้ยังลักษณะที่พ่นน้ำออกไปที่ทะเลตามความเชื่อว่าการน้ำแค่อือท่วม มันกำหมาท่วม เพราะพญานาคได้พ่นน้ำออกไปลงเลเหม็ดแล้ว ส่วนตัวพญานาคอยู่ที่สระบัวซึ่งจังหวัดตรงนั้นเป็นแนวชายหาดยาวไปตลอดแนว ส่วนหางอยู่ที่หาดอยู่ที่หาดสมิหลา เป็นบริเวณสิ้นสุดของขอบเลที่ล้อมเมืองสงขลา ดังนั้นเขาหมาสามารถสร้างพญานาคตัวใหญ่ที่ยังลำตัวและหางต่อจากส่วนหัวได้ เนื่องจากอีกในพื้นที่เป็นจังหวัดกว้าง

เขาเลยสร้างแยกส่วนต่าง ๆ เอาไว้ เหมือนกับได้ล้อมเมืองสงขลาเอาไว้นั่นเอง”

อ้อ! มันเป็นอย่างนี้เอง ภูพิงค์และเด็ก ๆ อีกหลายคนคงได้คลายข้อสงสัยตรงนี้เสียที นั่นเป็นการสร้างให้ดูเหมือนว่าพญานาคกำลังล้อมเมืองสงขลาอยู่นั่นเอง

“เฮ้! เด็ก ๆ เดียวเดินสำรวจ ถ่ายรูปจิ้งเหวนนี้ก่อนนะ เดียวลุงอิพาไปที่ต่อไป ตรงข้ามกับแหลมสนอ่อน เราอิข้ามแพไปอีกฝั่งกัน ลูก ๆ เดินระวังนะ เดียวอิเดินจุดลูกหินล้ม ถ้าล้มขึ้นมาได้อยู่มอร้องกันแหละ แต่ถ้าลูก ๆ คนไหนเนือยแล้วลุงยังลอกอเย็น ๆ หวาน ๆ ให้ลูก ๆ กินนะ ไปเอามาคนละกล่องได้เลยพร้อมกับนมคนละขวดนะ”

แน่นอนว่าลุงเลิศได้เตรียมอาหารว่างมาสำหรับเด็ก ๆ ด้วย ลุงเลิศเตรียมให้ด้วยใจ แกมมีความสุขที่ได้มอบสิ่งดี ๆ ให้กับเด็ก ๆ และในขณะนั้นสายตาของภูพิงค์ที่ทอดออกไปยาวทางหัวของพญานาคที่กำลังพ่นน้ำลงสู่ทะเล เธอได้แต่คิดว่าหากปัญหาที่เข้ามาเปรียบเสมือนน้ำและเธอสามารถพ่นน้ำลงสู่ทะเลได้เหมือนพญานาคก็คงจะดี ภาพเก่า ๆ ได้วนเวียนเข้ามาปรากฏในหัวของเธอ ภาพของพ่อที่เธอรักมากที่สุด ภาพของก้องที่เธอได้เจอเขาเป็นครั้งสุดท้ายก็ได้กลับมาบรวงวนจิตใจของเธอให้่วนวายได้อยู่ในขณะนี้

“ภูพิงค์ กินอะไรแล้วหรือยัง ? ภูพิงค์ ภูพิงค์”

เสียงเรียกชื่อภูพิงค์ของพีปาจีที่เรียกซ้ำกันถึง 3 รอบ ทำให้คนเรียกตกใจว่าน้องสาวจะเป็นอะไรไปจึงได้เอื้อมมือมาเขย่าตัวผู้เป็นน้องเบา ๆ

“เป็นอะไรหรือเปล่า พีเรียกเราตั้งนาน”

น้ำเสียงที่เต็มไปด้วยความห่วงใยของพีปาจี ทำให้ภูพิงค์สะดุ้งแล้วรีบปาดน้ำตา

“อ้อ หนูไม่เป็นอะไรค่ะพี่ พอดีลมเย็น ๆ พัดมา หนูรู้สึกง่วงนอน นิดหน่อยค่ะ หาวนอนจนน้ำตาไหลแล้วเนี่ย สงสัยเมื่อคืนหนูจะนอนดึกไป น้อยค่ะพี่”

เธอรู้ว่าคำตอบของเธอไม่ใช่สิ่งที่พี่ป้าต้องการ แต่ด้วยความที่พี่ป้าใจ ให้อภัยเธอ แม้จะรู้ยู่เต็มอก ว่าคำตอบที่ได้รับนั้นไม่ใช่ ก็ได้แคดคั้นเอา คำตอบจากภูกึ่งค์แต่อย่างใด เพียงแต่รอว่าวันหนึ่งที่ภูกึ่งค์พร้อมเมื่อไหร่ เธอจะเป็นคนเล่าให้ฟังเอง

“โอเค งั้นเดี๋ยวเตรียมตัวและไปเรียกนักเรียนมารวมตัวนะ เดี่ยวเราจะ ช้ามแพไปอีกฟากนึ่ง”

อภิธานศัพท์

ตอน 4 พยานาคล้อมเมือง

คำศัพท์	ความหมาย
กำ	สัน. แล้ว จึง ย่อม
แขบ	ก. เร่งรีบ
จังหววน	น. บริเวณ
ฉ่องดอง	ก. เคยทำอะไรไม่ทันคน
ฉูด	ก. การกระเด็นออกไป
ชิเบ้ง	ก. สิ้นใจ, ไม่เป็นอยู่ต่อไป ไม่ไหวติง
โถก	ก. ถูกระทำ โดนกระทำ
นุ้ม	น. นม
เนื่อย	ก. หิว
มอริ้อง	ว. สกปรก ดูไม่สะอาดตา
มั่ง	คำขานรับ. บ้าง, ด้วยเช่น กินมั่ง, ไปมั่ง
ย้ง	ก. มี
โร้จัก	ก. รู้จัก
ลอกอ	ว. ไม่จริงใจ
ลูกหิน	น. หิน, ก้อนหิน
เล	น. ทะเล
แล่น	ก. วิ่ง
ไสร่	คำถาม. ทำไม
หนัดเหนียง	ว. มากมายจนนับไม่ถ้วน
หมา	คำขาน. ไม่

คำศัพท์	ความหมาย
หม้าย	ว. มิ, บ่, มิได้, เป็นคำห้าม ตรงกันข้ามกับคำรับ
เหม็ด	ก. หมด,ไม่มีเหลือ
โหม	น. คน สัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มก้อน เช่น กลุ่มคน กลุ่มมด กลุ่มดาว กลุ่มด้าย
ແหลງ	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย

คิดว่าอย่างไร ?

1. เหตุใดภาพของพ่อจึงปรากฏขึ้นมาในหัวของภูพิงค์
2. ก้อนน้ำจะเป็นใคร
3. สาเหตุที่ทำให้ลุงเลิศเป็นปราชญ์ชาวบ้าน เนื่องมาจากเพราะอะไร ?
4. ถ้าสร้างพญานาคทั้งตัวล้อมเมืองทั้งหมดไว้จะเป็นอย่างไร ?
5. ความเชื่อที่ว่าพญานาคพ่นน้ำออกสู่ทะเลแล้วน้ำจะไม่ท่วมเมืองสงขลาอีกเลย เป็นไปได้มากน้อยแค่ไหน และเพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

มหาวิทยาลัย
สกลนครราชภัฏ

ตอนที่ 5 ปู่ทวด....แห่งหัวเขาแดง

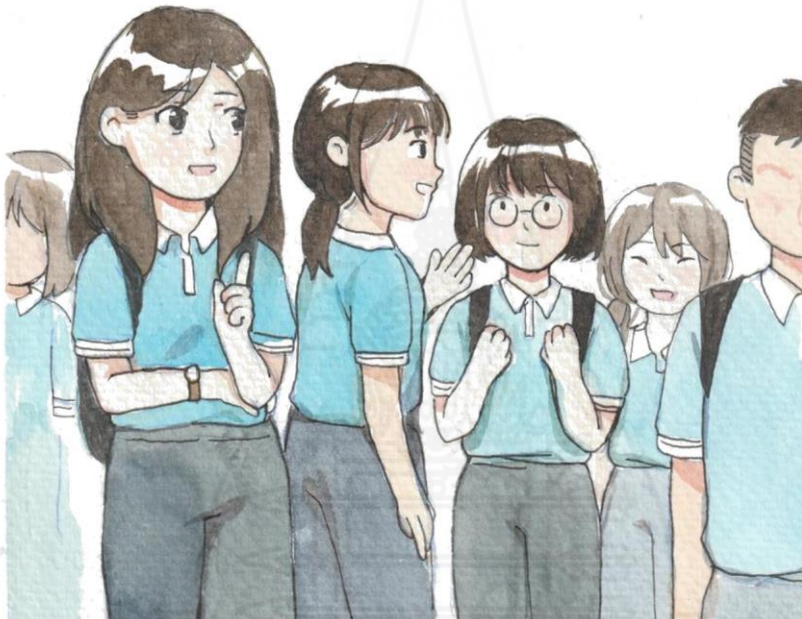
ซู่! ซู่! ซู่! ซู่! ซู่! เสียงของคลื่นที่สาดกระเซ็นเข้ากระทบกับแพขนานยนต์ ไม่อาจดึงความสนใจของหญิงสาวที่กำลังหวนคิดเรื่องราวอันปวดร้าวของตนได้ ภูพิงค์เหม่อลอยได้แต่ทอดสายตาดูออกไปยังอีกฝั่งของแหลมสนอ่อน แม้เบื้องหน้าของเธอจะเป็นภูเขาสูงใหญ่รูปร่างแปลกตาก็ตาม ความจริงสิ่งที่เธอควรทำคือตื่นตาตื่นใจกับสิ่งที่ได้พบเห็นอยู่เบื้องหน้า เพราะตั้งแต่เธอย้ายมาอยู่ที่สงขลา เธอยังไม่เคยเห็นสิ่งนี้ด้วยตาตัวเองเลยด้วยซ้ำ แต่เธอก็เลือกที่จะทอดสายตาดูออกไปอย่างที่เราวิญญานมีเพียงร่างกายที่อ่อนล้าเพียงเท่านั้น

“ภูพิงค์ เห็นอะไรนั่นไหม นั่นไง หัวเขาแดง ที่พี่เคยเล่าให้เราฟัง”
พี่ป้าจีพยามเรียกสติภูพิงค์ให้กลับมาอยู่กับปัจจุบันเบื้องหน้าที่กำลังดำเนินไป

“อ้อ ! ที่นี่เองหรือคะพี่ป้าจี้ภูเขาลูกนี้รูปร่างคล้ายจระเข้จริง ๆ ด้วยค่ะ”
เธอรีบตอบกลับไปด้วยท่าที่สะดุ้งเหมือนเด็กที่เพิ่งกระทำความผิดมา
แล้วกลัวคุณครูจับได้

“อีกไม่นานแพก็เข้าเทียบท่าแล้วเราไปเตรียมตัวดูแลนักเรียนดีกว่านะ”
พี่ป้าจี้ชวนภูพิงค์ พร้อมทั้งหยัดขาดตนเอง ลูกขึ้นจากที่นั่งภายใน
แพขนานยนต์ ห่างกันไม่ถึงสี่ขวานที่ ภูพิงค์ก็พยายามดึงสติตัวเองกลับมาแล้วย่าง
ขาตามพี่ป้าจี้ไป

“อ้าว ลูกๆ เดินตามกันมาดี ๆ นะ ข้ามถนนให้ระวังรถด้วย”
เสียงของลุงเลิศที่คอยย้ำเด็ก ๆ ตลอดที่ก้าวขาลงจากแพขนานยนต์
“โห ! ลุงเลิศคะ ไส้เรามันเหมือนไข่เลยคะ”

เสียงนักเรียนหญิงคนหนึ่งถามลุงเลิศ สิ่งที่ทำให้คณะครูและลุงเลิศกำลัง
อมยิ้มตามนั้น คือนักเรียนเริ่มกล้าที่จะสนทนากับลุงเลิศเป็นภาษาใต้ ซึ่งเป็นสิ่ง
ที่ลุงเลิศต้องการจะปลูกฝังเด็ก ๆ มากที่สุด

“ชาวบ้านที่นี้**เยี่ยก**เขาลูกนี้ว่า เขาแดง ลูก ๆ เห็นสีมันม่าย สีของเขา
ลูกนี้เป็นสีแดง”

ลุงเลิศกำลังที่จะให้ความรู้แก่เด็ก ๆ อย่างมีความสุข

“สงขลายังลักษณะเป็นเมืองท่า ที่คน**เยี่ยก**ว่า **ชิงกอ**ร่า คนพื้นเมือง
เยี่ยกสิงขร ที่แปลว่า เขา พื้นที่จังหวัดหัวเขาแดงมีลักษณะเป็นรูปคล้ายเข้
เป็นที่หมายของนักเดินทาง**แรก**อดีต หัวเขาแดงตั้งอยู่ตรงปลายแหลมสุดของ
แหลมทราย**ทั้ง**พระ มีลักษณะทางกายภาพเป็นหินโคลนที่มีสีแดง จึง**เยี่ยก**ว่า
เขาแดงและคำว่า เขาแดง ก่าอยู่ในแผนที่**เก่า**แรกอยุธยาอีกด้วย”

ลุงเลิศกำลังเล่าที่มาของภูเขาลูกนี้ให้เด็ก ๆ ฟัง และเด็ก ๆ ก็ดูมีท่าที
ที่สนใจถึงสิ่งที่ลุงเลิศเล่า

“แต่ลุงอยากให้ลูก ๆ **ไว้**จักทวดหัวเขาแดงที่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำ
หัวเขาแดง คนท้องถิ่นเชื่อว่าเป็นเทพที่สถิตอยู่ ณ หัวเขาแดง ปากน้ำ
เมืองสงขลา **แรก**โบราณ เชื่อว่าท่าน**อิคุม**ครอง ปกปักษ์รักษา และให้โชคแก่
เมืองสงขลา **แรก**รัตนโกสินทร์ตอนต้นยังการสร้าง**หลา**ประดิษฐานทวด
หัวเขาแดงไว้อย่างถาวร เป็นสถาปัตยกรรมจีน คล้าย**หลา**เรียกว่า
“**หลา**ทวดหัวเขาแดง” ภายใน**หลายัง**รูปจำลองแกะสลักของทวดเขาแดง
และพระ**เอ็ง**บัวนตะเทพองค์สำคัญองค์หนึ่งของฝ่ายบุน เป็นแม่ทัพที่**โหม**จีน
ต่างนับถือมาก”

ในระหว่างที่ทุกคนกำลังฟังลุงเลิศบรรยายอยู่นั้น เบื้องหน้าของทุกคนก็ได้มา
หยุดตรงหน้าทวดเขาแดง และไม่ห่างกันมากนักเป็น พระ**เอ็ง**บัวนตะ

ทันทีที่หยุดอยู่เบื้องหน้า ภูพิงค์สัมผัสได้ถึงพลังอำนาจที่รู้สึกไปได้ว่ากำลังปลอดภัยจากสิ่งต่าง ๆ ก็ว่าได้

“พี่ป้าจ๊ะ หนูรู้สึกถึงอะไรบางอย่างที่บอกไม่ถูกเลยคะ”

ภูพิงค์ เอ่ยกับพี่ป้าที่ยืนอยู่ข้าง ๆ เธอ

“เท่าที่พี่รู้มาซึ่งตามคำบอกเล่าช่วง พ.ศ. 2488 มีชาวไทยคนหนึ่งเดินทางกลับมาจากประเทศจีนชื่อ นางเฝ็ก ซึ่งนางเฝ็กได้อันเชิญพระเอ็งบัวนิตะ องค์เล็กกลับมาด้วย 1 องค์ เพื่อช่วยคุ้มครองให้เดินทางปลอดภัยเมื่อเดินทางมาถึงเมืองสงขลา นางเฝ็กก็ได้ทำการอันเชิญพระเอ็งบัวนิตะมาประดิษฐาน ณ ศาลาหวดหัวเขาแดง ต่อมาพระเอ็งบัวนิตะ ก็ได้อันตรธานหายไปโดยไม่ทราบสาเหตุ ด้วยกาลเวลากว่า 100 กว่าปี ส่งผลให้ศาลาหัวเขาแดงชำรุด ทรุดโทรมเป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ. 2516 นางเป็ยฮวดอุปต ได้ขออนุญาตบูรณะศาลเจ้า ต่อกรมศิลปากร พร้อมแบบแปลนสถาปัตยกรรมจีนแบบดั้งเดิมเมื่อครั้งเริ่มบูรณะพระเอ็งบัวนิตะได้ประทับทรงและบอกให้ไปตามหาพระเอ็งบัวนิตะองค์เล็กที่หายไปกลับมา และเป็นเรื่องที่น่าปาฏิหาริย์เมื่อนางเป็ยตามหาองค์พระจนเจอ โดยได้คืนมาจากชาวจีนที่ถนนเพชรศรี ตำบลบ่อยาง ขณะที่บูรณะอยู่ ก็ได้มีชาวปีนังเดินทางมาหาใหญ่ และได้นำพระเอ็งบัวนิตะองค์ใหญ่ มาประดิษฐาน ณ ศาลาหรือศาลเจ้า หลังจากบูรณะศาลเจ้าเสร็จ นางเป็ยก็ได้สร้างรูปปั้นปูนปั้นหวดหัวเขาแดงเพื่อเอาไว้สักการะมีความเชื่อว่าปู่หวดหัวเขาแดงคอยคุ้มครองเมืองและประชาชนชาวสงขลาให้แคล้วคลาดจากภัยธรรมชาติ เช่น ปี พ.ศ. 2505 ได้เกิดวาตภัยที่แหลมตะลุมพุก จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพายุได้ฝุ่นได้พัดเข้ามาที่ปากอ่าวสงขลาปู่หวดหัวเขาแดงและสิ่งศักดิ์สิทธิ์เมืองสงขลา ได้ช่วยกันต้านทานและขจัดปิดเป่าไม่ให้พายุเข้าสู่เมืองสงขลาได้ โดยมีการสันนิษฐานว่าบริเวณใกล้ที่ตั้งของศาลแห่งนี้ ในอดีตเคยเป็นป้อมปราการมาก่อน”

ที่ป่าจี้เล่าให้ภูพิงค์ฟังได้จบพร้อมกันกับที่ลุงเลิศเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง พอติ
หลังจากที่ลุงเลิศบรรยายจบ พี่ป่าจี้ก็ได้เรียกเด็ก ๆ รวมตัวกันบริเวณ
ลานเขาแดง เพื่อให้เด็ก ๆ ได้รับประทานข้าวกันและพักผ่อนหายเหนื่อย
ด้วยอากาศที่ค่อนข้างร้อนมาก อาจทำให้เด็ก ๆ เหนื่อยล้าเป็นธรรมดา
และในระหว่างที่ทุกคนกำลังนั่งพักผ่อนรับประทานข้าวอยู่นั้น ลุงเลิศก็เดินเข้า
มาพูดคุยกับคณะครู

“เดี๋ยวพอหัวนึ่งมัน ที่นี้สวยจังหุ เลยครับครู ลุงชอบมานั่งแลหัวน
บ้อยแถวนี้ คนราสาไปเหม็ด หม้ายไร่ครูหอมมากันหม้าย ?”

ลุงเลิศหันมาถามครูทุกคน

“นุ้ยมาบอยนะลุง แรกก่อนมากับแม่บอย แม่แกชอบมาบ่นเวลาที่
แกรู้สึกสาลาเทาใจ แกก่ามาบางที่นุ้ยไร่สักหวังเหวิด นุ้ยขับรถมาไหว้แต่สวน
เลยคะลุง”

ภูพิงค์ก็พอจะเข้าใจในสิ่งที่พี่ป่าจี้กำลังสื่อสารกับลุงเลิศ แม้เธอจะพูดได้
ไม่ได้ก็ตาม แต่เธอสามารถฟังออกและแปลได้ดี

“มีเรื่องเล่าราสา เกี่ยวกับคนที่มาขอพรจากทวดเขาแดง ลุงเอง
แรกก่อนน้องชายแท้ ๆ อยู่ขาดหูน จนถูกเพื่อนย่า เกือบไม่รอดนอนโรงพยาบาล
อยู่หลายคืน จนแม่ลุงเครียดมาก แกเลยมาบ่นขอให้ทวดช่วยให้มันฟื้นขึ้นมา
จากนั้นมันก็ฟื้น แต่พอฟื้นมาแล้วหัวมันล้นด็อกแด็ก จากที่โลกคนเอาถุ้งทุบหัว
ถุ้งที่เอามาทุบหัวน้องชายลุงเป็นถุ้งเหล็กถ้ำมึงหนัด มันเลยสลบไปหลายวัน
หัวล้นด็อกแด็กหมาพอ น้องชายลุงเดินไม่ได้เลย เวลาอไปเข้าห้องน้ำหรือหยับ
ไปตรงไหนมันต้องถืด บางทีก็แยะขี้นั่ง จนแม่ลุงเวทนามันมาก อยากให้มัน
หายเป็นปกติช่วยเหลือตัวเองได้ เพราะคนไม่บายบางที่มันขีร์งหยาวได้ทุกเรื่อง
ແหลงรายมายไปทั่ว ชีวิตมันเสดสาพันธ์นี้มาเกือบปี ร่างกายมีแต่โดกเพราะมัน
กินไม่ได้นอนไม่หลับ แม่ลุงเลยให้ลุงพามาที่ทวดหัวเขาแดง แล้วก็กราดให้

น้องชายลุงมันกลับมาเป็นปกติ แผลงไปอิหว่าลุงชี้เท็จหล่าว อยู่ดี ๆ หมาโรวี มีตาหลวงแต่ไหน เดินเข้ามาในเริน ถึงเอน้ำมนต์มาพรหมให้น้องชายลุง เสร็จแล้วตาหลวงรูปนั้นกำเดินสูญไปทางป๋ายาง ลุงกับพี่ชายลุงแบบแล่น ตามไป แต่พอแล่นไปแค่ถึง ตาหลวงสูญไปแล้ว เห็นแต่บองหลาตัวถ้ำมึง กำลังเลื้อยเข้าป่าไป ลุงกับพี่ชายเลยตัดสินใจกันว่าเราอิหมาตามไปเพราะ เขาอาจอิหมาอยากให้เราตาม จากนั้นพอหลบเรินมา อยู่ ๆ น้องชายลุงมันลุก ขึ้นเดินได้ หลังจากที่ได้เดินได้ มันเดินซุ่มทั้งวัน ตอนนีหลบมาเป็นปกติแล้ว”

เมื่อลุงเลิกเล่าจบ ทุกคนที่ฟังก็รู้สึกขนแขนตั้งชัน ทั้งที่อากาศโดยรอบ ร้อนอบอ้าว ไม่ได้สัมผัสถึงความหนาวแต่อย่างใด หลังจากก็ทุกคนกำลังรู้สึก ขนแขนตั้งไม่ทันหายนั้น ลุงเลิกก็ได้เดินไปที่กลุ่มเด็ก ๆ และพูดคุยกับเด็ก ๆ อย่างอบอุ่น

“หมาแซเต็ยวเราก่าอิได้หลบเรินกันแล้วนะเด็ก ๆ ใครที่กินข้าวแล้ว ทำข้าวหกที่พื้น ลูก ๆ แซ็ดด้วยนะ ช่วยกันรักษาความสะอาด อย่าให้จิ้งเขวน นี้สกมก ถ้าเจอลุงข้างนอก ลูก ๆ ก่าเยี่ยกลุงมั้งนะ บางทีลูก ๆ หลายคนลุงก็ ฉ้องหล้องหน้าลูก ๆ กันมั้งนะ ส่วนใครที่งองแงแต่หัวเข้า น่ว่าเนือยข้าว นี้กินข้าวแล้วน่ว่าหายงองแงแล้วนะ”

เสียงหัวเราะของเด็ก ต่างพร้อมดังกันขึ้นมาที่ลุงเลิกพูดจบ

“ลุงครับ แรกเต็ยวตอนผมนั่งแพมา ผมโรวีสึกเคลื่อนเหียนครับ เห็นคลื่นแล้วพริ้อไฉ้ พอกินข้าวเสร็จตอนนี้ผมรู้สึกคึดพุงกันครับลุง”

เสียงเด็กชายร่างเล็ก สีผิวกาแพ ตาโต คิ้วเข้มคนนั้น กำลังเล่าอาการ ที่ตนเป็นให้ลุงเลิกฟัง

“ซังปรี้อ ไอเพทายมันเป็นพันนั้นครับลุงเลิก”

เมื่อเด็กชายสงสัยอาการที่เป็นของตนเป็น

**“หมาพรีอ ลูกปาวแคเมาเรือ พอเมาคลื่น พอเมาคลื่นมันกำไรรู้สึก
เคลื่อนเทียน อากาท้องขึ้นบางคนกำเป็น มีกน้ำสักขวดสองขวดเดี๋ยวก็ดี่ขึ้น”**

การพาเด็ก ๆ มาศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่วันนี้ นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เด็ก ๆ ได้เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเมืองสงขลา อีกทั้งเด็ก ๆ ยังได้รู้จักกล้าที่จะพูดภาษาบ้านเกิดของตนเองอย่างไม่อาย บางส่วนที่พูดไม่ได้ก็พยายามเรียนรู้และทำความเข้าใจภาษาถิ่นของตนเอง เช่นเดียวกับภู่พิงค์

เมื่อแพเข้าจอดเทียบท่าบริเวณฝั่งหัวเขาแดง คณะครูและเด็ก ๆ รวมถึงลุงเลิศก็ค่อย ๆ เคลื่อนตัวผ่านบริเวณหน้าศาลาทวดหัวเขาแดงอย่างช้า ๆ ผู้คนทั้งคนท้องถิ่นและต่างถิ่นพร้อมใจกันบีบแตร เสียงดังลั่นไปทั่วบริเวณ เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของแสดงความเคารพต่อศาลเจ้าแห่งนี้ และทุก ๆ ปี จะมีงานเทศกาลยิ่งใหญ่ "สมโภชปูทวดพ่อหัวแดง" นั่นเอง นี่ก็เป็นอีกวันที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วสำหรับภู่พิงค์ เธอรู้สึกว่ามันนี่สมองเธอได้พักจากการครุ่นคิด เรื่องบางเรื่องไปได้ครู่ใหญ่เลยทีเดียว เมื่อแพจอดเทียบท่าฝั่งทางด้านแหลมสนอ่อน ภู่พิงค์และพี่ป้าจี้รวมถึงเด็ก ๆ ก็ได้สวัสดิและลาลุงเลิศ กล่าวขอบคุณในวันนี้ลุงเลิศได้สละเวลามาบรรยายให้ความรู้กับเด็ก ๆ ระหว่างที่เธอและครูอีกหลายคนรอส่งเด็ก ๆ กลับบ้านที่รอผู้ปกครองมารับนั้น เธอได้รู้สึกว่ามีสายตาที่จับจ้องมาตรงที่เธอกำลังยืนอยู่ ทว่าตัวเธอเองไม่ได้สนใจมากนักว่าสายตาคู่นั้นเป็นของผู้ใด และมีเหตุอันใดถึงจับจ้องมาที่เธอ ทันใดก็มีเสียงร้องกรี๊ดดังออกมาจากทางขวามือที่ภู่พิงค์ยืนอยู่ เมื่อหันไปเธอได้พบวาเกิดอุบัติเหตุรถมอเตอร์ไซด์ชนกับรถกระบะ ภาพที่ปรากฏต่อสายตาคู่มือบริเวณนั้นคือภาพของนักเรียนชาย ม.ปลาย ร่างทอเตี้ยไปตามถนนข้างบนมีรถจักรยานยนต์ทับร่างเกือบทั้งร่าง เมื่อเห็นเหตุการณ์ด้วยสัญชาตญาณความเป็นครูที่มีอยู่ในตัวเธอได้พุ่งไปอย่างรวดเร็วเพื่อที่จะช่วยยกท่อนเหล็กที่กำลัง

ทับร่างนักเรียนอยู่จนไร้เรี่ยวแรงแม้แต่จะส่งเสียงร้องขอความช่วยเหลือ เธอจำอักษรย่อตรงหน้าอกของเด็กคนนี้ได้ดี ว่าเป็นโรงเรียนที่เธอสอนอยู่นั่นเอง

“ครูครับ! ผมเจ็บขา”

เสียงร้องอย่างปวดร้าวของเด็กชายสามารถเรียกน้ำตาของภุพิงค์และครูอีกหลายคนที่นี่ได้

“หนูจะไม่ใช่โรนะคะ พวกครูอยู่กับหนูแล้ว เดี่ยวรอรถพยาบาลมารับ นะคะ ตอนนี้อย่าต้องกลัวนะ หนูปลอดภัยแล้ว”

ระหว่างที่เธอกำลังปลอบขวัญนักเรียนอยู่นั้น วีหว่า! วีหว่า! วีหว่า! พร้อมกับภาพรถตู้สีขาวกำลังจอดเทียบทางเดินเท้าใกล้เธอ เจ้าหน้าที่พยาบาล ขนอุปกรณ์ปฐมพยาบาลและเปลหามร่างผู้ป่วย วินาทีนั้นเธอและครูทุกคนได้แต่ โลงใจที่นักเรียนไม่เป็นอะไรแล้ว

“เดี๋ยวผมขอเชิญคุณครูไปให้ปากคำที่โรงพักด้วยนะครับ เพราะคุณครู อยู่ในเหตุการณ์”

สิ้นเสียงพูดภุพิงค์ค่อย ๆ เงยหน้าตามเสียงนั้นไปและตอบกลับเสียงนั้น ไปอย่างเรียบเฉยว่าเธอจะต้องไปโรงพยาบาล เพราะเด็กนักเรียนผู้ปกครอง อยู่ต่างจังหวัด เธอจะต้องตามไปเป็นผู้ปกครองที่โรงพยาบาล โดยที่เธอไม่ได้ สนใจสักนิดว่าสีหน้าของผู้ที่กำลังสนทนากับเธอขณะนี้เริ่มที่จะคิ้วขมวดขมกัน จนสามารถถูกเป็นโบทิตบนกล่องของขวัญก็ว่าได้

“อย่างนั้น ทางตำรวจจะตามไปสอบปากคำพยานที่โรงพยาบาล เองครับ” น้ำเสียงราบเรียบแต่แฝงไปด้วยความเผด็จการที่ดูเหมือนว่าเธอจะ ปฏิเสธไม่ได้ เพราะนี่คือคำสั่ง เผยให้เห็นใบหน้าของผู้พูดที่ดูเหมือนเป็นผู้คุมเกม ครั้งนี้ ดวงตาหรี่เล็กกลองและมุมปากค่อยแยกออกทั้งสองข้างจนเห็นฟันขาวเรียง รายดุจเมล็ดข้าวโพดขาวก็ว่าได้

อภิธานศัพท์

ตอน 5 ปุทพดแห่งเขาแดง

คำศัพท์	ความหมาย
กำ	สัน. แล้ว จึง ย่อม
ขาดหุน	ก. อาการสติเลอะเลือน,ไม่เต็มเต็ง
ชี้เท็จ	ก. โทหก
เข้	น. จระเข้
แซบ	ก. เร่งรีบ
เขา	น. ภูเขา
คัดพุง	ก. อาการแน่นท้องที่เกิดจากการรับประทานอาหารมากเกินไป
แค้	บ. ไกล
เคลื่อนเหียน	ก. อาการคลื่นไส้คล้ายจะอาเจียน
ง่องแง่ง	ก. อาการไม่สดใสที่เกิดจากการพักผ่อนน้อย
จิงหู	ว. มากเหลือหลาย เช่น มีเงินมากมายก่ายกอง
จิงหวน	น. บริเวณ
ฉ้องหล้อง	ก. หลงๆ ลืมๆ
ซั่งปรือ	คำถาม. เป็นอย่างไร,ทำไม
ชุ่น	ก. อาการตื่นตระหนก กระทบกระวาย
แซ	ก. ซ้ำ
แซ็ด	ก. แซ็ด
ด็อกเด็ก	ว. สันเป็นจิงหวะ
โตก	น. กระตุก

คำศัพท์	ความหมาย
แต่	สัน. คำเชื่อมแสดงความกลับกัน
แต่สวน	ว. คนเดียว, ไปคนเดียว
โถก	ก. ถูกกระทำ, โดนกระทำ
ถั่ง	น. ถังน้ำที่ทำจากเหล็ก
ถืด	ก. กระเถิบไปที่ละนิด
ถำมั่ง	ว. ใหญ่่มาก
ท้องขึ้น	ว. อากาศที่ท้องขึ้น, ทำให้รู้สึกอึดอัด.
ทึ่งพระ	น. ชื่อตำบล (สทึ่งพระ)
ที	น. ครั้ง
ทูป	ก. ตอก, ตี
น่าว่า	ก. เต่า, คาคดหมาย, คาคดคะเน
นุ้ย	น. เล็ก หรือผู้พูกใช้แทนตัวเอง
เนือย	ก. หิว
บาย	ก. สบาย, ผ่อนคลาย
บองหลา	น. งูจงอาง
พันนั้น	ว. แบบนั้น
พันนี้	ว. แบบนี้
พริ้อ	คำถาม. แปลว่าเกิดอะไรขึ้น
พริ้อไฉ้	ก. อาการแปลก ๆ
มั่ง	ประโยคต่อท้ายคำถาม
มั่งมั่ง	น. เวลาใกล้รุ่ง
มิก	ก. กินของเหลว เช่น น้ำแบบดื่มด่ำ

คำศัพท์	ความหมาย
ยัง	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
แยะซึนั้ง	ก. ตกกระแตกแก้อื้อเอากันลง
เยียก	ก. ร้องบอกชื่อ,ออกชื่อ,ร้องหา
ย่า	ก. ถูกรุมกระทืบ ว. และไม่มีชิ้นดี
รังหยาว	ก. โกรธ,โมโห,หาเรื่อง
รายมาย	ว. การใช้วากจาก้าวร้าว, พุดจาไม่รู้จักจบสิ้น
ราสา	ว. มากมาย
แรก	สัน. เมื่อ
โรรู้	ก. รู้
โรงบาล	น. โรงพยาบาล
เริน	น. บ้าน,ที่อยู่
ลูกบ่าว	น. ลูกชาย
แล	ก. ดู,แลดู,มองดู
แล่น	ก. วิ่ง
สกกมก	ก. สปกติ
สาลาทาใจ	สำนวน. ไม่สบายใจ
สูญ	ว. หายไป หาไม่เจอ
เสดสา	ว. ลำบาก,ตกยาก,เวทนา
ไสร่	คำถาม. ทำไม

หน้า	มาก,
หมา	คำขาน. ไม่
คำศัพท์	ความหมาย
หม้าย	ว. มิ, บ่, มิได้, เป็นคำห้าม ตรงกันข้ามกับคำรับ
เหม็ด	หมด,ไม่เหลือ
โหม	น. คน สัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มก้อน เช่น กลุ่มคน กลุ่มมด กลุ่มดาว กลุ่มด้าย
หยับ	ก. เคลื่อนที่เข้ามาใกล้อย่างช้า ๆ
หลา	น. ที่นั่ง
หล่าว	ก. อีกแล้ว,ทำซ้ำเรื่องเดิม
แหลง	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย
หวังเหวิด	ก. รอคอย,เป็นห่วง
หวัน	น. พระอาทิตย์
หัวเข้า	น. ตอนเช้า
หอน	ว. ใช้เป็นคำนำหน้าประโยค เช่นไม่หอนเห็น (ไม่เคยเห็น).
หัว	ก. หัวเราะ
อิ	ก. กำลังจะกระทำ, กำลังเริ่ม

คิดว่าอย่างไร ?

1. เพราะเหตุใดเด็ก ๆ บางคนจึงกล้าสื่อสารภาษาถิ่น
2. ความเชื่อที่ว่าปู่ทวดหัวเขาแดงคล้ายกับความเชื่อเรื่องใดบ้าง
3. เพราะเหตุใดภูผิงค์จึงรู้สึกเรียบเฉยที่ตำรวจเชิญไปเป็นพยานที่โรงพัก
4. ตามภูมิศาสตร์ “หัวเขาแดง” เป็นจุดที่เสี่ยงต่อน้ำท่วมหรือไม่ เพราะเหตุใด
5. เหตุใดผู้คนที่ขับรถผ่านต้องแสดงความเคารพทวดหัวเขาแดงด้วยการบีบแตร

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 6 หาดทรายแก้ว

แสงไฟในโรงพยาบาลสว่างจนใครบางคนต้องหรี่ตาลง อาการของคนที่พักผ่อนน้อยติดต่อกันหลายคืน มักจะสู้แสงจ้าได้ไม่คืนัก ภูพิงคั่นอนไม่ค่อยหลับมาหลายคืนด้วยความคิดที่คอยตอกย้ำทำให้เธอเศร้า ผ่านเข้ามารบกววจิตใจของเธออยู่ตลอดเวลา

“จะเป็นลมหรือเปล่าคะคุณ มานั่งตรงนี้ก่อนดีกว่าค่ะ”

ผู้หญิงสวมชุดสีขาวบริสุทธิ์ดูจนนก ไบหน้าดูเป็นห่วงอาการของภูพิงคั่น เธอเข้ามาเอามือซ้อนเอวภูพิงคั่นเอาไว้ น้ำเสียงและท่าทางเป็นห่วงคนไข้แบบนี้ช่างเหมาะแล้วกับอาชีพของเธอ

“ไม่เป็นไรค่ะ แค่วีณศิริชะ รู้สึกหน้ามืดนิดหน่อย นั่งพักเดียวอาการก็คงดีขึ้นค่ะ”

ภูพิงคั่นตอบกลับไปเพื่อไม่ให้คนที่กำลังสนทนาด้วย สงสัยเธอเข้าห้องตรวจโดยที่เธอไม่เต็มใจ

มองออกไปที่ประตูหน้าห้องฉุกเฉิน ชายรูปร่างสูงใหญ่ ผิวขาวเหลือง ไบหน้าและท่าทางที่ดูน่าเกรงขาม ได้เดินมุ่งหน้ามาหาเธอด้วยความเร็วแสงก็ว่าได้ ภูพิงคั่นรู้สึกอึดอัดและอยากลุกขึ้นหนีออกไปจากตรงนั้น ทว่าเธอรู้อยู่ต่อให้เธอนี้ไป เขาคอนนั้นก็ติดตามเธอมาอีก

“คุณพอจะให้ปากคำผมได้แล้วหรือยังครับ”

น้ำเสียงที่ราบเรียบ เหมือนครั้งแรกที่พบกัน ไบหน้าดูนิ่งกว่าในครั้งแรก ภูพิงคั่นได้แต่นั่งนิ่ง มองหน้าผู้ชายที่อยู่ตรงหน้าเธออย่างไม่ไว้ใจ

“ฉันบอกคุณไปแล้วค่ะ ว่าฉันก็เพิ่งจะเห็นเหตุการณ์ตอนที่นักเรียนบาดเจ็บแล้ว ฉันตกใจมากจึงรีบเข้าไปช่วย”

แน่นอนที่สุดเพราะเธอรู้อยู่ผู้ชายที่อยู่ตรงหน้าเธอไม่ได้ต้องการคำตอบจากเธอ เขาเพียงแค่ต้องการบางสิ่งบางอย่างที่เธอรู้ที่อยู่แก่ใจ

“ตอนนี้เสร็จธุระของฉันแล้ว ฉันขอตัวกลับค่ะ ส่วนถ้าอยากทราบอะไรเพิ่มเติม คุณสามารถสอบถามคุณครูที่นี่ได้ค่ะ”

พูดจบเธอก็ไม่รีรอที่จะยื่นให้อีกฝ่ายได้กล่าวอะไร เธอได้แต่สาวเท้าไปที่รถและขับออกไปอย่างรวดเร็ว

การกระทำของเธอช่างดูก้าวร้าวในสายตาของชายผู้มียุมากกว่าเธอ เธอไม่สนใจและไม่แยแสว่าคนที่เธอเพิ่งเดินจากไปจะรู้สึกเช่นไร ขณะเดียวกัน นายตำรวจหนุ่มแต่ด้วยเพราะความสามารถทำให้เขาได้เป็นผู้นำกับในวัยเพียง 33 ปี ก็รู้สึกหน้าแดงอย่างบอกไม่ถูก จะโกรธก็ไม่ใช่ จะเสียใจก็ไม่เชิง

ที่ภูพิงค์ช่างเย็นชากับเขาเหมือนเป็นเพียงธาตุอากาศ โดยส่วนตัวแล้ว ภูพิงค์แม้จะดูเป็นคนอ่อนไหวง่ายก็จริง แต่เมื่อไหร่ที่เธอรู้สึกว่าเขาเอาเปรียบ

หรือไม่ได้รับความยุติธรรม เธอจะเข้มแข็งประดุจเพชรน้ำงามที่ต่อให้เอาค้อนทุบเท่าไรก็ไม่มีรอยกร่อนแม้แต่น้อย เธอตั้งใจทำให้อีกฝ่ายรู้สึกหนาวไปกับสายตาและการกระทำได้ในทันที

“ภูพิงค์ วันนี้เธอหม้ายงานต้องทำเหอ เห็นน้ดฉั่นออกมากินโกบี้ได้”

ยาหนมแอบแซวภูพิงค์ เพราะที่ผ่านมาเธอรู้ว่าเพื่อนสาวของเธอค่อนข้างจะขี้เกียจออกจากบ้าน นอกจากการใช้เวลาส่วนใหญ่บนเตียงนอนและหมดไปกับหนังสือนิยายหรือประกบเปลือกตาบนล่างให้แนบชิดติดกันอยู่บนเตียงนอนของเธอ

“ไม่มีหรรอก วันนี้แค่อยากออกมาสูดอากาศดี ๆ จะว่าไปนั่งดื่มกาแฟที่ร้านฉวีรวานเนี่ย เห็นวิวของเมืองสงขลาชัดเหมือนกันนะยาหนม”

พุดพลาญภูพิงค์ก็สูดหายใจลึก ๆ เก็บอากาศให้เต็มปอดเพื่อนำไปใช้ใน วันทำงาน สายตาก็พลางมองรูปปั้นนางเงือกบริเวณล่างระดับสายตาลงไป

“ว่าไป ชีวิตนางเงือกนี้ก็น่าเห็นใจนะ ฉานได้ยินแม่เล่าฉันหลงให้ฟัง
แรกฉันเอียด ๆ ว่านางเงือกขึ้นมา นั่งทำคนรักทุกวันเลยบนหาดนี้ แต่หมา
ได้เจอ เพราะคนรักถูกคนจับตัวไป สุดท้ายนางเงือกก็เสียใจราสา นั่งร้องจน
ซีเบ้งอยู่ตรงนั้นแหละ”

ภาพนางเงือกที่กำลังนั่งสง่าผม ทำให้ผู้ที่ผ่านไปมาบริเวณนั้นไม่ทราบ
เลยว่า เรื่องเล่าของนางเงือกช่างน่าหดหู่นัก

“ภูพิงค์ เธอเคยไปลูบมนางเงือกแล้วหม้าย ให้ฉันพาเธอไปลูบหน้าว่า
หรรอยแรง ฮ่า ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ”

เสียงหัวเราะขบขันของยาหนมทำให้เพื่อนสาวของเธอหัวเราะตาม
ทั้งคู่หัวเราะกันอย่างมีความสุข เหตุที่ยาหนมจะพาภูพิงค์ไปลูบหน้าอกนางเงือก
ก็เพราะคนสงขลามีเชื่อว่า ใครก็ตาม ไม่ว่าจะชายหรือหญิง หากได้มาลูบได้
หน้าอกของนางเงือกแล้ว จะได้คุ้มครองเป็นคนจังหวัดสงขลานั้นเอง ในใจ
ของภูพิงค์คงไม่คิดเช่นนั้นเพราะตั้งแต่เธอเจอเรื่องราวความรักที่ไม่สมหวัง จน
เธอหมดศรัทธาในความรักไปนานแล้ว เธอคิดแค่ว่าตอนนี้เธอเป็นคนไทย เธอ
อยากลองคบหาดูใจกับชาวต่างชาติบ้าง เพื่อจะเป็นอะไรที่ลงตัวทั้ง
เรื่องทัศนคติและการใช้ชีวิต

“ฉันไม่อยากจะคบคนไทยอีกแล้วหละยาหนม ฉันอยากลองคบคนต่างชาติ
ดูบ้าง โดยเฉพาะถ้าหล่อแบบเจ้าชายดูไบนะ ฉันคลั่งไคล้มากเลย”

พูดจบภูพิงค์ก็พลันหลับตาพริ้ม เคลิ้มไปกับภาพที่ปรากฏมาในหัว
ของเธอ ภาพของเจ้าชายอาหรับ ซีคฮัมดาน มกุฎราชกุมารแห่งดูไบ ผู้ที่มี
พระสิริโฉมงดงามยิ่งนัก ดวงตาคมกริบแต่กลับดูหวานเมื่อยิ้มออกมา จมูกโด่ง
เป็นสันรับกับรูปหน้า พูดได้เลยว่าใบหน้าช่างงดงามราวเทพเจ้าขึ้นมา
ความน่ารักและความสามารถที่ทำให้สาว ๆ เกือบทั่วทุกมุมโลกต่างติดตามชีวิต
ของพระองค์ใน Instagram หนึ่งในนั้นคงหนีไม่พ้นภูพิงค์แน่นอน

“ตื่นเถอะ! เธอหลบมาในโลกแห่งความเป็นจริงได้แล้ว นั่นเขาเป็น
เจ้าชาย ไม่ใช่ชายธรรมดา ฮือ! เพื่อนฉันอาการหนักแล้วแลท่า”

ยาหนมพุดพลาบสายหัวไปมา

“ฉันรู้แหละ ฉันแค่เป็นแฟนคลับเขาเหมือนที่ฉันเป็นแฟนคลับศิลปิน
เกาหลีนั่นแหละ เธอก็คิดไปซะไกลนะแม่นางยาหนม”

ภูพิงค์ถอนหายใจกลับใส่ยาหนม ระหว่างนั้นเองหันไปอีกด้านของ
ร้านฉีรวาน เธอก็ได้พบกับรูปปั้นหนูแมว ที่เธอคุ้นเคยดี เพราะตอนที่เธอยัง
เป็นเด็ก เวลาที่แม่พาเธอมาจากเชียงใหม่เพื่อมาหายาย เธอก็มักจะมาถ่ายรูป
ที่นี่ทุกครั้ง แต่นั่นก็ไม่ได้หมายความว่าเธอจะรู้ถึงที่มาของรูปปั้นพวกนั้น

“เธอจ้องรูปปั้นอยู่เหอ อยากฟังเหอ เดี่ยวฉันเล่าให้ฟังหล่าว”

ยาหนมพอจะเดาออกว่าภูพิงค์มีความคิดสงสัยถึงที่มาของรูปปั้นนี้

“เรื่องนี้มันเก่าเป็นนิทานพื้นบ้านของสงขลา แม่เฒ่าเล่าให้ฟังว่า
ทุกสถานที่ล้วนมีที่มา อย่างสถานที่สำคัญของสงขลาถ้ามีที่มา แม่เฒ่าแกเล่าให้

ฟังตำนานเกาะหนู เกาะแมว หาดทรายแก้ว และเขาตั้งกวน มาเล่าให้ฟังแรกฉัน
เอียด ๆ ยังพ่อค้าคนจีนเข้ามาค้าของที่เมืองสงขลา แกเป็นคนรวย แถมยัง
 ลูกแก้ววิเศษติดเรืออยู่ตลอด พอเกษายของ**เหม็ด** **กำอิหลบ**เมืองจีน แต่พอดีไป
 พบหมากับแมว แกเห็นว่ามันอยู่งาม **กำอิ**เอาไปเลี้ยงที่เมืองจีน**หว่า** แกก็จับ
 ทั้งสองสัตว์ขึ้นเรือสำเภาที่แกบรรทุกของมา มุ่งหน้า**หลบ**ประเทศจีน หมากับ
 แมวพอขึ้นไปบนเรือ**กำ**พบกับ**หนุ**บ้าน**ตัวเดิบ** ทั้งสามตัวก็ผูกมิตรกัน แต่พอ
 ล่องเรือไปนาน ๆ ด้วยความที่ว่า เมืองสงขลา กับเมืองจีน มันอยู่ใกล้กัน
 ต้องเดินทางนานหลายวัน**หว่า**ถึง สัตว์ทั้งสามเห็นว่าเดินทางมาหลายวัน
 แล้ว**กำ**มาถึงเมืองจีนสักที **กำ**ชัก**อิ**เปื้อ เริ่มคิดหาแผนการที่**อิ**หนี**หลบ**
 เมืองสงขลา หม่าตัวดีมันรู้ว่าพ่อค้าคนจีนมีดวงแก้วที่แพง**หุจี้**ศาลายอยู่ในเรือ
กำคิดแผนว่า**อิ**ลักดวงแก้ว**หลบ**ไปกัน **กำ**เลยเข้าไปลักดวงแก้ว แล้วให้**หนุ**อม
 ดวงแก้วไว้ พอได้เวลาตามตกลงกันไว้สัตว์ทั้งสาม**กำ**โดดน้ำ **ว่า**ย**อิ**เข้าหาฝั่ง
 ตอน**ว่า**ยน้ำ**หนุ**คิดในใจว่าตัวเองมีของติดอยู่กับตัว พอขึ้นฝั่งหมากับแมวต้อง**ชิง**
 ไปแน่ ๆ **กำ**เลยคิด**อิ**ว่า**ย**น้ำหนีส่วนแมว**กำ**คิดได้ว่าของมีค่าอยู่กับ**หนุ**ต้อง**ว่า**ยน้ำ
 ไปหา**หนุ**เพื่อ**อิ**เอาดวงแก้ว **หนุ**ตกใจที่**แมว****ว่า**ยน้ำเข้ามาหาคิดว่า**แมว****อิ**เข้ามา
ครุบชิงดวงแก้ว ด้วยความตกใจมาก**กำ**ทำดวงแก้วหล่นออกจากปากแตก
 พอดวงแก้วหล่นจากปาก แต่ด้วยระยะทางจากเรือเข้าหาฝั่งไกลมาก ทั้ง**หนุ**และ
 แมวก**ว่า**ยน้ำไป**หว่า**ถึงฝั่ง หหมดแรงแล้ว**กำ**ชิ**เบ็ง**ตรงนั้นก็เลยกลายเป็นเกาะหนู
 เกาะแมว อยู่ที่หน้าอ่าวเมืองสงขลา เหมือนที่เราเห็นอยู่ทุกวันนี้ **หว่า**มี
 ความแข็งแรงสามารถ**ว่า**ยน้ำ**หลบ**ถึงฝั่งแต่ความเหนื่อยเพราะ**ว่า**ยน้ำมาไกล
หว่า**กำ**ขาดใจ**ชิ**เบ็งไม่ไกลจากฝั่งมาก ตรงนั้นก็กลายเป็นหิน **เยี่ย**กว่า เขาตั้งกวน
 เขาที่ขึ้นอยู่ตรงริมอ่าวสงขลา ลูกแก้วที่ตกจากปาก**หนุ**แล้วแตกสลาย**กำ**กลายเป็น
 หาดทรายแก้วตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอ่าวไทย ตรงที่**โหม**เรากำลังนั่งกันอยู่”

เล่าจบยาหนมถึงกับเอื้อมมือไปคว้าแก้วน้ำ และก็ดูหน้าอย่างแรงจนหมดแก้ว

“ห่าย! หวางไป จบสักที ฉันทิคอแห้งเหม็ดแล้ว ดินะที่ยังจำได้หลยนี้กว่าอสิ่มชะแล้ว”

“ไม่หรอก เธอเล่าเรื่องได้เก่งมากเลยนะยาหนม ถ้าเธอมาสอนนักเรียน นักเรียนต้องชอบเธอมากแน่ ๆ เลย”

“ฉันทิเล่าเรื่องราวของเกาะหนูเกาะแมวและเขาดังกวนแล้วเธอหมาอยากไร่เรื่องของเขาหน่อยมั่งเทอภูฟิงค์”

ดูเหมือนว่ายาหนมมีความกระตือรือร้นอยากจะทำเรื่องบางอย่างให้ภูฟิงค์ได้ฟัง

“เขาน้อยอย่างนั้นหรอก? เขาน้อยคือที่ตรงไหนกันนะยาหนม”

น้ำเสียงที่แฝงไปด้วยความสงสัย

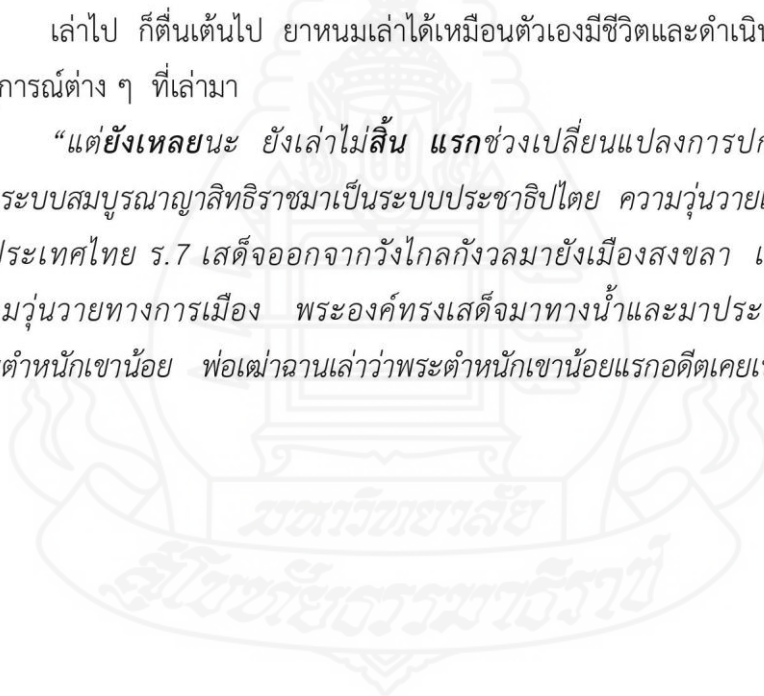
“เขาน้อย ก่าคือที่ที่โหมเรานั่งอยู่นี่ไง เธอหมาไร้จ๊กเหอภูงค์”

เป็นคำถามที่ทำให้ภูงค์เคลื่อนคิ้วทั้งสองข้างเข้าหากัน

“ย้อนไปที่เขาตั้งกวนแรกก่อนการที่พระมหากษัตริย์ไทยเสด็จมาเยี่ยมเยียนเมืองสงขลา ก่ามาประทับที่เขาตั้งกวน เสด็จขึ้นไปด้วยพระบาทหลายร้อยชั้นแรกนั้นหมายังลัพท์ ได้ประทับเป็นช่วง ๆ ช่วงแรกเป็นลานกว้าง ช่วงหลังก่าประทับที่พระวิหารแดง เขาน้อยเคยเป็นพื้นสำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่ง ร.7 และเชื้อพระวงศ์เคยเสด็จมาพัก ที่รีสอร์ตเขาน้อยยังหลักฐานเป็นรูปถ่าย เขียนด้วยภาษาอังกฤษว่า เขาน้อยรีสอร์ต และยังข้อความในหนังสือพิมพ์เก่า ๆ เขียนเชิญชวนว่า หากต้องการพักผ่อนมาที่โรงแรมเขาน้อย เป็นโรงแรมที่สร้างขึ้นโดยเอกชนภายในเขาน้อยรีสอร์ตมีทั้งสวนสัตว์ สระว่ายน้ำ สวนหย่อม แรกนั้นนับว่าสวยงามจังหู่”

เล่าไป ก็ตื่นเต้นไป ยานนมเล่าได้เหมือนตัวเองมีชีวิตและดำเนินอยู่ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เล่ามา

“แต่ยังเหลยนะ ยังเล่าไม่สิ้น แรกช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบบประชาธิปไตย ความวุ่นวายเกิดขึ้นในประเทศไทย ร.7 เสด็จออกจากวังไกลกังวลมายังเมืองสงขลา เพื่อชิงความวุ่นวายทางการเมือง พระองค์ทรงเสด็จมาทางน้ำและมาประทับ ณ พระตำหนักเขาน้อย พ่อเฒ่าฉานเล่าว่าพระตำหนักเขาน้อยแรกอดีตเคยเป็น

ที่ฟ้านักของกรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ แรกดำรงตำแหน่งเป็นอุปราชปักษ์ใต้ พระตำหนักแห่งนี้สร้างขึ้นด้วยราชทรัพย์ส่วนพระองค์ราว 4,000 บาท แรกนั้นฉันว่าถ้าเทียบกับตอนนี้ก็เป็นเงินจิงอยู่นะ”

ภูพิงค์ก็คิดเช่นเดียวกับยาหนม ว่าเป็นจำนวนเงินที่มากพอตัวอยู่เหมือนกัน

“แรกก่อนโรงแรมเขาน้อย ไฟฟ้าและประปายังเข้าไม่ถึง และสืบจากการยึดอำนาจการปกครองทำให้โหมชำระราชการขึ้นตรงต่อคณะราษฎร หมดสามารถมารับใช้พระบรมวงศานุวงศ์พระองค์ต่าง ๆ ได้เลยนี้ แต่พ่อเฒ่าฉันว่าคนที่มารับใช้พระบรมวงศานุวงศ์ที่ช่วยท้าว น้ำ แบน้ำ ขึ้น - ลงเขาน้อย คือกลุ่มลูกเสือ จากโรงเรียนมหาวชิราวุธ ทำรับใช้อย่างใกล้ชิด ยังข้อความในบันทึกของลูกเสือคนหนึ่งที่ได้รับใช้ใกล้ชิดพระองค์เจ้าประดิษฐาสารีว่า... ยังอยู่วันหนึ่งเมื่อหวันมั่งมั่งเสียงระฆังดังขึ้นมาจากวัดที่อยู่ด้านล่างเขาน้อย นำว่าเป็นวัดแหลมทรายหมาก้าวัดแจ้ง พระองค์เจ้าประดิษฐาสารีทรงได้ยินและ

รำพึงรำพันกับลูกเสื่อว่า "เธอรู้ไหม ... ถ้าฉันไม่ได้เป็นเจ้าของ ฉันคงได้ไปฟังธรรม"
พ่อเล่าฉันว่าหมาว่าอิเป็นเจ้าเขาทำอย่างชีวิตแบบคนธรรมดา ๆ ทั่วไปฉันนี่
นี่ถึงในหลวง ร. 9 เลย"

พูดจบยาหนมก็เอามือทั้งสองประสานกันแล้วยกขึ้นเหนือหัว

มาถึงตรงนี้ทำให้ภู่พิงค์นึกย้อนไปถึงสารคดีที่เธอเคยได้ดูเมื่อครั้งที่พานักเรียนไปรับรางวัลที่พระตำหนักเขาน้อย แต่ขณะนั้นเธอไปสายเนื่องจากติดภารกิจ จึงได้ชมสารคดีที่เจ้าหน้าที่เปิดในตำหนักแค่เพียงบางส่วน และสิ่งที่เธอจำได้พอที่จะเชื่อมโยงกับสิ่งที่ยาหนมเล่าก็คือตอนที่ญี่ปุ่นบุกสงขลาในอภิมหาสงครามเอเชียบูรพา อาคารบ้านเรือนเมืองสงขลาถูกทำลาย บ้างก็ถูกทิ้งร้าง นี่คงเป็นสาเหตุว่าเมื่อเมืองสงขลาเปลี่ยนมาเป็นเทศบาลก็เริ่มมีการบูรณะพื้นที่เขาน้อยมากกว่าเขาดังกวัน เนื่องจากเขาน้อยเชื่อมโยงกับแหลมสมิหลา มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ สร้างนางเงือกทอง สร้างสวนเสรีภาพ (สวนเสรี) สร้างสวนญี่ปุ่น กาลเวลาล่วงเลยมาถึงบัดนี้..มีการบูรณะโรงแรมเขาน้อยเป็นร้านค้าเฟสตัดชิคที่ชื่อว่าฉนวนนี้เอง แนวคิดของคาเฟ่ที่ภู่พิงค์และยาหนมกำลังนั่งดื่มด่ำกับบรรยากาศและอาหารนี้ น่าจะหมายถึงการดับสูญสู่ความว่างเปล่า แต่อะไรกันที่ดับสูญและว่างเปล่านั้น

"ภู่พิงค์ฉันอยากคิดเองแต่ฉันมีน้ำจันทน์พุ่งขึ้นเหมือดแล้ว ฉันสาละพาใจ
ว่าตอนเดินฉันอึก้างแทงมือที่ขอบเบลอไปฉันแตกเลือดไม่วังตัว"

พูดพลางมือก็ลูบที่หน้าท้องจนไปมา ทำให้ภู่พิงค์อดที่จะขำภาพของยาหนมเพื่อนรักไม่ได้เลย

"เธอชั้นฉันใส่รู่พิงค์ ? อากการพั้นนี้ว่าเราได้แข่งล่องกันหล่าวแหละฉัน"

“เอาน่า ไม่เป็นไรหรอก พวกเรานั่งสักพักให้อาหารย่อยก่อนค่อยกลับบ้านกัน เออว่าแต่ฉันสงสัยว่า ร. 7 ทรงเสด็จไปที่ไหนหลังจากท่านพำนักอยู่ที่พระตำหนักเขาน้อยกันนะ เธอรู้หรือเปล่า?”

“อ้อ พระองค์เสด็จด้วยรถยนต์มาทำสวนปาล์มของหม่อมเจ้า - อมรสमानลักษณะกิตติยากร ที่ตำบลปริก อำเภอดงหลวง จังหวัดสงขลา อยู่พักหนึ่ง ก่อนที่ ร. 7 จะเสด็จไปยังป็นมแดนมลายู ก่อนเสด็จต่อไปยังอังกฤษในที่สุด”

ยาหนมจดจำในสิ่งที่ตาเธอเล่าให้ฟังได้เป็นอย่างดีและก็สามารถถ่ายทอดเรื่องราวให้ภูพิงค์ได้ดีเช่นกัน

“นั่งตรงนี้ ฉันก็มองเห็นโรงเรียนที่ฉันทำงานทุกวันในอีกมุมที่สวยงามมากเช่นกันนะยาหนม มองไปที่โรงเรียนของฉันแล้วก็อดที่จะคิดถึงความเป็นมาของโรงเรียนไม่ได้เลย”

สายตาที่หม่อมมองภาพโรงเรียนจากมุมสูงแล้วนั้น ภูพิงค์คงจะใช้สมอ
หนักอีกเป็นแน่

อภิธานศัพท์

ตอน 6 หาดทรายแก้ว

คำศัพท์	ความหมาย
กำ	สั้น. แล้ว จึง ย่อม
ซิเบ้ง	ก. สิ้นใจ, ไม่เป็นอยู่ต่อไป ไม่ไหวติง
โดด	ก. กระโดด, กระโจน.
หมา	คำขาน. ไม่
อิ	เป็นกริยานุเคราะห์สำหรับช่วยกริยาอื่น บอกเวลา ภายหน้า เช่น จะไป จะอยู่.
หลบ	ก. ตรงกันข้ามกับภาวะเดิมหรือทิศทางเดิม เช่น กลับหน้าเป็นหลัง กลับบ้าน
กิดเล่ง	น. ไอศกรีม
โกปี้	น. กาแฟ
ชั้น	ก. เปล่งเสียงแสดงความขบขัน ดีใจ ชอบใจ
ค้า	ก. ทำมาหากินในทางซื้อขาย.
ครุบชิง	ก. ชิง, ยื้อ, บางทีว่า ยื้อแย่ง คือ ฉวยเอาไปจากคนอื่นด้วยกำลัง.
จ้งหู	ว. มากเหลือหลาย เช่น มีเงินมากมายกำยกอง
ชิง	ก. ยื้อเอาไป เช่น ถูกแย่งของไปจากมือ รีบฉวยหรือรีบทำเสียก่อน เช่น แย่งทาน
ชิง	ก. ไป, หลบไป, หลีกไป, พ้นไป.
ซิเบ้ง	ก. สิ้นใจ, ไม่เป็นอยู่ต่อไป ไม่ไหวติง

คำศัพท์	ความหมาย
แช่ล่อง	สำนวน. นั่งถ่ายอุจจาระนาน ๆ, ท้องว่าง, ท้องเดิน
เดิบ	ว. โต เช่น พี่คนใหญ่ คนโต เช่น เขยใหญ่ มีขนาดโตกว่าหรือสำคัญกว่า
แตกเลือด	สำนวน. กินอย่างตะกละ (คำไม่สุภาพ)
ท่า	ก. คอย เช่น รอรถ รอเรือ
น่าว่า	ก. เด่า, คาคหมาย, คาคคะเน
นิ	เป็นคำต่อท้ายคำพูด
นม	น. ออก, ทรวงอก, อูรา, อูระ
พ่อเต่า	น. ตา
พ่อเต่าฉั้น	น. ตา
พินนี้ว่า	ก. แบบนี้ น่าจะ น่าว่า
พุ่งขึ้น	ก. อาการท้องอืด
มั่งเหอ	เป็นคำต่อท้ายประโยค แปลว่า บ้างหรือ
มึก	ก. กินของเหลว เช่น น้ำ อย่างดื่มด่ำ
แม่เต่า	น. ยาย
ยัง	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
เหลย	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
เยียก	ก. ร้องบอกชื่อ, ออกชื่อ, ร้องหา
ราสา	ว. มากมาย

คำศัพท์	ความหมาย
ร่ำ	ก. อาการที่น้ำตาไหลเพราะประสบอารมณ์อันแรงกล้า เช่น เจ็บปวด เศร้าโศก ตีใจบางทีใช้ว่า ร้อง
แรก	สัน. เมื่อ
โร่	ก. แจ้ง เข้าใจ ทราบ.
ลัก	ก. ลักเอาไป, ลอบทำ.
แล	ก. ดู, แลดู, มองดู
วัง	ก. คอยดูไว้, เอาใจใส่, รักษาไว้.
สาลาเทาใจ	สำนวน. ไม่สบายใจ
สิ้น	ก. หหมด
ไสร้	คำถาม. ทำไม
หรอยแรง	ว. หรอยแรง
หลบ	ก. ตรงกันข้ามกับภาวะเดิมหรือทิศทางเดิม เช่น กลับหน้าเป็นหลัง กลับบ้าน
ห่าย	อุทาน. หายใจ
หมา	คำขาน. ไม่
หมายัง	ปฏิเสธ. ไม่มี
โร่	ก. รู้
หม้าย	ปฏิเสธ. ไม่มี
หล่าว	ก. อย่างเดิม, เหมือนเดิม
หวันมั่งมั่ง	น. เวลาย่ำค่ำ เวลาโพล้เพล้

หว่า	คำต่อท้ายประโยค. ดีกว่า
หวาง	อุทาน. แล้วไป
คำศัพท์	ความหมาย
หวางอิ	สัน. มัวแต่
หู้จี้ตาลัย	ว. มากๆ
เหลย	ว. อีก
เหอ	คำถาม. แปลว่าหรือ
เห็นดู	ก. เห็นใจ, เห็นอกเห็นใจ
เหม็ด	ก. สิ้น, จบ, ไม่มี
แหลง	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย
โหม	น. คน สัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มก้อน เช่น กลุ่มคน กลุ่มมด กลุ่มดาว กลุ่มด้าย
อิ	ก. กำลังจะกระทำ, กำลังเริ่ม
ก้างแทงมือ	ก. รู้สึกเจ็บแปลบและแน่นอยู่ภายในช่องอก ช่องท้อง
หือบเบลอ	สำ. สมน้ำหน้าไปอีก
ลัก	ก. กำลังลักเอาไป, ลอบทำ.
เอียด ๆ	ว. ย่อม, น้อย, นิด, ไม่ใหญ่.

คิดว่าอย่างไร ?

1. ภูพิงค์มีเรื่องไม่พอใจอะไรกับผู้กำกับหรือไม่
2. เหตุใดร้านคาเฟ่จึงตั้งชื่อร้านว่า “ณิรวาณ”
3. เหตุใดจึงเรียกว่า “เขาน้อย”
4. เกิดเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองขึ้นอย่างไรในสมัยนั้น
5. เหตุใดกลุ่มลูกเสือโรงเรียนมหาวชิราวุธจึงต้องมาแบกน้ำรับใช้บรรดาพระบรมวงศานุวงศ์

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 7 เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน

มีคำพูดของหลายคนบอกว่า ความทรงจำในวัยมัธยมเป็นช่วงแห่งความหอมหวานของชีวิต แม้จะห่างช่วงวัยนั้นมานานแล้ว แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าทุกคนยังคิดถึงช่วงแห่งความสับสน วุ่นวาย และความสุขที่เกิดขึ้นในขณะนั้น มากจริง ๆ หลายคราที่นัดรวมรุ่นในวงสนทนาก็ไม่วายที่จะกล่าวถึงเรื่องราวในวัยมัธยม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวของตัวเอง เพื่อน หรือแม้แต่อาจารย์ในความทรงจำ เมื่อกล่าวถึงอาจารย์ในความทรงจำถ้าไม่ใจดีสุด ๆ ก็คงเป็นอาจารย์ที่ดุสุดโต่ง นักเรียนถึงนำเอาวีรกรรมของท่านทั้งหลายมาเล่าขานอยู่เสมอเมื่อไม่นานมานี้หน้าเฟซบุ๊กของภูพิงค์มีการแชร์รูปอาจารย์คนหนึ่งซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนที่ภูพิงค์เป็นครูอยู่นั้น อีกไม่นานอาจารย์ท่านนี้กำลังจะเกษียณอายุราชการ ภูพิงค์กลับมามองย้อนไปเพราะคุ้นเคยกับอาจารย์ท่านนี้เป็นอย่างดี ในฐานะเพื่อนร่วมงานปัจจุบัน อาจารย์คงผูกพันกับที่นี่ไม่น้อยเลย ภูพิงค์รับรู้ได้ถึงความรักโรงเรียน รักในความเป็นลูกน้ำเงิน - ชาว ที่มีมายาวนานกว่า 123 ปี แม้ภูพิงค์จะไม่ใช่วัยเยาว์เท่าที่นี้แต่ก็พอจะทราบถึงความรักโรงเรียนของเหล่าบรรดาศิษย์เก่าและอาจารย์ที่นี่ได้เป็นอย่างดี

หลาย ๆ โรงเรียนอาจพบเจอรุ่นพี่ที่เป็นนักเรียนรุ่นแรก แต่คงไม่ใช่กับโรงเรียนแห่งนี้ ด้วยเหตุที่โรงเรียนมีมานานกว่า 123 ปี การพบเจอรุ่นพี่โรงเรียนคงเป็นไปได้ยาก แต่อย่างน้อยภูพิงค์ก็รู้ประวัติที่นี่เป็นอย่างดี โรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครสงขลา เป็นโรงเรียนหลวงของจังหวัดสงขลา ผู้ก่อตั้งคือ เจ้าพระยาสยามรราช (ปั้น สุขุม) สมัยที่เป็นพระยาสุขุมนัยวินิต ข้าหลวงเทศาภิบาล สำเร็จราชการมณฑลนครศรีธรรมราชซึ่งเป็นผู้ที่รักและสนใจเรื่องการศึกษา เริ่มจัดตั้งโรงเรียนชั่วคราวเป็นสถานที่เรียน เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2439 มีนักเรียน 12 คน โดยได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต

จากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งนามโรงเรียนว่า "มหาวชิราวุธ" มีครูทองดีเป็นครูใหญ่ ซึ่งดำเนินการสอนในแบบโรงเรียนมหาดเล็กหลวง

วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2439 ถือเป็นวันกำเนิดโรงเรียน พระยาสุชุมวินิต และพระยาวิเชียรคีรี (ชม ณ สงขลา) ผู้ว่าราชการเมืองสงขลาขณะนั้น ร่วมกันจัดงานเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธสยามมกุฎราชกุมาร (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6) ขึ้นเป็นการพิเศษ ในโอกาสนี้ พระยาสุชุมวินิต ได้อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ซึ่งได้รับพระราชทานจากประเทศอังกฤษมาประดิษฐานไว้บนแท่นบูชา เพื่อให้ข้าราชการ ประชาชนชาวสงขลา ได้เคารพสักการะและถวายพระพรชัย อาศัยโอกาสอันเป็นมหามงคลนี้ พระยาสุชุมนัยวินิต ได้จัดให้มีการเรียไรเงินเพื่อจัดให้สร้างโรงเรียนที่ถาวรขึ้น มีโครงการจะสร้างที่บริเวณวัดนาถม (โรงเรียนวิเชียรชมในปัจจุบัน) มีพื้นที่กว้างขวาง (19 ไร่ 47.5 ตารางวา) และสามารถรวบรวมเงินได้ 3,940 บาท

ในระยะแรก พระยาสุชุมนัยวินิต ได้ใช้ศาลาชำระความ(เก่า) ของพระยาวิเชียรคีรี (ชม ณ สงขลา) ซึ่งว่างอยู่เป็นอาคารเรียนของโรงเรียนเป็นการชั่วคราว โดยยุบเลิกโรงเรียนที่วัดแค โอนนักเรียนมาเรียนที่เดียวกันในวันแรกเปิดเรียน มีนักเรียน 50 คน มีนายทองดี ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ซึ่งต่อมาได้รับบรรดาศักดิ์เป็นหลวงมลราชภักดิ์บำรุง

เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธสยามมกุฎราชกุมาร พระยาสุชุมนัยวินิต ได้ขอรับพระราชทานราชานุญาตตั้งนามโรงเรียนว่า "มหาวชิราวุธ" ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

มาถึงตรงนี้หลายคงจะพอเดากันออกแล้วว่าโรงเรียนที่ภูพิงค์สอนหนังสืออยู่นั้นคือโรงเรียนอะไร แต่สิ่งที่สำคัญที่ทำให้นักเรียนทั้งศิษย์เก่าศิษย์ปัจจุบันและรวมไปถึงครูอาจารย์ผู้สอน ยึดมั่นมาตลอด เป็นวลีที่ปรากฏอยู่

หลังปกเสื้อผ้าของโรงเรียน หรือปรากฏตามป้ายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็ นรถโรงเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องเรียน หรือ แม้แต่หอประชุม นั่นก็คือ "เกิดมาต้องตอบแทนคุณแผ่นดิน" คือ วลีที่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และอดีตนายกรัฐมนตรี พุดตลอดชีวิตการ "รับใช้ชาติ" ส่งผ่านถึงคนสงขลาที่ยึดคำพุดนี้ในการดำเนินชีวิต

หม่อมจรัส หรือครูจรัส ครูผู้สอนภาษาไทย ที่โรงเรียนแห่งนี้ ซึ่งอีกเพียงแคปีเดียว ท่านก็จะไปใช้ชีวิตปลูกต้นไม้ ทำสวนหลังอายุ 60 ปี หม่อมจรัสเป็นเพียงชื่อที่นักเรียนเรียกท่าน เนื่องจากท่านจะนั่งประจำอยู่ที่ห้องหอจดหมายเหตุสงขลา ท่านเป็นบุคคลที่ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนหรือแม้กระทั่งภาษาใต้เป็นอย่างดี ท่านชอบสนทนาภาษาใต้กับครูในโรงเรียนหรือแม้กระทั่งนักเรียนที่ท่านสอน นั่นเพราะท่านเปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาถิ่นใต้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่ท่านจะต้องแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน มาถึงตรงนี้การกระทำของหม่อมจรัสทำให้อุพิงค์นึกถึงใครบางคนทีเพ็งเจอกันเมื่อไม่นาน ในเรื่องของการปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนรักในภาษาถิ่นของตน ภูพิงค์ได้มีเวลาพอที่จะนั่งสนทนากับหม่อมจรัสในห้องหอจดหมายเหตุสงขลา หม่อมจรัสท่านพุดถึงพลเอกเปรมฯ ว่าป่าเคยพุดถึงความรู้สึกที่มีต่อโรงเรียนแห่งนี้ว่า

"ตั้งแต่เราเป็นเด็ก ได้อาศัยเรียนหนังสืออยู่ที่นี้ ได้อาศัยบุญคุณของครูที่สอนหนังสือให้เราจนเติบโตขึ้นมายังความรู้ไปประกอบอาชีพได้ เพราะฉะนั้นถ้าพุดถึงบุญคุณของโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชวุธที่ยังอยู่แล้วกำใหญ่หลวงจังหวัดภูเก็ตบรรยายให้ไว้เหม็ดได้ว่ายังความไว้สึคนึกคิดพันปรือ ไร่อย่างเดียวว่าถ้าหมายังโรงเรียนมหาวิทยาลัยแล้ว กำน่าว่าเราไม่เป็นคนเหมือนที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้หล่าว อาจือเป็นคนเบลอ คนที่ขาดหุ้นหมายังประโยชน์ต่อสังคม"

เป็นคนที่น่ารังเกียจ แต่เมื่อโรงเรียนมหาวิทยาลัย ได้ปั้นให้เป็นคนดีและสามารถมีความรู้ สามารถประกอบอาชีพได้ค้ำนี้กำหนดมายังปัญหาที่เราถือถือว่าโรงเรียนนี้คือพ่อแม่ทางวิชาการของเราตั้งแต่เกิดมา”

เมื่อหม่อมจรัสพูดมาถึงตรงนี้ ภูพิงค์ก็จินตนาการภาพในหัวตามขึ้นมาทันทีและนั่นก็ปฏิเสธไม่ได้เลยว่ามันไม่จริง จากนั้นหม่อมจรัสก็พูดต่อว่า

“พ่อของป่าให้ความสำคัญกับการศึกษา เพราะเห็นแก่ความก้าวหน้าในชีวิตต้องยอมขายทรัพย์สินเพื่อแลกกับโอกาสที่ดีในชีวิตของลูกชาย ป่าจึงต้องจากสงขลาขึ้นรถไฟจากสถานีหาดใหญ่ไปพร้อมพี่ชูป (พี่ชายคนโต) นับว่าเก่งหมาน้อยเพราะท่านสามารถเข้าเรียน ม.7 ที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย แต่การใช้ชีวิตที่กรุงเทพฯ หมาได้สวยหรูเท่าไร ชีวิตที่กรุงเทพฯ ของท่านค่อนข้างลำบาก พ่อส่งเงินมาให้ใช้เดือนละ 10 บาทเท่านั้น”

ภูพิงค์อ้าปากค้างด้วยความตกใจว่าเงิน 10 บาท เป็นจำนวนเงินที่น้อยมากเมื่อเทียบกับสมัยนี้ แต่ถ้าสมัยก่อนจะต้องใช้ทั้งเดือน เงินเพียงเท่านี้ก็ นับว่าน้อยอยู่ดี สำหรับการใช้จ่ายตลอด 1 เดือน

หม่อมจรัสได้เล่าต่อว่าท่านมีความใฝ่ฝันของท่านคืออยากเป็นหมอ แต่การเรียนแพทย์ต้องใช้เงินเยอะ เพื่อนจึงแนะนำให้เข้าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ (สมัยนั้นเรียกว่าโรงเรียนเท็กซนิคทหารบก) ขณะที่ท่านอายุเพียง 21 ปี เกิดสงครามอินโดจีน (พ.ศ.2484) ท่านได้รับคำสั่งให้เดินทางเข้าปอยเปต ถือเป็นแนวหน้าด้านการรบได้รับการติดตามและรับกระป๋องกลางสนามรบ

จากนั้นท่านได้รับการติดยศเป็น ร้อยตรีเปรม ตินสุลนนท์ รบอยู่นาน 4 ปี หลังจากนั้นท่านได้รับทุนไปศึกษาต่อที่โรงเรียนยานเกราะของกองทัพสหรัฐฯ ประสบความสำเร็จจนท่านก้าวสู่ตำแหน่งสูงสุดในเหล่าทหารม้า เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2511 ด้วยวัย 48 ปี มาถึงตรงนี้ภูพิงค์พบว่าท่าน

พยายามทำให้ชีวิตของท่านดีขึ้นด้วยความพยายามของท่านเอง นี่คงเป็นศิษย์เก่าตัวอย่างที่นักเรียนในโรงเรียนควรยึดเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต เมื่อเทียบกับนักเรียนสมัยนี้แล้วนั้น มุ่งให้ความสำคัญไปที่วัตถุภายนอกเรียนอย่างสบายไม่กลัวความลำบากเพราะพ่อแม่ ตามใจเป็นส่วนใหญ่ ความเคารพที่มีต่อครูบาอาจารย์ก็เริ่มลดหายไป นี่คงเป็นปัญหาที่ครูหลาย ๆ โรงเรียนต่างพบเจอเหมือนกัน

“นี่ภูพิงค์ **สุไร้**หมายว่าป่าแกมมีเพื่อนรักแถมคนนิ่งเป็นคนถึบสามลื้อ”

มาถึงตรงนี้ภูพิงค์ก็ได้อ้าปากค้างเป็นครั้งที่สอง ในหัวของเธอมันกำลังบอกเธอว่าอย่าเชื่อนะ มันไม่มีทางเป็นไปได้ คนระดับนั้นจะมีเพื่อนถึบสามลื้อได้อย่างไร

“เรื่องนี้คนที่เคยฟังป่า**หลง**ถึงเพื่อนของป่าจะ**ไร้ดี** เขาเรียกกันว่าตำนานเพื่อนรัก**หมายัง**ชนชั้น หลาย ๆ คนน่าจะเคยได้ยินเรื่อง**ลุงช่วย** ลุงถึบสามลื้อซึ่งเป็นเพื่อนเล่นกับป่า**แรกเอียด** ๆ เพราะบ้านอยู่ติดกัน**กำลวด**รื้อมาเล่นกันทุกวัน ลุงช่วยเล่าให้ฟังว่าหลังจากป่าได้รับตำแหน่ง**นายกรัฐมนตรี**กำลังมาปฏิบัติภารกิจที่สงขลาบ่อย ๆ แก่คิดว่าป่า**นำอิจำหมา**ได้แล้วเพราะจากกันเป็นเวลาหลายปี ลุงช่วยเล่าว่าระหว่างไป**ยื่นทำรับ**ป่า**แก่**ทำตัวเป็นชาวบ้านธรรมดา ๆ คนหนึ่ง พอท่านเดินผ่านมาและเห็น**กำริบ**ตรงเข้ามาหา ทักทายด้วยภาษาถิ่นได้และใช้คำเดิม ๆ ที่เคย**หลง**กันเหมือน**แรกยังเอียด** ๆ”

ภูพิงค์และหม่อมจรัสต่างยิ้มด้วยแววตาที่ซาบซึ้ง โดยที่ทั้งสองคนไม่ได้นัดกันยิ้มมาก่อนเลย ทั้งภูพิงค์และหม่อมจรัสคงเข้าใจและรับรู้ความรู้สึกของลุงช่วยได้เป็นอย่างดี

หลังได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก วันหนึ่งหลังการรัฐประหารในปี 2520 พล.อ.เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี เรียกไปพบและบอกว่าจะแต่งตั้งให้เป็น รมช.มหาดไทย ปีถัดมาก็ก้าวขึ้นไปเป็น ผบ.ทบ.

และในปี 2523 เขาขึ้นสู่ตำแหน่งสูงสุดในทางการเมือง บนเก้าอี้ นายกรัฐมนตรี ถึง 3 สมัย ตลอดเวลาการดำรงตำแหน่งนี้วันสุดท้ายที่ทำเนียบรัฐบาล สීමมวชนทุกแขนงกล่าวยกย่องพลเอกเปรม ว่าเป็นผู้ที่มีแต่ความซื่อสัตย์สุจริต

หลังพลเอกเปรม ตินสุลานนท์ เริ่มรับราชการทหาร จนถึงตำแหน่งสูงสุดคือผู้บัญชาการทหารบก ก้าวสู่ชีวิตทางการเมืองเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และเป็น นายกรัฐมนตรียาวนานถึง 8 ปี 5 เดือน ได้ฝ่าฟันมรสุมทางการเมืองและต่อสู้กับความยากจนในชนบท ท่านกลายเป็นบุคคลของแผ่นดิน วันที่ 23 สิงหาคม 2531 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พลเอกเปรม เป็นองคมนตรี ต่อมาในวันที่ 29 สิงหาคม 2531 ประกาศยกย่องให้เป็นรัฐบุรุษของคนทั่วประเทศถึงแก่อสัญกรรมอย่างสงบในวัย 98 ปี หลังมีอาการป่วยหัวใจล้มเหลวและเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 62 ที่ผ่านมานี้เอง

“ภูพิงค์นี่หม่อมหลวงกับเธอนานเหมือนนะเนี่ย เนือยข้าวหม้าย
วันนี้หม่อมคตข้าวหอมมากินด้วยกันนะ หม่อมทำจิ้งจ่าง แกงเลี้ยงทะเล
และกุ้งผัดเคยมมา หม่อมคตข้าวมาจิงหุ เตียวแซบกินนะได้หมาชู่ชี่เวลา
คาบสอนนักเรียน ลูกไม้กำยงนะชุมไฟกับยาหนัดมี 2 อย่าง”

หม่อมจรัสคือผู้ใหญ่ที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี ท่านมักจะชักชวนคนนั้นคนนี้
มาทานข้าวกับท่านทุกวัน ในแต่ละวันก็จะพาข้าวปลาอาหารมาเหลือเพื่อ
เผื่อให้คนอื่น ๆ

“ได้เลยคะหม่อม หนูกำลังหิวพอดีเลยคะ วันนี้ขอพาอาหารของ
หม่อมมาคะ นำกินทุกอย่างเลยคะ”

ภูพิงค์ดูท่าทางหิวมากจริง ๆ

“ตอนตักแกงทะเลระวังมันอิฐดใส่เสื่อเอานะเตียวอิชักหมาออก
ได้ซื้อใหม่กันแหละไม่พักได้จะหมัดเบียไว้ ตัวหม่อมกะไต่กับการคตข้าวหอมมา

โรงเรียนทุกวัน เพราะเป็นการจะหมดเบี้ย เธอก็ต้องฝึกไว้ละภูพิงค์”

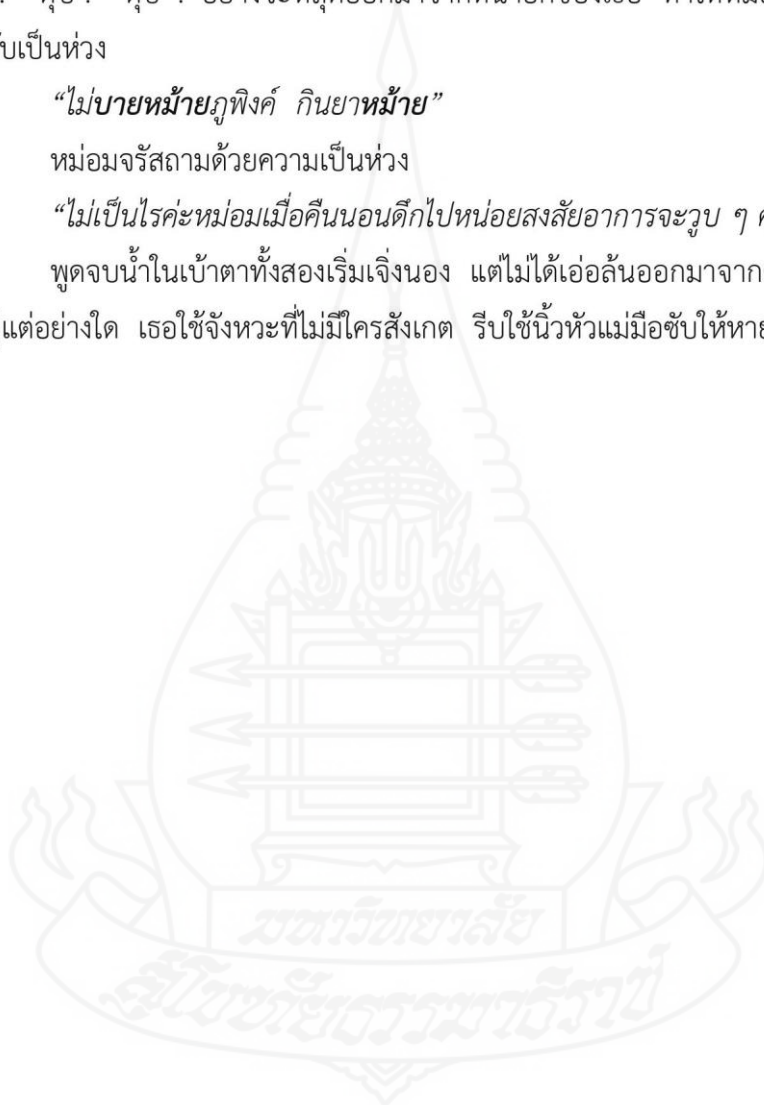
เสียงที่สอนด้วยความหวังดีทำให้ภูพิงค์รู้สึกอบอุ่นหัวใจ เหตุการณ์ที่กำลังดำเนินข้างเปรียบได้กับพ่อที่กำลังสั่งสอนผู้เป็นลูก แต่ไม่นานสีหน้าของภูพิงค์ก็ริบซีด มือที่จับซ่อนข้าว อยู่ดี ๆ ก็สั่นไม่เป็นจังหวะ หัวใจเต้นตุ๊บ! ตุ๊บ! ตุ๊บ! อย่างจะหลุดออกมาจากหน้าอกของเธอ ทำให้หม่อมจรัสถึงกับเป็นห่วง

“ไม่บายหม้ายภูพิงค์ กินยาหม้าย”

หม่อมจรัสถามด้วยความเป็นห่วง

“ไม่เป็นไรคะหม่อมเมื่อคืนนอนดีก็ไปหน่อยสงสัยอาการจะวูบ ๆ ค่ะ”

พูดจบน้ำในเบ้าตาทั้งสองเริ่มเจิ่งนอง แต่ไม่ได้เอ้อล้นออกมาจากดวงตาทั้งคู่แต่อย่างใด เธอใช้จังหวะที่ไม่มีใครสังเกต รีบใช้นิ้วหัวแม่มือซบให้หายไป

อภิธานศัพท์

ตอน 7 เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน

คำศัพท์	ความหมาย
กะได	ก. ชิน ทำจมนชิน
กำ	สัน. แล้ว จึง ย่อม
น่าว่า	ก. เต่า, คาคดหมาย, คาคดคะเน
ขาดหุ่น	ก. อากาสติเลอะเลือน ไม่เต็มเต็ง
แซบ	ก. ريب
คางจัน	สัน. ไม่มี
จ้งหู่	ว. มากเหลือหลาย เช่น มีเงินมากมายกำยกอง
จ้งจ้าง	น. ปลาแห้งตัวเล็ก, ปลากระทัก
ฉูด	ก. การกระเด็น
ซูซี่	ว. จวนเจียน
ซุมโพ	น. ผลไม้ชนิดหนึ่ง คือชมพู่
เดิบ	ว. โต เช่น พี่คนใหญ่ คนโต เช่น เขยใหญ่ มีขนาดโตกว่าหรือสำคัญกว่า
ถานี้	น. หน่วยที่ตั้ง, ที่ทำการ มาจาก “สถานี”
ท่า	ก. คอย เช่น รอรถ รอเรือ
ทะ	น. กะทิ
นักแรง	ก. เกินเหตุ เกินไป
เนือย	ก. หิว
บายหม้าย	คำถาม. แปลว่า สบายดีไหม
เบลอ	ก. ทะลิ่ง.

คำศัพท์	ความหมาย
พันปรี้อ	คำถาม แปลว่า เป็นไรบ้าง
ยัง	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
ยาหนด	น. สับปะรด
แรก	สัน.เมื่อ
โรรู้	ก. รู้
โรรู้เหม็ด	ก. รู้ทุกอย่าง
ลูกไม้	น. ผลไม้
สู	น. เธอ
หมัดเปี้ย	ก. นำเงินมาผูกรวมไว้ (เก็บเงิน)
หมา	คำขาน. ไม่
หม้าย	ว. มิ, ป, มิได้, เป็นคำห้าม ตรงกันข้ามกับคำรับ
หมายัง	ก. ปฏิเสธ.ไม่มี
แหลง	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย
อิ	ก. กำลังจะกระทำ, กำลังเริ่ม
เอียด ๆ	ว. ย่อม, น้อย, นิด, ไม่ใหญ่.

คิดว่าอย่างไร ?

1. เหตุใดป่าเปรมถึงยังปฏิบัติต่อลุงซ้ายเหมือนเดิม
2. เพราะเหตุใดหม่อมจรัสถึงรู้เรื่องราวชีวิตของป่าเปรมเป็นอย่างดี
3. ภูพิงค์ร้องไห้ด้วยสาเหตุใด
4. เหตุใดจึงทำให้ป่าเปรมเป็นที่ศรัทธาของประชาชนจำนวนมาก
5. ต้องทำอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่า “เกิดมาต้องตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน”

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 8 สะพาน.....สายมรณะน้ำน้อย

วันนี้ 8 ธันวาคม 2562 ได้เกิดเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่เกิดในวันนี้ แต่อยู่ในปี พ.ศ 2484 เมื่อญี่ปุ่นส่งกำลังพลเข้ารุกรานไทยในหลายพื้นที่ชายทะเลของไทยได้กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ไทยจำเป็นต้องเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 2 ในเวลาถัดมา แม้ว่าเบื้องต้นเมื่อครั้งที่อังกฤษและฝรั่งเศสประกาศสงครามกับเยอรมนีในเดือนกันยายน พ.ศ. 2482 อันเป็นจุดเริ่มต้นของสงครามโลกครั้งที่ 2 ไทยจะประกาศ “วางตัวเป็นกลางอย่างเคร่งครัด” ก็ตาม

อย่างไรก็ดีการวางตัวเป็นกลางของไทยมิได้หมายความว่าไทยปฏิเสธการใช้กำลัง เพราะเมื่อฝรั่งเศสพลีงพล้ำตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ให้กับเยอรมนีรัฐบาลชาตินิยมของไทยในสมัยนั้นก็เริ่มเคลื่อนไหวเพื่อที่จะยึดเอาดินแดนลาวและกัมพูชาที่ตกอยู่ภายใต้ความครอบครองของฝรั่งเศสมาเป็นของไทย ทำให้ “ญี่ปุ่น” ซึ่งเข้ามามีอิทธิพลอยู่ในอินโดจีนเข้ามาใกล้เกลี้ย และฝรั่งเศสได้ยอมมอบดินแดนบางส่วนให้กับไทยในช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2484

โดยเดินทางเข้าไทยทั้งทางบกและทางทะเลด้านอ่าวไทย 7 จังหวัด คือ สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช สงขลา และปัตตานี เพื่อขอผ่านไปตีพม่าและมลายูของอังกฤษ จนเกิดปะทะกับ ทหารตำรวจและยุวชนทหารไทย ซึ่งได้ต่อสู้อย่างดุเดือด ในที่สุดรัฐบาลไทยโดยจอมพล ป. พิบูลย์สงคราม ได้ประกาศอนุญาตให้ทหารญี่ปุ่นเดินทางผ่านประเทศได้

ขณะที่ทางภาคใต้และอรัญประเทศมีการต่อสู้ต้านทานอย่างหนักโดยวีรกรรมในวันนั้นที่เป็นที่กล่าวขวัญยกย่องเกิดขึ้นสองที่ ที่หนึ่งคือที่จังหวัดชุมพร เมื่อญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกและนัดรวมพลยังสะพานท่านางสังข์ เพื่อมุ่งเข้าสู่ตัวเมืองชุมพร หลวงจรูญประศาสน์ (จรูญ คชภูมิ) ข้าหลวงประจำจังหวัดชุมพร เมื่อได้ทราบข่าวการยกพลขึ้นบกของทหารญี่ปุ่นราว 6 นาฬิกา 30 นาที จึงสั่งให้

พันตำรวจตรีหลวงจิตการุณราษฎร์ ผู้กำกับการตำรวจภูธร และร้อยเอก-
ถวิล นิยมเสน ผู้บังคับหน่วยฝึกยุวชนทหารที่ 52

จัดกำลังไปด้านทานกองทัพญี่ปุ่นที่จะเข้ามาทางปากน้ำชุมพร ในเวลา
ประมาณ 7 นาฬิกา 15 นาที โดยร้อยเอก ถวิล นิยมเสน ได้เคลื่อนย้ายกำลังออก
ปฏิบัติการ โดยแบ่งกำลังออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เดินทางมุ่งไปรักษาเส้นทาง
อ่าวพังกา ส่วนที่ 2 เคลื่อนย้ายโดยรถยนต์บรรทุกตามเส้นทางชุมพร-ปากน้ำไป
สะพานท่านางสังข์ โดยทั้งสองหน่วยนั้นมีกำลังพลรวมกันประมาณแล้วเพียง 40
นาย อีกทั้งยุวชนทหารทั้งหมดที่เข้าการรบ เป็นยุวชนทหารชั้นปีที่ 2 และกำลัง
ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่านั้น

ต่อมาในวันที่ 9 ธันวาคม ได้มีการเรียกประชุมวิสามัญของ
สภาผู้แทนราษฎรเป็นการด่วนเพื่อที่รัฐบาลจะได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า
ทางรัฐบาลได้ยินยอมให้ญี่ปุ่นผ่านประเทศไทย เพื่อไปมาเลเซีย สิงคโปร์ และพม่า
“เพราะไม่มีทางจะต่อสู้ด้านทานกำลังกองทัพญี่ปุ่นได้จึงยอมตามคำขอ”

“ภูพิงค์ เธอเคยสังเกตมั้งหม้าย เวลาขับรถไปแถวบ้านน้ำน้อยที่ไร
มันไร้สีหรือไร้ กลัว ๆ แวงข้างทางโดยเฉพาะทางผ่านสะพานรถไฟสายมรณะ
400 ศพ”

ยาหนมเริ่มบทสนทนาหลังจากที่เธอเห็นภูพิงค์กำลังอ่านหนังสือ
สงครามโลกครั้งที่ 2

“ทำไมกันนะถึงได้เรียกเช่นนี้ ฉันไม่ทราบประวัติของที่นี่เลย เคยแต่หัน
มองเวลาผ่านไปหาดใหญ่ แต่ก็แอบคิดว่าเหมือนสะพานข้ามแม่น้ำแคว
ที่กาญจนบุรีมาก ในโครงสร้างของสะพาน”

ภูพิงค์พูดจากสิ่งที่ตนเองรู้สึก

“วันนี้ฉันพร้อมอีเลาเรื่องราวขนหัวลุกของที่นี่ให้เธอได้ฟัง”

ยาหนมมีท่าทางที่จริงจังมาก

“ตาของฉันทเคยเล่าว่าแรกครั้งที่กองทัพจักรวรรดิญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกที่จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นการทำให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน **ค่า**รุษเกิดสงครามเอเชียบูรพา **แรก**ญี่ปุ่นร่วมมือกับเยอรมันเพื่อยึดครองโลก โดยกองทัพญี่ปุ่นหวังยึดประเทศในแถบเอเชียและในช่วงราว ๆ เทียงคิ่นถึงตีสองของวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ.2484 กองทัพญี่ปุ่นได้เคลื่อนพลมาทาง **เลอ**าวไทย และยกทัพขึ้นบก **จ**ังหวัดสงขลา โดยมีเป้าหมายใช้เมืองสงขลาเป็นทางผ่านเพื่อไปยึดแหลมมลายูและอินเดีย ซึ่งทางฝั่งไทย **ห**มาไว้ล่วงหน้ามาก่อน **ร**แรกของกองทัพญี่ปุ่นเดินทางมาถึงเกาะหนูเกาะแมว **ก**่าได้ส่งเรือเล็กลำเลียงไพร่พลเข้าสู่เมืองสงขลา โดยขณะนั้นทางทหารฝั่งสงขลา **ห**มาทันได้ตั้งหลัก ทำให้กองทัพญี่ปุ่นใช้เวลา **ห**มา **ก**ี่ชั่วโมง **ก**่าสามารถยึดเมืองสงขลาได้สำเร็จ กองทัพญี่ปุ่นเตรียมการวางแผนมาเป็นอย่างดีทุกสิ่งทุกอย่างในเมืองสงขลา **ห**หมด **ห**มาว่าอิเป็นรถยนต์ **ร**ถเครื่อง **ร**ถถีบ **บ**่อน้ำ **ห**นามบิน **ร**ินและเสปียงแต่ **ก**่ายัง **โ**หมทหารสงขลาบางส่วน ทั้งที่สวนตุลและค่ายเสนาณรงค์ **ท**่าเจตนา **ย**ิ่ง **ส**ู้ **ส**ัก **ด**ัก **ก**ั้น กองทัพญี่ปุ่น โดยกองทัพญี่ปุ่นได้ใช้ **ร**ถถีบลำเลียงไพร่พลไปทางถนนไทรบุรี (กาญจนวนิช) เพื่อเข้าสู่เมืองหาดใหญ่และเลยผ่านไปยังแหลมมลายู แต่ **ย**ิ่งเหตุการ์ณหนึ่ง ที่เป็นเหมือนวีรกรรมของชาวบ้านน้ำน้อยซึ่งพยายามสกัดกั้นกองทัพญี่ปุ่น **ร**่วม **ล**ง **ร**อง **ก**ับ **ท**หาร **จ**าก **ค**่าย **ส**เ **น**า **ร**น **ร**งค์ **จ**ังหวัด **ข**า **บ**ัน **ด**อ **น**า **และ** **ช**อง **ข**า **น**้ำ **น**้อย **ท**หาร **ญ**่ **ป**ุ่น **ค**ล **เ**ื่อน **ท**ัพ **มา** **ร**ือ **ย** ๆ **จน** **ถึง** **จ**ังหวัด **ข**า **บ**ัน **น**้ำ **น**้อย **ซึ่ง** **ใน** **ขณะ** **นั้น** **คง** **เป็น** **เวลา** **ด**า **ด** **ฟ้า** **ร**ีก **ทั้ง** **ชาว** **บ้าน** **น้ำ** **น้อย** **และ** **ทหาร** **ได้** **ร**่วม **ล**ง **ร**อง **ตั้ง** **แนว** **ป**อง **ก**ัน **ท**หาร **ญ**่ **ป**ุ่น **ที่** **แถว** **สะพาน** **รถไฟ** **บ้าน** **น้ำ** **น้อย** **และ** **ยัง** **คำ** **สั่ง** **ให้** **เจ้า** **หน้า** **ที่** **เหมือง** **หิน** **ระ** **เบ** **ิด** **ราง** **รถไฟ** **ให้** **ขาด** **แล้ว** **นำ** **ไป** **ไม้** **ไ** **ห** **ญ** **่า** **ร** **วม** **ถึง** **เศษ** **กิ่ง** **ไม้** **เอ** **ียด** ๆ **มา** **ปิด** **บัง** **อำ** **พร** **าง** **เอา** **ไว้** **ว่า** **ราง** **สะพาน** **ยัง** **ไม่** **ขาด**”

ถึงตรงนี้อาหนมพูดนานจนรู้สึกตนเองคอแห้ง

“พักเดียวใจนะภู่พิงค์ สาว่าคอแห้ง มิกน้ำเดียวใจ”

ยาหนมพักยกของการเล่าเรื่อง พลันหันไปด้านหลังเบาะคนขับรีบคว้าขวดน้ำที่อยู่ใกล้มือ ดื่มอย่างกระหาย

“มาต่อ จากนั้นทหารญี่ปุ่นเคลื่อนทัพมาถึงบ้านน้ำน้อยด้วยรถไฟ ช่วง**คาดฟ้าเริก**รถไฟที่ลำเลียงทั้งทหารและเสบียง**กำพล**ตรงลงสู่แอ่งน้ำใหญ่ที่ไหลมาจากเหมืองแร่เก่า ทหารญี่ปุ่นหลายคนถูกรถไฟทับ**ซีเบ็ง** บางคน**กำถูก**รถไฟชนจน**พลัดน้ำ** ในจำนวนนั้นยังอยู่หลายคน**ที่พลัด**แอ่งน้ำไปพร้อม ๆ กับขบวนรถไฟส่วนพวกที่พยายามว่ายน้ำเข้าหาฝั่ง**กำถูก**ทหาร ตำรวจระดมยิงด้วยปืนพกศพตาย**จุ่มหมุน**แอ่งน้ำ**คำรุษ** บ้าง**กำว่า**ทหารบางคน**ที่ว่ายน้ำ**ขึ้นฝั่งได้ถูกชายฉกรรจ์ขวาน้ำน้อยใช้มีด ดาบ ขวาน ฟันอย่าง**หมายังมี**มือ บางคนแขนขาด บางคนขาหัก บางคนคอขาดด้วยคมดาบเลือดท่วมแอ่งแห่งนี้**อย่าง**สยดสยองพูดแล้วฉันยังขนลุก”

ทันทีที่พูดจบขนแขนของยาหนมก็ลุกขึ้นตั้งชันทันที

“แล้วตาของเธอรู้เรื่องนี้ได้ไง มันมีบันทึกไว้หรือ?”

ภู่พิงค์ถามด้วยความสงสัย

“บันทึก**กำมี** หนังสือ**กำมี** แต่ว่าตาของฉันเคยไป**แหล่ง**กับผู้เฒ่าคนหนึ่งชื่อว่า ตาประมวล สวัสดิ์ อายุราว ๆ 80 - 90 ปี ตอนที่เจอ**แก**เป็น**ลับ**แหรออยู่ที่วัดพระบาทบ้านพรุ แกเป็นหนึ่งในพลทหารที่**สู้**กับญี่ปุ่นที่เขาบันไดนาง**จังหววน**บ้านน้ำน้อย แกเล่าให้ตาฉันฟังถึงวันเกิดเหตุว่า**แก**เป็นทหารอยู่ที่ค่ายเสนาณรงค์ **ยัง**คำสั่ง**กำว่า**พากันไปตั้งรับสกัดกั้นกองทัพญี่ปุ่น ทั้งสองฝ่ายต่อสู้กันอย่างดุเดือด ทหารฝั่งไทยและญี่ปุ่นเสียชีวิต**คำร**ู ตาประมวลเล่าต่อว่าญี่ปุ่น**ถึ**บรถ**ถึ**บมา โหมเรา**ยัง**ญี่ปุ่น**เท่า**ไหร่**กำ**หมา**หมัด** ยิ่งแล้วยิ่งอีก**กำ**หมา**หมัด**สักที ยิ่ง**กะ**เต**จน**ชี**คร**้าน**ยัง** ญี่ปุ่น**มา**คำ**ร**ุ**ย**เหลือเกิน แก**ยัง**อยู่กับเพื่อนที่ชื่อ**นิกร** ชิง**หมี่**เพื่อน**แก**ที่ชื่อ**นิกร**หมาตายแต่**นิกร**ดำ**แม่**...**นิกร**ยังอยู่ข้าง ๆ

แกยิงหรือกำหมาเหม็ด ยิงพักเดียว ทหารญี่ปุ่นซิเบ็งไปคารุยแล้ว แต่กำหมาเหม็ดลั๊กที่เพื่อนแกที่ชื่อนิกรนิกรพูดขึ้นว่า “เหย็ดเหม็ดต่อไดอิเหม็ดลั๊กที่!!” สิ้นคำพูดนั้น ผางเข้าหน้าผากเพื่อนแกเพื่อนแกนอนซิเบ็งอยู่แค่แก ทหารญี่ปุ่นตั้งหลักได้กำระดมยิงตอบโต้กลับมาจัง จนระยะเวลาการสู้รบของทั้ง 2 ฝ่ายผ่านไปถึงฉายเที่ยง ทางฝ่ายไทยได้รับคำสั่งหยุดยิง ทางการไทยยอมให้ญี่ปุ่นใช้พื้นที่สงขลาและหาดใหญ่ เพื่อเดินทางไปยังมลายูได้ในที่สุดเมืองสงขลาเก่าเต็มไปด้วยทหารญี่ปุ่น

ตาประมวลแล้วว่าทหารญี่ปุ่นสามารถเดินไปไหนต่อไหนได้บาย ๆ ยังเรื่องราวเกี่ยวกับการที่ทหารญี่ปุ่นเอาดาบซามูไรมาแลกกล้วยน้ำว่าหนึ่งหวีในวันที่ญี่ปุ่นพ่ายแพ้สงครามสำรวจพบว่าทางฝ่ายไทยยังทหารซิเบ็ง 2 นายพลเรือน 2 คน และเชื่อกันว่าผลจากการรบที่สะพานมรณะบ้านน้ำน้อยในแรกนั้นทำให้มีทหารญี่ปุ่นซิเบ็งราว 400 - 500 ศพ และชาวบ้านเขาเชื่อกันว่า

สถานที่ไหนก็ตามที่มีคนตายโหง สถานที่แห่งนั้นจะเฮี้ยนหนัก คนเผ่าคนแก่มากหลายคน**เยี่ยง**สะพานรถไฟแห่งบ้านน้ำน้อยว่า.. สะพานสายมรณะ บ้างกว่าว่าเป็นสะพาน**ปิศาจ**ตายโหง หลังจากที่ตาฉันทกลงกับลุงประมวลเสร็จ ตาฉันทากลับไปเปิดหนังสือของ อาจารย์สรค์ชัย แฟงสภา หนังสือมีชื่อว่า ทะเลเลือด อ่าวสมิหลา และสมรรถภูมิช่องเขาน้ำน้อย พบว่ายังชื่อของลิบโทนิกร อยู่ในรายชื่อผู้เสียชีวิตที่ช่องเขาน้ำน้อยจริง แปลว่าเรื่องที่ตาประมวลเล่าให้ตาฉันทฟังเป็นเรื่องจริง แต่**หมา**ได้ถูกจดบันทึกเอาไว้เท่านั้นเอง”

“แล้วเคยมีใครเจอผีหรือวิญญาณบ้างไหมยาหนม”

ภูพิงค์ดูสนใจเรื่องราวลึกลับนี้ขึ้นมาทันที

“ตาฉันทว่าในอดีตเคยยังกลุ่มคนมายืนโบกรถอยู่ที่แถว ๆ สะพานรถไฟโบกรถเพื่อออกไปสงขลาพอรถให้ขึ้นมาปรากฏว่าระหว่างขับกลุ่มคนพวกนั้นก้าอัตรธานหายไปอย่างไร้ร่องรอย ทำเอาคนขับรถถึงกับจับไข้จน**เซาะเซาะ**ไปหลายวัน.....เธอเชื่อ**หม้าย**”

ยาหนมได้ถามภูพิงค์

“แต่ถึงกระนั้นปรากฏว่าเมื่อราวไม่กี่ปีที่ผ่านมาเองยังการทำถนนและปรับปรุงขยายถนนกันอยู่พักใหญ่ ๆ **หวางอิ**เสร็จ ตอนที่**จะ**ยังการปรับปรุงขยายถนนนี้เองมันเกิดเรื่องขึ้น ยังการก่อสร้างบ้านพักคนงานซ่อมถนนตรง**จังหววน**ติด ๆ กับราวสะพานรถไฟเก่า **กะ**ได้เข้าหลาย ๆ เดือนไป**เสียง**ว่าคนงานโดนหลอกกัน**คำ**รুষประมาณว่า**เฮี้ยนหนัก**ปิศาจหลอกแบบไหนล่ะ?

บ้างกว่าว่าตอนดึก ๆ **มัก**อียัง**เสียง**คนมาเคาะประตู บ้างกว่าว่าเห็นเป็นคนหลาย ๆ คนเดินไปเดินมาอยู่**จังหววน**สะพาน **สัก**เดียว**กว่า**สูญไป บ้างกว่าว่า**ยัง**เสียงร่ำไห้**หวน**งายดึกทำเอาคนงานหลายคนถึงกับ**ขวัญ**หนีไปเลย”

ถึงแม้จุดจบของการรบจะไม่ลงเอยด้วยชัยชนะเหมือนดังประวัติศาสตร์สงครามในแบบเรียน แต่จากรายละเอียดของการสู้รบ ก็ไม่ได้ทำให้เกียรติภูมิ

ของผู้ที่เข้าร่วมรบในวันนั้น ถูกลดทอนคุณค่าลงแต่อย่างใด ควรที่เราผู้เป็นอนุชน
คนรุ่นหลัง จะตระหนักถึงความกล้าหาญและเสียสละ ที่คนเหล่านั้น ผู้ซึ่ง
เป็นเพียงทหาร ตำรวจ ยุวชนทหาร และราษฎรชาวบ้านธรรมดา ได้กระทำเอาไว้
เพราะไม่ว่าจะแพ้หรือชนะ ทุกคนล้วนแต่สู้รบด้วยความรักชาติและสมควร
ได้รับการยกย่องเป็นวีรชน ไม่น้อยหรือยิ่งหย่อนกว่าผู้ใดในหน้าประวัติศาสตร์
ชาติไทยเช่นกัน

อภิธานศัพท์

ตอน 8 สะพาน.....สายมรณะน้ำน้อย

คำศัพท์	ความหมาย
กะเต้	ว. นานพอสมควรแล้ว
กำ	สัน. แล้ว จึง ย่อม
ซี้คร้าน	ก. ซี้เกียจ
ค่ารูด	ว. มากเหลือหลาย เช่น มีเงินมากมายจ่ายกอง สันหลาม
งาย	บ. เมื่อ ใช้นำหน้าเวลา
จ้งเหวน	น. บริเวณ
จุ่นหมูน	ก. เพ่นพ่าน,ไม่เป็นระเบียบ
ซิบั้ง	ก. สิ้นใจ,ไม่เป็นอยู่ต่อไป ไม่ไหวติง
เซาะแซะ	ว. อ่อนแอ,ป่วยง่าย
ดาดฟ้าเบิกเริก	ว. รุ่งสาง ตอนพระอาทิตย์ขึ้น
เดี่ยวใจ	ก. ซัวประเดียว,สักประเดียว
ท่าเจตนา	ก. ตั้งใจ
บาย	ว. สบาย,ผ่อนคลาย
ปิจิ	น. ผี
พักเดียว	ว. ไว เช่น กินเร็ว หายเร็ว ๆ รีบ
พริ้อ	สัน. ยังไง
พริ้อไฉ	ก. แปลกๆ
พลัด	ก. ตกจากที่สูง
มั่ง	คำถาม

คำศัพท์	ความหมาย
มั่งหม้าย	คำถาม แปลว่า มีอะไรหรือเปล่า
มืก	ก. กินของเหลว เช่น น้าอย่างดื่มด่ำ
ยั้ง	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
ยั้งโหม	ว. มีพรรค,มีพวก
เยียก	ก. ร้องบอกชื่อ,ออกชื่อ,ร้องหา
รถเครื่อง	น. จักรยานยนต์
รถถีบ	น. จักรยาน
เริน	น. บ้าน,ที่อยู่
แรก	สัน. เมื่อ
โร่	รู้
ลงโรง	ว. ตาย
เล	น. ทะเล
สูญ	ว. หายไป,หาไม่เจอ
สาว่า	ว. น่าจะ คาดว่า
สิ้น	ก. หมด
เสียงว่า	ก. ได้ยินมา
หนน	น. ถนน
หนัด	น. มาก,มากมาย
หนามบิน	น. สนามบิน
หมา	ก. ไม่มี
หม้าย	ก. ไม่มี, หมด

หมาไร้	ก. ไม่รู้
คำศัพท์	ความหมาย
เหม็ด	ก. หมด,ไม่มีเหลือ
โหม	น. คน สัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มก้อน เช่น กลุ่มคน กลุ่มมด กลุ่มดาว กลุ่มด้าย
เหย็ดเหม่ต่อไดอึเหม็ดสั๊กที	คำถาม.แปลว่า เมื่อไรจะหมดสั๊กที
หลบ	ก. ตรงกันข้ามกับภาวะเดิมหรือทิศทางเดิม เช่น กลับหน้าเป็นหลัง กลับบ้าน
แหลง	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย
หวางอิ	สัน. มั่วแต่
อิ	ก. กำลังจะกระทำ, กำลังเริ่ม
เอียด ๆ	ว. ย่อม, น้อย, นิด, ไม่ใหญ่.

คิดว่าอย่างไร ?

1. เหตุใดสะพานสายมรณะน้ำน้อยที่สงขลาจึงมีโครงสร้างคล้ายกับสะพานสายมรณะที่กาญจนบุรี
2. สาเหตุที่ทางการไทยยอมให้ทหารญี่ปุ่นผ่านทาง อันเนื่องมาจากอะไร
3. สาเหตุใดที่ชาวบ้านเรียกสะพานสายนี้ว่าสะพานสายมรณะ
4. เรื่องเล่าเกี่ยวกับวิญญูณทหารญี่ปุ่น มีความสมเหตุสมผลหรือไม่อย่างไร
5. หากวันนั้นทางการไทยไม่ยอมให้ทหารญี่ปุ่นผ่านทาง อาจเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 9 อุโมงค์เขาน้ำค้างแห่งกาลเวลา

.....ก็ครั้งแล้วภู่พิงค์สะดุ้งตื่นขึ้นมากลางดึก ? ก็ครั้งแล้วที่ภู่พิงค์ไม่สามารถลบเรื่องราวในชีวิตของเธอแล้วหลับตาพักผ่อนได้อย่างคนปกติทั่วไป ? อึกก็ครั้ง ? อึกก็ครั้ง ? และอึกก็ครั้ง ? เธอเฝ้าถามตัวเองตลอดว่าเมื่อไหร่กันที่เธอจะผ่านช่วงเวลาอันโหดร้ายนี้ไปได้.....

นี่เป็นเช้าอีกวันที่ภู่พิงค์ตื่นขึ้นมาอย่างไม่สดใส วันนี้เธอมีนัดกับยาหนมจะไปเที่ยวสวีตเซอร์แลนด์แดนนาทวิ สวีตเซอร์แลนด์แดนนาทวิ วิวสวยกับทุ่งหญ้ากว้าง ๆ อากาศดีมีลมพัดตลอดเวลา ยิ่งช่วงเย็น ๆ จะเห็นคนแถวนี้บ้างก็มาวิ่ง บ้างก็มาปั่นจักรยานพร้อมชมวิว ถ่ายรูป ที่นี่ก็คือ สถานีปฏิบัติการสัตวศาสตร์ นาทวิ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ใช้เวลาเดินทางจากเมืองหาดใหญ่ประมาณ 1 ชั่วโมงกว่า ๆ เพื่อมายังสถานที่แห่งนี้ เพื่อนั่งชมทุ่งหญ้าที่เขียวขจียาวสุดลูกหูลูกตา ประดับประดาด้วยฝูงวัวที่กำลังเดินเล่น กินหญ้าไปเรื่อย ๆ

“เออยาหนม ที่นาทวิมีที่ให้เที่ยวอีกหรือเปล่า เรายังเหลือเวลาอีกเยอะเลยนะ ถ้ากลับตอนนี้เสียตายแยเลย เราอุตส่าห์ขับรถกันมาถึงที่นี่”

คนที่รักการท่องเที่ยวอย่างภู่พิงค์ ไม่พลาดที่จะมาที่นี่แล้วต้องได้เที่ยว

“ยังเลย แต่เธออยากไปหม้ายมันคืออุโมงค์น้ำค้าง”

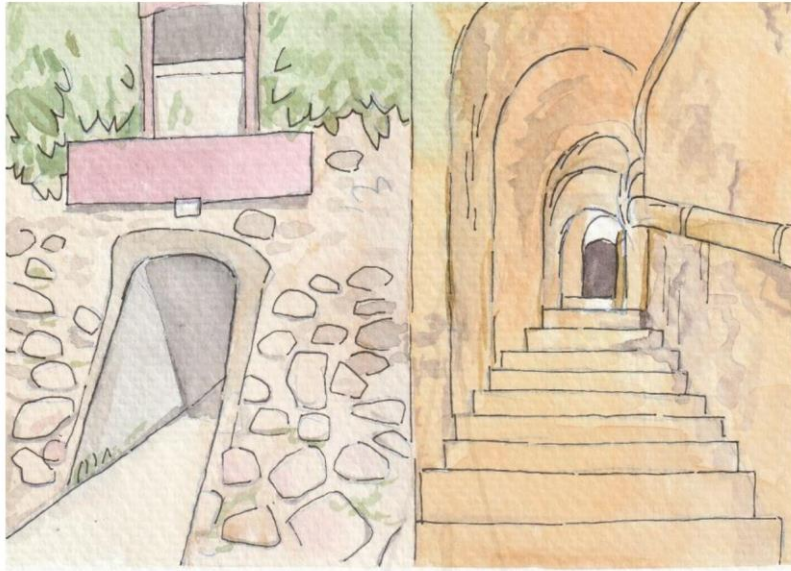
“ห๊ะ ! อุโมงค์เขาน้ำค้างหรือ ? ทำไมชื่อน่ารักอย่างนั้น ฮ่า ๆ ๆ ๆ”

ภู่พิงค์ถึงกับกลืนเข้าไปในความชื่อน่ารักของอุโมงค์เขาน้ำค้างไม่ได้

อุโมงค์เขาน้ำค้าง ชื่อนี้อาจฟังดูมึนงง แต่คนที่สนใจศึกษาประวัติศาสตร์จะหูฟังเพราะทราบกันดีว่าพื้นที่แห่งนี้ถือเป็นฐานปฏิบัติการลับของพรรคคอมมิวนิสต์มลายา ผู้ยืนหยัดต่อสู้ด้วยอุดมการณ์ ย้อนไปสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุคที่คอมมิวนิสต์รุ่งเรือง มลายา (มาเลเซีย) มีการตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ขึ้น โดยสู้รบกับทางการมาเลเซียที่อังกฤษปกครองอยู่หลังเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2

ญี่ปุ่นบุกมลายู กองอังกฤษแพ้แก่ญี่ปุ่น ตอนนั้นอังกฤษก็ใช้แผนใต้ดินให้พรรคคอมมิวนิสต์มลายูช่วยรบกับญี่ปุ่นก่อน พอสงครามจบค่อยจัดสรรผลประโยชน์ให้ พอญี่ปุ่นแพ้กลับกลายเป็นพรรคคอมมิวนิสต์มลายูเป็นกลุ่มนอกกฎหมายก็เลยรบกับทางการมาเลเซียต่อไป ผู้รับจนถูกทางการมาเลเซียและอังกฤษร่วมกันปราบปราม จึงมีการจับอาวุธขึ้นต่อสู้จนต้องถอยร่นมาอยู่ทางตอนเหนือของมาเลเซีย โดยแบ่งกองกำลังออกเป็นกรม ถึง 12 กรม จนถูกตีแตกเหลือมาอยู่ในฝั่งชายแดนไทยเพียง 3 กรม คือ กรม 7 กรม 8 และกรม 12 พรรคคอมมิวนิสต์มาลายา กรม 8 ที่ลุกขึ้นจับอาวุธถอยร่นมาจนถึง ดินแดนหุบเขาน้ำค้าง ณ นาทวี ชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย ร่วมกันบันทึกประวัติศาสตร์ผ่าน “อุโมงค์เขาน้ำค้าง” อุโมงค์ที่ใหญ่และยาวที่สุดในประเทศไทย ขุดด้วยกำลังคน 200 คน ใช้เวลากว่า 2 ปีนับว่าสุดยอดมาก ๆ

เขาน้ำค้างเป็นยอดเขาสูง มีอากาศหนาวเย็นตลอดปี สมัยโบราณคนที่เคยขึ้นไปบนยอดเขาจะเห็นมีน้ำค้างเป็นเกล็ดอยู่ตามยอดหญ้า ลักษณะเป็นไยแมงมุมแม้แต่ตอนเที่ยงวันก็มีน้ำค้างประปรายอยู่บนยอดหญ้าซึ่งเป็นสภาพที่แปลกเป็นอย่างยิ่ง จึงเรียกขานกันว่า “เขาน้ำค้าง” เขาน้ำค้าง เป็นเสมือนเขตหวงห้ามเป็นระยะเวลากว่า 40 ปี เริ่มตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 โดยอยู่ในความยึดครองของผู้ก่อการร้ายโจรจีนคอมมิวนิสต์ เป็นบริเวณที่มีพื้นที่ภูมิประเทศเป็นถ้ำทึบกันดาร เทือกเขาสลับซับซ้อน ทำให้เป็นฐานปฏิบัติการใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของแถบนี้ แต่ในที่สุด จากการปฏิบัติการตามแผนยุทธการใต้ร่มเย็น โดยน่านโยบายการเมืองนำการทหาร กองทัพภาคที่ 4 และหน่วยผสมพลเรือนตำรวจทหารที่ 43 (พตท.43) ได้นำนโยบายนี้เข้าปฏิบัติการ สามารถเข้ายึดค่ายปฏิบัติการได้สำเร็จ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2523 ทำให้โจรจีนคอมมิวนิสต์สลายตัวไปในที่สุด จึงเกิดเรื่องราวประวัติศาสตร์ขึ้นมาอยู่ที่อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง “อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง” ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณ

เขาน้ำค้างตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 ต.คลองขวาง อ.นาทวี จ.สงขลา ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 4 กม. สถานที่แห่งนี้รู้จักกันในนามหมู่บ้านปิยมิตร 5 ในอดีตเป็นหมู่บ้านของบรรดาผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ หลังจากการสู้รบกับฝ่ายรัฐบาลเกือบ 40 ปี พรรคคอมมิวนิสต์ได้ประกาศยุติการสู้รบ เข้าร่วมพัฒนาชาติไทยเมื่อปี 2530 สถานที่ที่น่าสนใจ คือ อุโมงค์ประวัติศาสตร์เขาน้ำค้าง เป็นอุโมงค์ขนาดใหญ่ และยาวที่สุดในประเทศไทย ขุดด้วยกำลังคน 200 คนต่อวัน ใช้เวลาประมาณ 2 ปี เมื่อปี พ.ศ.2515 เป็นที่หลบภัย แหล่งอาวุธ ฐานบัญชาการ สถานพยาบาล โรงเรียนสอนการเมือง ลัทธิมาร์คซ์-เลนิน สายรัฐเซีย หรือความคิดประธานเหมา เจ๋อตง ภายในแบ่งเป็น 3 ชั้น มีทางเข้าออก 16 ช่องทาง ความยาวคดเคี้ยวขึ้นลงในภายในอุโมงค์ประมาณ 1,000 เมตร สามารถบรรจุคนได้ประมาณ 200 คน ก่อนจะเข้าไปชมภายในอุโมงค์ ต้องช่วยสนับสนุนค่าบำรุงดูแลสถานที่ โดยนักท่องเที่ยวที่เป็นคนไทย คนละ 30 บาท เด็ก 20 บาท ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คนละ 120 บาท ถึงแม้จะเป็นตัวเลขที่ต่างกัน

หลายเท่า แต่ผู้ดูแลเขาต้องมีค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงดูแลสถานที่ก็ไม่ต่างกัน เขา
เป็นว่าห้องน้ำสะอาดเรียบร้อยดีก็น่าจะเพียงพอ (แต่ต้องจ่ายน้ำห้องน้ำอีก
3 บาท) ก่อนจะเข้าไปในอุโมงค์ ด้านแรกจะเป็นในส่วนของการจัดแสดง
นิทรรศการ เรื่องราวประวัติศาสตร์ รูปถ่ายของผู้บัญชาการสูงสุด (สังหาร)
และเหล่าสหายโจรจีนคอมมิวนิสต์ อาวุธจำลอง และเครื่องมือเครื่องมือนานา
ที่ยังคงเหลืออยู่ ของโจรจีนคอมมิวนิสต์ หรือคอมมิวนิสต์มลายา ถัดออกมาข้าง
นอกอาคารนิทรรศการ ด้านซ้ายมือ จะเป็นพิพิธภัณฑ์สงครามประวัติศาสตร์อดีต
สหาย พ.ค.ม.ผู้ล่วงลับ เดินต่อไปผ่านบ่อเลี้ยงปลาจะผ่านปากทางอุโมงค์
แต่การเข้าชมภายในอุโมงค์ตามเส้นทางที่กำหนด ต้องขึ้นไปทางบันได 108 ขั้น
ทางขึ้นภูเขาเหลียงซาน ได้ครึ่งทางเบี่ยงทางขวามือจะผ่านห้องส้วมสหาย
จนถึงยอดเขาเหลียงซาน จะพบหลุมระเบิดขนาดใหญ่ ซึ่งจะมีห้องประชุมใหญ่
ห้องพยาบาล สนามบาส บ้านท่านผู้นำ และห้องวิวาท์ห้าดาว ซึ่งทางการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย สำนักงานหาดใหญ่ ได้มีการจัดกิจกรรมเต็มรัก...เขาน้ำค้าง
วิวาท์แบบโจรจีนคอมมิวนิสต์ ในวันวาเลนไทน์เป็นประจำทุกปี เดินต่อไปลงไป
ในอุโมงค์เป็นห้องผ้าตัด ถัดจากห้องผ้าตัดเป็นห้องครัวสำรอง หรือห้องครัว
ฉุกเฉิน ถัดไปอีกแยกเป็นห้องเก็บเสบียง ถัดมาเป็นห้องธุรการ สนามยิงปืน หรือ
ที่ซ้อมยิงปืน ห้องโทรเลข ห้องประชุม จากห้องประชุม ขึ้นบันไดไปอีก 1 ชั้น
เป็นห้องผู้นำซึ่งภายในห้องผู้นำจะมีเตียงนอน โต๊ะทำงาน ห้องส้วม ลงมาจาก
ห้องผู้นำตรงบริเวณห้องประชุม จะมีบันไดเดินลงไป 54 ชั้น มีทางเข้าออก 16
ช่องทางเป็นสถานที่หลบภัย แหล่งเก็บอาวุธ สถานพยาบาล โรงเรียนทาง
การเมือง ตามประวัติที่เริ่มขุดเมื่อปี 2515 นับเวลากว่า 45 ปีที่พื้นที่แห่งนี้
เปรียบเสมือนเขตหวงห้าม ลึกลับ เพราะภูเขาทึบ อีกทั้งเป็นที่ทุรกันดานแต่
หลัง

สถานการณ์สงครามคลี่คลายลง วันที่ 13 มีนาคม 2530 พรรคคอมมิวนิสต์มลายาก็ได้ออกมารายงานตัวกับรัฐบาลไทย เพื่อเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย สหายคอมมิวนิสต์ทั้งหลายทยอยออกจากป่า เพื่อทำมาหากินตามพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งกรุงเทพฯ มาเลเซีย และบริเวณพื้นที่เขาน้ำค้าง เมื่อปี พ.ศ.2540 นายยี่ซิง แซ่หลือ่ง และนายหมิงเฉิน แซ่พัง อดีตสมาชิกคอมมิวนิสต์มลายา ได้บูรณะซ่อมแซมจนกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่เมืองนาทวี เมืองมีเสมห์แห่งนี้

เมื่อภูพิงค์และยาหนมฟังเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับอุโมงค์เขาน้ำค้าง เพื่อสืบค้นเรื่องราวประวัติศาสตร์ วิศวกรรม การสู้รบของคอมมิวนิสต์มลายา โชคดีที่ทั้งคู่ได้พบกับคุณลุงเหลียนเฉิน แซ่ตั้ง หรือ สหายเหลียนเฉินอายุ 85 ปี หนึ่งในผู้ร่วมประวัติศาสตร์ของโจรจีนคอมมิวนิสต์ เล่าให้ทั้งสองฟังว่า เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์มลายาตั้งแต่อายุ 17 ปี สมัยนั้นเขาน้ำค้างเป็นที่พักพิงของสหายจากทั้ง มลายู ไทย สิงคโปร์ ทุกคนมีเป้าหมาย คือต้องการเรียกร้องเอกราชอยู่ในป่ามา 10 ปี ชีวิตภายในป่าช่วงนั้นต้องลำบาก ทำงานกับมวลชนแบกของ ทำทุกอย่าง อาหารการกินต้องหุงหากินเอาเอง จะมีตู้เหล็กเก็บของแห้ง สามารถเก็บได้หลายปี ส่วนของสด ผัก เนื้อสด สำหรับประกอบอาหารสามารถลงมาซื้อที่หมู่บ้านในฝั่งไทยเท่านั้น ไม่สามารถข้ามไปซื้อที่ฝั่งมาเลเซียได้ เพราะมีกำลังทหารเฝ้าตระเวนตลอดเวลา เวลาลงไปซื้อของต้องลงไปซื้อของที่ตลาดของคนไทย ทุกคนใจดีมาก เป็นมิตรตลอด ยินดีช่วยเหลืออุโมงค์ที่คอมมิวนิสต์มลายาขุด มีทางเข้าออกที่ลับซับซ้อน ถ้าไม่เคยเข้าไปก็จะกลายเป็นกับดัก นั้นหมายถึงหากใครกลับออกมาได้ต้องเป็นร่างที่ไร้วิญญาณเท่านั้น หากมีสหายเสียชีวิตต้องฝังภายในป่า โดยไม่มีสุสานใด ๆ บ่งบอกตัวตนเลย หลังการสู้รบเพื่อเรียกร้องเอกราชให้กับมาเลเซียไม่สำเร็จสถานการณ์โลกเปลี่ยนไป ในปี พ.ศ. 2530 กรมที่ 8 และ กรมที่ 12 เขต 2 ได้ตัดสินใจลงจากป่าเพื่อดำเนินการ หลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์มลายาลงจาก

ป่าเขาอย่างสันติ บางคนตัดสินใจกลับประเทศมาเลเซีย เดินทางไปลงหลัก
ปักฐานที่กรุงเทพฯ บางส่วนสร้างหมู่บ้านปิยะมิตร 5 และหมู่บ้านปิยะมิตรที่ 4
บริเวณพื้นที่แถบเขาน้ำค้างนั่นเอง เมื่อก่อนตอนเป็นวัยรุ่นลงเห็นญี่ปุ่น
เข้ามาควบคุมมลายู ประชาชนได้รับความลำบาก ยากจนเร่ร่อน แค้น ลงจึงลุกขึ้นสู้
เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์ มีความอุดมสมบูรณ์ของป่า เคยมีครั้งหนึ่งน้ำแล้ง
แต่ที่นี่มีน้ำไหลออกมาจากป่าตลอดเวลา ทำให้ไม่เคยประสบปัญหาหน้าแล้ง
ป่านี้เป็นป่าที่มีพื้นที่ติดกับมาเลเซียใช้เวลา 4 - 5 ชั่วโมงในการเดินเท้า
จากคำบอกเล่าของคุณลุง อุโมงค์ที่คอมมิวนิสต์มลายาขุดยังมีอีก 10 อุโมงค์
อยู่ในป่าลึก เต็มไปด้วยอันตราย เพราะทางการไทยสงวนที่นี่ให้เป็นอุทยาน
แห่งชาติจึงไม่สามารถเปิดให้นักท่องเที่ยวหรือใครเข้าไปได้ เมื่อก่อนเขาน้ำค้าง
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวยอดนิยม เพราะทุกคนอยากเห็นความน่าทึ่งของ
ประวัติศาสตร์ที่สร้างด้วยมือมนุษย์ ราบสักว่า 10 คับ ทอยยเข้าชมสถานที่แห่งนี้
แต่เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้พื้นที่แห่งนี้
เงียบเหงา ในวันนั้นมีเพียงแค่พวกเรา แอบทิ้งและชื่นชมกับ บรรดาสหราชอาณาจักร
ยอมทิ้งบ้านเกิดเมืองนอน ออกมาต่อสู้กับรัฐบาลมาเลเซีย ภายใต้อุดมการณ์ที่
เข้มแข็ง ความยากลำบากภายในป่า อากาศที่หนาวเย็นไม่เคยทำให้พวกเขาย่อท้อ
ปัจจุบันคุณลุงเหลียนฉินได้รับสัญชาติไทยแล้ว หลังจากเข้าร่วมพัฒนา
ชาติไทย โดยทำมาหากินในไทยและอาศัยอยู่แถวหมู่บ้านปิยะมิตร รอบ ๆ
เขาน้ำค้าง

ภูพิงค์คิดว่า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เหมือนเดินย้อนเวลากลับไปคุยกับ
ผู้คน สิ่งของ สถานที่ในตำนาน เรียนรู้สิ่งที่หล่อหลอมให้เกิดบ้านเมืองต่าง ๆ
นั่นเอง

ระหว่างทางที่นั่งรถกลับบ้าน ยาหนมเริ่มสังเกตเห็นว่าเพื่อนของเธอมี
อาการเศร้า ๆ จนน่าเป็นห่วง

“เธอโอเคหม้ายภู่พิงค์ เรื่องที่ผ่านมาเธอสาครายลงมั่งหม้าย ?
ฉันหมาได้ย้าแยะเธอนะ เธออย่าหาว่าฉันยอนเธอเลยนะ พี่ก้องเขาก่าแล
ภู่พิงค์ฐานดี หมาได้อยู่แพล็ดแพล็ด ไสร์ที่เธอหมาให้ออกาสเขามั่ง ? ถ้าเธอคิดว่า
สิ่งที่ฉันแหลงมันช่วยใจปะหลังอิพิง เธอกำหมาต้องฟังฉันก่าได้ แต่บางที
เธอก่าบ้ำหวนเหมือนกัน เหมือนเดี้ยมเดื่อ หากตอนนี้เธอยังดักเดิด ฉันอยาก
ให้เธอคิดดี ๆ สักครั้ง อย่าทำเหมือนพี่ก้องเขาเป็นคู่คาคกับเธอ ทุกหนที่เจอ
เธอก่าชอบทำหน้าก่อกู๊ดใส่เขาทุกหน ข้าแตกใส่เขาก่ายังเขาอิดคิดว่าเธอกรณะ
ภู่พิงค์”

ยาหนมรู้ทุกเรื่องราวของภู่พิงค์ เพียงแค่เธอไม่ยอมพูดมากเท่านั้นเอง
แต่ครั้งนี้คงเป็นอะไรที่ยาหนมมองว่าเพื่อนของเธอจะมีอาการอยู่แบบนี้ต่อไป
ไม่ได้จึงตัดสินใจเปิดอกคุยกับภู่พิงค์ด้วยความรักและห่วงใย นั่นก็ไม่ได้ทำให้
หญิงสาวที่กำลังหลับตาพริ้มตรงเบาะข้าง ๆ ยาหนมหันมาตอบโต้สิ่งที่ยาหนม
พูดแต่อย่างไร

อภิธานศัพท์

ตอน 9 อุโมงค์เขาน้ำค้างแห่งกาลเวลา

คำศัพท์	ความหมาย
กรด	ว. แแรง ร้าย
กำ	สัน. แล้ว จึง ย่อม
แล	ก. มอง ใฝ่มอง
กำย้ง	สัน. มี
ขวยใจ	ก. สงสัย. ค้องใจ
คู่คาด	น. คัตรู
ชำแตก	ก. ประชดประชัน
ตักเด็ด	ก. ลักเล, รวนเร
เดียมเดื่อ	ว. เยาร์วีย
บ้ำหวัน	ก. ไม่รู้จักกาลเทศะ
ปะหลัง	อุทาน. ไม่ต้อง, เซอะ
แพล็ดแพล็ด	ว. อ้วน ดูไม่ดี รูปร่างไม่สมส่วน
มั่ง	เป็นคำต่อท้าย แปลว่า อะไรบ้าง
ย้าแยะ	ก. ตอกย้า
เหลย	ก. เกิน เกินต้องการ มาก มากเกิน ยังอยู่ ค้างอยู่ ยังไม่หมด.
หมา	ขาน. ไม่
หม้าย	ว. มิ, บ่, มิได้, เป็นคำห้าม ตรงกันข้ามกับคำรับ
ไทร	คำถาม. อะไร
แหลง	ก. สนทนา, คุย, พูดคุย

คิดว่าอย่างไร ?

1. อุโมงค์เขาน้ำค้างและสะพานสายมรณะน้ำน้อย มีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่
2. หากต้องไปใช้ชีวิตในอุโมงค์เขาน้ำค้าง จะเป็นอย่างไร
3. เหตุใดผู้คนจึงเรียกนาทิวว่า “สวิตเซอร์แลนด์แดนนาทิว”
4. ก้องคือใครและเขาทำให้ภูพิงค์ไม่พอใจเขาเรื่องอะไร
5. จากที่ยาหนมพูดมานั้น ภูพิงค์น่าจะตัดสินใจอย่างไรต่อไป

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

ตอนที่ 10 หัวหน้าแรง

ลมเอ๋ยลมเจ้าผ่านพัด พาเธอมาให้เจอฉัน

ลมเอ๋ยลมเจ้านั้นก็พัดเธอผ่านไป
 คนที่เคยอยู่เคียง แต่วันนี้เฝ้าอยู่ที่ไหน
 เจ้าลมเอ๋ย เจ้าลมพัดไปแห่งใดกันหนา
 ลมเอ๋ยลมเจ้าผ่านพบ เจอผู้คนนับหมื่นพัน
 วอนสายลมเจ้านั้นช่วยพัดเธอกลับมา
 นานแล้วนานเท่าไรรยังจดจำทุกคำสัญญา
 เฝ้ารอคอยสายลมพัดพาเธอมาอีกครั้ง
 ลม เจ้าเอ๋ย ไฉนเลยไม่เคยจะหวนมา
 ลม เจ้าชา พัดพาเธอมาได้ไหม
 ลมเอ๋ยลมเจ้าผ่านพัด พาถ้อยคำรักจากฉัน
 วอนสายลมเจ้านั้นช่วยพัดไปบอกเธอ
 คนที่คอยตรงนี้ยังคิดถึงเขาคิดถึงเธอ
 ว่าเมื่อไหร่เค้าจะได้เจอ ได้เจออีกครั้ง

บทเพลงสายลมที่ภูผิงค์กำลังเปิดคลอไปขณะนั่งชมวิวอยู่ที่จุดชมวิวเขา
 ก้าวเส้าสั้น ช่างเข้ากับบรรยากาศที่ลมพัดเย็น ๆ เสียจริง

“เธอทำไทร ? อยู่หรือภูผิงค์เห็นนั่งชะเพลินเขียว เป็นนางเอก MV
 ไปเลยนะ”

ยาหนมแอบแซวเพื่อนสาวของเธอ

“เออยาหนม เธอเห็นก้อนหินที่มีคนนำผ้าไปผูกนั้นไหมทำไมมัน เหมือน
 จะตกลงในทะเลแต่ก็ไม่ตกหละ ทั้ง ๆ ที่มันดูเป็นไปไม่ได้เลยนะที่มัน จะค้างอยู่
 อย่างนั้น ถ้าคำนวณตามหลักฟิสิกส์แล้ว”

ภูพิงค์จ้องมองไปที่ก้อนหิน ก้อนนั้นด้วยความสงสัย และไม่สามารถหาคำตอบนี้ให้กับตนเองได้

“เพราะว่าหินก้อนนั้นมันมีที่มาไ้ คนเฒ่าเขาหลงต่อ ๆ กันมา”

ยหนมทิ้งประเด็นไว้ให้ภูพิงค์เกิดความสงสัยต่อไป

“จั้นเธอก็เล่าประวัติของก้อนหินก้อนนี้ให้ฉันฟังเลยตอนนี้จะได้หรือเปล่า?”

ภูพิงค์กำลังขอร้องยาหนมผู้รู้ประวัติของเมืองสงขลาเป็นอย่างดี เพราะเธอได้รับการถ่ายทอดเรื่องราวมาจากตาและยายของเธอ

“ที่ตรงที่โหมเรานั่งแลววิกันอยู่คือวัดเขาแก้วแสน วัดเก่าแก่ของจังหวัดสงขลา ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองหมาไกลจากหาดสมิหลา เป็นสถานที่ติดกับริมเล ได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว สร้างทางเดินให้กับนักท่องเที่ยว สามารถเดินได้อย่างสะดวกไปยังจังหววน หินศักดิ์สิทธิ์ที่ตั้งอยู่ริมผาชื่อว่า “หัวนายแรง” เนื่องจากที่นี่ตั้งอยู่บนยอดเขาทำให้สามารถแลเห็นวิววิวิทิวทัศน์ของชายหาดแหลมสมิหลาและเกาะหนูเกาะแมวสัญลักษณ์ของแหลมสมิหลาได้อย่างสวยงาม อีเดินลงไปชายหาดเพื่อสัมผัสหาดทรายสีขาวสะอาดได้อย่างเปลิดเปลิน รวมทั้ง

เป็นจุดชมวิวหวานขึ้นที่สวยงามแห่งหนึ่ง จังหวัดจันทบุรี ได้การปรับปรุงทางเดินให้ สะดวกสบายมีบันได ขึ้นลงโดยพัฒนาเส้นทางเดิน ให้ลัดเลาะไปตามเนินเขา หินผา ยังจุดชมวิว และมุมแชะภาพที่จิ่งเอ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถลงไปแชะภาพ ได้ด้วย พร้อมกับ จุดเช็คอิน “แสนรัก@สงขลา เก้าแสน” และที่เป็นสัญลักษณ์ ของเขาเก้าแสน คือ ก้อนหินที่ตั้งอยู่เชิงผา ชื่อว่า ห้วยนางแรงซึ่งนักท่องเที่ยวที่ ขึ้นมาบนนี้จะต้องแชะภาพไว้เป็นที่ระลึกโดยปัจจุบันเต็มไปด้วยผ้าหลากสีและ ของเช่นไหว้กำส่วนใหญ่เป็นน้ำแดงที่ผู้คนมักถือมาบนขอโชค ขอลาภ จังหวัด โขดหินมีหาดทรายเอียง ๆ แทรกตัวอยู่ตรงกลางหุบเขา โดยสามารถลงไป เดินเล่นบริเวณหาดทรายได้”

เล่าจบยาหนมก็ใช้มือปาดเหงื่อ บนหน้าของเธอ

“เฮ! หน้าฉันเมสียงเหม็ดแล้ว ตัวกำเอ็ดนิ เหงื่อออกซึก ๆ”

ยาหนมพูดพลางเอามือควานหาพัดในกระเป๋า จากนั้นก็เล่าต่อ

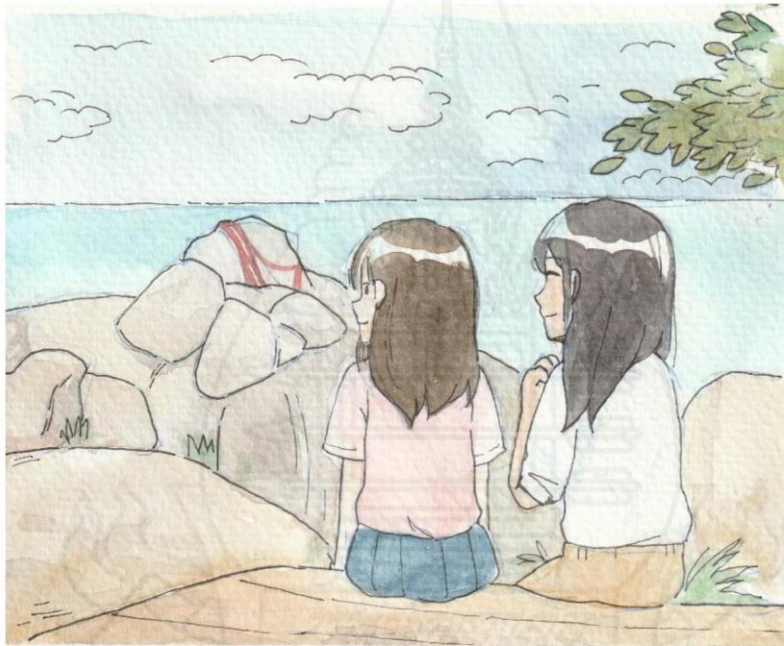
“ตามตำนานของห้วยนางแรงและเขาเก้าแสนหรือเขาเก้าเส้งที่เล่าขาน ต่อกันมาว่า นายแรงเป็นชื่อของเจ้าเมืองเมืองหนึ่ง และได้ขนเงินทองจำนวน เก้าแสนบาทด้วยเรือสำเภา เพื่อไปร่วมบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในเจดีย์ที่ จ.นครศรีธรรมราช แต่เรือสำเภาถูกคลื่นซัดแย้งเหม็ดจึงจอดซ่อมที่ชายฝั่งแห่งนี้ จึงไปร่วมพิธีไม่ทัน นายแรงเสียใจมาก จึงได้ให้ไพร่พลขนเงินทองเก้าแสนบาท ไปไว้บนเขาลูกนี้ และสั่งให้ลูกเรือตัดหัวของตนไปไว้บนยอดเขา จนกลายเป็น ที่มาของชื่อเขาเก้าแสนแต่ปัจจุบันได้เพี้ยนเป็นเขาเก้าเส้งแทน และเชื่อว่า ทรัพย์สินเงินทองทั้งเก้าแสนบาทยังคงถูกฝังไว้ใต้หินขนาดโตที่ปัจจุบันคือ เรียกว่าห้วยนางแรงนั่นเอง และว่าก้นดวงวิญญาณของนายแรงยังสิงสถิตเพื่อเฝ้า ทรัพย์สมบัติเอาไว้”

และเมื่อยาหนมพูดจบ ภูพิงค์ก็มีคำถามว่า

“แล้วส่วนมากคนที่มาที่นี่เขามาขออะไรกันหรือยาหนม”

ภูพิงค์ถาม ด้วยความอยากรู้

“ฉันกำหนดใจว่าเขามาขอไทรกันมั่ง หลังจากชมวิวแล้วกำเดินไปที่วัดเขาแก้วแสน โหมเราสามารถไปไหว้ พระขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ภายในวัด พระพุทธรูปเมตตา ซึ่งมีรูปปั้นหล่อเหมือนของหลวงปู่ทวด เขี้ยวบนน้ำเลจิดและพระสังกัจจายน์ประดิษฐานอยู่ด้วยหลวงพ่อดำที่อยู่ภายในโบสถ์ จากนั้นเดินลอดใต้โบสถ์เพื่อให้เป็นสิริมงคลแล้วขึ้นไปแลเจดีย์เก่าแก่ข้างบนซึ่งเป็นเส้นทางธรรมชาติ และสักการะ รอยพระพุทธรูปบาทซึ่งตั้งอยู่ด้านหน้าวัด ส่วนเธออิขอไทรกำแล้วแต่เธอเลย เพราะเขาหม้ายข้อมห้ามไทรถ้าได้ดังที่ขอ เธอกำเอาผ้า 7 สีมาผูกที่หัวนายแรง ตามที่เธอบอก”

หลังจากยาหนมได้บอกภูพิงค์ ภูพิงค์จะมีเรื่องที่ยากขอ เธอจึงได้พนมมือแล้วหลับตา โดยที่ยาหนมก็ไม่สามารถรู้ได้ว่าเพื่อนของเธอกำลังขอเรื่องอะไร หลังจากที่เธอลงมาจากเขาเก้าเส้งกับยาหนมนั้น ภูพิงค์ก็ได้มาหยุดที่ริมหาดชลาทัศน์ ด้วยชีวิตของเธอกลัวสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น กลัวว่ามณกำลังจะเกิดซ้ำรอยแม่ของเธอ แม้เธอจะรู้ว่าพี่ชายที่แสนดีคนนั้นจะไม่ทำให้เธอต้องผิดหวังและเสียใจอย่างที่แม่เธอเป็น แต่นั่นก็ไม่มีอะไรรับประกันได้ว่าในอนาคตเขาจะไม่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่มีอะไรมาทำให้เธอไม่คิดระแวง เสียงคลื่นที่สาดกระทบชายฝั่งชลาทัศน์และสายลมแผ่วแผ่ว ที่พัดมาต้องใบหน้านวลเนียนของเธอ มันทำให้เธอนึกย้อนเรื่องราวสมัยที่เธอเรียนในเมืองหลวง ท่ามกลางความสับสนและวุ่นวายของผู้คน ท่ามกลางปัญหาในวิมานหลังน้อยของเธอ พี่ชายคนนั้นพร้อมที่จะยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือเธอในทุกเรื่อง เขาพร้อมที่จะดูแลเธอทุกอย่าง นั่นเป็นสิ่งที่เธอสัมผัสได้มาตลอด จนแม้กระทั่งวันนี้ วันที่เธอเลือกที่จะหนีปัญหา หนีทุกอย่าง และหนีทุกคนมาเริ่มต้นชีวิตที่ดีที่สงขลา พี่ชายที่แสนดีคนนี้ก็กลับไม่ปล่อยให้เธอมาเผชิญปัญหาเพียงลำพัง เขายอมทิ้งความสะดวกสบายและความก้าวหน้าทางการงานเพื่อมาอยู่ใกล้เธอ แต่เหตุใดวันนี้เธอกลับมองไม่เห็นความดีและความพยายามของพี่ชายคนนี้ อะไรเข้ามาบดบังความสว่างในชีวิตเธอไปจนมืดมิดมองไม่เห็นเขาเลยแม้เพียงเศษเสี้ยวของแสงสว่าง หรือเพียงการที่เธอกลัวในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น กลัวความผิดหวังอย่างนั้นหรือ นี่จะยิ่งทำให้เธอไม่พบแสงสว่างในชีวิตและต้องใช้ชีวิตอย่างหวาดระแวงในสิ่งที่ยังมาไม่ถึงในวันข้างหน้า ในเมื่อตัวเธอเลือกที่จะมาเริ่มต้นชีวิตที่ดีที่สงขลาแล้ว เธอก็ตัดสินใจได้ว่าเธอจะสลัดสิ้นทุกความกลัวในใจ เริ่มต้นเผชิญกับโชคชะตาที่เธอสามารถลิขิตได้ด้วยตัวเองนับจากนี้ไป.....

อภิธานศัพท์

ตอน 10 หัวหน้าแรง

คำศัพท์	ความหมาย
กำ	สัน. แล้ว จึง ย่อม
เอือด	ก. เหงื่อไหล, ร้อน
จังหววน	น. บริเวณ
จั่งเอ	ว. มากเหลือหลาย เช่น มีเงินมากมายกำยกอง
ซีก ๆ	ว. เยอะ ใช้กับเหงื่อไหลไม่หยุด
เดิบ	ว. โต เช่น พี่คนใหญ่ คนโต เช่น เขยใหญ่ มีขนาดโตกว่าหรือสำคัญกว่า
มั่ง	เป็นคำต่อท้าย แปลว่า อะไรบ้าง
เมลือง	ว. เหนอะ, เหนียวเหนอะ
แย้ง	ว. ย่น, ยุ่ย, เป็นรอย
เล	น. ทะเล
แล	ก. ดู, แลดู, มองดู
หมา	ขาน. ไม่
หม้าย	ว. มิ, บ่, มิได้, เป็นคำห้าม ตรงกันข้ามกับคำรับ
โหม	น. คน สัตว์ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเป็นหมู่ ๆ หรือเป็นกลุ่มก้อน เช่น กลุ่มคน กลุ่มมด กลุ่มดาว กลุ่มด้าย
ไทร	ส. คำใช้แทนนาม แสดงคำถาม มีความตรงกับอะไร
ແหลง	ก. สนทนา,คุย,พูดคุย

คำศัพท์	ความหมาย
ห้วน	น. ดวงอาทิตย์
อิ	ก. กำลังจะกระทำ, กำลังเริ่ม
เอียด ๆ	ว. ย่อม, น้อย, นิด, ไม่นิหญ่.

คิดว่าอย่างไร ?

1. ภูพิงค์ฟังเพลงสายลมแล้วน่าจะนึกถึงใคร
2. คาดว่าภูพิงค์อธิษฐานขออะไร เพราะเหตุใด
3. สาเหตุที่ก่อนหินยักษ์ไม่ตกลงทะเลสามารถอธิบายตามหลักวิทยาศาสตร์ได้หรือไม่อย่างไร
4. พี่ชายที่แสนดีคนนั้นน่าจะเป็นใคร
5. บทสรุปชีวิตของภูพิงค์น่าจะเป็นอย่างไร

สแกน QR CODE เพื่ออ่านข้อมูลเพิ่มเติม

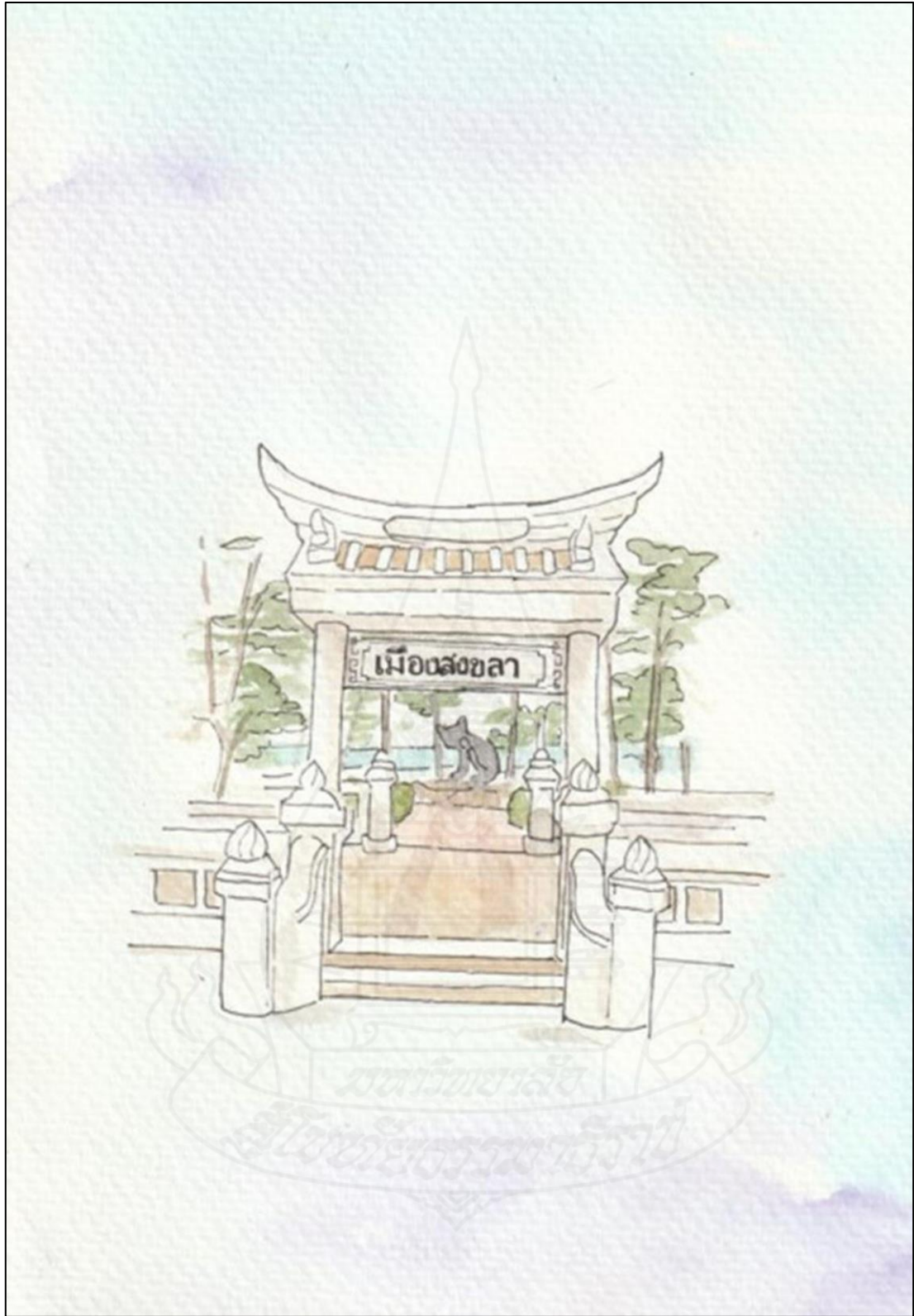

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ - พ.ศ. 2555-2559 จัดทำโดยคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. สืบค้นจาก www.mots.go.th วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563.
- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.(2557). รายงานการสำรวจ- สัดส่วนพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2557. บทที่ 13 ผลการสำรวจสัดส่วนพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวใน จังหวัดสงขลา ปี 2557. หน้า 13-1 ถึง 13-10. สืบค้นจาก www.Tourism.go.th. วันที่ 14 ธันวาคม 2563.
- ไข่มุกต์ อุทยานลี. (2552). การอนุรักษ์สมุดไทยภาคใต้เพื่อการศึกษา ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]. **ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา ทิชนพงษ์.2535. รายงานการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของ ชาวไทยภาคกลาง และชาวไทยภาคใต้ที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยกลาง กับ ผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : สงขลา. สถาบันทักษิณคดีศึกษา.(2525). **พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ พุทธศักราช 2525**. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ : สงขลา.
- ภาณุวัฒน์ ภัคดีอักษร. (2555). **ทฤษฎีแรงจูงใจการท่องเที่ยวกับการท่องเที่ยว- เชิงอาหาร**. วารสารวิทยาการจัดการ.
- เลิศพร ภาระสกุล.(2555). **พฤติกรรมนักท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สกุล จริยาแจ่มสิทธิ์และกวิณ วงศ์ลีดี. (2555). ศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวของ
นักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในประเทศไทย. กรณีศึกษาที่อำเภอหาดใหญ่:
จังหวัดสงขลา.
- แสงเดือน รตินธร. (2555). ปัจจัยหลักและปัจจัยดึงดูดที่มีผลต่อนักท่องเที่ยว
ชาวจีนในการตัดสินใจเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย. วารสาร
สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.).
- อัจฉรา แปลงมาลัย. (2013). จุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวในเอเชีย -
ตะวันออกเฉียงใต้และแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว -
ชาวยุโรป. วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนครฉบับพิเศษ.

บทที่ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

ผู้เขียนได้สร้างเกณฑ์ประเมินคุณค่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” โดยครอบคลุม ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ด้านรูปภาพประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษาด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 เป็นผู้ประเมิน โดยใช้เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึงมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการประเมินคุณภาพของหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- ด้านการจัดรูปเล่มและการพิมพ์ในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย

4.87

- ด้านรูปภาพประกอบในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.80

- ด้านเนื้อหาในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00

- ด้านการใช้ภาษาในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.87

- ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย

5.00

ผลประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.90

ผู้เขียนได้สร้างเกณฑ์ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” โดยครอบคลุม ด้านรูปเล่มและการพิมพ์ ด้านรูปภาพประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา จำนวน 10 คน เป็นผู้ประเมิน โดยใช้เกณฑ์ที่ใช้ในการ

ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา” ดังนี้

- ด้านการจัดรูปแบบและการพิมพ์ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมี ค่าเฉลี่ย 4.42

- ด้านรูปภาพประกอบในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67

- ด้านเนื้อหาในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.86

- ด้านการใช้ภาษาในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78

- ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมี

ค่าเฉลี่ย 5.00

ผลประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา จากนักเรียน ทั้ง 10 คน ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75

2. อภิปรายผล

ผลการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ สงขลา 6 พบว่าความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยแสดงความคิดเห็นว่า

2.1 ด้านการจัดรูปแบบและการพิมพ์

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ชื่อเรื่องน่าสนใจ ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 ข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.12-13) ให้ความเห็นว่า ปกหนังสือต้องออกแบบให้สะดวกตาของผู้อ่าน และมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจน และปราณี ปราบริปู

(2560, น.352) ให้ความเห็นว่า การใช้คำศัพท์ต้องตั้งชื่อหนังสือให้น่าสนใจ ชวนติดตาม ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจในประเด็นที่ชื่อเรื่องน่าสนใจพอควรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.80 นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังมีความเห็นว่า ขนาดของตัวอักษรเหมาะกับวัยของผู้อ่าน ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.17) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกใช้ตัวอักษร ไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์บรรจง ให้ใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและชัดเจน การเลือกขนาดนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณเนื้อหาของเรื่อง รูปเล่ม และวัยของผู้อ่าน

2.2 ด้านรูปภาพประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากการแปลผล แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นโดยเฉลี่ย 4.67 ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจ โดยเฉลี่ย 4.60 ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพร จารุณัฐ (2541, น.114) อธิบายถึงบทบาทของภาพประกอบ ดังนี้ ภาพช่วยเสริมเนื้อหาสาระของเรื่องราว ช่วยดึงดูดความสนใจ เสริมสร้างจินตนาการ และช่วยสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะ

2.3 ด้านเนื้อหา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นและนักเรียนมีความพึงพอใจสอดคล้องกันในประเด็นเนื้อหาสนุกสนานเพลิดเพลิน ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากการแปลผล แต่เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นโดยเฉลี่ย 5.00 ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจโดยเฉลี่ย 5.00 ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของชุตินา สัจจามันท์ และคณะ (2543 , 64) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินค่าเกณฑ์ในการประเมินหนังสือประเภทบันเทิงคดี ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการประเมินนิทานพื้นบ้าน ด้านเนื้อหา มีรายละเอียด ดังนี้ พิจารณาจากเนื้อหาสนุกสนาน เพลิดเพลิน เนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ เนื้อหาช่วยให้ผู้อ่านผู้อ่านเกิดแนวคิดและทัศนคติที่ดี เนื้อหาส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมจริยธรรม คุณธรรม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.4 ด้านการใช้ภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าภาษาที่ใช้ช่วยทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 ข้อค้นพบดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดของชุตินา สัจจามันท์ และคณะ (2542, น.64) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการประเมินหนังสือประเภทบันเทิงคดี ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการประเมินเรื่องสั้น ด้านภาษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้ พิจารณาจากภาษาที่ใช้สละสลวย สอดคล้องกับลักษณะของเรื่อง ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตาม มีความสมจริง และภาษาที่ใช้สามารถช่วยพัฒนาทักษะของผู้อ่าน นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิ ยังมีความเห็นว่าภาษาที่ใช้ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้อ่าน ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.67 เช่นเดียวกันข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับสุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น.151) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่านว่าผู้เรียนได้ฝึกฝนตนเองใน

การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปเนื้อเรื่องเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา และส่งผลต่อการฝึกทักษะความคิดรวบยอดอีกด้วยและกระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.11 – 12) ได้สรุปถึงประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีต่อเด็กจากการอ่านหนังสือส่งเสริม การอ่านว่าช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม เด็กยิ่งอ่านมากยิ่งขึ้นมีความแตกฉาน ด้านภาษา โดยเฉพาะในเรื่องของคำ ประโยค และข้อความเป็นอย่างมาก หนังสือบางเล่มที่ใช้ภาษาไพเราะ สละสลวย จัดเป็นสื่อการเรียนการสอนของเด็กที่ดีทีเดียว โดยเฉพาะหนังสือประเภททวิคำประพันธ์ ร้อยกรอง หรือคำคล้องจองประเภทต่าง ๆ เด็กจะจดจำคำหรือเรื่องราวได้ง่าย และยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและ พลังของภาษา ภูมิปัญญาทาง ภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจในด้านการใช้ภาษา เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และภาษาชัดเจน เข้าใจง่ายในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.40 ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของสุวรรณ รัตนธรรมเมธี (2559, น.59 - 61) กล่าวถึงภาษาที่ใช้ในหนังสืออ่านเพิ่มเติมว่า จะต้องใช้ภาษาสวยให้รายละเอียดรอบคอบ เขียนให้อ่านง่าย ดำเนินเรื่องไม่ สับสนวุ่นวายไปมา คำนึงถึงวัยของผู้อ่าน

2.5 ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า นักเรียนได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่านนิทาน ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00 ความเห็นดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น.11-12) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้ ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิงเพลิดเพลิน สร้างความคิดสร้างสรรค์พัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษา ช่วยปลูกฝังคุณธรรม และให้ผู้เรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน และสุนทรีย์ คุณจักร (ม.ป.ป, 14) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการสร้างหนังสือสำหรับเด็กไว้คือ เพื่อให้เด็กได้มีหนังสืออ่านที่เหมาะสมกับวัย อ่านหนังสือได้คล่องแคล่ว ได้รับความบันเทิง มีนิสัยรักการอ่าน เสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กรวมทั้งเพื่อปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และเป็นแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้เกิดแก่เด็ก เป็นการพัฒนาความรู้ความคิดด้านสติปัญญา เป็นแหล่งรวมความรู้ในด้านต่าง ๆ ช่วยทดแทนความรู้สึกของเด็กที่ขาดหายไป และเพื่อให้เด็กมีความสามารถในการอ่านในชั้นเรียนได้ดีส่วนนักเรียน มีความพึงพอใจในประเด็นที่นักเรียนได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน เรื่องสั้นในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 5.00

2.6 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือโดยรวม

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิต ดีๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ใน

ภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.90 ส่วนนักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือที่สร้างขึ้น ว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด 4.75

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “ เริ่มต้นชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมมากที่สุด สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือไปใช้

3.1.1 ก่อนนำหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องนี้ไปใช้สอน ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ เนื้อหา รายละเอียดให้ถ่องแท้ก่อน เพื่อสามารถแนะนำให้ผู้เรียนใช้หนังสือเรียนได้อย่างถูกต้อง

3.1.2 ผู้เรียนจะต้องตอบคำถามท้ายตอนเพื่อเป็นการทบทวนให้เข้าใจเนื้อเรื่องมากยิ่งขึ้นและเป็นการฝึกทักษะการวิเคราะห์และการวิจารณ์

3.1.3 หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้นอกจากสามารถให้ผู้เรียนอ่านนอกเวลาเรียนแล้ว ผู้สอนยังสามารถนำหนังสือไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการทุกทักษะทางภาษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเหมาะกับธรรมชาติวิชาภาษาไทย วัย และความสามารถของผู้เรียน

3.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเนื้อหาใหม่ ๆ หรือเนื้อหา ที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ได้สื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตรงกับความต้องการของผู้เรียน เช่น เกี่ยวกับท้องถิ่นของสามจังหวัดชายแดนใต้ วิถีชีวิต ตำนาน วัฒนธรรม ความเชื่อ และค่านิยมของท้องถิ่น เพื่อสร้างความตระหนักรู้ท้องถิ่นให้กับผู้อ่าน นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านแก่ผู้เรียนด้วย

3.2.2 ควรนำหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว ไปปรับเป็นการเล่าแบบร้อยกรองมีรูปภาพประกอบจะยิ่งน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2557). รายงานการสำรวจจัดส่วนพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2557. บทที่ 13 ผลการสำรวจจัดส่วนพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา ปี 2557. หน้า 13-1 ถึง 13-10. สืบค้นจาก www.Tourism.go.th. วันที่ 14 ธันวาคม 2563.
- กรมวิชาการ. (2545). การผลิตการเลือกและการใช้หนังสือสอนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาหนังสือ.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 จัดทำโดย คณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ. สืบค้นจาก www.mots.go.th วันที่ 25 พฤศจิกายน 2563.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุศยา แสงเดช. (2545). แบบฝึกคู่มือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แม่ค.
- ไข่มุกต์ อุทยาวลี. (2552). การอนุรักษ์สมุดไทยภาคใต้เพื่อการศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]. ประสิทธิ์ภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ไบกาชุย. (2542). การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุฬาลักษณ์ ลัทธิกุล. (2556). การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านนิทานพื้นบ้านจังหวัดนครสวรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดสุคตวราราม จังหวัดนครสวรรค์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เจตนา นาควัชระ. (2521). ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- เจือ สตะเวทิน. (2510). ศิลปะการประพันธ์. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ฉลองศรี พิมลสมพงศ์. (2550). การวางแผนและพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่ 6) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวน เพชรแก้ว. (2555). การวิเคราะห์และเลือกผลงานของนักเขียนบทร้อยกรองร่วมสมัยมาใช้ในการสอนแต่งคำประพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชุติมา สัจจามันท์, วรรณภา บัวเกิด, ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ และศิริน โจรจนสโรช. (2543). *การพัฒนาเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทยหนังสือชุดงานวิจัยด้านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย.
- ตรีศิลป์ บุญขจร. (2523). *นวนิยายกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). *นวัตกรรมทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัช ปุณโณทก. (2527). *การศึกษาวรรณกรรมปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นฤเทพ เทียมสกุล. (2550). *ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารอยเอ็ด เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, สุรินทร์.
- ปราณี ปราบริปู. (2560). *เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียนและหนังสือเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับที่ 1*. (เอกสารประกอบการอบรม).
- ปรีชา ทิฆนพงค์. (2535). *รายงานการวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบเจตคติ ของชาวไทยภาคกลาง และชาวไทยภาคใต้ที่มีต่อผู้พูดภาษาไทยกลาง กับผู้พูดภาษาไทยถิ่นใต้*. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- เปลื้อง ณ นคร. (2511). *การเขียนเรื่องสั้น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภริดา นครสวรรค์. (2557). *ทำแทน พ่อ, คู่สร้างคู่สม*. 35, 853: 16 – 18.
- ภานุวัฒน์ ภัคดีอักษร. (2555). *ทฤษฎีแรงจูงใจการท่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร*. *วารสารวิทยาการจัดการ*.
- ภาวนา ฤทธิไพโรจน์. (2557). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรีกี จังหวัดปัตตานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- แมนมาส ขวลิขิต, คุณหญิง. (2546). *กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เลิศพร ภาระสกุล. (2555). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วนิดา บำรุงไทย. (2544). *ศาสตร์และศิลป์แห่งนวนิยาย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิทย์ ศิวะศรียนนท์. (2531). *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ศาสวัต บุญศรี. (2559). การรวบรวมภาพยนตร์ที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบการเรียนการสอนวิชาทฤษฎีภาพยนตร์ ในหัวข้อรูปแบบภาพยนตร์. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สกรรจ จันทรรัตน์ และสงบ ส่งเมือง. (2562). การเริ่มต้นและการพัฒนาการทางประวัติศาสตร์โบราณคดีเมืองสงขลาเก่า. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พาณิชย์.
- สกุล จริยาแจ่มสิทธิ์และกวิณ วงศ์ลิตี. (2555). ศึกษาเส้นทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียในประเทศไทย. กรณีศึกษาที่อำเภอหาดใหญ่: จังหวัดสงขลา.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (2560). คู่มือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการสอบ O-NET. กรุงเทพฯ.
- สถาบันทักษิณคดีศึกษา. (2525). พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ พุทธศักราช 2525. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ: สงขลา.
- สมพร จารุณฎ. (2541). คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินติ้ง.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2534). วรรณกรรมไทยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร. (2550). บันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนทรี คุณจักร. (2547). เอกสารประกอบการสอนวิชา 202813 การอ่านเชิงวิเคราะห์. ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาชลบุรี.
- สุวรรณ รัตนธรรมเมธี. (2559). รายงานการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน การศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). ผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: อีเค บุคส์.
- หทัยวรรณ ไชยะกุล. (2544). วิเคราะห์ภาพสะท้อนในเรื่องสั้นของสังคมไทยในปัจจุบัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- อมรา จันทรฝ่อง. (2552). การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านชุด คุณธรรมนำความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.

อมรา ชวนชัย. (2552). *การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง แหล่งเรียนรู้ในเขตเทศบาลตำบลหนอง
ขาว.* (การคนควาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร,
กรุงเทพฯ.

Bloom, Benjamins. (1976). *Human Characteristics and School Learning.* New York:
McGraw-Hill Book.

Kasim, A., & Ngowsiri, N. (2011). *Targeting the Market: Segmentation of Domestic
Tourists for Yor Island, Thailand Using the Correspondence Analysis
Technique.* International Journal of Tourism Sciences.

Pesonen, J. A. (2012). *Segmentation of Rural Tourists: Combining Push and Pull
Motivations.* Tourism and Hospitality Management.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ นางสาวปรีดา จันทจิตต์

สถานที่ทำงาน อดีตครูโรงเรียนท้าวชีราวุธ จังหวัดสงขลา รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต วิชาเอกสังคม มหาวิทยาลัยทักษิณ

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์สอน วิชาสังคม เป็นเวลา 38 ปี มีความรู้ และประสบการณ์สอนรายวิชา มทาวชีราวุธศึกษา (ประวัติเมืองขลา)

- เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง ประวัติและความเป็นมาของเมืองสงขลา

2. ชื่อ นายจรัส จันทร์พรหมรัตน์

สถานที่ทำงาน โรงเรียนท้าวชีราวุธ จังหวัดสงขลา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เขต 16 ที่อยู่ 19 ถ.ราชดำเนิน ต.บ่อยาง อ.เมือง จ.สงขลา 90000

วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- ครู วิทยฐานะชำนาญการ สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นเวลา 28 ปี

- ผู้จัดทำหนังสือมรดกเมืองสงขลา มทาวชีราวุธ ปี 2550

- ผู้จัดทำหนังสือประมวลภาพประวัติเมืองสงขลา ปี 2551 – 2555

- กรรมการเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร กรุงเทพฯ

- กรรมการเครือข่ายภาคีคนรักเมืองสงขลา

- วิทยากรบรรยายงาน สงขลาแต่แรก ตั้งแต่ปี 2552 – ปัจจุบัน

- รางวัลผู้อนุรักษ์มรดกท้องถิ่น ปี 2557

- รางวัลชนะเลิศเขียนเอกสารมรดกความทรงจำแห่งโลกของประเทศไทยส่วนท้องถิ่นจากองค์การ ยูเนสโก ปี 2559

3. ชื่อ นางสาวกมลทิพย์ กาลพันธ์

สถานที่ทำงาน มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชา ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วุฒิการศึกษา - ปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

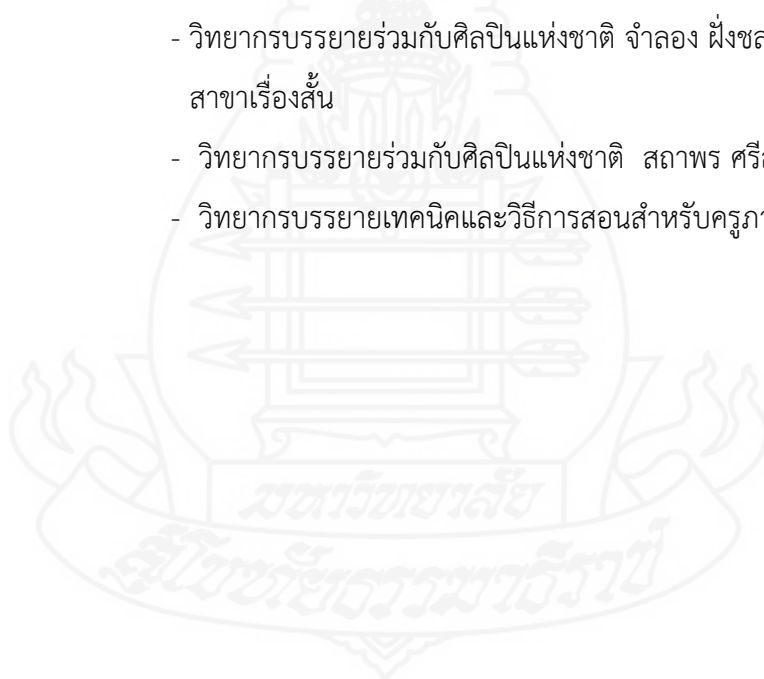
- ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดี) สาขาวรรณคดีไทย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ปริญญาเอก ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาควิชา ภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- กรรมการบรรยายให้ความรู้และตัดสินงานเขียนประเภทเรื่องสั้น - บทกวี
- ผลงานการเขียนเรื่องสั้น เรื่อง “กอกกล้วย” ได้รับรางวัลกนกพงศ์ สงสมพงษ์
ปี 2560
- วิทยากรบรรยายร่วมกับศิลปินแห่งชาติ จำลอง ฝั่งชลจิตร และ จเด็จ กำจรเดช
สาขาเรื่องสั้น
- วิทยากรบรรยายร่วมกับศิลปินแห่งชาติ สถาพร ศรีสังข์ สาขา กวีนิพนธ์
- วิทยากรบรรยายเทคนิคและวิธีการสอนสำหรับครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21

ภาคผนวก ข

แบบประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่สงขลา”
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณาให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ต้องการ ซึ่งกำหนดความหมายของค่าระดับความถูกต้อง และความเหมาะสมไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
 4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก
 3 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง
 2 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย
 1 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ลักษณะรูปเล่ม						
1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้ามีขนาดพอเหมาะสม						
1.2 ความเรียบร้อยในการเข้าเล่มสะดวกต่อการเปิดอ่าน						
1.3 ขนาดตัวอักษรพอเหมาะและความชัดเจน						
1.4 ลักษณะของปกน่าสนใจ ดึงดูดใจให้อยากอ่าน						
1.5 คุณภาพกระดาษที่มีความเหมาะสม						
2. ภาพประกอบ						
2.1 ความชัดของภาพจัดวางได้อย่างสวยงาม						
2.2 ลักษณะของภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง						
2.3 ขนาดของภาพไม่เล็กหรือไม่ใหญ่เกินไป						
2.4 คำอธิบายประกอบภาพเหมาะสมในการเรียนการสอน						
2.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
3. เนื้อหา						
3.1 สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาแกนกลาง						
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน						
3.4 มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์						
3.5 มีคุณค่าที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิต						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
4. การใช้ภาษา						
4.1 ใช้ภาษาไทยมาตรฐานถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย						
4.2 ใช้ภาษาถิ่นได้สงขลาถูกต้องตามบริบท						
4.3 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย						
4.4 ใช้คำและข้อความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
4.5 ใช้ภาษาที่มีวรรณศิลป์						
5. คุณประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ						
5.1 เนื้อหาปลูกฝังจิตสำนึกในการรักและภูมิใจในท้องถิ่น						
5.2 สร้างเสริมจินตนาการทางการอ่านของนักเรียน						
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาที่ใช้เป็นประจำในท้องถิ่น						
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์						
5.5 สามารถนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน						

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณาให้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. รูปเล่ม

.....
.....
.....

2. ภาพประกอบ

.....
.....
.....

3. เนื้อหา

.....
.....
.....

4. การใช้ภาษา

.....
.....
.....

5. คุณประโยชน์ที่ได้รับ

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวชวัลลักษณ์ บริบาล

.....
(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสือ

แบบประเมินความพึงพอใจหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้น
ชีวิตดี ๆ ที่สงขลา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียน 10 คน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่
ต้องการ ซึ่งกำหนดความหมายของค่าระดับความถูกต้อง และความเหมาะสมไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					คะแนน เฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ลักษณะรูปเล่ม						
1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า						
1.2 รูปเล่มสะดวกต่อการเปิดอ่าน						
1.3 ขนาดตัวอักษรพอเหมาะและชัดเจน						
1.4 ปกน่าสนใจ ดึงดูดใจให้อยากอ่าน						
1.5 กระดาษสีขาวสะอาดตา						
2. ภาพประกอบ						
2.1 ภาพประกอบสีเส้นสวยงาม						
2.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง						
2.3 ขนาดของภาพประกอบ						
2.4 จำนวนภาพประกอบในเรื่อง						
2.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
3. เนื้อหา						
3.1 มีการสอดแทรกความรู้เรื่องประวัติเมืองสงขลา						
3.2 เข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสน						
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน						
3.4 มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์						
3.5 มีเกร็ดความรู้ในรูปแบบ QR CODE						

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
4. การใช้ภาษา						
4.1 ใช้ภาษาไทยมาตรฐานถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย ไม่ปรากฏศัพท์แสลง (ศัพท์วัยรุ่น)						
4.2 มีคำอธิบายความหมายภาษาถิ่นได้สงขลา						
4.3 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย						
4.4 ข้อความที่ใช้สื่อสารที่ทั้งประเด็นให้คิดต่อ						
4.5 ใช้ภาษาที่ต้องตีความในบางตอน						
5. คุณประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ						
5.1 เนื้อหาปลูกฝังจิตสำนึกในการรักและภูมิใจในท้องถิ่น						
5.2 สร้างเสริมจินตนาการทางการอ่านของนักเรียน						
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาที่ใช้เป็นประจำในท้องถิ่น						
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์						
5.5 เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน						

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาให้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. รูปเล่ม

.....

.....

.....

2. ภาพประกอบ

.....

.....

.....

3. เนื้อหา

.....

.....

.....

4. การใช้ภาษา

.....

.....

.....

5. คุณประโยชน์ที่ได้รับ

.....

.....

.....

.....
(.....)

นักเรียน

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดีๆ ที่
สงขลา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณาให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความ
เหมาะสมที่ต้องการ ซึ่งกำหนดความหมายของค่าระดับความถูกต้อง และความเหมาะสมไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก
3 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนน เฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ลักษณะรูปเล่ม						
1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้ามีขนาดพอเหมาะสม	✓					
1.2 ความเรียบร้อยในการเข้าเล่มสะดวกต่อการเปิดอ่าน	✓					
1.3 ขนาดตัวอักษรพอเหมาะและมีความชัดเจน	✓					
1.4 ลักษณะของปกน่าสนใจ ดึงดูดใจให้อยากอ่าน	✓					
1.5 คุณภาพกระดาษที่มีความเหมาะสม		✓				
2. ภาพประกอบ						
2.1 ความชัดของภาพจัดวางได้อย่างสวยงาม	✓					
2.2 ลักษณะของภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	✓					
2.3 ขนาดของภาพไม่เล็กหรือไม่ใหญ่เกินไป		✓				
2.4 คำอธิบายประกอบภาพเหมาะสมในการเรียนการสอน	✓					
2.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	✓					
3. เนื้อหา						
3.1 สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาแกนกลาง	✓					
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	✓					
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	✓					
3.4 มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์	✓					
3.5 มีคุณค่าที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิต	✓					

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนน เฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
4. การใช้ภาษา						
4.1 ใช้ภาษาไทยมาตรฐานถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย		✓				
4.2 ใช้ภาษาถิ่นได้สงขลาถูกต้องตามบริบท	✓					
4.3 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย		✓				
4.4 ใช้คำและข้อความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	✓					
4.5 ใช้ภาษาที่มีวรรณศิลป์	✓					
5. คุณประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ						
5.1 เนื้อหาปลูกฝังจิตสำนึกในการรักและภูมิใจในท้องถิ่น	✓					
5.2 สร้างเสริมจินตนาการทางการอ่านของนักเรียน	✓					
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาที่ใช้เป็นประจำในท้องถิ่น	✓					
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์	✓					
5.5 สามารถนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน	✓					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณาให้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. รูปเล่ม

ขนาดรูปเล่มมีความกะทัดรัด พอเหมาะ ไม่เล็กไม่ใหญ่จนเกินไป

2. ภาพประกอบ

ภาพประกอบสวย ขอชื่นชมผู้ศึกษาที่มีความพยายามในการวาดภาพด้วยตนเอง ซึ่งใช้เวลานานกว่าจะได้ภาพแต่ละภาพ

3. เนื้อหา

เนื้อหาค่อนข้างสมกับชีวิตจริง และมีการสอดแทรกความรู้ได้อย่างกลมกลืนเป็นเรื่องเดียวกัน

4. การใช้ภาษา

ภาษาที่ใช้ในบางตอนให้ความรู้สึกร่วมของผู้อ่านที่มีต่อเรื่อง ไม่มีภาษาแสดง มีการใช้คำที่ถูกต้องตามความหมายในแง่ของภาษาถิ่นได้และจัดเป็นการฝึกทักษะให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาได้มากขึ้น

5. คุณประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เรียนมีความเข้าใจในเรื่องของภาษาถิ่นได้สงขลามากขึ้น ในขณะเดียวกันก็ได้รับความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของเมืองสงขลาที่ถูกต้อง เนื่องจากบางเรื่องได้ถูกเปลี่ยนแปลงไปไม่ถูกต้องและได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านเนื่องจากการสอดแทรกตัวละครและมีการดำเนินเรื่องที่ต้องลุ้นหรือคาดเดาสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวชวัลลักษณ์ บริบาล

นายจรัส จันท์พรหมรัตน์

ผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่องสั้น ชุด “เริ่มต้นชีวิตดีๆ
ที่สงขลา” ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านพิจารณาให้คะแนน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความ
เหมาะสมที่ต้องการ ซึ่งกำหนดความหมายของค่าระดับความถูกต้อง และความเหมาะสมไว้ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก
3 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง
2 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย
1 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนน เฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
1. ลักษณะรูปเล่ม						
1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้ามีขนาดพอเหมาะสม						
1.2 ความเรียบร้อยในการเข้าเล่มสะดวกต่อการเปิดอ่าน						
1.3 ขนาดตัวอักษรพอเหมาะและความชัดเจน						
1.4 ลักษณะของปกน่าสนใจ ดึงดูดใจให้อยากอ่าน						
1.5 คุณภาพกระดาษที่มีความเหมาะสม						
2. ภาพประกอบ						
2.1 ความชัดของภาพจัดวางได้อย่างสวยงาม						
2.2 ลักษณะของภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง						
2.3 ขนาดของภาพไม่เล็กหรือไม่ใหญ่เกินไป						
2.4 คำอธิบายภาพประกอบภาพเหมาะสมในการเรียนการสอน						
2.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
3. เนื้อหา						
3.1 สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาแกนกลาง						
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน						
3.4 มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์						
3.5 มีคุณค่าที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิต						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย
	5	4	3	2	1	
4. การใช้ภาษา						
4.1 ใช้ภาษาไทยมาตรฐานถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย						
4.2 ใช้ภาษาถิ่นได้สงขลาถูกต้องตามบริบท						
4.3 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย						
4.4 ใช้คำและข้อความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน						
4.5 ใช้ภาษาที่มีวรรณศิลป์						
5. คุณประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ						
5.1 เนื้อหาปลูกฝังจิตสำนึกในการรักและภูมิใจในท้องถิ่น						
5.2 สร้างเสริมจินตนาการทางการอ่านของนักเรียน						
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาที่ใช้เป็นประจำในท้องถิ่น						
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์						
5.5 สามารถนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน						

ภาคผนวก จ

ตารางสรุปผล

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านรูปเล่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ลักษณะรูปเล่ม							
1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้ามีขนาดพอเหมาะสม	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
1.2 ความเรียบร้อยในการเข้าเล่มสะดวกต่อการเปิดอ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.3 ขนาดตัวอักษรพอเหมาะและความชัดเจน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.4 ลักษณะของปกน่าสนใจ ดึงดูดใจให้อ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.5 คุณภาพกระดาษที่มีความเหมาะสม	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
รวม	13	2	-	-	-	4.87	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านภาพประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
2. ภาพประกอบ							
2.1 ความชัดของภาพจัดวางได้อย่างสวยงาม	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
2.2 ลักษณะของภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
2.3 ขนาดของภาพไม่เล็กหรือไม่ใหญ่เกินไป	1	2	-	-	-	4.33	มากที่สุด
2.4 คำอธิบายประกอบภาพเหมาะสมในการเรียนการสอน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
2.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	12	3	-	-	-	4.80	มากที่สุด

ตารางที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
3. เนื้อหา							
3.1 สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา แกนกลาง	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.2 มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของ นักเรียน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.4 มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.5 มีคุณค่าที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิต	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	15	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
4. การใช้ภาษา							
4.1 ใช้ภาษาไทยมาตรฐานถูกต้องตาม หลักการใช้ ภาษาไทย	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
4.2 ใช้ภาษาถิ่นได้สงขลาถูกต้องตามบริบท	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.3 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
4.4 ใช้คำและข้อความเหมาะสมกับวัยของ นักเรียน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.5 ใช้ภาษาที่มีวรรณศิลป์	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	13	2	-	-	-	4.87	มากที่สุด

ตารางที่ 5 ผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านคุณประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
5. คุณประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ							
5.1 เนื้อหาปลูกฝังจิตสำนึกในการรักและภูมิใจในท้องถิ่น	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.2 สร้างเสริมจินตนาการทางการอ่านของนักเรียน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาที่ใช้เป็นประจำในท้องถิ่น	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.5 สามารถนำไปใช้ป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	15	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือ ด้านรูปเล่ม โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ลักษณะรูปเล่ม							
1.1 ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า	5	4	-	1	-	4.30	มาก
1.2 รูปเล่มสะดวกต่อการเปิดอ่าน	6	3	1	-	-	4.20	มาก
1.3 ขนาดตัวอักษรพอเหมาะและชัดเจน	4	3	3	-	-	4.10	มาก
1.4 ปกน่าสนใจ ดึงดูดใจให้อยากอ่าน	8	2	-	-	-	4.80	มากที่สุด
1.5 กระดาษสีขาวสะอาดตา	7	3	-	-	-	4.70	มากที่สุด
รวม	30	15	4	1	-	4.42	มาก

ตารางที่ 7 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือ ด้านภาพประกอบ โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
2. ภาพประกอบ							
2.1 ภาพประกอบสีสันสวยงาม	9	1	-	-	-	4.90	มากที่สุด
2.2 ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง	8	-	2	-	-	4.60	มากที่สุด
2.3 ขนาดของภาพประกอบ	4	5	1	-	-	4.33	มาก
2.4 จำนวนภาพประกอบในเรื่อง	9	-	1	-	-	4.80	มากที่สุด
2.5 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	7	3	-	-	-	4.70	มากที่สุด
รวม	37	9	4	-	-	4.67	มากที่สุด

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือ ด้านเนื้อหา โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
3. เนื้อหา							
3.1 มีการสอดแทรกความรู้เรื่องประวัติเมืองสงขลา	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.2 เข้าใจง่าย ไม่เกิดความสับสน	8	-	-	2	-	4.40	มาก
3.3 น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.4 มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.5 มีเกร็ดความรู้ในรูปแบบ QR CODE	9	1	-	-	-	4.90	มากที่สุด
รวม	47	1	-	2	-	4.86	มากที่สุด

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือ ด้านการใช้ภาษา โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
4. การใช้ภาษา							
4.1 ใช้ภาษาไทยมาตรฐานถูกต้องตามหลักการใช้ ภาษาไทย ไม่ปรากฏศัพท์แสลง (ศัพท์วัยรุ่น)	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.2 มีคำอธิบายความหมายภาษาถิ่นได้สงขลา	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.3 ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย	6	2	2	-	-	4.40	มาก
4.4 ข้อความที่ใช้สื่อสารที่ทิ้งประเด็นให้คิดต่อ	8	-	2	-	-	4.60	มากที่สุด
4.5 ใช้ภาษาที่ต้องตีความในบางตอน	9	1	-	-	-	4.90	มากที่สุด
รวม	43	3	4	-	-	4.78	มากที่สุด

ตารางที่ 10 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหนังสือ ด้านคุณประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับ โดยนักเรียน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					คะแนนเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
5. คุณประโยชน์ที่ผู้อ่านได้รับ							
5.1 เนื้อหาปลูกฝังจิตสำนึกในการรักและภูมิใจในท้องถิ่น	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.2 สร้างเสริมจินตนาการทางการอ่านของนักเรียน	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจภาษาถิ่นได้สงขลาที่ใช้เป็นประจำในท้องถิ่น	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.4 ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณ์	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.5 เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน	10	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	50	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวชวัลลักษณ์ บริบาล
วัน เดือน ปีเกิด	2 กันยายน 2535
สถานที่เกิด	อำเภอ เมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาการศึกษาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา
ตำแหน่งปัจจุบัน	ข้าราชการครู

